

పత్నీసమేత షేక్ తంగెళ్ళ ఖాశీమతీసా
దేశికేంద్రులవారు

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీ సద్గురుభ్యోన్నమః

శ్రీ వారి జీవిత చరిత్ర

భక్తాగ్రేసరులగు పాఠకమహాశయులారా !

శ్రీమదఖండ పరిపూర్ణ సచ్చిదానంద స్వరూపులును, పరబ్రహ్మ ధ్యానానంద వికసిత హృదయారవిందులును, కేవల సత్వగుణ సంపన్నాలంకారులును, యీ గ్రంథరచయితలునగు శ్రీ హజరత్ షేక్ తంగెళ్ల ఖాశీమలీషా ఖాదరిగారి జీవిత చారిత్రమును విపులముగా వ్రాయుట మావంటివారి కసాధ్యమైనను మా తెలిసినంత యధార్థ విషయములను క్లుప్తముగా తెలుపుచున్నాము.

ఈ ఋషిపుంగవులు గుంటూరుజిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా, గోళ్ళపాడు శివారు కుందురువారిపాలెము అను నొక కుగ్రామమున పరమ పవిత్రమగు మహమ్మదీయ వంశంబున షేక్ ఆదంసాహెబ్ చాంద్బీలను పుణ్యాదంపతులకు నొక సుముహూర్తమునందుద్భవించి బాలశశాంకునిం బోలె దినదిన ప్రవర్ధమానులై ప్రకాశించుచుండిరి. వీరి కైదారు మాసముల వయసునందొక దినంబున తల్లిగారు స్నానాది క్రియలు గావించి నుయ్యాల యందూచుచుండ నచటికి శ్రీకొమ్మాలపాటి వాస్తవ్యులు పరమ గురుసార్వభౌములగు హజరత్ ఖాదర్మస్తాన్‌షా అవులియాగారు వీరి గృహమున కేంచేసి యీ బాలుని గాంచి శుభలక్షణము వీక్షించి, పరమానంద సంభరితులై యీ శిశువు మున్ముందు నాగురువంశంబు నుద్ధరించి, శాశ్వత సత్కీర్తివంతు డగునని సర్వ శుభాస్పదముగా దీవించి చనిరట.

తదనంతరము నైదవ వత్సరమున యేతద్గ్రామ మందే పాఠశాలయందు ప్రవేశించి శ్రీ శేషయ్య పంతులుగారియొద్ద ఆంధ్రగీర్వాణ హుణాదివిద్యల నభ్యసించి, అచటికి చేరువలో నున్న ముప్పాళ్ళ గ్రామమున కొన్ని వత్సరములు అక్టింగు మునసబు వుద్యోగము సక్రమముగా నెరవేర్చి, సర్వేపరీక్ష యందుత్తీర్ణులై, గోవిందపుర నివాసులైన షేక్ ఖాశిం సాహేబు బడేబీబి యను పుణ్యదంపతుల సుపుత్రికా రత్నమగు ముబహాన్బి అను నన్నేబీబీ గారిని వివాహమాడి సుఖముగా కాలముగడుపుచు, తదుపరి వ్యాక్సనేటరు వుద్యోగమున ప్రవేశించి వినుకొండ తాలూకా గ్రామాదులలో పని చేయుచు యల్లలచెరువు, అడవిపాలెం గ్రామస్థులగు కొందరిఅభిమానాహ్వానములపై సకుటుంబముగా అడవిపాలెం నివాస మేర్పరుచుకొని కొంతకాలము పనిచేయుచు నొక దినంబున తనలో శరీర మస్థిరమనియు శాశ్వతమగు మోక్ష మార్గమునకై పాటు బడుటయే మానవ జన్మమునకు ముఖ్యాంశమని మనంబు దృఢపరచుకొని ఆసమయముననే కొమ్మాలపాటి వాస్తవ్యులును శ్రీ వేదవేదాంత ఆత్మార్థ తత్వవేత్తలగు శ్రీదరియా హుస్సేనలీషా ఖాదరిగారి వలన మాతృ పితృ పత్నీ యుతముగా గురు కటాక్షము పొంది మంత్రాది యోగముల నభ్యసించి కొలది కాలము వరకు వినుకొండ గుహాలయందును అడవిపాలెం గ్రామసామీప్య మున నొక ఆశ్రమము యేర్పరుచుకొని అచటను తపమాచ రించుకొనుచు గృహస్థాశ్రమ ధర్మముల నెరవేర్చుచు తమ మనస్ఫూర్తిగా యా వ్యాక్సనేటరు వుద్యోగమునుండి

విముక్తులై బాలురకు విద్యగఱపుచు 1 మస్తాన్ బి, 2 ఖాశింబీ, 3 సుల్తాన్బి యను ముగ్వురు కుమార్తెలను, దరియాహుస్సే నలీషా యనునొక కుమారుని బడసి గురు సేవాధురంధరులై యున్నంత, కొంత కాలమునకు అనగా ది 28-9-1914 తారీఖున వీరి స్వగురుమూర్తిగారగు దరియా హుస్సేన్ అలీషా ఖాదరిగారు మోక్ష సామ్రాజ్య మలంకరించిరి. తదాదిగా వత్సరమున కొక పర్యాయము వారి ఆరాధనాది గురు కార్యముల జరుపు కొనుచుండగా నరసరావుపేట తాలూకా కురకపాలెం వాస్తవ్యులగు హజరత్ మీరా సాహెబు అవులియా గారి తనూభవుండును వేదవేదాంత శాస్త్ర ప్రవీణులగు హజరత్ అబ్దుల్ రజాకుషా అవులియా గారు శ్రీ వీరి నడవడికకు, శాంతశమదమమాది గుణములకు, గురు భక్తికి; కడుఁగడు సంతసించి గురువంశంబు వృద్ధిజేయు నను నమ్మకముతోఁచి వీరికి ఖిలాఫతు నీయ నుద్దేశించి స్వ గురువులు నిర్యాణ మగుటచే ఏతత్ గురువంశులైన వీరే ఖిలాఫతునామా వ్రాసి భక్తబృందము వారి సముఖమున నొసంగి దీవించియుండిరి. అప్పటినుండి తమరి నాశ్రయించు భక్తాదుల యొక్క మనంబు పరిశీలించి సద్బోధవాది యోగ ముల నుపదేశించుచు భక్తుల, శిష్యుల హృదయా నంద మొనర్చుచుండిరి. అప్పుడప్పుడు భక్తుల శిష్యుల కోరిక నిర్వ ర్తించుటకై మానికొండ, వేల్పూరు మొదలగు గ్రామా దులలో ఆశ్రమముల యందు నివాస మొనర్చుచు పర్యటన చేయుచుండెడివారు. తుదకు జన్మస్థానమైన కుందురువారి పాలెము నందే స్థిరనివాసమై యుండ దలంచగా గోళ్ళపాడు నివాసులగు గోళ్ళపాటి వెంకటప్పయ్యగారు గ్రామసావిూప్య

మందున్న తమ తాలూకు కొంత భూమి నుచితముగా నొసంగిరి. అందులో ఆశ్రమము నేర్పరచుకొని నివసించుచు భక్త జనోపయుక్తమగు యీ గ్రంథమును రచించిరి. ఇట్లు 75 సంవత్సరముల ప్రాయము వరకు బ్రహ్మానంద మగ్నులై కాలము గడుపుకొనుచు శ్రీదుర్ముఖినామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధఏకాదశీలు గురువాసర మూలా నక్షత్ర మర్ధరాత్రింబున స్వగురు సానిధ్య మలంకరించిరి.

ఈ పరమామృతమను గ్రంథమున గల భావామృతమును భక్తులగు వారంద రనుభవించి పవిత్రులగుట శ్రేయస్కరమని యెంచి శ్రీ గుంటూరుజిల్లా వినుకొండ తాలూకా గంటావారిపాలెం వాస్తవ్యులును పతివ్రతామ తల్లులును చిలుకూరి బ్రహ్మయ్యగారి ధర్మపత్నియు గోగినేని నాగార్యుల వారి ప్రియశిష్యురాలు నగు చంద్రమ్మగారును, చిలుకూరి రాఘవయ్యగారి ధర్మపత్నియు యీ గ్రంథ రచయితగారి ప్రియ శిష్యురాలునగు హనుమాయమ్మగారు యీ యిరువురు ద్రవ్య సహాయ మొనర్చి ముద్రింపజేసిరి. గాన పరమేశ్వరుడీ ఉభయ వంశములను ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధిగాను సర్వశుభాస్పదములొసంగి రక్షించుచుండుగాత.

మ॥ కవితా మార్గ మెఱింగి నందులకు సత్కారంబు యోచించి యీ
సవిశేష స్థితి శాస్త్రభావముల చర్చంజేసి తత్వార్థమున్
వివిధోపాయములన్ గ్రహించి యొరులున్ వేదాంత విజ్ఞానమున్
భువిలో నేర్వగ తత్వగేయము జగత్పూజ్యంబుగా వ్రాసితా
రవి చంద్రుల్ గలకాలముండు గద శ్రీ రామా కృపన్ శ్రేయమై.

గీ॥ శ్రీకరంబుగ పదునాల్గు లోకములను। నిండిపరిపూర్ణుడై భక్త నికరములను
బ్రోచుపరమేశ్వరుండు తా భూరి కరుణ। నేలుగావుత నీకృతి నిక్కపముగా.

ఇట్లు, **భక్తబృందము**

శ్రీ షేక్ తంగెళ్ళ ఖాశింషా ఆర్యులవారి నిర్యాణమును గురించి వ్రాయబడిన

తత్త్వము

కీర్తన: బేగడ-ఆటతాళం

(1) దివికి జేరెనుగా మహాత్ముండు ఖాశింషా ఆర్యులు రవియు గుర్తింపు తెరంగు సనఘుండు - భువిజనుల పావనము జేయుచు పొందుగా బహుకాలముండిన దివిజులగు మము బ్రోచు టెపుడని దివ్యులగు ఆహ్వానమంపగ ॥దివికి॥

(2) శాంత శమదమమాది గుణములను ఐశ్వర్యముగగొని భ్రాంతి రహితుండయ్యు నిరతమును - చింత సంతసములును రెండొక స్థితిగ పరివర్తనలో నుంచుక అంతరంగమునందు యోగానందసుధ గ్రోలిన ఋషీంద్రుడు ॥దివికి॥

(3) సత్యవాగ్భూషణ దురంధరుడు పరమార్థచింతన నిత్యమాచరణైక తత్పరుడు - సత్యాసత్యంబుల ఫలమ్మును స్పష్టంబుగ బోధించి దేహమనిత్య మాత్మయె నిత్యమని సుస్వానుభావము జేయు నమలుడు ॥దివికి॥

(4) భక్త వ్రాత్యముల ప్రపూర్ణుండు ద్రిష్ట స్వరూపను-రక్తితో సొజ్ఞనిసు విమలుండు - శక్తిపంచక భూతపంచక సరణి విపులముగా నొసర్చియు ముక్తిమార్గము కరతలామలకముగ. జూపు గురుప్రభుండిదె ॥దివికి॥

(5) ఇల సుఖముల నసహ్యముగ జూచి అధికారదర్పము చలన బాధితములని కడద్రోచి - తలపులచె దగులక మనంబున కలత యను టెరుగ బోకెప్పుడు విలసితానందాబ్ధి దేలుచు విజయ ఘంటా ఢమఢమా యన ॥దివికి॥

(6) అరయ నరిషడ్వర్గదూరుండు వాటి దరిజేర్చక శర నిహతి జక్కాడు శూరుండు - హరిహర బ్రహ్మాది సురలకు నసాధ్యం బగు మహాతత్వము పరమసత్వ గుణంబుచే యను భవము జేసిన పుణ్యపురుషుడు ॥దివికి॥

(7) సార హీనంబైన సంసారబంధమున జిక్కక ధీరుడై వైరాగ్యమింపార-మేరుశిఖరమునం త్రికూట విహార మొన రించుచు స్థిరంబుగ తారక బ్రహ్మంబు తానై తత్వమస్యాది లక్ష్యంబున ॥దివికి॥

(8) ధరను దరియా హుస్సేన్ షా ఆర్యులను మరువకను తన హృత్సరసిరుహమున నిలిపి గొలుచుచును-విరివిగా వాక్య త్రియమ్ముల వివరమును భక్తులకు దెలుపుచు పరమ గుహ్యం బైన యోగభ్యాసములు శిష్యులకు జూపియు ॥దివికి॥

(9) వాసి దుర్ముఖి వత్సరంబునను శ్రీమించు శ్రావణ మాస మేకాదశియు శుద్ధమును- భాసమానంబైన యా గురు వాసరము నర్ధరాత్రంబున బాసి భౌతిక శరీరంబు నివాసమే ముక్కాలో జేయగ ॥దివికి॥

(10) దండిగా ముప్పాళ్ళ పురమందు భక్త సంఘమ్ము నఖండ ప్రేమతో నేలి తా ముందు - అండ పిండాండాదిగా బ్రహ్మాండ కళలచె దోచు మాయను ఖండనము గావించి బయలును గాంచుమని ఖాశిమునుబ్రోచియు ॥దివికి॥

ఇట్లు, భక్తజన విధేయుడు.

వి. మహమ్మదు ఖాశిం, ఆరేపల్లి ముప్పాళ్ళ.

శ్రీ దరియాహుస్సేన్ షాఖాదరి గురుభ్యోన్నమః

పరమామృతము

శ్రీ గురుస్తోత్రము

గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణు ర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మా తస్మైశ్రీగురు వేనమః.

అజ్ఞానతిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజన శలాకయా
చక్షురు న్మీలితంయేన తస్మైశ్రీగురు వేనమః.

మన్నాథ శ్రీజగన్నాథః మద్గురుశ్రీజగద్గురుః
మమాత్మసర్వభూతాత్మా తస్మైశ్రీగురు వేనమః.

అఖండమండలాకారం వ్యాప్తంయేనచరాచరం
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మైశ్రీగురు వేనమః.

చైతన్యంశాశ్వతం శాంతవ్యోమాతీతం నిరంజనం
నాదబిందుకళాతీతం తస్మైశ్రీగురు వేనమః.

ఉ॥ శ్రీకరు సర్వపూర్ణబుధ సేవ్యు పరాత్పరు భక్తపాలు సు
శ్లోకు నిరామయున్ సకలశోభితు నిత్యునిరంజనున్ గురున్
ప్రాకట వైభవోన్నతుని భాగవతాధిపు పాదపద్మముల్
చేకొని నాశిరంబునను జేర్చుకగొల్తు నభీష్టసిద్ధికై.

శా॥ సర్వానందమయుండవీవనుచు నే సర్వాత్ము భావింతురా
నిర్వైరున్ దరియాగురు ప్రభువరున్ నిర్వాచ్యునిర్వాణున్
గర్వగ్రంధులుబాపు భక్తవరదున్ కళ్యాణసంయుక్తు నీ
యుర్విన్ బ్రార్థనజేతు నాదుమదికిన్ యుత్సాహమున్
గూర్పగన్.

ఉ॥ శ్రీరమణీమనోహరుని చిత్తమునన్ తలపోసి వేడెదన్
సారవిహీనమైన భవసాగరమీదు విధంబుదెల్పియున్
వారనిభక్తిచేసుజన వాంఛితమౌ పరలోకవాసమున్
జేరిచి నిత్యసౌఖ్యమును జెందగజేయునటంచు నాత్మలోన్.

కం॥ గురుదేవరుండని తమలో
గురిగల్గినవారికెల్ల గోప్యంబౌ నా
పరమార్థమందిరని సు
సుస్థిరమతితో కారణార్యు సేవింతుభువిన్.

కం. దరియా గురుదేవునిపద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సన్నుతిజేతున్
నిరతానందము నొందెడు
తెరవున నను జేర్చు దేవదేవుండనుచున్.

విఘ్నేశ్వరు ప్రార్థన.

కం॥ విఘ్నములు దీర్చుకొఱకై
విఘ్నేశ్వరుపాదపద్మ వినుతియొనర్తున్
భగ్నముగాకను గురూపద
లగ్నంబై సర్వమయుని లక్షింపభువిన్.

ఉ॥ చక్కని వాక్సుధారసము జాలగనిత్తువటంచు నిన్ను నే
మక్కువతోడ నమ్మియును మానకగొల్తు ననారతంబు నీ
పక్కనునిల్చిభావమున భక్తిజనించెడు వాక్యసంపదల్
గ్రిక్కననివ్వనీవె ఘన కారణకర్తవుగావె భారతీ.

మాతృపితృల ప్రార్థన ✓

కం॥ జననీ జనకులసేవయె
ఘనమని శ్రుతులెల్లబల్కు కారణమున నా
మనమున తలిదండ్రులనతి
వినయముతో దలచుచుంటి విడువక నెపుడున్.

కం॥ తలిదండ్రులె దైవంబని
తలఁపులలో దలచిదలచి ధర్మేతరమా
మలకలుజేర్చక నిత్యము
విలసితమా పరుసగలసి వెరువకు మనసా.

కం॥ పెద్దల సేవించెద పెడ
సుద్దులకున్ బోక మనసు సూక్ష్మరూపమా
పద్ధతిదెలిసియు ననిశ మ
నర్థములన్ బాపజూపు నవ్యయులవుటన్.

కం॥ విద్యాభ్యాసమొనర్చిన
సద్యశులౌ శేషయార్య సన్నుతిజేతున్
మిధ్యజగంబాబ్రహ్మము
తథ్యంబను శాస్త్రపఠన దయ చేయుట చే.

కం॥ లక్షణము లేవొ యెఱుగను
రక్షించెదుమూర్తి గురుడు రాజై యుండన్
శిక్షమ రేమియు లేదను
దీక్షయె మహనీయులార దీర్చెడి నెవముల్.

గాంధీజీస్తోత్రము నిర్యాణసమయము

ఉ॥ శ్రీకరమై సుధీజనవశీకరమై సకలార్థసంపదల్
చేకురుధర్మవాక్యము లజేయములై జెలువొందురీతులన్
లోకములోనబల్కి పరలోకము జేరిన బాపుజీ యి దే
మీకునమస్కరింతు మము మీదయజూపియుబ్రోవనీభువిన్

సీ॥ భరతదేశమ్మున ప్రఖ్యాతిగాంచిన
ధీరులు మీకంటె వేరుగలరె
సమమతితో నిట్లు సమతుల జేయంగ
విమలురు మీకంటె నెఱుగబడిరె
ఆగమార్గంబుతో త్యాగంబు సలిపిన
యోగులు మీకంటె యొరులు గలరె
ఆశాపిశాచంబు నణగద్రొక్కినమహా
దేశికుల్ మీకంటె దెలియబడిరె

గీ॥ అన్నిలోకంబులను మిమ్మెయెన్నగలరు
వున్నతోన్నతులెవరు మీకన్న వేరె
చింతలేమియులేనట్టి సిద్ధమూర్తి
శాంతియుతవర్తి గాంధిజీ చక్రివర్తి.

సీ॥ దేశాభిమానమున వేసటలేకను మీసరిదిరిగినమ్మితులెవరు
జాతిమతంబులు జడతగా భావించి స్వతిబోధించిన నేతలెవరు
దుర్మదంబులద్రుంచ తాలిమినై చాటుచును ధర్మంబుఁగరపిన ధన్యులెవరు
యుర్విలోజరిగినదుర్వివాదంబుల నిర్వహించినమహనీయులెవరు

గీ॥ అన్యమేమియులేనట్టి యనుభవమున
మాన్యులై సత్యసంకల్ప మహిమగలిగి
ధన్యులనుజేయునీవె పరదైవమెత్తి
శూన్యులకుఁదోచవైతివో శుద్ధగాంధి.

సరస్వతి ప్రార్థన

శా॥ తల్లీ నీపదపద్మముల్ శిరముపై దాల్తుఁన్ సదా నీవే యీ
ముల్లోకంబుల సర్వవిద్యలొసగన్ మూలంబటంచున్ బుధుల్
యుల్లాసంబున గొల్చుచుండెదరు యీయుర్విన్ ప్రశంశింపగా
కల్లల్ గావని నమ్మియుంటి కరుణన్ గాపాడగన్ భారతీ.

ఉ॥ భూవలయంబునన్ పరమపూజ్యులునైనుతిగాంచుసత్పుల్
స్తోత్రవయి భక్తసంఘమున దోడ్పడి నిర్మల నీతియుక్తమా
భావముతోడ బంధముల బాపెదరంచు నిరంతరంబు యీ
కేవలసాక్షి మూర్తులకు కేలును మోడ్చి నమస్కరించెదన్.

కం॥ లక్ష్మియు వాణియు పార్వతి
రక్షింపగ గలిగియున్న రక్షితమని యా
పేక్షజనియించి గొలిచెద
ఋక్షిని సర్వంబునిలుప కోమలులగుటన్.

కం॥ సృష్టిస్థితి లయములకును
స్పష్టంబుగ బ్రహ్మ విష్ణు శంకరులుండన్
నష్టంబేమిక నీవా
దృష్టిని విడఁబోకు మది యదృష్టంబవనిన్.

హనుమాన్ ప్రార్ధన

చ॥ జలనిధిదాటి లంఖిణిని జంపియు లంకకునేగి యంతటన్
నిలువక వాయువేగమున నిశ్చలుడై పురమెల్ల వెదికి తాన్
కలతజనించి యంతటను గాడ్పువిధంబున వెదకిగానకన్
నిలువకశోకవృక్షువసి నీడనునిలచిన సీతనెరిగియున్
తలపులలోను రాముపద దాస్యముజేయు సీతవార్తయున్
సులువుగదెల్పినట్టి ఘనశూరుని కేసరి సూతు గొల్చెదన్.

కం॥ పెద్దలగని సేవింపుచు
వద్దికతో వారిపాద వనజములందున్
హద్దుగ దృష్టియొనర్చియు
ముద్దుగ జరియింపవలయు మురయుచు జీవా.

చ॥ నిరతము నిత్యసత్యవ్రతు నీతివిధాను పరాత్పరున్ బ్రభున్
పరమ మునీంద్రు నెల్లెడల బాయక గొల్చెడు భక్తపోషణున్
దురితవిదూరు సత్కృపులతోడ యిబ్రోచెడు దేశికాహ్వయున్
దరియ గురున్ దలంతునిటు ధన్యుని జేయునటంచు నాత్మలోన్

మ॥ సతతంబున్ హృదయాబ్జమందుగనియున్ సాధించు సర్వాత్మునిన్ । మదికినిదోచక నన్నిలోకములనున్ మన్నించు దైవంబునై । గతినీవేయని నమ్మియున్న ఘనులన్ కళ్యాణులన్ జేయగా। ప్రతిలేనన్న పరాత్పరున్ మనునకే బ్రార్థింతు నశ్రాంతమున్.

ఉ॥ భంగముగాని మార్గమున భాగవతుల్ జనుచుంద్రుగాన ని
స్సంగుడవై జగింపుచును సాధనల్ గడతేరగావలెన్
వింగితులైనవారలకు యీప్సితముల్ సమకూడు నీవు నీ
సంగ తెఱింగి సర్వసము సాక్షిగ నెంచుట జాలు నీధరన్.

చ॥ సుమతులునిర్వికారులయి సూక్ష్మశరీరముభంగపరచియున్
సమతజరింపుచుండెదరు సత్యము నీడకు సర్వకాలమున్
కుమతులకందరాని గురుగోప్యము దీని నెరుంగగోరియున్
విమలము విశ్వసింపు మదిపీడకనున్న విచారమేటికిన్.

ఉ॥ కామవికారముల్ బహుళకాంక్షలకున్ జొరబారునీవు నిన్
బాములపాలుజేసుకొన భావ్యముగాదు గెల్వభవాబ్ధినీదగా
నీమముగల్గి కామమతి నీచమటంచు మదిందలంచియున్
స్వామిపదంబు లాత్మనిడ జన్మఫలంబని గాంచగావలెన్.

ఉ॥ ధర్మవిరుద్ధమౌ పనులుదాల్చిన నీఖలమంబువీడు నే
కర్మవిలక్షణుండు మృతకార్యములెల్లను గాంచుచుండగా
నిర్మలమెట్లుగల్గు నిక నీతివిధానము నేర్చిరుంగ నీ
జన్మము సఫలమౌను పరసౌఖ్యము జెందగ నిచ్చ దెలియుమా.

కం॥ నిన్నెరుగకున్న బోవునె
యెన్నటికీ మాయభ్రాంతి యెరుగుము నీవే
కన్నంత గలుగుచుండును
భిన్నముగాజూడకున్న బ్రియమగు మనసా.

గీ॥ జీవునెరుగకున్న దేవునిగనలేవు
జీవభ్రాంతిపీడ చిక్కులిడును
త్రోవగానకున్న భవముపీడదు నీవు
కావతిములబట్టి గాల్చవలదె.

చ॥ దినకరచంద్రవహ్నులకు తేజమొసంగుచు సర్వకాలముల్
జననవినాశముల్ గనక జాడయు దేదో దెల్యరాక స
ద్ఘనమయ్యు దేశదేశములగల్గి వెలుంగుచునున్న చిన్మయు౯
యనిశము గొల్వజూచుటయె యోజ్ఞము రేమియు లేదు లేదిక౯

కం॥ నిజమరయలేక భువిలో
గజిబిజియై కలువరింప కరుణాన్వితుడై
సుజనుల రక్షణ జేయును
నిజరూపము దాల్చి గురుడు నిశ్చయపరచె౯.

కం॥ గురుడే పరుడని తెలియక
చరియించిన తెలియబోదు జననరహితమౌ
తెరవెవ్వడైన సద్గురు
మరుగెరిగినజాలు తత్వమార్గము దెలియన్.

కం॥ కవులన వేరెవరుందురు
కవితాకన్యకనుగాంచు కవులే కవులై
భువి వెలయుచుందురనుచును
కవులకు నేమొక్కవాడ ఘనులనిమదిలోన్.

వచనము : అనియిట్లిష్ట దేవతా ప్రార్థనంబును మహానీయుల గొనియాడుటయు గలిగి గురుశిష్య సంవాదరూపంబుగా నే యొనర్పంబూనిన గ్రంధమునకు కథాక్రమంబెట్లనిన.

కం॥ గురుశిష్యవరుల మార్గం
బరయన్ వశమౌనె పరమభాగ్యంబౌటన్
మరుగెరిగియున్న మాత్రము
పరమేశ్వరు కరుణచేత పరిశోధింతున్.

శా॥ లోకాధీశుని నామస్మరణ ముల్లోకంబులన్ శ్రద్ధచే
యేకాంతంబున జేయువారలుగదా యేబాధలున్ లేని సు
శ్లోకున్ జేరుట శుద్ధచింతనమునన్ శోధింపుమామున్ కై కై
నేకాలంబునుమర్వబోకు మెదుటన్ యేకాత్మ సేవించుటల్.

ఉ॥ వేదమయుండ దలంపుమిక వేదన లేమియు గానరావు నీ
కాదరణంబుగల్గు నిటు యాసనుపీడి సుఖానుభూతికై
పాదుయిదే మరేమియును పద్ధతిగానము యెందుజూచినన్
మోదముతోడ చిన్మయుని ప్రేమలనునిల్పి భజింపుచుండుమా.

కం॥ సతతము సర్వేశ్వరుపద
హితమెఱిగినవారు పాపహీనంబౌ (శ్రీ)
పతిసేవ కర్తలగుదురు
పతనముగాకుండ మదిని బట్టుట మేలౌ.

కం॥ యెంతేయాపదగల్గిన
సుంతైనను పీడబోకు శుద్ధాత్ముని నీ
యంతరజ్ఞప్తిచె మరువక
సంతోషముగలిగి సర్వసాక్షి నిగనుమా.

గీ॥ ఆదిమధ్యాంతరహితు నవ్యయుని కథలు
వినుచు మననంబొనర్చెడు విమలమతులు
గాంచగలరన్యభ్రాంతిని కడకుద్రోసి
పరమమైయున్న ప్రభులీలభావమందు.

మ॥అనుమానంబొకయించుకేనిగలుగన్ ఆయాసముండెంది చి
ద్ఘనుసేవారతి గానలేక భువిలో కల్పాంతమైయుండినన్
జననంబెత్తుట సత్యమంచు విషయజ్ఞానంబు వర్జించి నీ
మానమాయాశ్వరుసన్నిధిన్ నిలువగామర్యాదయాదెలియుమా.

శా॥ ఆజ్ఞాబద్ధులు సర్వకాలములలో నాత్మానుసంధానమున్
సుజ్ఞానంబునుగూర్చిసత్త్వగుణులై స్వాత్మార్థముల్ దెలియు నా
ప్రజ్ఞన్ వీడక భక్తిశ్రద్ధ వెదలో బ్రాపింప నిర్వాసనన్
యజ్ఞానంబున జేరకుండురవనిన్ యానందసంప్రాప్తులై.

ఉ॥ కోరికదీర భాగవత కూటముజేరుచు సద్గుణంబులన్
గూరిచి కర్మబంధములు గూల్చివివేకము గల్గి సర్వదా
భారము భక్తరంజనుని పాలొనరింపుచు నున్న వారికే
చేరువముక్తిమార్గమని జెప్పిరిగాదె బుధోత్తముల్ భువిన్.

ఉ॥ గాంచునుసర్వసాక్షి నిటు కాలము వ్యర్థము జేయకుండగన్
కొంచెపువార్తలన్ వినకు కోవిదవంద్యుని సత్కథామృతం
బించుక గొన్న పాపములు భీతియొకించుక లేదు నీవు నీ
వంచన లేక నవ్యయుని వాంఛచె నెంచి సుఖింపు మెయ్యెడన్.

సీ॥ మాయామయంబైన మహిమనరయగలేక
ధ్యేయమా పరమాత్మ దెలియబడునె
సచ్చరిత్రుని కథలు సాటింపగలుగునా
తుచ్ఛమా విషయముల్ దూలఁగకున్న
సంచితాదులబట్టి సమయించుటదియెట్లు
కొంచెమా గుణములు గోయకున్న
నిత్యమా పరమార్థ నెలవెరింగెదమన్న
భృత్యత్వమమరక బోధపడునె

గీ॥ యున్నదున్నట్లుగనుగొను యూహలేక
యెన్నడైనను జగదీశు నెఱుగగలమె
గావునను భక్తపరిపాలు ఘనతగాంచి
సేవయొనరింప యత్నములు జేరనెందు.

వచనము: యనుచు శిష్యునకి భక్తిమార్గము బోధింప సద్గురుమూర్తినిఁజేరి మహాత్మా—

కం॥ గురుశిష్యవరుల మార్గం
బెఱిగించెదు వేత్తలనుచు బ్రియముచె మిము నే
శరణని వేడితి మీపద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సద్గురువర్యా.

చ॥ తెలియనివాడమీమహిమ దెలియగనంతటిశక్తి లేదు మీ
బలమె మహత్తరంబనుచు భావములోదగజేర్చి మిమ్ము నే
దలచెద సంశయంబులను తప్పకదీర్చెదరంచు నమ్మియుఁ
ఫలమునుగోరమీకరుణ బంధవిముక్తియటంచు వేడెదఁ.

కం॥ అనిశిష్యుడడుగగాగురు
డనె నో బ్రియవత్స నన్ను డాయుమునీకీ
ఘనమగు మార్గముదెల్పెద
విని నీమది సంశయములు విడువుముయిపుడే.

గీ॥ సత్యమైయున్న వాఁడ్సదా సారమయుడు
నిత్యసంతోషముననుండు నెళవువాడు
పావదూరుండు బహుళార్థ భావయుతుడు
కృత్యమేమియులేనట్టి గురుడు గురుడు.

కం॥ రాగద్వేషవిదూరుడు
యోగాత్ముడు శాంతరూప యోగ్యుడు విషయ
త్యాగముగల్గిన సద్యశు
డాగమపూజ్యుండు సుజను డాఢ్యుడు గురుడౌ.

మ॥ కరణత్రయములనొక్కరూపమున గాపాడుచున్ తృప్తుడై
పురమందున్న నరణ్యమందునిలువన్ భూభాగమందుండినన్
విరజాజుల్ విలసిల్లు పాన్పుపయిన్ విశ్రాంతిగలిగున్న ది
త్తరి నీరీతి లభించెనంచు మదిలో తర్కింపడోల్లుండినన్.

గీ॥ హింసయేమియులేని సహింపుగలిగి
సంశయంబులు కడద్రోవి సాక్షియగుచు
సుఖము దుఃఖంబులొకరీతి జూచుచుండి
యఖిలవ్యవహారములు జరుపుచుండునతడు.

కం॥ కామాద్యరి వర్గంబుల
నీమంబునద్రోసి బ్రహ్మ నిష్ఠగలిగియున్
సామాన్య నరునిపోలిక
నీమహిలో దిరుగుచుంతు నిర్మలుడౌచున్.

సీ। శుద్ధాత్ముడై యుండి శూన్యవాదంబుల
పద్ధతినెరుగని పావనుండు
అన్యచింతనలేని యానందసంభోగి
ధనవ్యామోహమువిదలచు దార్మికుండు

దేహాత్మబుద్ధిని తెగనాడియుర్విలో
సాహసంబునదిరుగు సజ్జనుండు
కులము గురుకులమను గోప్యంబు నెరిగి యే
తలపులు లేనట్టి దైవసముడు

గీ॥ పరమపదవాసియైయున్న భాగవతుడు
నిరుపమానంద కళ్యాణ నిర్గుణుండు
కరుణగలిగియు కుపితుల గాచువాడు
ధరను వర్ణింపతరమానె గురునిమహిమ.

వచనము: యనుచు సద్గురుండు దెలుపగా విని దేవా! మీరానతిచ్చిన విధంబుననుండు సద్వంశు కాసద్గురువుల కా జేరి శిష్యు డెట్లువర్తింపవలెనో అతనిలక్షణంబు లెట్టివో విమర్శింప ప్రార్థింతుననిన: శిష్యునిలక్షణములు శిష్యు డేరీతి గురుని సేవింపవలెనో గురువరుండు దెలుపబూనెను——

గీ॥ గురుని జేర నెంచు గుణవంతుడగువాడు
నరయవలయుగురుని నడకలన్ని
మరుగు జేసుపిదప మర్యాద గాదిక
వెనుక జూడనదియె వెర్రితనము.

గీ॥ నూటదప్పరాదు సుఖమెల్ల విడిపోవు
బాటదోలుగ పరము బాసియాను
మాట వేరేలేదు మనసాక్కరీతిగా
నాటియుండవలయు ననవరతము.

కం॥ సేవారతుడౌ వానికి
భావంబతిశుద్ధమగుచు బలమొనగూర్చున్
గావున గురుపదసేవను నీ
వెప్పుడు మరువబోకు నిశ్చలబుద్ధిన్.

కం॥ గురుడే మాతాపితరులు
గురుడే పరదైవమనుచు గొనియాడవలెన్
గురునకు సమమౌ భాగ్యము
నరయంగా వశముగాదు నవనీస్థలిలోన్.

సీ॥ గురుపాదతీర్థంబు గ్రోలుచుండినగదా
పరమాత్మసన్నిధి బాయకుండ
గురుసుప్రసాదంబు గుడుచుచుండినగదా
ధరణిలో పరతత్త్వ దర్శనంబు
గురుధ్యానమును జేయ గూడియుండినగదా
పర మతచేతిదై బడయుటకును
గురుదేవరుండని గుర్తించుటయెగదా
అహమాదివృత్తుల నణచుటకును

గీ॥ ఇదియె వేదాంతసమ్మతం బిదిరహస్య
మిదియె సర్వోత్తమంబని యెరుగవలయు
యింతకంటెను దెలియ నదేమిగలదు
తెలిసి కృతకృత్యుడవుగమ్ము ధీవిచారా.

కం॥ గురుసేవ జేయగలిగిన
నరునకు బోధింపవలయు నవ్యయమా యా
పరమార్థ తత్త్వసంపద
నెరుగంగాతరమె తనకు నెళ్ళవెయుంటన్.

కం॥ తన్ను దెలియకున్న తరియింపనేరడు
తన్ను దెల్పుగురుడు దైవమవుచు
భిన్నమైనవాని నెన్నడుజూడక
నున్నవారేవరము గన్నవారు.

వచనము: యనియును

మ॥ బలికిన వాక్యములెల్లసిద్ధమని భావించిసద్భక్తితో
దెలియగనిశ్చయించి గురుదేవుని దివ్య పదారవిందముల్
దలచుచునీతిమార్గ మతిదాపువదాల్చి వహించిజూచుచున్
కలవరమెల్లమానియు నకల్పితుకారణమూర్తికిట్లనున్.

శా॥ దేవామీచరణాబ్జముల్ గొలువగా దివ్యాత్ములై నిత్య మా
కైవల్యంబును జేరనేర్తురని నే కైవారముల్ జేతు నా
భావంబన్యపదంబుగోరనిస్థితిన్ బ్రాపింపజేయన్ భువిన్
నీవేతప్ప మరెవ్వరున్ గలుగ రో నిష్కామనిర్లేపకా.

ఉ॥ నీదయలేకమానసము నిత్యసుఖంబును జెందరానిదై
వేదనగల్గి భావమున వేమరదోచక నున్నదియ్యెడన్
సాధనతోడ నీచరణ సన్నిధిబాయక సంచరించు స
ద్బోధలో నిల్పవేడెదను పూర్ణుడవంచు దలంచిమున్ కికై.

కం॥ సత్యాసత్యము లెట్టివొ
ప్రత్యక్షము గాను తెలయ బడుటకు భువిలో
కృత్యర్థము లిటు దెల్పుము
భృత్యుడనౌ నాకు నీవె బోధింపవలెన్.

వచనము: అనియిట్లు పలువిధంబుల ప్రార్థించుశిష్యునిన్ గని సద్గురుండిట్లను బిడ్డా వినుము—

చ॥ పరమపదంబు జేరగల భాగ్యముదోచిన వారలెల్లరున్
విరివిగ దుర్బలంబులకు వీడులుగాగనుపట్టు విషయముల్
మరచి విరాగమొంది బహుమానతిరస్కృతు లొకృతీతిగా
నరయుచు నిర్భయుంబునను నవ్యయుచింత ననారతంబునున్.

చ॥ వినునకజేయుగావలెను విశ్వములోగల సర్వభోగముల్
రసికులు మెచ్చరాత్మసుఖ రక్షితమైనవిగావటంచు యే
వసతినిజూడబోకుము యువాంతరమై తుదముట్టజేయు
నీ వ్యసనముమానినిశ్చలత వ్యాపకుజేరి భజింపుచుండుమా.

ఉ॥ రాగముసర్వదుఃఖముల రాజయియుంకును రావణుండుమున్
రాగముగల్గి రాముశర రాశినిజిక్కి గతించెనంచు స
ద్భాగవతుల్ పురాణముల బల్కిన వాక్యములాలకించి వై
రాగ్యముబూని నిర్మల విరామము గల్గి సుఖింప మేలగున్.

సీ॥ వైరాగ్యమన సర్వవాంఛలు దిగనాడి
నిర్వాణపదవికి నెలవుగనుట
వైరాగ్యమభయమై వచ్చునుతన వెంట
వైరాగ్యమద్భుత వైభవంబు

వైరాగ్యమునగాదె వసుధలో వేమన
వార్తకెక్కి భవంబు వాపికొనుట
వైరాగ్యసంపద వక్కటిగలిగిన
భారంబులేదెట్టి బంధములలో
గీ॥ జేరకుండును నిజబోధ దారిగనును
గురునిపదపద్మములు హృదయ గుహానునిలుపు
మింతకంటెను జేయ మరేమిగలదు
చింతలేకుండుట యెగదా చిత్తజయము.

వచనము: ఇట్లు వైరాగ్యమును బోధించి పిదప కర్మ
మును దెలుపంబూనెను—

కం॥ కర్మమన పనికియర్థము
కర్మంబన మంచిచెడుల కారణమాటన్
నిర్మలమొందెడు వారలు
ధర్మాదర్మంబులెరుగ దగునీభువిలోన్.

కం॥ పాపము పుణ్యంబనుచును
లోపాలోపంబులెల్ల లోకులకెపుడున్
దాపయి దోచునువాటిని
కాపాడినవారుగాదె ఘనులనబడుటల్.

సీ॥ సత్కర్మవలనను దుష్కర్మదొలగును
దుష్కర్మమణగిన దోషమెడలు
దోషంబులేకున్న వేసటగలుగదు
వేసటలేకున్న వాసిగలుగు

భాషణంబులకిదె భాషణంబౌచు సం
తోషంబుగలిగించి తోడుపడును
పాపంబులేకున్న పరిశుద్ధహృదయులై
శ్రీపతిపదసేవ జేయుచుండి

గీ॥ సత్యసంకల్పులౌదురీ జగమునందు
భృత్యులై తాము పరమాత్మ పొందగోరి
కర్మసాక్షియటంచు సద్ధర్మ మెల్ల
నొక్కి వచియించువాక్యంబు లెక్కగొనుచు.

గీ॥ భగవదర్పణబుద్ధితో భక్తివరులం
నిత్యకర్మంబులొనరింప నియతిగలిగి
కామ్యమునుదూరపరచి నిష్కాములగుచు
పూజ్యులైయుందురానంద మూర్తిగాంచి.

వచనము: అందువలన సుకర్మ సకల శ్రేయోదాయ మనియు, పాపరహితంబనియు కామ్యమునువదలి యీశ్వరార్పిత బుద్ధితోజేయు సత్కర్మలెల్లను పునర్భవము గలుగుటకు దారిలేనివనియు దెలిసి సజ్జనులగలసి భగవదారాధన జేయుచు శక్తివంచనలేక నిష్కామ బుద్ధిగలిగి కార్యంబు లాచరింపు చుండవలెను.

కం॥ సర్వార్థంబులకెల్లను
సర్వేశ్వరుపాదసేవ సార్థకమనుచున్
గర్వగ్రంథులు బాసియు
యుర్వీస్థలిలోనదిరుగ యూహింపవలెన్

కం॥ సాధనలు నాల్గుగలిగిన
మేధావికి బ్రహ్మబోధ మేలెరిగింపన్
సాధింపగలడు నీవిటు
శోధింపుము సాధనలను శుద్ధాత్ముడవై.

వచనము: అనుచు సాధనచతుష్టయ మెరిగించి మో
క్షాసక్తుడై యున్న శిష్యునిజూచి వత్సా—

కం॥ మనసతిచలనంబైనది
పనిలేకను తిరుగుచుండు పలివిధమై
జను నీవిదిమరువక యా
వనజోదరుపాదములను వదలకుమెప్పుడున్.

వచనము: యీరీతి స్థిరపరచి తారకమంత్రోపదేశం
బొనర్పదలచి—

సీ॥ అతిరహస్యంబైన హంసమంత్రము దెలియు
మతిమంతులాత్మార్థ మహిమగందు
రట్లిగామునుపటి వేల్పులెల్లరు తాము
బాహ్యజపమొనరింప బంధమనును
ఆజపమంత్రము దెలిసి యానందప్రాప్తులై
విజితేంద్రియులునౌచు విశ్వమయుని
సాక్షిగాజూచుచు సర్వాత్ముడితడని
లక్షింపుచుంద్రు సురక్షితముగ

గీ॥ యితరమేమియుగానక మతినినిల్పి
దివసమురాత్రియుదెలియని తెరవుగలిగి
ముక్తిమార్గమిదేయను మురిపెమునను
వ్యక్తిగతులైరి విషయ విరక్తులౌచు.

గీ॥ తారకమంత్రమే ధన్యులజేయును
తారకమంత్రమే దైవసమము
తారకమెరిగిన దరిముట్టగలుగును
కోరిచూడనిదియె గోప్యమాను.

సీ॥ సకలపాపంబుల సమయింపజేయును
వికలతలనుబట్టి విరచివైచు
కృపజూపిపరమార్థ సఫలతనొందించు
అపరాధములనేమి అంటనివదు
తబ్బిబ్బుసేయక నిబ్బరంబుననుంచు
అబ్బినవారికి అనుభవంబు
ప్రత్యక్షమని దీని పరిపరివిధముల
శృత్యర్థములలోన జూపబడును

గీ॥ మనుపకుంకుము యీమంత్ర మనవరతము
భోగ్యమానీకు పరసుఖ భోగమిదియె
వినుకుజెందకుమెట్టి విపత్తునైన
జన్మదుఃఖంబు వదలింప జూడయవునూ.

కం॥ శివోహంబని యెల్లప్పుడు
భావంబునయుంచి దీనిభజియింపుచు యీ
తావునువీడకు మిదియే
కేవల బ్రహ్మానుభవము కీలెరిగించున్.

కం॥ నాసిక పుటములలోపల
వేసటలేనట్టిహంస విహరించెడు యు
భ్యాసము దెలిసినవారికి
మోసములేదెవ్వడు పరమ మోక్షార్హాంబౌ.

చ॥ కనులుగదల్పకుండియును గాలిమనస్సాకరూపమేర్పడన్
ఘనమనినిశ్చయించియిటు కాలముగడుపుచునున్న జాలు నీ
మనమతినిర్మలంబవును మాటలతోపనిలేదు పావనం
బని మదినెంచు మీనుజన బాంధవమేర్పడ భక్తిశ్రద్ధలన్.

సీ॥ మనసుపరిశుద్ధమై మలినంబులేమన్న
ధవమనియార్యులు దలతురెపుడు
తొలిజన్మఫలమున దోచెనీసుఖమిందు
తలపునయుంచు మీదారివిడకు
ధన్యోహమనియును ధార్మికులై యుండి
అన్యమెరుగనివార లైరి భువిని
చూపురూపౌకటిగ దోపింపబడును యీ
ప్రాపకంబమరిన భక్తులకును

గీ॥ చింతలెల్లనువిడిపోవు స్థిరతగలుగు
స్వాంతమానందపదవిలో సమతనొందు
యిదియె నిశ్చయమనిదెలియు మింతకంటె
వేరుగానముభువిలోన వెదుకవలదు.

కం॥ మనసన మాయన నొక్కటె
మనసే సర్వాధికారి మహిమలకెల్లన్
మానసును గెలిచెడుమార్గము
గనుమాయీమంత్రిరాజ ఘనమునువిడకన్ .

కం॥ యీడాపింగళలందున
జోడుగవిహరించి యితరజోక్యమెరుగకన్
ఆడుచునుండినహంస తా
కూడికగలవారెపరమ కోవిదులెలమిన్.

గీ॥ మేరుశిఖరమందు మెలగుసర్వాత్మని
గోరిచూడ పరమగోప్యమైన
జాడదెలియుబడును జననాంబుధినిదాట
పీడబోవుమిదియె వేడుకవును.

కం॥ ఎడతెగక నడుచుహంసను
వడివడిగాతిరుగ నీక వాంఛలువిడియున్
ముడిబొమలమధ్యదృష్టిని
దడయకనిల్పుటయెమంచి దారిదినుమిమ్మా.

కం॥ నాదానందంబున యీ
మేదినిలోసంచరించు మెలుకువగని యా
మేధావు లాత్మసుఖమును
పొదుగగనగలరు సత్యభాషణులవుచున్,

సీ॥ ముక్తిమార్గముగాంచు మునిముఖ్యులీమంత్ర
శక్తిగలిగియు పరమసాధులవుచు
యితరమంత్రంబుల విధమెరుంగక విషయా
రతిగానకను మంత్రరాజమిదియె
సుగతికిమూలమని జూచియుతృప్తులై
విగతకల్మషులగుచు వెలసిరవని
ఘనమైన యీమార్గమునకు మిగిలిన వేమి
గనబోకు మాయాసకరమునీకు

గీ॥ తెలివిగలిగినటించు మిా తెరవువిడక
పలువిధంబుల వెదకిన ఫలము లేదు
నిలకడకుమూలమై నీదు నెలవుజూపు
బలమొసంగియు బవమును బాపునిటులా,

వచనము: అనుచు తారకమంత్రముదెలిపి సాంఖ్యమును బోధింపనెంచి

కం॥ ఆదిపరబ్రహ్మమునన్
లేదని కలదనియుదెలియ లేనిమాయయే
పాదుగ దోచినదాయెను
సాధకులకు వ్యక్తమనుచు చాటెరిజగతిన్,

సీ॥ అవ్యక్తమున మహదహంకారమునుబుట్టె
అహమున పంచతన్మాత్రలొదవె
పంచతన్మాత్రల పంచభూతములాయె
పంచభూతములచే బరగెజగము
జగమున దేవతా సంఘంబువాదిగా
సకలజంతువులెల్ల సంభవించె
నని దెలుపుగుడు దేవు నాశ్రయించిన
శిష్యుడనుమానమున గురుని యనుభవంబు

గీ॥ దెలియగోరియు వినయమున దేవదేవ
స్థూల సూక్ష్మాదులేరీతి సృష్టిదోచె
వరుసగాదెల్పుమయ్య నావాంఛదీర
పరమపదవాస గురుదేవ భవవినాశ.

వచనము: అనిపలుక సద్గురుండిట్లనియె: పంచభూతంబులు వరుసగా ఆకాశము, వాయువు, నగ్ని, జలము, భూములై అందు ఆకాశము అర్ధము జ్ఞాతగా నిలిచి మిగిలిన భాగము వాయువు,నగ్ని, జల,భూములనుగూడి మనసు,బుద్ధి చిత్త మహంకారమనగలిగె, వాయువర్ధము వ్యానవాయువై శేషించు నగము ఆకాశాగ్ని, జలభూములగలసి సమాన ఉదాన ప్రాణ అపానములయ్యె. అగ్ని అర్ధభాగము చక్షువై, మిగతార్ధము ఆకాశ వాయువు జలభూములతో కలసి శ్రోత్ర, త్వక్కు, జిహ్వాఘ్రాణంబులనబడియె—

జలమర్ధము రసమై మిగులుసగము ఆకాశ, వాయు నగ్ని భూముల మిశ్రమై శబ్ద, స్పర్శ, రూప, గంధంబులయ్యె. పృథివి అర్ధభాగము గుదమై మిగిలినసగము ఆకాశము, వాయు, వగ్ని, జలములతో గూడి వాక్కు, పాణిపాద గుహ్యములయ్యె నీరీతి పంచవింశతి తత్వములుగూడి స్థూలశరీరమాయెను.

పంచప్రాణములు జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములు. మనోబుద్ధులతో (17)పదిహేడుతత్వములుగల సూక్ష్మశరీరమై నిలచె. పై రెంటికి కారణమై సమస్తము తనలో నిముడ్చుకుని బీజాకృతిగా కారణశరీరమాయె——

కం॥ జీవబ్రహ్మములనుచును
కేవలమాత్మస్వరూపు క్రియలచె వేరే
భావము గలిగెనటంచును
యేవిధమున దెలియగలరో యెరిగింపగదే.

కం॥ సత్యాసత్యము లెట్టివో
ప్రత్యక్షముగాను దెలియ పడుటకుభువిలో
శ్రుత్యర్థము లెటుదెల్పను
భృత్యుడనా నాకునీవె బోధింపవలెగా.

వచనము: అనుచు సద్గురుమూర్తిని బహువిధంబుల ప్రార్థింప దయగలిగి నిత్యమాయాత్మను అనిత్యమాదేహేంద్రియాది సర్వప్రపంచమును వేర్వేరుగా విభజించి దెలుపం బూనెను——

సీ॥ జాగ్రతావస్థలో సకలమౌజగమును
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
స్వప్నసుషుప్తిలో సమతమై సర్వంబు
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
మూడవస్థలలోన ము నిగినవిధమును
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
తెలివిని దెలిసెడు తెలివి వేరొక లేదు
తెలివియేనన్నిటి దెలియబడును

గీ॥ ఒక్కరూపంబుగాయుండి పెక్కులైన
చిక్కులలో జేరకను తాను యెక్కువౌచు
దిక్కుగాయున్న తెలివియే దేవుడనియు
నిక్కముగ దెలియు నిదియె నిత్యత్వమౌను.

గీ॥ జాగరంబునదోచును సత్యముగను
స్వప్నమునదోచితోచక సత్యమౌను
సుప్తియందేమిదోచని సుఖముఁగల్గు
నివి యవస్థలవిధమని నెరుగవలెను.

ఉ॥మాఱుచునున్న యీస్థితిని మానసమాదిగనింద్రియావళుల్
కూరిమిగల్గియుండి యనుకూలముగా జరియించుచుండ్ సదా
గారడిరీతియౌజగము కల్పనలన్ గనుచుండి భ్రాంతిచే
భారముదోచకుండియును బంధములన్ బడుచుండెజీవుడై.

వచనము: ఇట్లు ఒకప్పుడుండి మరొకప్పుడు మార్పుగల అవస్థాత్రయములలో దేహమే నేనను నజ్ఞానమున మాతృపితృ సతీసుతాదులే సతంబని చిక్కుబడి ధనాశక్తిఁ దవిలి.

గీ॥ పాపపుణ్యంబులరయక బహుళమైన
తాపములగుంది ధనమె తనదైవమనుచు
కుపితులై కూడబెట్టుచు క్రూరకర్మల
పరిమితముత జేయుదు రల్పమతులు.

కం॥ పరధర్మంబన నిట్టిదొ
తెరవించుక తెలియలేక తెలివిహీనతఁ
దురితాంబోనిధి జొచ్చియు
గిరగిర దిరుగంగబడిరి కీటకములుగా.

మ॥ పరతత్త్వార్థము దెల్పు దేశికప్రభుఁ బ్రార్థించి యెల్లప్పుడుఁ
స్థిరచిత్తంబున నిల్పియున్న నరులఁ శిక్షించి సుగుణాంబులౌ
తెరవుఁ దెల్పుట కిచ్చయించి తొలుతఁ దివ్యార్థముల్ బల్కుచుఁ
దురితాంబోనిధి నీదఁజూపదయతో దొడ్పాటుగాయుండినఁ.

కం॥ సచ్ఛిష్యుడా త్రిబెనగొన
మచ్చికతో గురుసఁ జేరి మన్ననతో నీ
తుచ్ఛపుభ్రాంతిది దొలంగెడు
ముచ్చట వెరిగింపుమన్న మోదముతో డఁ.

కం॥ వినుమునిబల్కఁదొడంగెను
తనుతాగనుగొనక యొంత తబ్బిబ్బైనన్
వెనుకటి భ్రాంతిని దొలగదు
గనుమా నిజమైనకార్య కారణమవనిన్.

కం॥ లక్షణములుదెలియువు మీం
రక్షణయే సర్వలోక రక్షితమనుచున్
దీక్షచె గాంధిజీ మీంపక్షమె
మూంకభయమనుచు బ్రార్థింతుయిలన్.

సీ॥ సద్గురుపాద కంజాతముల్ సేవించి
వారిచే నుపదేశ వర్తివగుచు
త్రివిధదీక్షలుపొంది భవములన్నియుకొంది
త్రివిధలక్ష్యార్థముల్ తెలియజూచి
త్రివిధవర్ణంబులని విధమంతయుదెలిసి
త్రివిధక్రియులను మదిద్రిప్పనీక
త్రివిధప్రసాదముల్ స్థిరమతిభుజియించి
త్రివిధసూత్రాచార మువిశేషముగ

గీ॥ దెలియకున్నను నద్వైతసుఖము గలుగ
నేరదు నిత్యాత్మ గనగ రాదు యనుచు
దెల్పిన గురుగుణమెంచి ధిక్కరించునట్టి
నరునకుఁ నచ్చు హేతువు వినుడిమీంరు.

టీక: కావున సద్గురుపాదకంజాతములు సేవించి అనగా సద్గురువు అనగా పరమాత్మస్వరూపము. పాదములనగా సర్వప్రపంచము నడిపిస్తూవున్న బ్రహ్మశబ్ద శివాచ్యమైన హంసః అనే రెండుఅక్షరములు. ఆపాదములు నడిచేమార్గ మందున కంజాతములనగా ఆధార స్వాధిష్ఠ మణిపూరక అనాహత విశుద్ధ ఆజ్ఞేయములనే ఆరుచక్రములు. సేవించడముఅనగా యీచక్రములమీదుగానడుస్తూవుండేహంసతో చేరి చలనములేకుండా మనస్సును ఆపాదములతో కూర్చి వుంచడమే సేవించడము. వారిచే నుపదేసవర్తియనగా మనో పవనములు రెండును ఒకటైనందున యీరెంటిని ఒకటిగా చేయడముతోనే అన్నమయాది పంచకోశములనె దేశములను విడచి వుపరియైన అచలస్వరూపమైయున్న వుపరి దేశ మందు వర్తించడమె ఉపదేశమనేపేరు. త్రివిధ దీక్షలుపొంది భయములన్నియుకుంచి యనగా త్రి అనగా మూడు శబ్ద, దృష్టి, సంకల్పము. శబ్దములోయుండె అర్థభేదములను విడచి సర్వశబ్దములు ప్రణవశబ్దముగా భావించడమే ఒక దీక్ష. దృష్టి గోచరమైన రూపభేదములను విడచి సర్వము పరమాత్మగా భావించడమే ఒకదీక్ష. సంకల్పమునబుట్టే సర్వకోరికలను విడచి మనస్సుప్రణవమునందుజేర్చివుంచడమెఒకదీక్ష. యీ మూడుదీక్షలవలన భవ పుట్టడనునే పాపమునశించి శాశ్వతమై వుంటామని చెప్పుట. త్రివిధలక్ష్యార్థముల్ తెలియజూచి అనగా అంతర్లక్ష్యము, మధ్యలక్ష్యము, బాహ్యలక్ష్యము అని కలవు. యీమూడింటికి సాకారలక్ష్యమును విడిచి నిరాకారభావము

చెప్పేదియేమంటె అంతర్లక్ష్యమనగా నేననే తెలివి శూన్యమనిన్ని, శూన్యమైన నావలనగలిగే వ్యాపారములు శూన్యమనిన్ని తోచేది అంతర్లక్ష్యం. మధ్యలక్ష్యమనగా సర్వప్రపంచము మాయఅనిన్ని మాయయనగా ఏమిలేదనిన్ని, యేమి తెలియనిదనిన్ని సర్వవేదాంత శాస్త్రములు నిశ్చయించినందున యీ దేహప్రాణేంద్రియములు నేనుకాననేది మధ్యలక్ష్యం. బాహ్యలక్ష్యమనగా ఏకమేవద్వితీయమ్ బ్రహ్మ అనే ప్రమాణముచొప్పున యీ స్థావరజంగమాది సర్వప్రపంచమున్ను ఒక్కకుక్షియందే యిమిడి ఒక్కటై యున్నందున ఒక్కడేయని చూడబడేది బాహ్యలక్ష్య త్రివిధవర్ణంబులు. వివిధమంతయుగన అనగా మూడుఅక్షరములు. మూడు అక్షరములు అనగా అకారము ఉకారము మకారములు. యిదే రాజస సాత్విక తామసములు. యిదే నాదు బిందు కళలు. నాదమనగా శబ్దము. బిందువనగా భ్రమ. కళ అనగా చూపు. వీటిలోయున్న అనేకవిధములైన నామరూపకోరికలను విడచి సర్వం కల్పితం బ్రహ్మఅనే శ్రుతిప్రమాణమునుబట్టి సర్వమునకి కల్పితమానియెంచి మనస్సు మాయగానెంచి నాదుబిందుకళాతీతుడైన ఆత్మ ఒక్కటిగా భావించినదే త్రివిధ వర్ణముల భావము. త్రివిధక్రియలను మదిదిరుగనివక 'త్రి'అనగా మూడు క్రియలు. అనగా చేసేవ్యవహారములకు పేర్లు. మూడువ్యవహారములు యేవి యేవియనిన కన్నులతో చూచేదిన్ని చెవులతో వినేదిన్ని మనసుతో సంకల్పించేదిన్ని యీ మూడింటిచేతనున్న మాయారూపమైన జగత్తు సత్యమని తోస్తువున్నది.

గనుక శ్లో॥ సత్యంజ్ఞానచిరోధాయ అసత్యంజనరంజకరం జనకం- అనియున్నదిగనుక సత్యమైన పరమాత్మయనగా దృశ్య, శబ్ద, సంకల్పములచేత పర్వికల్ప ఏకోనారాయణ అని స్మృతి ప్రమాణము గనుక పుట్టిన వస్తువునున్నూ, మారొచ్చున్న వస్తువునున్నూ విన్నశబ్ద వస్తువునున్నూ పలికినపలుకున్ను పరమాత్మనిగా భావించడమె. అయలతో మనస్సు తిరుగకుండా పట్టుట త్రివిధప్రసాదములు. స్థిరమతిభుజియించి అనగా

శ్లో॥ గురుపాదోదకం పీత్వా గురోరుచ్ఛిష్టానభోజనం
గురుమూర్తిసదాధ్యాయే గురుమంత్రమ్సదాబిపేత్,

యిందు అర్థం గురుపాదోదకం పీత్వా గురువాచకం శ్రేష్టవాచకం గురోరధికం అన్నాడుగనుక గురువు అనగా సర్వప్రపంచాతీతుడైన పరమాత్మ. ఆపరమాత్మకు పాదములు అనగా ఏ ఆదారములతో నడుస్తూవున్నాడో అట్టి పాదాక్షరములకు

శ్లో॥ ఏకాక్షరుద్వయాక్షరం వాపదాక్షరం మధాపివా
అష్టాక్షరంమమోతొయ మంత్రియోగఫలంభవేత్.

అన్నాడుగనుక అట్టి మంత్రాక్షరములు రెండున్నూ హాని పాదములు. అట్టిపాదములవలన జారుతువున్న వుదకముఅనగా అకార ఉకార మకారములవలన త్రిగుణములవలనగలిగే సర్వప్రపంచము మనస్సనిన్ని, అట్టిమనస్సును బహిరంతరమున తిరుగనివ్వక తానయిన రెండక్షరములతో యిమిడింప చేసుకొనడమే గురుపాదోదకమును పుచ్చుకోవడము. గురు వుచ్చిష్టాన్నభోజనం- గురువనగా పరమాత్ముడు.

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మం తస్మైశ్రీగురువే నమః.

అన్నాడుగనుక ఆపరబ్రహ్మ విడిచిపెట్టినదే వుచ్ఛిష్టాన్న భోజనము గనుక నేతినేతి మహావాక్యములచేత అయి కాదన డమే వుచ్ఛిష్టభోజనము. గురుమూర్తి సదాధ్యాయే అనగా ముట్టిన చూచిన మూర్కొన్న విన్నను పలికిన బ్రహ్మమై బరగవలయు అని పెద్దలవాక్యములు. కాబట్టి సత్తాద్వయము లేనందున సర్వము ఒక్కటియని. మనశ్శుద్ధిని చేసుకోవడమే ధ్యానముచేయుట. గురుమంత్రము జపమనగా ప్రకృతియున వాశబ్దము సోహం అని గీర్వాణవాక్యముచేతనీ వేనేను అని పలుకుచున్న సాధారణమును గురుముఖముగా మరతెలిసి తిరుగదీసి నీ హంసనుజేసి నాదు బిందు కళలు అందునజేర్చి ఆకాలమునందు పుట్టిననాదమును జపించుటె సదాగురుమంత్ర జపము. వాసుదేవసర్వమితి సహమాత్మా సుదుర్లభః, అని భగవద్వాక్యము ప్రమాణముగనుక త్రివిధసూత్రాచార మవి రళముగ అనగ 'ఆత్మసత్యం జగన్మిథ్య సోయం దేవదత్తః'సో అనగా అచలమనిన్ని, అయం అనగా ప్రకృతియనే ఉచ్ఛ్వాస నిచ్ఛ్వాసము అనగా మనస్సనిన్ని, ఆవాయువులోనే పుట్టిన దనిన్ని గురుసంధిని అభేదముగలిగితే ఆత్మస్వరూపం తానే ననిన్ని, మహావాక్యార్థం. 'సో' నీవు 'అయం' నేను తెలివిని గూర్చి 'దత్తః' యివ్వబడెను. 'గంగాయాం గోషః' అనగా గంగలో గొల్లపల్లె ఉన్నదనే అర్థంకాదు. లోక సాధారణ వాక్యము. తాముమునిగినదేగంగ తావలసినదేరంభ అనగా

పాణిముకంటె తీపిలేదు గనుక పాణిముఅనగా ప్రకృతి. ప్రకృతియనగా స్త్రీ కాబట్టి తావలసినదిరంభ యిది జహార్లక్షణం 'జ'అం దేపుట్టినదానికి పేరు. ఏమిపుట్టినది 'హా'పుట్టినది 'హా' అనగా ప్రకృతి ఆలక్షణమనగా దనవలన పుట్టబడిన సర్వ ప్రపంచము జహార్లక్ష్యం అనుట. అజహార్లక్షణమనగా 'అజః' అనగా పుట్టలేదని అర్థం. ఆదిమధ్యాంతశూన్యంబని పరబ్రహ్మము చెప్పబడినది. యిందుకు లక్షణమేమంటె జహార్లక్షణము విడిచి అజహార్లక్షణం పుచ్చుకోవడమే లక్షణము. యేమంటే

శ్లో॥ అశరీరం సర్వదానాస్తి శరీరరహితం
సదా యదమేన సదాముక్తి సర్వదా॥

సర్వదా భ్రమకారణము అనే న్యాయమే లక్షణం. గ్రుడ్డులో పిల్లకు పాపపుణ్యములు కలవని యేశాస్త్రము చెప్పదుగనుక అజహార్లక్షణమని తెలిసేది యిందుకు ప్రమాణము 'సత్యజ్ఞానమనంత మానందం బ్రహ్మ' అనే ప్రమాణముచొప్పున మాయ పుట్టినది అని చెప్పరాదు. నేమి చెప్పవలెనసిన మాయఅనే చెప్పవలెను. మాయఅయినప్పుడు మాయకు కార్యము ఒకటి కలదా యిందువలన యేమాయనంటే జగత్తు అనే శబ్దము లేనట్టాయెను. 'యేకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మం' అనేఅర్థము నిలుచును.

మంగళహారతి

మంగాళమనిపాడరె శ్రీగురునకు ॥మం॥

మంగళమనిపాడి మహనీయమైయున్న రంగూగతిత్రికూట సౌధ మందుననిలచి ॥మం॥

తొమ్మిది ద్వారములుమూసియు యాకాశమందున రెంటి ఒకటిగ జేసియుంచియు దనరుగను ఆజ్ఞేయమందున దృష్టిచెదర కుండయెప్పుడు సదయుడగు శ్రీ గురుస్వామికి జోడుమంగళ హారతీ యని ॥మం॥

పరమపదమిదె యంచుదెల్పుచును ఖాశీంవలీషాఖాదరై బోధిం పుచును నింగికవ్వల ఏకరూపై భంగమేమియు లేదటంచును వప్పుగాదీయాకువేగమె ఘట్టిగాబోధించుస్వామికి ॥మం॥

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరిహు శేక్ వలీ షా ఖా దరి దేశిక సుజ్ఞాన సుత శ్రీ ఖా శీం వలీ షా ఖా దరి దేశిక ప్రణీతం బైన పరమామృతంబను గ్రిథంబునందు గురుశిష్యసంవాదము సమాప్తము.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ రామ శతకము.

కం॥ శ్రీమన్నారాయణ యని
నీమంబున నిన్నుదలతు నిర్మలచరితా
సామజ వరదుడవీవే
కామాద్యరి వర్గదూర శావవెరామా. 1

కం॥ నీనామ జపముసేతుక
యేనాటికి బోవుగావె యిడుములుభువిలో
శ్రీనాధ నిన్నుగొలుచుట
నానాటికి వృద్ధిజేయు నమ్మితిరామా. 2

కం॥ అతిమోదంబున నీవే
గతియని నాహృదయమందు గలవనియును నే
సతతము నిల్పితి నిన్నే
పతితుని ననుజేయబోకు పావనరామా. 3

కం॥ భువనంబుల సృష్టించియు
భువనంబుల వృద్ధిజేయు భువనాకారా
వివరము దెలియనివాడను
స్తవమే నాధనమటంచు చాటితిరామా. 4

కం॥ అర్థము దెలియనివాడను
స్వార్థమునకు జూడలేదు సర్వార్థంబుల్
వర్థిలునని నినుదలచెదు
అర్థులగని నమ్మినాడ నవ్యయు రామా. 5

కం॥ ఆపదలకు మూలంబౌ
తాపంబులు జెందలేక తాలిమిఁజూపే
నీపై దృష్టినిగూర్చితి
వాపోవుట దగదటంచు వాంఛతో రామా. 6

కం॥ ఖండితముగ నినుబుధులు య
ఖండుడవని బలికి సకలకార్యంబులు
నీ యాండను జేరియు చేయుట
దండితనంబనుచు మదిని దలతును రామా. 7

కం॥ కలిసి నివారించుటకును
యిలలో నీనామస్మరణ మింతయెచాలుఁ
కలవర పడ పనలేదని
బలికిన వాక్యములనినమ్మి బ్రతికెదరామా. 8

కం॥ దేహంబస్థిరమనియును
దేహియేస్థిరమనుచుదెలిసి దేహములో
నా దేహియె నేనని నను నే
యూహింపుచునిన్ను గొల్తు యోధ్వనరామా. 9

కం॥ దొరికెను నినుభజియించుట
వెరపేమియు లేదటంచు వేడుకతోడన్
మరువక నీచరణంబులు
శిరమున దాల్చితినినన్ను చేకొనురామా. 10

కం॥ మృత్యువు దాపై యుండుట
ప్రత్యక్షముగాను దోచబడుటయెరిగి నీ
భృత్యుడనై నినువేడితి
సత్యాత్మా నన్నుబ్రోవ సాక్షివిరామా. 11

కం॥ పాపంబులెన్నొ జేసితి
కోపింపగవలదునన్ను కోవిదవంద్యా
నాపై నేరము లెంచక
కాపాడుట కెవరుగలరు కరుణచెరామా. 12

కం॥ దుర్వ్యసనంబులనే మా
ధుర్యంబని తెలివిలేని ధూర్తుడనౌచున్
యుర్విన్ దిరిగితిచపలత
గర్వగ్రంధులనుబాపి గావుమురామా. 13

కం॥ వ్యాధుల జిక్కి శరీరము
బాధలపాలౌనటంచు భావింపక నే
మేధావివలెను దిరిగితి
నాదారియె దెలియబడని నటుడనురామా. 14

కం॥ చాలును యిహసౌఖ్యంబులు
బేలతనంబాయె మాయభేషజములచే
కాలుని బారికిద్రోయక
మేలగు నీ మరుగుజూప మేటివిరామా. 15

కం॥ ఈషణత్రయములజిక్కియు
రోషంబున దిరుగుటెల్ల రోతయెగాదా
భూషితమవునే తుదకివి
దూషితములుగావెనాకు దోడ్పడురామా. 16

కం॥ జననంబాదిగనీపద
వనజంబులు గొలువలేక వనరుటగలిగెన్
ఘనమా నీదయజూపియు
ననుబ్రోచెదవనుచునిన్ను నమ్మితిరామా. 17

కం॥ తప్పులు సవరించుటకై
గొప్పలు మీకంటెభువిని గోరినగలరే
యిప్పుడె నానేరములను
తప్పకదీర్చినను నేను ధన్యుడరామా. 18

కం॥ విజితేంద్రియులకు నీపద
భజనం బతి సులభమయిన పద్ధతియనుచున్
సుజనులు దెల్పగనదియే
నిజమని నాహృదయమునను నిలిపితిరామా. 19

కం॥ యిహచింత లెల్లవీడియు
సహనంబున నిన్నుగొల్చు సాధుజనులకున్
అహముణగి నిత్యసుఖమున
విహరింతురటంచు నిన్ను వేడితిరామా. 20

కం॥ గుణముల పోబడిగాంచుచు
గుణవర్జితమైన నిన్ను గుర్తింపుచు స
ద్గుణములు గలిగినవారలు
అణుమాత్రంబైనమాయ నంటరురామా. 21

కం॥ చింతలచే చెడు మనసును
పంతంబున బట్టితిప్పి భక్తిచె నిన్నే
చింతనజేయుము నుండిన
సంతోషం బమరి మాయ సమయునురామా, 22

కం॥ శోక భ్రాంతిని జేరియు
చీకాకును జెందకెపుడు చిడిముడిపడకన్
యాకొని నీకథలను విన
సాకేతపతి వింటినిదియె సత్యమురామా. 23

కం॥ ధన జన యౌవ్వనములను
వెనుదీయుచు నిన్నుగొల్చు వేత్తలుభువిలో
అనుమాన మేమిలేకను
నినుజేరుదురన్యములను నెరుగకరామా. 24

కం॥ భక్తార్తి భంజనుడవై
ముక్తిని సమకూర్చనీవె మూలంబని యా
సక్తిచె నినుగొనియాడెద
రిక్తుని సను జేయబోకు రిపుహర రామా. 25

కం॥ దండిగ నీకథలనువిని
పండితులకు భావమందు పరమాత్ముడవై
అండగ దండగ నుండియు
ఖండింతువుగాదె వారి కలుషము రామా. 26

కం॥ విజ్ఞుల హృదయములోపల
ప్రజ్ఞానంబునను నీవు బయలుపడుచు నీ
సాజ్ఞచె నాడించెద విటు
సుజ్ఞానుల జేయుటకును సుఖముగ రామా. 27

కం॥ టాటోటుమాటలాడిన
బూటకమేగాని దాని పుణ్యంబవునా
యేటికి వ్యర్థపు వాక్యము
చాటుటయని నీదు స్మరణ జరిపెద రామా. 28

కం॥ సజ్జనులను జేరియు నీ
పజ్జను నిలచినను పరమభాగ్యంబనుచుఁ
యిజ్జగమున బుధులెల్లరు
లజ్జింపగ నిల్పిరెపుడు లక్ష్యము రామా. 29

క॥ రాగ ద్వేషములను విడి
యోగానందమును జెందు యోగీశ్వరులన్
బాగుగ నీలోఁ గలిపియు
భోగంబుల దేల్తువయ్య భువిలో రామా. 30

క॥ ధర్మాధర్మము లెఱిగిన
నిర్మలులను గాచునట్టి నిపుణత నీదే
మర్మము లేకను భక్తుల
కర్మములను గొలుచునట్టి ఘనుడవు రామా. 31

క॥ తులలేని నీదు నామము
దలచెడు ధన్యాత్ములకును దారియొసంగున్
చులకనయని జూచెడు యా
కలవరమతు లెట్లు నిన్ను గాంతురు రామా. 32

క॥ నిరతము నీస్మరణామృత
మరసియు పానంబు జేయు మానవులిలలో
తిరిగియు జన్మము గలుగని
తెఱ వెఱిగిన వారలనుచు దెలియును రామా. 33

క॥ నిను జేర దలచు వారలు
వెనుకటి పాపముఁ జూచి వెరువక సనిశం
బనుమానమేమి లేకను
వినయ విధేయతను నిన్ను వెదకిరి రామా. 34

కం॥ చేతనరూపంబున ప్ర
ఖ్యాతివహించియును సర్వకారణమాచున్
నాతియు పురుషులుఁగాక ను
జ్యోతిగ వెలిగెదవటంచు జూతురు రామా. 35

కం॥ జడమతులకు దెలియని నీ
కడుగోప్యంబైనవిధము గాంచుటతరమా
యిడుముల పాలొమాయను
గడచిన సమరును లెనిన్ను గందురు రామా. 36

కం॥ అనుభవ పరులే నీకథ
వినదలతురు వేదక్రతోడ వివశులునౌచున్
అనుమానమెంతమాత్రము
మనమునదోచినను నిన్ను మరతురు రామా. 37

కం॥ అంతరజ్ఞప్తిచె తమలో
నెంతో సంతోషమునను నేర్పరులవుచున్
చింతన జేసినవారల
చెంతనునిలచియును నీలొ జేస్తువు రామా. 38

కం॥ విచ్ఛలవిడిగా దిరిగెడు
తుచ్ఛపు బుద్ధియునుగలుగ దొరుకదుగద నీ
స్వచ్ఛతగల నిజరూపము
సచ్చరితా నాకుజూపి సాకుము రామా. 39

కం॥ కాదని వాదించుటయును
లేదని చింతించుటయును లేశము లేకన్
పాదుగ నీపదపద్మము
లాదరమున దెలియువార లధికులు రామా. 40

కం॥ విన్నవి కన్నవి యున్నవి
తిన్నగ దెలియంగబడెను ధీరులు తమలో
నిన్నే భావింపుచు తమ
యున్నతమును వదల రెపుడు యుర్విని రామా. 41

కం॥ అధికుడనని వర్తింపుచు
బధిరునివలె దిరుగు టెల్ల బంధంబనుచున్
విధివిధ మెరుగుచు నిన్నే
యధికుడవని దలతు రెపుడు యాత్మలొ రామా. 43

కం॥ మనసే సంసారంబని
మును జను మహనీయులెల్ల మూలంబౌ యా
మనసును వశపరచుక మీ
ఘనపదవిని గాంతురను మ కంటిని రామా. 43

కం॥ వివిధోపాయంబుల మీ
సువిచారము జేయుగల్గు సుజనులు ధాత్రిన్
అవిరళ సుఖమును గందురు
వివరింపగ నిదియె మంచి విధమని రామా. 44

క౦॥ మోక్షేచ్ఛ గలుగువారలు
సాక్షాత్కారులవుచు నీదు సన్నిధిలోనన్
రక్షింప బడుదురఖిలము
వీక్షింపుచును నధిక ప్రియమున రామా. 45

క౦॥ అన్యమెరుంగక నీవే
మాన్యుడవని జూచుచుండు మానవులకు నీ
నన్యము లేకను దోతువు
ధన్యులు విడనాడనట్టి దారిది రామా. 46

క౦॥ దినదిన మాయువు క్షీణం
బని దెలియును భక్తిగలుగు బాలుండైనన్
జను కాల మేలవచ్చును
ఘనమని నినుగొలువలేని కాలము రామా. 47

క౦॥ కాలమువచ్చును పోవును
మేలేలన్ గలదో దాని నెరుగకవశనా
తాలాయు జగమటంచును
మేలుగ నినుజేరుటెల్ల మెళుకువ రామా. 48

క౦॥ చిత్తరువుగావి తనువులు
తత్తరపడి మోహమొంద తథ్యంబవునా
యుత్తరి నీవే నిజమని
సత్తగు నినుదెలియువారె సాధ్యులు రామా. 49

కం॥ భవ జలధి దాటువారలు
చవిగొని నీనామజపము సార్థకమనుచున్
వివరించి యితరమొల్లక
భువిలో నీభజనజేయ బూనిరిరామా. 50

కం॥ రాజాధి రాజులును నిను
భ్రాజింపుచు స్మరణజేయ బూనినగాదే
రాజితమౌ నీచరణ స
రోజములను జేరగలుగు రూఢులురామా. 51

కం॥ రసపూరితమౌ నీకథ ల
సమానం బనుచుబుధులు లక్ష్యములోనన్
విసువక నిల్పిరియనిశము
వశమా సామాన్యులెన్న వసుధనురామా. 52

కం॥ తండోపతండములు నీ
యండను జేరుటకు భువిని యాసించియు ను
ద్దండతి భజనల జేయుచు
నుండియు నినుగొలువలేక నోడిరిరామా. 53

కం॥ రావే ననుపోషించుటకును
రావే నీ కరుణజూపి రక్షించుటకున్
నీవేగాకను యితరులు
బోవ మరెవ్వరునుగలరు పుణ్యులురామా. 54

కం॥ మతిమంతు లాత్మవేత్తలు
శ్రుతిసిద్ధంబైన నీదు శుభచరితంబున్
హితవుగ తమలోఁ సల్పియు
నుతియింపుచు వెరపులేక నుండిరి రామా. 55

కం॥ కలలోఁ గాంచెడు కలిమిని
యిలలో నిజమనుచుజూడ యింగితమౌనా
నిలకడ లేనిజగంబును
కలదని వలపోయుటెల్ల కలయే రామా. 56

కం॥ విన్నపమాలింపుము యా
పన్నశరణ్యుడవీవె పాపహరణ నీ
కన్నను దిక్కెవరని నిను
సన్నుతిజేయుదును నన్ను సాకుము రామా. 57

కం॥ దూరము జేయకు తండ్రి
సారెకు మీనామస్మరణ జరిపెదునాపై
భారము మీదేయనుచును
కోరితి మీకరుణజూపు కొరకై రామా. 58

కం॥ అపరిమితానందంబున
నిపుణతగల నీతిపరులు నిత్యసుఖమునన్
చపలత లేకను మెలగుట
విపరీతముగాదు నీదు వినుతిచె రామా. 59

కం॥ జగదాధారుడవని నిను
అగణితముగ సురులు మునులు యార్తిచెగొలువన్
దిగనాడి బ్రోవకుంటివె
పగగలదా నీకు ధనను పావనరామా. 60

కం॥ ఆధార మెవరులేరని
వేదనపడ నేల వేదవేద్యుడవవుచున్
నీదయ జూపుదువయ్యా
మేదినిలో భక్తులకను మేటివిరామా. 61

కం॥ ఎందరు మీ సేవకులై
యుందురో లెక్కింపతరమె యుర్వీస్థలిపై
అందరిలో నేనొక కడు
నిందితుడను నిన్నుగొలువ నేర్తునరామా. 62

కం॥ దుర్భావ లాడుచుండియు
నిర్భయముగ నిన్నుపొగడ నేరకనిటులన్
నిర్భాగ్యుడనై యుంటిని
అర్భకుడను నన్నుబ్రోవు మాత్మారామా. 63

కం॥ ఒక్కపుడు నిన్నుజూచుచు
మిక్కిలిసంతోషమునను మీరియు నీవే
దిక్కని నమ్మికతో నిం
కొక్కటి గనలేకనుందు కృపగనురామా. 64

కం॥ సంకల్పసాక్షివని నీ
వంకను జూచుచును సకలవాంఛలుడిగి యే
ఝుంకుచు లేకను నీపద
వంకేరుహములను యెప్పుడు గాయనురామా. 65

కం॥ మరణముజెందెడు వేళలో
కరుణామయ నిన్ను వేడ గలనో లేనో
తరుణము వ్యర్థముజేయుట
సరిగాదని యిపుడెదలచ సాగితి రామా. 66

కం॥ జరయును మృతియునుగల య
స్థిరతనువులుజూచి ఇవియె స్థిరమనిదలచే
నరులెరుగగలరె నీదగు
మరణము జననమును లేని మహిమను రామా. 67

కం॥ జలబుద్బుదములరీతిని
నిలవని యీతనువులెట్లు నిలచును ధాత్రిన్
తలపుల నీ నిజతత్త్వము
మెళుకువగా దెలియజేయు మేటివి రామా. 68

కం॥ జగదాకారము దాల్చిన
నిగమాధిప నిన్ను దెలియ నేరని నాపై
పగబూన వలదు దేవా
వెగటుగ ననుజూడ నెవరి వేడుదు రామా. 69

క॥ రూపలేని స్వరూపము
రూపించుట కెవరుగలరు రూఢులు నీవే
ప్రాపకమని మదినెంచియు
తాపసులెల్లను నిన్ను దలతురు రామా. 70

క॥ రట్టడిపాలొనరించెడు యీ
కట్టడియా మాయయెంత ఘనులనునైనన్
యిట్టట్టు జేయుచుండు ని
ఘట్టిగ నినుదలచలేని కతమున రామా. 71

క॥ జప తప దానంబులు నీ
కృపగలుగుటకొరకు సకల కోర్కెలుడిగి యే
విపరీతములకు బోకను
నిపుణులునై నిన్నుగొల్వ నేర్చిరి రామా. 72

క॥ తల్లివి దండ్రివి దాతవు
యెల్లజగంబులకు నీవే యేలికవనుచున్
యుల్లమున దలచుచుందును
చల్లని దయజూపిబ్రోవు చక్కగ రామా. 73

క॥ ఏకాంత వాసులెల్లరు
నైకొని మీనామస్మరణ గావించుటకై
చీకాకులేక నెప్పుడు
ఏకాకారమున మిమ్ము వేడితి రామా. 74

కం॥ భక్తులు నీపదభజనయె
ముక్తికి మార్గంబటంచు మురయుచు నెపుడుఁ
శక్తికి వంచనలేకను
భక్తిచె జేయంగ గలరు భయమున రామా. 75

కం॥ ఆనందమొంది నిరతము
బూనందగు కార్యమిదియె పుణ్యులకనుచుఁ
బూనిరి నినుగొలుచుట కను
మానిత గుణధుర్య భక్త మానసరామా. 76

కం॥ దుర్వార్త లేవి వినకను
సర్వాధారంబునైన సత్యచరిత్రం
బుర్విని వినదలచియు తమ
గర్వంబులు ద్రుంచిరంత ఘనులై రామా. 77

కం॥ అత్యాదరంబునను నీ
భృత్యులు నినుజేరి సర్వపూజ్యుడవనుచుఁ
నిత్యము నిన్నే గొలుచుచు
సత్యము విడనాడరెపుడు జగతిని రామా. 78

కం॥ వ్యర్థముజేయక కాలము
సార్థకమై భవముగడచు సాధ్యుపవనులఁ
నిర్దయుడవనియు దలపక
అర్థులజేయుదురుగాదె అవనిలొ రామా. 79

కం॥ ఎంతో యాపదలొచ్చిన
చింతింపక యాత్మసుఖము చెడకను విజ్ఞుల్
సంతోషంబున నిన్నే
చింతన జేయుదురు ధాత్రి శ్రేష్ఠులు రామా. 80

కం॥ భద్రముగా నినుబుధులిల
చింద్రూపుడ వౌట దెలిసి చిన్మయులౌచున్
ముద్రల కావల వెలిగెడు
సద్రూపము గాంచుచుంద్రు సత్యము రామా. 81

కం॥ దృష్టికి వెలుపల లోపల
స్పష్టంబై యున్న నిన్ను సాధ్యమె దెలియన్
యిష్టా యిష్టములుడుగు య
దృష్టులకే గాక యెట్లు దొరుకును రామా. 83

కం॥ సిద్ధులు నిను సేవించుట
శుద్ధంబని యితరములను శోధింపక నీ
వద్దను జేరియు నిరతము
వద్దికతో నీదుస్మరణ వదలరు రామా. 83

కం॥ తత్త్వాపేక్షతో నరులతి
సత్త్వంబును సాధనముగ సమమతులవుచున్
తత్త్వముగందురు మహా నీ
యత్త్వంబని బలికిరవని యధికులు రామా. 84

కం॥ యితరేచ్ఛమాని నీవే
గతియని దలపోయువారి కలుషములెల్లన్
హితవుగ ఖండించెదవట
మతిమంతులు బలుకవింటి మహిలో రామా. 85

కం॥ నీ దాసదాసుడను నే
సాధనములు లేవు నిన్ను సాధించుటకున్
మోదముతో నీస్మరణయె
సాధకమని నమ్మినాడ సతతము రామా. 86

కం॥ అజ్ఞానవశులు నినుగను
సుజ్ఞానము బడయకున్న సుఖరూపంబౌ
సౌజ్ఞ లభించునె భువిని ర
సజ్ఞతగాదనుచుబుధులు చాటిరి రామా. 87

కం॥ తెలిసెదనన వశమానా
తెలివియె దేవుండటంచు దెలుపుట విన మే
తులలేని నీదురూపము
తలపుడిగిన వారికలవి తథ్యము రామా. 88

కం॥ తుదమొదలన వశపడకను
సదయుల దయవలన దెలియ సాధ్యంబనుచున్
మొదలిటి వేల్పులు వరుసను
వదలక గురుదేవుకరుణ వడసిరి రామా. 89

కం॥ కార్యము గనుపడుచుండును
కార్యమునకు కారణంబు గనరాదెందున్
కార్యము కారణమెరుగుట
ఆర్యుల కృపవలనగాదె యవనిలో రామా. 90

కం॥ జగతికి కారణమని నిను
నిగమాగమ వాక్యములచె నెరుగగ తమలో
గగనాంశ మైనశబ్దము
సుగతికి మారంబటంచు జూచిరి రామా. 91

కం॥ కారణము లేక కార్యము
వేరుగ లేదనుచు వేదవేద్యుడవగు నీ
భారమె యీజగమనుచును
ధీరులు వెదకియును నిన్ను దెలసిరి రామా. 92

కం॥ జీవుని దెలిసినవారలె
దేవుడవౌ నిన్ను దెలియ తెరవనిబలుకన్
జీవుని గనుగొన నెంచిన
త్రోవను జూపంగ గురుడు తోడ్పడు రామా. 93

కం॥ భువనాకారము దాల్చియు
భువనములకు వేరుగాక భువనాకృతికిన్
దవులక నిలచిననిన్నే
స్తవమొనరించుటచె బుధులు ధన్యులు రామా. 94

కం॥ చక్రాకారము గలిగియు
విక్రుతులను జూపునట్టి విశ్వమునీలో
సుకృతులు గందురు తమలో
ప్రకృతిని దిగనాడి భవము బాయగ రామా. 95

కం॥ వచ్చుచు పోవుచునుండియు
సచ్చరితులు దెలియగల యసాధ్యపు కాలం
బెచ్చట లయమగునో యా
ముచ్చట దెలుపంగనీవె మూలము రామా. 96

కం॥ నీవారశూకమున నిను
దేవాకృతిగానజూచు తెలివిగలిగినన్
కేవల పరమాత్ముడవౌ
నీవేగాకెవరుగలరు నిపుణులు రామా. 97

కం॥ చిత్తంబులోన నే
సత్తనుచు దెలియబడుట సాధ్యమెగాదా
యొత్తెరగు వీడగలరది
తత్తరపడ పనియెలేదు ధరణిని రామా. 98

కం॥ పురుషులు స్త్రీలన వేరే
పరికింపగ నెవరుగలరు ప్రాకృతమున నీ
తెరవెరుగ నట్టివారలు
పరివరి విధమవుచునిన్ను బడయరు రామా. 99

కం॥ రుజువుగ నిన్నే గాంచుచు
భజియించెదరు వారు భువిని పాపరహితులై
అజహరు లందరు గొలిచే
నిజమగా నిన్నెరుగగలరు నీతిచె రామా. 100

కం॥ తుదిజన్మమనుచు నినుగను
బుధులెల్లరు దెలుపవింటి పూర్ణుడవని నా
హృదయాబ్జమందు నిన్నే
వదలక గొనియాడుచుంటి వాంఛతొ రామా. 101

కం॥ నిత్యానందంబున నిను
ప్రత్యగ భిన్నుండవనుచు భాగవతులు నీ
యత్యాదరంబున నిటు
సత్యముగా జూడగలరు సభికులు రామా. 102

కం॥ దూరంబున ననుజూడకు
సారములేనట్టి మాయ సంసారంబున్
యేరీతి నీదగలనిక
కారణమగా నీదుకరుణ గలుగక రామా. 103

కం॥ అరుణోదయంబు మాడ్కిని
గురుకరుణామృతము మాయ గుహలను వెలుగన్
తెరవాయె నిన్ను బొగడగ
కరుణాకర నీదుకృపచె గావుము రామా. 104

కం॥ దరియాహుస్సేన్‌షా గురుకృప
పరలోక ప్రాప్తిగలుగు భాగ్యమెయుండన్
వెరపేమి లేనిదని గను
నరులకు పరమార్థమనుచు నమ్మితి రామా. 105

కం॥ మును భక్తులెల్లరును నిను
వినయ విధేయతను గొలువ వేడ్క జనింపన్
పనిగొని నినుస్మరియించుట
ధనమే నాకనుచు నిన్ను దలతును రామా. 106

కం॥ కుందురువారి పురంబున
అందముగా నిల్పిమిగుల యాదరణముతో
నుందుపు ఖాశీందాసుని
సందియములు బాపుకొరకు సాక్షిగ రామా. 107

కం॥ మంగళమని నినుబాగడెద
శృంగారంబైన నీదు శ్రుతిహితపదముల్
రంగుగ నాశిరమున నిడి
పొంగుచు దలచెదను నెపుడు పూజితరామా. 108

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన సుత శ్రీ ఖాశీం వలీషా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు శ్రీరామశతకము కంద పద్యములు నూటయెనిమిది సమాప్తము.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శ్రీ రామ శతకము.

సీ॥ శ్రీరామ నీనామ పారాయణముజేయు
వారలజేరునే ఘోరమాయ
సకలార్థములనొసగు జాడ వేరున్నదే
సుకరమౌ నినుదలచు సుఖముగాక
చలమౌమనసును నిలుప నీనామమే
గలదు భువిలోనొకటి గలుగబోనె
సర్వపాపంబులు సమసి పోవునుగదా
నిర్విచారంబున నిన్నుగొలువ

గీ॥ ధర్మ సంరక్షణముజేయు నిర్మలాత్మ
కర్మబంధంబులనుగాల్చు ఘనుడవయ్య
పరమకళ్యాణ గుణనామ భవవిరామ
రహిని కందుర్వారి పురాగ్రధామా. 1

సీ॥ సంసారబంధముల్ సమయింపుటకునీవె
సకలశక్తివహించు సాహసుడవు
వింతవింతలదోచు విషయవాసనలను
అంతలోంద్రుచేడు శాంతినిలయ
వాచామగోచరంబై వెలుంగుచు భువన
వాసివై వెలయు శ్రీ దేశికేంద్ర
పరమార్థమునుగోరు భాగవతులకు నీవె
తెరవొదువానంద కరుడవవుచు
వవ్యయానంద పరిపూర్ణ యఖిలరూప
దివ్య పథసాధమునను న్న దేవదేవ
పరమ కళ్యాణ గుణనామ భవవిరామ
రహిని కుందుర్వారి పురాగ్రిధామా. 2

సీ॥ నీదివ్యసదనంబు నిత్యానుభోగంబు
కాదనువారికి బాధకంబు
సాధుజనులదలచు సంతోషనామంబు
వాదభేదమ్ములేని వైభవంబు
భుక్తిముక్తులగూర్చు పురుషార్థ భవనంబు
రక్తిగలిగిన విమల రాజితంబు
తీరని దుఃఖముల దీర్చెడుభారంబు
కరుణగలిగియు బోధివ కారణంబు
సత్య సంకల్పులకు మహా సార్థకంబు
నిత్యమును సాక్షిగాగాంచ నిజపథంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 3

సీ॥ నీలోన సర్వంబు నిలచియున్న విధంబు
దెలియబడుటయెగదా తెలివియువుడు
కలలోన దోచిన కలియుగభ్రాంతిని
గలదనినిలుపగా వలను పడునె
తొలుతనీయాధార బలమునగాక మరి
గలదె యింకొకటది కలగాక
కలిగియుండినవనిన్ను గానక బలుజన్మ
ములనైన నీపాద నళినయుగము
గాంచజాలరు యెంతటి ఘనులుభువిని
సంచితాగామి కర్మలు సమసిపోవు
పరమ కళ్యాణ॥ 4

సీ॥ పూని నినుసేవించి పూజించు ఘనులెంత
పుణ్యాత్ములై నిన్ను బొగడినారో
గనరాని నినుజేరి గలియుగోరిన సుజన
గణ్యు లేరీతి నినుగాంచినారో
కాలదేశంబులు గాని నీనిజరూప
లీలలేధన్యాత్ము లోలినారో
కారణాచార్యుని కరుణచే బుధజనుల్
ధీరులై నిన్నెట్లు దెలిసినారో
తెలియజేయుక నాకెవరు తెరవుదేవ
కలిమి బలిమియు నీవె ననుగావుమయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 5

సీ॥ నీపద భక్తిచే నిఖిలలోకంబులు
పావసంహారమై బరగుచుండు
తులలేని నీకథల్ బలుకు సర్వజ్ఞులు
వెలలేని సంపదల వెలసినారు
సదయుఁడవౌనిన్ను సన్నుతించెడువారు
ముదమున నిన్నెపుడు వదలకుంద్రు
తప్పులన్నియు దీర్చు గొప్పవాఁడవటంచు
చొప్పెరింగినవారు ముప్పుగొనరు

నిన్ను వేమారుదలచెడు నిపుణులెల్ల
ఉన్నతోన్నత సుఖముల నొందగలరు
పరమ కళ్యాణ॥ 6

సీ॥ నిగమాగమములెల్ల నిన్నువర్ణించుచే
గాక మరేమియు గలుగఁబోదు
సుగతికి మూలమై శుద్ధస్వరూపమై
యగణితమైన నిన్నరయగలమె
లోకవిఖ్యాతమై రాకపోకలులేక
యేకమైయున్న పరలోకవాస
తెలివిమాలిననన్ను చులకనగాఁజూడ
దలచిన నాకిక దారిగలదె

ధీనజనపోష గతదోష ధీవిలాస
ధర్మ సంరక్షణముజేయు దైవరాయ
పరమ కళ్యాణ॥ 7

సీ॥ దివ్యమగు నీనామ దీప్తియుల్లోకముల
నిర్వివాదంబవుచు నిలచునయ్య
సర్వోత్తమంబనగ సజ్జనావళిలోన
దుర్వివాదంబుల దునుమునయ్య
సకలశోభితమునై సర్వాధికారమై
ప్రకటింపబడుచుండు భయముదీర్చ
నిను వర్ణనముసేయ నేనెంతవాడను
మనసు నిలకడలేని మానవుడను

సర్వ సంపద్విశేష సజ్జనవిలాస
యుర్వి నీకంటెఘనులెవరు యూహసేయ
వరమ కళ్యాణ॥ 8

సీ॥ నీచుడనని నన్ను జూచిచూడకయున్న
కాచిరక్షించెదు ఘనులుయెవరు
ముందరగతిగనని మంధుడనని నాదు
సందియంబులుబాపి సాకనెవరు
కలుషాత్ముడని నన్ను కడదోసియుజూచిన
బలిమొసగి రక్షింప బంధులెవరు
భయపడి నీసేవ నయమనిజేయు నను
దయజూపి పాలింప దాతలెవరు

తప్పులన్నియుదీర్చెడు దైవమెవరు
యిప్పుడే నన్నురక్షింప విహితులెవరు
వరమ కళ్యాణ॥ 9

సీ॥ స్థిరచిత్తమున నిన్ను శరణని వేడిన
కరుణించి కడతేర్చు ఘనుడవీవె
భక్తపోషణుడవని పల్కుమారు బుధజనుల్
శక్తిశాలదిగదలుచ సాకనీవె
వెరపులన్నియుదీర్చు వేదవేద్యుడవనుచు
స్మరియింపభరియించు సాక్షివీవె
విరసమేమియులేక విశ్వాసమున ప్రజలు
సమగా జూచెదు సఖుడవీవే

నీవుగాకను దయయుంచు నిపుణులెవరు
గావవే నన్నుమన్నించి కలుషరహిత
పరమ కళ్యాణ॥ 10

సీ॥ అన్నిటనీవుగా నున్నవిధమెరుకపడ
సున్నగామాయను జూడవలదె
ప్రబలమౌ నిర్గుణ పదవినొందెదమన్న
వుభయవాచ్యార్థముల్ వదలవలదె
జీవదృష్టినివీడి శివదృష్టిగలుగుట
భావమానందమున బరగవలదె
నీవు నేననుభ్రాంతి నిలిపివేయుదమన్న
కేవలాత్మాకార తోవగాదె

సకల సంశయరహితమై జనగనెంచ
నిఖిల జగమునుబ్రహ్మమని నెరుగవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 11

సీ॥ నిత్యమై సత్యమై నిర్వికారంబునై
ప్రత్యగాత్మయున్న పరమపురుష
శుద్ధమై శుభదమై బద్ధత్వమును లేక
సద్దయాళుఁడవైన శాంతినిలయ
స్వచ్ఛమై సర్వమై హెచ్చుతగ్గులుఁ లేక
మెచ్చయి యున్న గురుమూర్తివయ్య
కర్తవై భరియింప భర్తవై బ్రహ్మాది
మూర్తులకాధార వర్తివయ్య

సచ్చిదానంద పరిపూర్ణ సాక్షివయ్య
సచ్చరితుఁడ వీవయ్య సన్నుతాంగ
పరమ కళ్యాణ॥ 12

సీ॥ హృదయాబ్జనిలయ నీ సదనంబు జేరగా
మది నెంచి విజ్ఞాన మయులుఁ ధరను
జ్ఞానాశిచే విషయ గహనంబు దునుమాడి
మానావమానములు మరచియుండి
ధ్యానమింపుక లేక యానంద ప్రాప్తిచే
బూని నిరంతర ధ్యానమునను
నిను జేరిరని శృతుల్ నియతితో దెల్పిన
వినిసంతసంబున నినుభజింతు

వరద భక్తార్తిభంజన వాసుదేవ
సరగునను నన్నుబ్రోవుము సర్వవినుత
పరమ కళ్యాణ॥ 13

సీ॥ తొలుత నీవొకడవై దుస్తరమహా మాయ
నంటియుంటకను నీవుంటివయ్య
వెలిలోను వ్యాప్యమై వెలసిన సద్రూప
తలపుల నిన్నునే దలతునయ్య
మలినమించుక లేని మహనీయమూర్తి నిను
మాటిమాటికిఁ గొలువ మరువనయ్య
వెలలేని మనసుచే విజ్ఞులుసర్వదా
ఫలరహితులై నిన్ను బిలుతురయ్య
లీలలన్నియు నీవె కన జాలునయ్య
పాలుమాలిన నీకృప బడయరయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 14

సీ॥ సమ్మతితో నిన్ను నమ్మినవారికి
యిమ్ముగాయీప్సితము లిచ్చినావు
క్రమ్మినయజ్ఞాన గాఢాంధతనుబాప
జ్ఞానభాస్కరుడవన గలిగినావు
సన్మానమున బుధుల సంరక్షణము జేయ
ధర్మపరుండవన దగిన నీవు
నిర్మోహులకు సర్వ ధర్మంబులను దెలిపి
కర్మబంధంబులు గాల్చినావు
తాల్మి గలిగినవారల దరచినావు
కల్మషంబులు దొలగింప ఘనుడవీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 15

సీ॥ పెద్దలబోడగని పెడవాదములఁబల్కు
మొద్దులనెల్ల మర్ధించినావు
వద్దికగలిగిన వారలజేరియు
శ్రద్ధగాబుద్ధుఁలు జెప్పినావు
హద్దులోనిలచి హృదయాబ్జమున నినుగన్న
శుద్ధాత్ములని నీవు జూచినావు
తద్దులేదనియెడు వ్యర్థవాక్యములాడు
బద్ధుల భవములెడ బాపలేవు
గద్దులెల్లనుదీర్చు మహారాజవీవు
పద్దుబూని భజింప పాలింపనీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 16

సీ॥ పుట్టినదాదిగా గిట్టు పర్యంతమును
మిట్టిపడుచును దిరుగ మేలుఁగలదె
పొట్టకొరకై నరులు గుట్టుదెలియక తాము
దిట్టవై మెలగిన తెలివిగలదె
వట్టిదీజగమని వాంఛలఁవిడకున్న
యెట్టిదో నిజమును యెరుకగలదె
ఘట్టిగా నీపాద కంజముల్ నెరనమ్మి
పట్టువిడువకనున్న భయముగలదె
మట్టిపాలైన దేహమును మరువవలదె
తుట్టతుదకైన నీకరుణ దొరుకవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 17

సీ॥ రూపింపరాని నీ రూపమెరిగిభజింప
తాపసులెంతటి ధన్యులైరో
అంతటావ్యాప్యమౌ అద్భుతాకారమును
చింతింపబుధులెంత శ్రేష్ఠులైరో
కలకాలమొకరీతి గలిగియుండిన నిన్ను
నిలకడగాగాంచి నిపుణులైరో
గుణరహితులవుచు నిర్గుణసౌఖ్యమున నిన్ను
అనుభవంబునదెలియ నధికులైరో
వారి వర్ణింపవశమౌనె వసుధలోన
కారణాచార్య వరుఁ డనగలిగినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 18

సీ॥ గురుడే పరుండని గుర్తించువారలు
పరమపదవాసులై బరగినారు
కారణాచార్యుని కరుణలేక నుతన్ను
గాంచగలరే యెట్టి ఘనులుఁధరను
గురుమాత్రిమెరుగక పరమార్థమునుదెలియ
తరమవునె యెంతటి తపసికైన
వేదవేద్యుడవవుచు వెలయు నీ నిజరూపు
సాధింపగలరె గురుసాజ్ఞలేక
వున్నదున్నట్లు దెలుపగల కన్నతండ్రి
నన్ను కడతేర్తువని నిన్ను నమ్మినాను
పరమ కళ్యాణ॥ 19

సీ॥ జీవుడే దేవుడని త్రోవదెల్పినయట్టి
పావనుండౌ గురుని పాలనమున
మలినయుతంబైన మాయదొలగునుగాక
వలనుపడునే యెంత తెలివియున్న
లింగాంగభంగమౌ సంగ తెరుగుదమనిన
శృంగారమవు గురుని సాటిగాదె
తన్నెరింగియు తాను ధన్యత్వమును జెంద
గురుకృపలేకను తెరవుగలదె

జన్మ సాఫల్యమొనరించి జడతదీర్చు
చిన్మయానందుడౌ గురుని జేరవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 20

సీ॥ నిన్నుగొలువనివారి నేర్పరితనమేల
భిన్నభావముగలుగు చిన్నెలేల
వావివరుసలులేక వదరుటలవియేల
త్రీవిగాదిక్కులు దిరుగుటేల
పాపముల్ దెలియని భక్తిశ్రద్ధలవేల
ఆపదలెరుగని అర్థమేల
తనగతిగానక తపియించుటదియేల
జననమరణముగనని జన్మమేల

మనుజ జన్మంబు మంచిదని మరచుటేల
వినయమున నిన్నుగొలువని విధము దేల
పరమ కళ్యాణ॥ 21

సీ॥ తప్పుదెలియనివారి గొప్పతనంబేల
ముప్పిరుంగనివట్టి మురిపెమేల
తన్నుతానెరుగని దబ్బరలవియేల
పిన్నపెద్దలగనని బిడియమేల
మనసునిలకడలేని మాటలపనియేల
కనుగానకన్నట్టి ఘనమదేల
దేహమేతానను తెలివిహీనమదేల
అహమణచనేరని యార్తియేల

వున్నదున్నట్లుదెలియని వూహయేల
మన్ననతో నిన్నుజేరని మనసదేల
పరమ కళ్యాణ॥ 22

సీ॥ మరణచిహ్నములచే వెరపుదోచెడుకాల
మరుగుదెంచిన నిన్ను మరతునేమొ
పడరానియిక్కట్లు బడి తపించెడువేళ
తడబడుపాటున దలపలేనొ
దుస్తిరంబౌవ్యాధి మస్తకంబునకెక్క
ఆస్తికుడవౌనిన్ను నరయలేనొ
పరిపరివిధములై పరువులెత్తుచునుండు
మనసునీయందుంచ గలనొ లేనొ

యిప్పుడేనిన్ను స్మరియింతు గొప్పగాను
తప్పులనుబాపి దయయుంచు దాతవనుచు
పరమ కళ్యాణ॥ 23

సీ॥ ఏకమై నిత్యమై వెలయు నీకృప గలుగ
సాగగలిగెనుమమ్మ లోకమాత
జగముల పుట్టింప సమయింపగలమహిమ
తల్లియా మాయకే చెల్లునయ్య
నీకటాక్షంబున నిర్మింపగలిగెను
లోకవిఖ్యాతమై లోకములను
యిట్టి దట్టిదటంచు వివరింపరాక నీ
కట్టులోపలనుండు ఘనతగాంచి
సర్వ భ్రాంతికిమూలమై సమతనుండి
నిర్వాహరులపరమాచు నిన్ను జూపు
పరమ కళ్యాణ॥ 24

సీ॥ త్రిగుణాత్మకంబవుచు నిగమంబులనుబల్క
వగవులేకుండు నీ వట్టిమాయ
లేనిది కలదని కలదాని లేనిదని
పూనిచూపించు యీ లేనిమాయ
యెంతవారలనైన భ్రాంతిలోపలముంచి
చింతలజేయు నీ వింతమాయ
మేలుదెలిసియు సత్యశీలురైనను వారి
కాలమానందమున గడుపుమాయ
చెప్పటకువలనుగా దింత గొప్పమాయ
చొప్పదెలియుటయే మహా చోద్యమాయ
పరమ కళ్యాణ॥ 25

సీ॥ పంచభూతంబులై బరగుచుండియు విషయ
పంచ నేమియులేని పట్టిమాయ
దేహి దేహంబుల తెరవెరుగువారిలో
సాహసంబున నిన్ను జేరుమాయ
స్వచ్ఛమై ముచ్ఛమై హెచ్చుతగ్గులుఁగలిగి
యిచ్చవచ్చినరీతి వెలయుమాయ
కర్మఫలంబులు కట్టి కుడుపుచు తాను
నిర్మలంబున నుండు నిట్టిమాయ
కలదు లేదని పూహింప గనని మాయ
దెలియతరమవు న నినుజేరు తెరవులేక
పరమ కళ్యాణ॥ 26

సీ॥ పలుఁభ్రాంతులకు మూల బలమైనమాయను
దెలిసి కలియకనున్న ధీరవరులు
వెలిలోను నినుగాంచి విడువకుండినయట్టి
తెలివిగలిగి వెలుంగు ధీరవరులు
అవయవ రహితమై యావరించిన నిన్ను
దెలిసిమరువకనుండు ధీరవరులు
నీదయారసమున నిత్యతృప్తిని బొంది
ధీసాక్షివనియెంచు ధీరవరులు
లోకరక్షణకారకు నీ వేకరీతి
తెలయు పరమార్ధనిలయ నినువేడుకుందు
పరమ కళ్యాణ॥ 27

సీ॥ మూడు మేనులయందు మూడవస్థలలోన
వేడుకజూప నింకెవరుగలరు
జోలు తనువులలోన వాలలాడుచుచుండి
వీలుగావర్తింప నెవరుగలరు
కాలకాలంబులు గాని నిజతత్త్వమును
మేలుగాబోధింప మేటియెవరు
పంచవింశతి తత్త్వ పరమువ్వుచు సత్త్వమున
వంచనేమియు లేని వారలెవరు

అన్నిటికినీవె యాధార మైతివయ్య
నిన్ను గానని వారికి మన్ననేది
పరమ కళ్యాణ॥ 28

సీ॥ మంచియోగమున నిన్నెంచి భజించిన
సంచితాగాములు ద్రుంచినావు
పరిశుద్ధహృదయులై పరిశోధనముజేయు
భక్తావళినిబ్రోవ బరగినావు
మృష యీజగంబని విషయేచ్ఛలనుమాని
కృషిజేయు గుణయుతుల గూడినావు
పురుషార్థ వరులన్నచు పూజించు పుణ్యుల
వెరువ వలదని యభయ మిచ్చినావు

నిన్నువర్ణింపలేరెట్టి నిపుణులైన
జనన మరణ విరహిత జగదేక వినుత
పరమ కళ్యాణ॥ 29

సీ॥ నీనామమఖిలమై నిర్మలంబై యుండు
నీనామమానంద నిలయమవును
నీనామ మవిచార నిశ్చయంబౌనగూర్చు
నీనామమంతట నిలచియుండు
నీనామ మదిదుఃఖ నిర్మూలమును జేయు
నీనామ మఖిలార్థముల నొసంగు
నీనామ మరివర్గముల నెడబాపును
నీనామ మతిశయ నీతిపథము

నీదునామంబు దలఁచక నెవ్వరైన
వేదనలు బాయ లేరెందు వెదకిచూడ
పరమ కళ్యాణ॥ 30

సీ॥ పరలోకప్రాప్తికి ప్రాపకంబౌనామ
మపరోక్షపదవిగను నట్టినామ
మిందుసూర్యాగ్నుల్ల వెలిగించగలనామ
మందినశుద్ధత్వ మొందునామ
మాత్మస్వరూపమై యాధారమవునామ
మరసినవారికి తెరవునామ
మాదిమధ్యాంతంబు లనరానినీనామ
మచలమై విషయముల గననినామ

మిట్టిదని వర్ణనముసేయ నెంతవాడ
స్వల్పదృష్టిచే నిన్నెటుల జూడగలను
పరమ కళ్యాణ॥ 31

సీ॥ లోకరక్షణకొరకు నేకాక్షరుడవౌచు
సాకనేర్తువు గదా సాధుజనుల
సర్వజీవములకు సాక్షివి నీవౌచు
నిర్వహింతువుగదా నేర్పుగలిగి
శిష్టరక్షణజేయు శ్రేష్టుడవీవౌచు
స్పష్టపరుతువుగదా శాశ్వతమును
నిగమాగమములకు నీవె కర్తవుయవుచు
నగుణుడవౌదువు శాంతముగను

దుష్ట శిక్షణజేసెదు దోషరహిత
యిష్టదైవము నీవని వినుతిజేతు
పరమ కళ్యాణ॥ 32

సీ॥ సామజవరద నీనామమంత్రము సకల
కాములు దొలగించు ప్రేమమయము
వేదవేత్తలు బలుకు వేదాంతసారంబు
సాధకులకు యిష్ట సాధనంబు
విరసమేమియులేని విశ్వాసపాత్రంబు
సరసులుజేరెడు సత్పథంబు
భక్తులుగోరెడు ముక్తిస్వరూపంబు
శక్తివంతులకమిత సాహసంబు

వంతలేవియు లేనట్టి వైభవంబు
వంతరహితుల కానంద పాత్రకంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 33

సీ॥ నీ చరణసేవలో నిలచినవారలే
యోచనగలిగిన యోగ్యులైరి
అనవరతంబు నీ ఘనమెరుగువారలే
మనసమున నీలోన మగ్నులైరి
ఆపదలనుబాపు నధికారివని దెలసి
తాపసోత్తములెల్ల ధన్యులైరి
తీరనిదుఃఖముల దీర్చెదవని దెలసి
యారాటములుమాని యధిపులైరి
భారములు దొలుగుననుచును నిర్భయులునైరి
మందమతులెల్ల నినుగన నంధులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 34

సీ॥ అతిరహస్యమైయున్న యాత్మానుభవమును
హితవుగా తమలోన నెదకువారు
పతితపావనమైన పరలోక ప్రాప్తియే
గతియని తమలోన గాంచువారు
మితిలేని సౌఖ్యమని సతతంబు మరువక ను
వ్రతశీలురై యిహము వదలువారు
పాతకంబులులేని పరిశుద్ధత్రోవలో
నీతిగలిగియు మెలగి నిలచువారు
దుర్మదాంధత్వమును బట్టి దునుమువారు
నిర్మలంబున నినుజేరి నిత్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 35

సీ॥ యింద్రియాదశకము క్రమందించి నిను జేర
బంధంబులేమియు జెందబోవు
శమదమాదులుగలిగి విమలత్వమునను న్న
క్రమముగా నీలోన గలుప గలవు
సత్త్వగుణంబున సమరసులై యున్న
యుత్తమస్థానమున నుంచినావు
నిన్నెతప్ప మరెద్ది నెన్నకుండిన వారి
కన్నతండ్రివిధాన గాచినావు
దయయు దాక్షిణ్యమునుజూప దగినవీవు
భయముదీర్చెడు కోరకిట్లు బ్రబలినావు
పరమ కళ్యాణ॥ 36

సీ॥ చిద్గగనమున నిన్ను సేవించు పుణ్యుల
హృద్గతవాసివై యుంటివయ్య
హంసవాహనుడవై హింసలేవియులేక
సంసారమునకేమి ఝడియవయ్య
నాసికాగ్రంబున నాట్యమాడుచు బుధుల
వేసటలెల్ల విడిపింతువయ్య
సచ్చిదానందుడవు సర్వ ప్రకాశుడవు
మూర్తిత్రయుల కాదిమూర్తివయ్య
నీమహిమ నెరిగి నినుదలచు నిపుణులెల్ల
ఆది అంత్యములనుమీరి అచలులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 37

సీ॥ ఆత్మ తేజముగాంచు యానంద మయులకు
వ్యాప్తమైయుంతట వెలిగెదీవు
లిప్తమైననునీలో లీనమైయుండిన
యాప్తుడవయి యాదరించినావు
మాయను తెందియు మహనీయులకు నపుడె
కాయమందున ముక్తి గరపినావు
మేరు శిఖరంబున జేరి నిలచినవారి
భారము నీవైయె బరగినావు

ధర్మరక్షణమొనరించు దాతవీవు
కర్మ బంధంబులనుద్రోయు ఘనుడవీవు
పరమ కళ్యాణ॥ ౩౮

సీ॥ భక్తిపరవశులైన భాగవతులకు
ధర్మసూక్తులు బోధించు శుభగులెవరు
ముక్తికాంతామణి మురిపెంబుదీర్చుటకు
మూలమైయున్నట్టి మూర్తియెవరు
సూటిదప్పకను ముయ్యోటికూటమునందు
నాటకధారియా నాధులెవరు
మండలత్రయమందు దండిగా వెలుఁగొందు
పుండరీకములోన పురుషులెవరు

అన్నిటికి నీవెమూలమని గన్నవారు
యెన్నటికి నిన్నువిడువరో కన్నతండ్రి
పరమ కళ్యాణ॥ ౩౯

సీ॥ శివజీవులనుగలుపు సిద్ధిగలిగినవారు
వివరమెరిగి నటించు వేత్తలైరి
దృష్టిలో పరమాత్మ స్పష్టపరచినవారు
నష్టమెన్నడు లేని శ్రేష్టులైరి
తానె సర్వంబును తన్నెరింగినవారు
లేస దేహముజోలి పూనరైరి
బుద్ధిసూక్ష్మతగలుగు పుణ్యాత్ములగువారు
వద్దికతో నిన్ను వదలరైరి
నీదు సాన్నిధ్యమెంతటి నిర్మలంబొ
యెఱుగ నేర్చినవారు నిను విడువరైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 40

సీ॥ లో చూడ నేర్చిన యోచనపరులకే
తోచుచుండును నీదు దొడ్డతనము
మనసేంద్రియములను మరలించువారికే
నిను జేరగలిగిన నేర్పుతనము
దాపున నినుగాంచు తాపసోత్తములకే
చూపు వెఱుగబోని శుద్ధతనము
కన్నులలో నిను గనుగొన్నవారికే
ఘనుడవని నినుదలచు గట్టితనము
సాటిలేనట్టి నినుజూచు సజ్జనులకె
బూటకంబులు జేరని మేటిదనము
పరమ కళ్యాణ॥ 41

సీ॥ చలనమేమియులేని మెళుకువగలిగిన
తెలివియే తెలివియని దెలియనవును
యేచూపుజూచిన యాచూపులో గురుని
రూపంబుదోచని రూఢమవును
తలపులీనంబైన తావుపీడక నెపుడు
తాలిమినుండుటే దారియవును
ధర్మమెఱిగియు వితస కర్మంబులకు జొరక
నిర్మలంబున నడువ నీతియవును
అన్నిటికి నీవెసాక్షియని గన్నయపుడె
యున్నతంబైన సుఖమని యెన్నవను
పరమ కళ్యా॥ 42

సీ॥ సంగమేమియులేవి శాశ్వతమూర్తివై
మంగళప్రదుడవని మహిని బొగడు
నీకంటెనన్య లేలోకంబుననుగలరె
యేకమైవెలయు సుశ్లోకచరిత
కర్తవై భర్తవై కరుణామయుండవై
యార్తులనుపాలింప నవుతరించి
భూమిభారము మాన్పి నీమంబులనుదెలిపి
కామితార్థంబుల గలుగజేయు
పశ్చిమాంతర ఖేలన పాపరహిత
నిశ్చయంబుగ నినుగాంచ నెంతవాడ
పరమ కళ్యాణ॥ 43

సీ॥ చెబ్బరగుణముల చెలిమి విడువకనున్న
నిబ్బరముగ నిన్ను నెరుగగలమె
వెక్కసంబునబడి కుక్కరీతిగ దిరుగ
చిక్కులువిడి నిన్ను జేరగలమె
కుజనులగూడియు నినుభజించుటమరచి
గజిబిజిగానీలో గలియగలమె
దబ్బరలాడెడు టాటోటులై తేను
గొబ్బునసీకృప గోరగలమె

నీకు దెలియని వేవియు లోకమునను
లేకపోవుచు యెందును లేశమైన
పరమ కళ్యాణ॥ 44

సీ॥ తనువువిడి జీవుడు తరలిపోయ్యెడు వేళ
జన ధన గేహముల్ జతకురావు
వచ్చినవారలు చచ్చుట నిజమిది
మెచ్చుటజగమని మురియబోకు
యెవరెవరి ఖర్మలు వారివారివిగాని
యొరులు భజించెడు యోగ్యతేది
యోచనజేసిన గోచరించునునీకు
చూచి నడచినవారె సుజనులైరి

యెప్పుడైన తమయాజ్ఞ కొప్పువారు
తప్పుత్రోవల నడువక ధన్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 46

సీ॥ దేహమే తానను తెలివి హీనత చేత
అహమణచ లేనిదే యధమమవును
మలమూత్రములఁ గలిగి మాంసనిర్మితమైన
తనువు తాననుటయే తగనిదవును
తాను దేహంబనియు తగవులాడుటె గాని
తానుబోయెడు వేళ తిగిలి రావు
మట్టిపాలై పోవు మాలిన దేహముఁజూచి
వట్టిదీతనువని వదలువరకు
ఘట్టిగా నిన్ను నమ్ముటే ఘనత దెచ్చు
మిట్టిపడకను నిజమెరుగ మేలుఁదోచు
పరమ కళ్యాణ॥ 46

సీ॥ తన్ను తానెరిగెడు తత్త్వజ్ఞులకు మాయ
సన్నమై యెచటికో జనునుచూడ
ఖండఖండములవుచు గానుపించెడు జగము
వృంఘనని వూహింప నొకటిగలఁదె
జలబుద్బుదములవతు నిలువనిరూపముల్
గలవని బలుకుట కలఁగాదె
జననమొందినవారు మరణించుటయె గాని
అనుమానమున్నదే యనుభవమున
రూపరహితుడవౌ నిన్ను రూఢిసేయు
తాపసులె నీదుకృపగలిగి ధన్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 47

సీ॥ భూమ్యాదులౌ పంచ భూతంబులును నీవె
సోమసూర్యాగ్నులును సురులునీవె
నర మృగ విహగముల నాటకుండవునీవె
స్థిరములౌ స్థావరములునునీవె
వేదంబులునునీవే వేదమయుడవునీవె
వేదాక్షరములకు విభుడవీవె
విశ్వంబుయునునీవె విశ్వేశ్వరుడవీవె
శాశ్వతంబుగ వెలుగు సాక్షివీవె

నీవు లేనివి జగమున లేవు సకల
భువనముల కాదిమూర్తివౌ పుణ్యచరిత
పరమ కళ్యాణ॥ 48

సీ॥ నీలోన సర్వంబు నిమిడియుండువిధంబు
మేలని దెలిసియు మెలగువారు
నిత్యసంతోషులై నిలచియుండియు నిన్ను
ప్రత్యక్షమున గాంచ బడెడువారు
చిత్తవృత్తులుమాని చిరసౌఖ్యమునుబొంద
తత్త్వజ్ఞులై నిన్ను దలచువారు
సంగవిరక్తులై శృంగారరసముతో
భంగమొందకనీకు లొంగువారు

గలరు గలరనువాక్యముల్ కల్లగావు
మలినములు దీర్చుదారవని మనవిజేతు
పరమ కళ్యాణ॥ 49

సీ॥ యీషణత్రియములు గోసి వేసినవారు
వేసటలేని పరవాసులైరి
తాపత్రయంబులు దగులకుండినవారు
నీపదధ్యానమున నిపుణులైరి
దుర్గుణంబులుబట్టి దునిమి వేసినవారు
సద్గతికర్హులై సఫలులైరి
సాధనములునాల్గు సాధించువారలు
వేదనలకు తాము వెరువరైరి
వాసనలుమాని యెపుడు నీదాసులైరి
నిన్నుజూచుచు యితరము నెరుగరైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 50

సీ॥ యితరజోక్యముగలుగ పతితహేతువుగాని
మతిమంతులకు సమ్మతంబుగాదు
దూషించుటయె మహా దోషహేతువుగాని
భాషణకదిధర్మ పాటిగాదు
పరధనమునకాస బంధహేతువుగాని
ధర్మార్జితులకది దారిగాదు
కొరగానిపనులవి నరకహేతువుగాని
సరసులకది సంతసంబుగాదు
సత్యధర్మంబులకు వేరుజాడగనక
భృత్యులై నిన్నుదలచుటే పూజితంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 51

సీ॥ కలలోనగన్నవి కల్పనలవుగాని
మెళుకువతోజూడ నిలువనవ్రు నె
యీరీతి జగమిది గారడీయాగాని
పారజూచినగలరె బంధుజనులు
వట్టిదీజగమనక వాంఛలపాలైన
ఘట్టిగానిలుపుట కలవియవునె
వున్నదున్నట్లెరుగు ప్రజ్ఞాహాలేకుండిన
మన్నన గలుగునే మానవులకు
దేహామున్నప్పుడే నిన్ను దెలియవలయు
యిహాము సతమనిగనకుండు టెదియెమేలు
పరమ కళ్యాణ॥ 52

సీ॥ దిక్కుగలిగియు సకల దేశంబులనునీవు
ప్రక్కతోడై యుండ భయమదేమి
ఎక్కువతక్కువ లేమియుగాకను
నొక్కరీతిగనుండ వోచనేమి
చిక్కులన్నియుదీర్చ శ్రీధరుడవై యుండ
అక్కడక్కడి కేగి యదరుటేమి
అక్కరగలిగిన యాదరించుటకునై
నిక్కముగనీవుండ నెరుగ రేమి
గ్రక్కనను యాత్రి బాపెడు ఘనుడవుండ
యెక్కడున్నాడవోయని వెదకుటేమి
పరమ కళ్యాణ॥ 53

సీ॥ దేవుడవని నీదు దివ్యసదనము జేరి
భావమున వేమరు పాటులేక
నినుభజింపుచునుండి నిత్యసంతృప్తితో
జననమరణముల నెడు ఝంఝవదలి
పావనులై పరమ భాగవతులను జేరి
సేవసలుపుచు యితర చింతలేక
కలకాలమొకరీతి కాలంబుగడుపుచు
నిలకడగలిగిన నీతిపరులు

నిన్ను జేరెదరని శృతుల్ నిర్ణయింప
అన్నిటికి నీవెగలవని యాశ్రయింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 54

సీ॥ సకల బాధలు దీర్చి సాన్నిధ్యమున జేర్చ
ప్రకటింపబడెదవు భారముంచి
నీ దివ్యదర్శన నియతులై నినుగాంచు
సాధకులను దయతో సాకుచుంటి
నపచారములు లేని యాచార పరులను
కృపగలిగి సర్వమొన కూర్చనీవె
యాధారమైతివని యనవరము నిన్ను
శోధింపగలిగెను సుకృతమునను

నన్ను పాలింతువని యెదను నమ్మినాను
యెన్నటికి నిన్ను మరువని విధమొసంగ
పరమ కళ్యాణ॥ 55

సీ॥ నిన్నుగాంచినవార లన్యంబుగాంతురే
కన్నుల పండువవు కలిమిగలుగ
అంతరంగమున నీ చింతనగలిగిన
వంతంబు లున్నవే భావమందు
పరమమైయున్న నీ పరిశుద్ధతను దెలియ
కోరగాని పనులను గోరగలమె
వెలిలోను వెలయు నీ విశ్వరూపముగన్న
తలపు వేరుగబోవు దారిగలదె

నిత్యసంతోషమున నీలో నిలచియున్న
సత్యసంధులకిక మగల జన్మగలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 56

సీ॥ ఎంతటిపుణ్యమో విశ్వేశ్వరా నీదు
చెంతను జేరియు సేవ జేయ
గలిగిన భాగ్యమే కలుషంబులను బాపి
కరుణామృతంబొసగు కారణంబు
సామాన్యమానాకు సాధ్యంబె నీస్మరణ
నేమరకుండెడు విధమెరుంగ
స్వల్పమాయల్పుల స్వాధీనమవుటకు
కల్పనలేవియు గలుగకుండు

విషయవిముఖులు నినుజేరి విజయులైరి
రసికు లపవర్గ పదవికి రాజులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 57

సీ॥ ఓ దేవదేవ నీ వోంకార మయుడవు
యాది దేవుడవయ్యు యఖిలమానవ
త్రిగుణగర్భితయు వుచు దేవదేవియు నీదు
సన్నిధానమునందు సమతనుండి
మూర్తిత్రియులగాంచి ముజ్జగంబులలోన
కీర్తివహించి యకిల్బిషమున
సృష్టి స్థితి లయంబు సొంపుగా జేయుటకు
బ్రహ్మవిష్ణీశ్వరుల బాధ్యతలను
నిలువ నీదయగాక భువి నేమిగలదు
మలిన మేమియు లేనట్టి మాన్యచరిత
పరమ కళ్యాణ॥ 58

సీ॥ నిర్దయగలుగ నన్నె వరుపాలింతురు
సార్థక మేది నా జన్మమునకు
యెన్ని యిడుములుబడిన నిన్నె నమ్మిటజూపి
మన్నించుమని నిన్ను మనవి జేతు
యున్న దేనీవని యూహించిజగమును
సున్నగాభావించు చూపుగరపి
కలిమిలేములుజూచి కాక్షింపకుండునా
తెలివియొసంగి నను దేల్చుమంటి
నీకు దోచనిపనులేవి లోకమందు
సర్వసాక్షివి నీవెగా జగమునందు
పరమ కళ్యాణ॥ 59

సీ॥ కామాదిగుణముల స్తోమంబులనుగ్రిమ్మి
ఖాములుబెట్ట నిను బాయకుంటి
ప్రారబ్ధకర్మముల్ బంధించి బాధింప
దూరమైనినుజూడ నేరనైతి
నాతప్పులనుజూచి నన్ను నిందింపుమను
బాధలపాలనుచు ఖోధపడితి
మాధుడనౌచును వాడవాడలుదిరిగి
వేడుకలనుజూడ వెరగుపడితి

తుట్టతుదకును నన్నేలు దొరవటంటి
తిట్టికొట్టిన నీవె నాదిక్కటంటి
పరమ కళ్యాణ॥ 60

సీ॥ దురితాంబురాశిని దొలగద్రోయుటకెవరు
పరమపురుషులనంగ బడినవారు
విశ్వాసమున ప్రజలు వీక్షించుటకు నెవరు
శాశ్వతులని యన జాలువారు
తల్లిదండ్రులమాడ్కి దయజూప నెవ్వారు
చల్లనివాక్యములు జల్లువారు
బహుజన్మవాసనల్ బాపుటకెవ్వారు
పరిశుద్ధహృదయులై బరగువారు

నిర్విచారుల దరిజేర్చ నెంచువారు
యుర్వి మీకంటె వెదకిన నొకరులేరు
పరమ కళ్యాణ॥ 61

సీ॥ మనసుబాహ్యంబున మసలుచు దిరుగును
బుద్ధినిశ్చయమున బోవుచుండు
చిత్తమాలోచన సేయగానెంచును
అహమభిమానంబు నందుచుండు
యిట్టివ్యాపారముల విహరించునాల్గింటి
గట్టిగానినుజూడ గనుట మేలు
దుష్టవృత్తులకివి దోడ్పడకుండ నిను
స్పష్టపరచినవారె శ్రేష్ఠులయిరి
గావునను నీదు కృపగలుగ ఘనతబొంది
త్రోవదప్పక నడచుటే దొడ్డతనము
పరమ కళ్యాణ॥ 62

సీ॥ పంచతన్మాత్రలు పరిపరివిధముల
పొంచిచూచును విషయ పంచకముల
మంచిశబ్దములెల్ల నెంచియోచింపుచు
మంచిమార్గమునసే మసలవలయు
యిందిరియ స్వాధీన మొందినవారల
కైందజాలవు మాయ గ్రంధులెలమి
సౌగ్యతగలిగిన యోషికపరులంత
భాగ్యమన నిట్టిదని బలికినారు
శుద్ధసంకల్పమే మహా శుభమటంచు
బుద్ధివంతులు నిన్నెంచ బూనినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 63

సీ॥ దృష్టిపవనము మనసు దూరమునబోక నిను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
అష్టప్రకృతులబట్టి యణచివైచుచు నిను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
అష్టాక్షరంబుల యర్థమెరిగియు నిన్ను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
యిష్టార్థములనొసగు యీశ్వరుడవీవనుచు
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు

నిష్టదప్పక నినుగొలుచు నిశ్చయంబు
కష్టములు దీర్చుటకు నదియె కారణంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 64

సీ॥ ఆధార మాదిగా నారుచక్రంబుల
శోధించి పై నిలువ శోభితంబు
సాధకులై యితర సంగంబు విడనాడి
శోధించి నినుగొలువ శోభితంబు
నాదాంతమున వెలయు వేదాంతమయుడవని
శోధించి నిను జూడ శోభితంబు
ఆది అంత్యము లేని వేదవేద్యుడ వనుచు
శోధించి నిను గలియ శోభితంబు

మోదమున నీదు కథలెల్ల ముఖ్య మనుచు
శోధనము జేసి మెలగుటె శోభితంబు
పరమకల్యాణ॥ 65

సీ॥ సర్వ సంకల్పములు సమతనుండెడు చోట
నిర్వి చారంబున నిలచు బుధులు
తమలోన తాముండి తమ కర్మమును గనక
విమలులై జగమున వెలయు ఘనులు
చూపుగదల్పక సుస్థిరమతులౌచు
ప్రాపకంబని నిన్ను బడయు మునులు
హృదయ స్థితునిగాను వదలకను యేప్రొద్దు
వదిలముగ నిను గాంచు బ్రహ్మవిదులు

నీవె యాధారమనుచు నిశ్చయించి
బాహ్య సంచారమునకును బాలుపడరు
పరమ కల్యాణ॥ 66

సీ॥ నీకరుణా కటాక్ష వీక్షణమున
పోపు నే పాపముల్ సొలయుగాక
సాక్షిగానిన్ను వీక్షించు కాలంబున
శిక్షలేదెందు రక్షితమొగాని
తులలేని నీ కథల్ విను ముక్తులెప్పుడు
చలన మొందరు విషయ సంగతులకు
అతి మోదమున నీవె గతియని నొనియాను
మతి గలుగు వారికి వెతలు గలవె

ప్రాప్తఫలమున తృప్తులౌ భాగవతులు
జ్ఞప్తివిడువక నీలోన గలియగలరు
పరమ కల్యాణ॥ 67

సీ॥ కాలమెల్లను వృధా గడచిపోవుట జూచి
బేలతనంబనెడు భీతిదోచె
మృత్యు వాతను బడి మూల మెరుగక నున్న
వ్యర్థ్యస్తమరణమును వెరపు దోచె
నర జన్మమున గురుని కరుణ బడయక నున్న
తెరవు లేదని మదికి తెలివిదోచె
దేశికాచార్యుని దివ్యోపదేశమున
గాసిదీరెడు మహా ఘనముదోచె

అన్ని శుభములు గూర్చ నాధారమైన
నిన్ను దలచక గలుగవివి యెన్నడైన
పరమ కళ్యాణ॥ 68

సీ॥ వేమారు నీ సత్యనామంబు గొనియాడ
తామస స్తోమంబు తరిగిజనును
నిమిషమైనను నీదు క్రమమెరిగి భజియింప
మమకారములు వీడి మరల గలవు
తమసంబు సూర్యుని దాపుజేరనియట్లు
కామ్యముల్ ఘనులను కలియబోవు
అమిత శుభంబుల యాటపట్టవు నిన్ను
సుమతులు విడి వేరు జూడబోరు

నమ్మి నమ్మని వారలసామ్మునగావు
నమ్మతులబాసి యచటికి జనుగనీవు
పరమ కల్యాణ॥ 69

సీ॥ కల్ల నిజంబుల గని దయాదృష్టితో
నెల్లకాలము ప్రజలనేల నెవరు
అపరాధములబట్టి కృపతోడ ఖండించి
విపరీతముల బాపు వేత్తలెవరు
కాదు లేదని బల్కు వాదంబులను దీర్చి
పాదులోనిల్పి పాలింప నెవరు
దుర్బలులను భువిని నిబ్బరమున నిల్పి
అబ్బురంబున బ్రోచు నధిపులెవరు
సర్వ సంపత్కరుండవని జనులు బొగడ
నిర్వహించిన వారెవరు నీవుదప్ప
పరమ కల్యాణ॥ 70

సీ॥ దీక్షగలిగిన వారి రక్షించుటకు నీవు
యక్షరుడవై యుంటి వవనిలోన
కక్షిన జాండముల్ గూర్చి వీక్షింపుచును
పక్షపాతము లేని ప్రభుడవీవు
పక్షివాహానుడవై సాక్షాత్కరింపుచును
నిక్షేపమొసగెదు నిధివిగానె
శిక్షింప రక్షింప శ్రేష్టుడవన జెల్లు
మోక్షప్రదాతవు ముజ్జగముల
నీకు సమమైన వారల నెరుగబోము
సకల సంపద్విశేష సర్వార్థపోష
పరమ కల్యాణ॥ 71

సీ॥ తన్ను జూచియుప్రుకు తనకు దెలియనివేవి
తన తప్పు నెఱుగమి తగనిపనియె
యొప్పు దెలసియు తనకు జెప్పకొనుటయె మేలు
చెప్పినవారలె గొప్పవారు
తనగొప్ప నెన్నుట తగనికార్యంబవును
యొరుల తప్పిద మెన్న నొప్పుగాదు
సుమతులు నినుదప్ప చూడనొల్లనివారు
క్రిమమిదే సుఖమునకు కారణంబు
యితర చింతనగలిగి బ్రతుకువెతలు
యతులితానందమును బొందరవనియందు
పరమ కల్యాణ! 72

సీ॥ సత్యసంధులు నీదు సదనంబునను జేరి
వదలకనుందురు వైభవమును
అత్యాశపరులంత యారాటమున జగమె
సత్యమని గాంచుచును చాటుచుంద్రు
ప్రత్యక్షమున జూడబడు ప్రపంచంబంత
మృత్యువాతను బడిమునుగుచుండ
నిత్యమని బలుకుట నిజముగాదిది
తాను ప్రత్యగాత్మని దెలియబడనివారి
భ్రాంతియేగాని నిజమని బలుకుటెల్ల
వింతగా దోచదే దీని విధమెఱుంగ
పరమ కల్యాణ! 73

సీ॥ నిర్మలులై ప్రజలు నిన్ను గొల్చుటకంటె
ధర్మమేమున్నదీ ధరణియందు
గోప్యమౌ నిన్నందు గొనియాడుటకుదప్ప
సౌఖ్యమేమున్నదీ జగతియందు
సత్కర్మపరులు నీ సన్నిధానము కంటె
యెక్కువేమున్నదని వెదకిరిట్లు
పాపముల్ విడ నిన్ను ప్రార్థించుటకుదప్ప
దాపైన మార్గముల్ ధరను గలవె
సర్వ సంపత్కరుండవై యుర్వియందు
నిలచి వర్తించు నీకంటె నితరు లెవరు
పరమ కల్యాణ॥ 74

సీ। జప తప హోమముల్ జరిపి జరుపక నిన్ను
నెపములన్నియు దీర్చు నేత లెవరు
స్నాన సంధ్యలు నెపుడు జేసి చేయకనున్న
హీనులని జూడని విహితు లెవరు
సద్గ్రంథ పఠనంబు సలిపి సలుపకనున్న
వ్యర్థులని పలుకని వేద్యు లెవరు
కులధనసంపదల్ గూడి కూడకయున్న
తలపు వేరుగ లేని దాత లెవరు
అన్ని కార్యంబులకు మిగిలియున్న నిన్ను
సన్నుతింపుచు మరువని జన్మమేలు
పరమ కల్యాణ॥ 75

సీ॥ దేశ దేశంబులు వేసరక దిరిగినను
జేశిన పాపముల్ బాసిబోవు
సకల యాత్రలు దిరిగి సన్యసించిన నేమి
సుఖము గలిగించెను సూటిగాదు
సర్వ తీర్థంబుల స్నానంబొనర్చినను
గర్వ గ్రంథులు బోవు క్రమముగాదు
నిజమెరుంగక పట్టి నిష్ఠలు సలిపిన
సుజనులు జేరెడు చోటుజొరరు

నిన్ను గనకున్న మిగిలినవన్ని సున్న
తలపు నీయందు జేరని ఫలమదేమి
పరమ కల్యాణ॥ 76

సీ॥ యింతకాలము నన్ను నంతలలోనుంచ
పంతమా నాపైని ఫలమదేమి
బీద మానవుడ నను ఖేదరహితునిజేయు
వాదమా నీదయ రాదదేమి
యెన్నాళ్లు జగమున మన్నింప కుంతువు
కొన్నాళ్ళకయిన యిది సున్నగాదె
లోకభ్రాంతినిజూచి లోవడక మనునట్లు
సాకి నీలోగలుప నన్ను తింతు

తప్పదిది రక్షణముజేయ నెప్పుడైన
గొప్పవాడవు నీవని గొలుతునయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 77

సీ॥ యెందరో నినుగొలిచి బంధంబులనుబాసి
యుందురని నేజేతు వందనములు
తనయుని కష్టముల్ తలిదండ్రులెప్పుడు
ఘనమని జూతురా కరుణలేక
నీవె తలిదండ్రివని నిజముగా హృదయమున
భావింపుచుంటె నిర్భయుడనవుచు
ఆపదోద్ధారకుడవని నిన్ను భజియింతు
లోపంబులెల్లను బాపుమయ్య
వరదుడవు నీవుగావె నా వాంఛ దీర్ప
పరమ పురుషుడవనజెల్లు భాగ్యచరిత
పరమ కల్యాణ॥ 78

సీ॥ నీ మృదు పాదముల్ నియమంబుతో గొలువ
యమృత సేవన మవును యనుభవింప
విడువక నీ కథల్ వినువారికెల్లను
వీనుల విందవును విశ్వమందు
నీ యాజ్ఞలోనిలచు నీతివంతులకెల్ల
ఆయాసములు దొలగి శ్రేయమవును
నీ రూపు నీకీర్తి నిర్ణయించెడివారి
కారాధమున నిన్ను జేరనవును
యితర చింతన లేనట్టి యేతరుణులకు
సతతమును నిన్ను గలసెడు సాధనవును
పరమ కల్యాణ॥ 79

సీ॥ నీటిపై బ్రాతవలె నిలువని దేహముల్
పాటించి నిలుపుటకు బలముగలదె
శతవత్సరంబుల మితమాయు వందురు
గతమువునదెవ్వఁడో గానబడదు
కాయమే గృహముగా గల్పించుకుని జీవి
కాలంబు గడుపును కలవరమున
కలయు నిజమును గాంచిన ఘనులకే
తెలియబడును దీని తెరవదంత

పట్టి బూటకవృత్తుల గట్టిపెట్టి
ఘట్టిగా నిన్ను నమ్మితే ఘనతదెచ్చు
పరమ కళ్యాణ॥ 80

సీ॥ ఎవ్వరి కరుణాకటాక్ష వీక్షణమున
సకల జగంబులు సంభవించు
ఎవ్వరి దయాచేత నీయఖిల లోకములు
పోషింపబడి వృద్ధి బొందుచుండు
ఏమహానీయుని వీక్షణమున జగము
శిక్షింపబడియును జీర్ణమౌనో
ఎవ్వరీజగమును వేరుగాగాంచుచు
జనన మరణము లేని జాడనుంద్రు

రట్టి సర్వేశ్వరుడవీవె యనుచు నిన్ను
ఘట్టిగా నమ్మిగొల్తు నను కరుణసేయు
పరమ కళ్యాణ॥ 81

సీ॥ లంచమేమివక నీ పంచజేరిన వారి
కొంచెపువరులని యెంచబోవు
మూర్ఖులైనను నీదు జాడగని గొనియాడ
వేడుకతో వారి గూడినావు
పాపంబులను జేసి భయపడి నినుదలుచ
దాపునజేర్చి దయ యుంచినావు
తొల్లిటి యఘములనెల్ల ఖండింపుచును
చల్లని ప్రభువన జెల్లినావు
నీదు సాన్నిధ్యమెంతటి నిర్మలంబొ
బాధలెల్లనుదొలగి సద్భాగ్యమబ్బు
పరమ కళ్యాణ॥ 82

సీ॥ ప్రకృతి కావలవెలుగు పరిశుద్ధ మూర్తివని
సుకృతులు నిన్నెపుడు జూతురయ్య
బుద్ధిసూక్ష్మతగల పుణ్యులునీకథల్
శుద్ధమని వీనులను జొరపిరయ్య
పసలేని దేహమని పాటించియునునిన్ను
విసువక దలచుచు విడువరయ్య
ధర్మజిజ్ఞాసులై నిర్మలత్వమునొంది
కర్మబంధంబుల గలియరయ్య
పరమ సంతోషమున నీకు భజనజేసి
భక్తులవ్యయ పదవిని బడసిరయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 83

సీ॥ నా పాలిదైవమా నన్నేలుటకు రావె
కోపమా నాపైని లోపమేమి
నీవె సనుగాపాడు నిఖిలేశ్వరుడ వనుచు
భావమున నిన్నెపుడు ప్రస్తుతింతు
దీనపోషకుడవని దిక్కులెల్లను మ్రోయ
బూనిన నీబిరుదు మానవలదు
యెట్టివిపద్దశల్ చుట్టుముట్టిన నిన్నె
గట్టిగాగొలిచెదు పట్టువిడక
ప్రాపు దాపని నీ పదపద్మములను
నోపికున్నంతవరకు నిను వదలబోను
పరమ కళ్యాణ॥ 84

సీ॥ తగ్గి సర్వులకు నే లొగ్గియున్నాడనని
యెగ్గుగాజూడ నాకెవరుదిక్కు
రక్షించుటకునీవు రక్షకుడవై యుండ
శిక్షబూనిన నన్ను గావ నెవరు
మక్కువతోడను మమ్మాదరింతువని
మ్రొక్కువారల బ్రోవ మూలమెవరు
కార్యకారణముల కర్తృత్వమునుగలిగి
వైరమించుక లేని వారలెవరు
అన్ని భరియింప నీకంటె నధికులెవరు
భిన్నపరచిన నాకిక ప్రియులుగలరె
పరమ కళ్యాణ॥ 85

సీ॥ ప్రతినిమిషంబు నీ భజన జేయుటచాలు
ప్రతములుసలిపెడు వాంఛయేల
ఆత్మానుభవమున యానందపడ మేలు
ప్రతికూలమౌ కర్మ ఫలము దేల
నిత్యసంతృప్తితో నిలచియుండుటచాలు
అత్యాశలోజిక్కి యడలుటేల
సత్సంగమున జేరి సంప్రదించుట మేలు
కీర్తిస్తుతులనుగూడు కోర్కెలేల
కాలమాసన్నమైనదని గనుట మేలు
పాలుమాలియు నినుమరచు పనులవేల
పరమ కళ్యాణ॥ 86

సీ॥ పరిపరివిధముల పరుగులిడు మనసును
మరలింపలేనట్టి మార్గమేల
అస్థిరమైయున్న యాలుబిడ్డలజూచి
సుస్థిరమనిదలచు సుఖముదేల
దుఃఖమయమౌ దేహ దుస్థితిగాంచుచు
మక్కువతోజూచు మమతదేల
విషసమమైయున్న విషయంబులను జూచి
పసచేసి మసలెడు పద్ధతేల
పాపసంహారమైన నీ ప్రాపు విడచి
చూపు ప్రాకృతముననిలుపు సొంపదేల
పరమ కళ్యాణ॥ 87

సీ॥ తుదమొదలనరాని సదయుడవౌ నిన్ను
 వదలక హృదయమున పదిలపరచి
ముదముతో ధ్యానింప మోక్షార్థులవుదురని
 చదివెడు సత్కథల్ శ్రవణములకు
ముదమొనరింప నీ పదపద్మములు విడక
 మదిలోన దలతు మన్నింతువనుచు
నీ దయాదృష్టియే నిఖిలలోకములకు
 పాదుగా పరిభవించు భాగ్యమవును
సర్వసామాన్యమని యెంచ జనదు భువిని
నిర్వికారంబునను వెలయు నీదురూపు
పరమ కళ్యాణ॥ 88

సీ॥ ఏకాంతవాసులై నీకరుణాగోరియును
 చీకాకు లేకను సిద్ధిగలిగి
లోచూపునను సత్య లోకంబులో నిన్ను
 గాంచివిడువక సర్వ కాలములను
యితరజోక్యము లేక హితవుగా నీయందె
 నుతినిల్పి సర్వార్థ మహిమగాంచి
పతితులుగాకను పరతత్త్వరూపులై
 మితిలేని సంతోషమునను మెలగి
నిన్ను జేరెదరని బుధుల్ నిర్ణయింప
నెన్నటికి మరువకను నమ్మి సన్నుతింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 89

సీ॥ సంగవిరక్తులు శృంగారయుక్తులు
భంగమెన్నఁడులేని భాగవతులు
మంగళప్రదమైన మహనీయమూర్తులు
లింగాంగనిరసనులుఁ యింగితులును
రంగైననినుజేరి రాత్రిబవలుఁనుగొలచి
పొంగుచును విషయముల బూదిజేసి
వెంగిళులుగాక వెలుంగుధీవృత్తి సు
సంగతులచె గడపి సుజనులౌచు

మధురమైయున్న నీనామ మంత్రజపము
హృదయ పద్మంబునను నిలిపి ముదముగనిరి
పరమ కళ్యాణ॥ 90

సీ॥ తప్పులనువిడదీశి తారుమారునుగాక
గొప్పగా నిన్నెఁడను గొలచువారు
తప్పదెటు మరణమని తమలోన తామెఁడి
ఇప్పుడే నినుజేర నెంచువారు
నానాత్వమునువీడి పూనికతోఁనిన్ను
జ్ఞానసంపన్నులై గాంచువారు
అరలేని మనసుతో శరణార్థులవుచు
నీ కరుణగోరియునిన్ను గలియువారు

గలరు గలరని మునుశృతుల్ ఘట్టిగాను
దెలుప నినుదలచెదను నీవె దిక్కటంచు
పరమ కళ్యాణ॥ 91

సీ॥ పాపలలోపల వ్యాపకంబౌ నీదు
రూపమే బుధులకు ప్రాపకంబు
హృదయ పద్మంబున కుదురుగా నిలచు నీ
సదనమే సత్పురుష సార్థకంబు
అన్ని దిశలకు మిగిలియున్న నీ నిజరూపు
గన్నవారలకదే ఘనతరంబు
సహస్రారమున సర్వసాక్షివై వెలుగు నీ
జాడగని సాధింప సాహసంబు

వన్నెలకుమీరి హానిలేకున్న నిన్ను
భిన్నమని గాంచకుండుటే ప్రియతరంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 92

సీ॥ క్లేశంబులెల్లను బాసిపోవుటకు నీ
దాసదాసులుగాక దారిగలదె
వ్యసనంబులెల్లను మసిజేయుటకు నీదు
దెసజేరుటయెగాక తెరవుగలదె
పాతకరాసుల భస్మమౌటకు నీదు
హితవుగోరుటగాక వేరుగలదె
సంశయంబులునెల్ల ధ్వంసమై చనుటకు
మాంసమయమౌ తనువు మరువవలదె

సకల సంసారబాధలు సమసిపోవ
సుఖకరంబుగ నిన్నెపుడు జూడవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 93

సీ॥ నీనామ రుచిగోరి నిత్యతృప్తిని బొందు
మానవులెప్పుడు నిను మరువబోరు
హానివృద్ధులు గనక ఆనందమయులవుచు
ధ్యాసికతో నిన్ను బొగడినారు
సుఖదుఃఖములు లేని సొంపైన నినుగాంచి
అకుటిలు లవుచు నిన్నరయుచుందు
రెడతెగక వెలయు నీ పాడగాంచి బుధజనుల్
తడబడుపాటును తరుమ గలరు

నిన్ను సేవించుపుణ్యులు నిపుణులవుచు
భిన్నులవుదురె నినుజేర నెన్నడయిన
పరమ కళ్యాణ॥ 94

సీ॥ ధరణి జీవుల నెల్ల ధన్యులనుజేయుటకు
కరుణామయుడవన గలిగినావు
కర్మఫలంబుల కారణంబులుదెల్పి
ధర్మపరుండవన దనరినావు
ఏకమై నీవన్ని లోకంబులనుజూచి
పాకమెఱిగియు నీవె సాకినావు
మతిమంతులకు మంచి గతిదెల్పుటకు నీవు
హితుడవై భువిలోన వెలసినావు

నిన్ను విడువనివారల నేలినావు
యెన్నడైనను మార్పు లేకున్న నీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 95

సీ॥ తగ్గుమొగ్గులులేని నిగ్గైనసీకథల్
యెగ్గులెంచక నెపుడు వినెడువారు
ఆదిఅంత్యము లేని వేదవేద్యుడవనుచు
శోధించి నినుజేర జూచువారు
తప్పులొప్పులు లేక ఎప్పటికి నొకరీతి
గొప్పగా వెలుగు నినుగొలుచువారు
ఆపదలనుదీర్చు నధికారివని నీదు
ప్రాపుపీడక నను భయపడనివారు
కోపమునుమాని మమతను గోయువారు
గలిగియున్నారు నీ ఘనత గాంచిభువిని
పరమ కళ్యాణ॥ 96

సీ॥ కనరాని నీరూపు గనుటకెంతటివాడ
మనసు నిలకడలేని మలినయుతుడ
సంకల్పములు మాయ పంకంబునను బొరలి
సంకటములముంచి సమయజేయు
యెంతజెప్పినగాని చింతలకేబోవ
పంతంబులాడును రంతులాడి
తెలివిని గప్పియు కలువరింతలగుప్పి
పలురీతులను భ్రాంతి బడయజేయు
యిట్టి దుర్ఘటమౌమనసు గట్టిపెట్టి
తుట్టతుదకును నీదయ బుట్టవలయు
పరమ కళ్యాణ॥ 97

సీ॥ మూఢుడనని నన్ను జూడ దయలేకున్న
తోడుగలిగిన దొడ్డ దొరలు యెవరు
పామరుడని నన్ను పారజూడక యున్న
నీమంబుననునిల్పు నియతు లెవరు
బుద్ధిహీనుడనని వద్దజేర్చక యున్న
హద్దులో ననునిల్పు ఆప్తు లెవరు
తెలివి హీనతచేత దేబెరించెడు నన్ను
అలసట బాపగల నధికు లెవరు

తప్పులన్నియు సవరింప జాత లెవరు
తిప్పలన్నియు బాపుటకు తప్పదయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 93

సీ॥ వదలక నీపాద వనజముల్ సేవించు
బుధజను లార్తిని బొందరయ్యా
కదలని మనసుచే ఘనులెల్లయేప్రొద్దు
ముదమున నినుగాంచి మురుతురయ్యా
దృష్టిభేదములేని శ్రేష్ఠులు నినుదలచి
యిష్టదైవంబనుచు వేసిరయ్యా
సత్పురుషశ్రేణిలో సాక్షివై నీవుండి
యుత్పాతములు బాపు చుందువయ్యా

భక్తిగలిగినవారల భయముదీర్చి
ముక్తులనుజేయుటకు నీవె మూలమయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 99

సీ॥ దొడ్డప్రభుడవు నీవు అడ్డమెవ్వరు నీకు
యెడ్డెనని ననుజూడ నెవరుదిక్కు
పదునాల్గు భువనములు పాలించుటకు నీవె
యధిపుడవైతివి యఖిలమునకు
దిట్టమై భువిలోన దిరిగి వేసారియును
చిట్టచివరికు నిన్నె జేరవలయు
అక్కరలనుదీర్చి ప్రక్కతోడై యుండ
యెక్కడెవ్వరు భువిని వేరునీకు

సర్వ సామాన్యమా నీదు జాడగనుట
నిర్వికారుడవై వెలయు నిర్మలాత్మ
పరమ కళ్యాణ॥ 100

సీ॥ నీ మహానీయమా నిర్మల తత్వంబు
కామాదిపర్గముల గర్వమణచు
నీ సత్య శౌర్యంబు నిత్యప్రకాశమై
అసమానమవుచు నజ్ఞానమణచు
నీ సద్గుణంబులు నిజభక్తవరులకు
వాసనత్రయముల దోషమణచు
నీ విమల తేజంబు నిర్వికల్పంబునై
సువిచారులకు భువిని భవములణచు

అఖిల యోగంబులకును నాధారమవుచు
సుఖము నొనగూర్చ నీవుగా కొకరుగలరె
పరమ కళ్యాణ॥ 101

సీ॥ ధర్మబలంబున ధైర్యమవలంబించి
దుర్మార్గ వృత్తులను దునుమగలరు
కల్లజగంబనుచు కాంక్షనువిడనాడి
తల్లడపడుట దప్పింప గలరు
శాంతమమరి మహా సంతోషమని యెపుడు
పంతంబులకుబోవ బాలుపడరు
అతి సౌఖ్యమునుగోర నాయాసకరమని
మితిలేని కోరికల జతకుబోరు

నీదు సన్నిధిగలుగుటే మోదమనుచు
వాద భేదంబులన్నియు వదలినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 102

సీ॥ చిన్ననాటినుండి నిన్నేస్మరించి
నీకన్న వేరే లేరటన్న నన్ను
మన్నించుటకు రావ మరిమరి విను వేడు
కున్న దయ లేద యాకొన్నవాని
కన్నంబుబెట్టియు యాదరింపక తల్లి
భిన్నంబు జేయునా యెన్నడైన
పన్నగతల్ప నా పాపముల్ బాప నీ
వున్నావులే నిన్ను సన్నుతింతు

కలిమి బలిమియునీదె సద్గుణుడవనుచు
తలపులో నిల్పి ధ్యానింతు తధ్యముగను
పరమ కళ్యాణ॥ 103

సీ॥ దేహి దేహంబుల తెర వెరుక పడుటకును
దేవుడే గురుడ నెడు తెలివిగలిగె
వున్న దున్నట్లుగా వూహించుటకు గురుని
మన్ననయే మాయ మమతదీర్చె
గుణరహితమైన నీ గురు తెరుగుటకు గురుని
కరుణ గలుగుటవలన కలతదీరె
సంగరహితంబైన యింగితంబదె గురు
పుంగవుదయచె నెరుంగబడియె

శుద్ధమైయున్న నీ మహా శుభముగాంచి
బద్ధతెనుబాయ గురుమూర్తి బలముగలిగె
పరమ కళ్యాణ॥ 104

సీ॥ దేశికమూర్తివై దివ్యతత్త్వము దెల్ప
వాసిగా కొమ్మాలపాటియందు
వరియాహపుస్నేహయను దైవనామముతోడ
కరుణామయుండన ఘనతబొంది
వినుపక భక్తుల వ్యసనంబులనుబాపి
అసిపదభావంబు నమర దెల్పి
తృప్తిపగచియు మహా దీప్తిచే భువనముల
వ్యాపుడై పర్నింప వశముగాక

నిరుపమానంద పదవిలో నిలచియున్న
గురుని గురు తెరుగ నీ మహా కరుణగాదె
పరమ కళ్యాణ॥ 105

సీ॥ నీవె మముబాలింప నిజగురురూపమై
భూవలయంబున బుట్టినావు
ప్రకృతి కావల వెలుగు పరిశుద్ధ తత్త్వమును
సుకృతులు నిముగొలువ జూపినావు
అపరాధములం దీర్చి యద్భుతానందమున
కృపగలిగి భక్తులను గూడినావు
కులగోత్రములులేక తలపులలోనన్ను
దలచిన వారిలో నిలచినావు

నమ్మి నినుగొల్చుచున్నట్టి సమ్మతులకు
యిమ్మనీవవుచు వెలిలోన నిలసినావు
పరమ కళ్యాణ॥ 106

సీ॥ తప్పక నినుదలచ గొప్పవాడనుగాను
యెవ్వడైనను నిన్ను విడువబోను
నాభాగ్యమని నిన్ను నమ్మియుంటినిగాని
యేభాగ్యములకును వెదకజనను
నిత్యమే నీవని నిశ్చయించితిగాని
సత్యమీజగమనుచు చాటలేను
ధర్మమేరక్షింప దారియని విందును
దుర్మార్గవాక్యములు దూరిపినను

దురితములు ద్రోయుదారవని మరుగుజొచ్చి
శరణు శరణని నినుగోరి సన్నుతింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 107

సీ॥ సంగరహితుడవపుచు భంగమేమియులేని
మంగళప్రద నీకు మంగళంబు
రంగుగను భువనముల శృంగారముగను వె
లుంగు శ్రీకర నీకు మంగళంబు
కుందురువారిపురమందు నెలకొనియున్న
మందరధర నీకు మంగళంబు
వాదమేమియులేక వాంచించె ఖాళీం
మాధవా నీ కిదే మంగళంబు

సుమతులెల్లరు నినుగొలిచి సుఖమునొంద
మమతలనుదీర్చు మహానీయ మంగళంబు
పరమ కళ్యాణగుణనామ భవవిరామ
రహిని కుందుర్వారి పురాగ్రధామా. 108

గద్య

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీ ఖాశీం వలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు శ్రీ రామ
శతకమునందు నూట ఎనిమిది సీస
ములు సమాప్తము.

చిత్తశతకము.

శ్రీశుభజింపుచుఁ బవిధ చింతలు బాసి వివేకివై సదా
దేశిక మూర్తిపాదములు దీనతతో శిరమందుదాల్చి నీ
యాశల గోసివేసి గురుయాజ్ఞకు జిద్ధతగల్గి యెప్పుడుఁ
పాశవిముక్తతఁ పరమ భాగవతాధిపుఁజేరు చిత్తమా. 1

ఉ॥ వందన మాచరింపుచును వారని నిశ్చయబుద్ధిఁనిల్పి యా
నందము వీడకఁ గురుని నామసుధారస పాన తృప్తిచే
సందియ మేమిలేని ఘనసారవిచారు భజించుమార్గ మిం
పొందుగ గల్గువల్లు పరిపూర్ణపరాత్పరు గొల్వ చిత్తమా. 2

ఉ॥ శాంతివహించి సర్వమును శాశ్వతబ్రహ్మమటంచు నెంచి యే
కాంతమునన్ సదా పరమకారణమూర్తి నిజస్వరూపమున్
భ్రాంతిదొలంగి నిర్విషయ భావమునన్ దగఁజేర్చి వేద వే
దాంతవిచారుసన్నిధి సుదారతఁజేరగవచ్చు చిత్తమా. 3

ఉ॥ సారవిహీనమైన సంసారమునంటగ పోనివచ్చు నీ
క్రూరగుణంబులన్ విడచి గోప్యత బ్రహ్మబిళంబుఁజొచ్చి శృం
గారరసంబులొల్కు సురగామినిఁగూడి సుఖించి పాప సం
హారకు భక్తితోఁగొలచి హాయిగనుండఁగొనమేలు చిత్తమా. 4

ఉ॥ లోకములంతటన్ వెలిగి లోలత సర్వ శరీరధారులన్
సాకెడు తండ్రివై విబుధ సాక్షిగ సంసర కందరాశి తా
నేకముగా నభేద్యతను నేర్పరులన్ దయజూపిబ్రోచు సు
శ్లోకు ననాద్యనిత్యునతి శోభితు జేరి పఠింపుచిత్తమా. 5

ఉ॥ రాగవికారదోషగుణ రాశినదల్చి దయావిశేషతన్
వేగమె గావగల్గు సుర వేద్యపదాంబుజ భక్తినావచే
సాగరతుల్యమౌ విషయ సంస్కృతి దాటగ వచ్చునెప్పుడున్
యాగమవాక్యపద్ధతిని యార్తితో సద్గురు నమ్ముచిత్తమా. 6

ఉ॥ కోపముగల్గి కాలుభటకోటిమహాభయరూపులై నినున్
యాపదలందుబెట్టి తమయాజ్ఞకు బద్ధుని జేసి ప్రాణముల్
బాపెడువేళ చింతిలిన బాయునె కష్టము నిప్పుడే జగ
ద్వ్యాపకు బ్రాపుగోరి పలువాంఛలు వీడి స్తుతింపుచిత్తమా. 7

ఉ॥ వాదములెల్ల వీడి సరివారలసఖ్యత గల్గి యోగ్యులన్
భేదము లేక వేడి బలు ప్రేమల బూజయొనర్చుచున్ సదా
మోదముతో మహాత్ములకు మ్రొక్కుచు యెంతటి బాము
లొచ్చినన్
ఖేదము లేక సర్వమయు కీర్తనసేయుచునుండుచిత్తమా. 8

ఉ॥ తానుసమొందరాదు పరదారలగోరి భ్రమించియుండుటల్
నీమముగాదు నిర్మలసునీతి వాచారుపదేశు యా పరం
ధాముని గొల్చియెల్లెడల ధర్మము దప్పక సంచరించి శ్రీ
రాముని రామరామయని రాత్రిబవల్ స్మరియింపుచిత్తమా. 9

ఉ॥ కారణమూర్తియౌగురుని గానక యెట్టి వృథా ప్రయాసలన్
జేరి సమస్తశాస్త్రములు జేకొనిజాట ఫలంబుగల్గు నే
తీరని దుఃఖముల్ దొలుగ దివ్యత సద్గురు దేవుపాదముల్
గోరిభజింపుచున్ సకల కోర్కులుబాసి చరింపు చిత్తమా.10

ఉ॥ భోగమయాంగముల్ మరియు బుద్ధియు నింద్రియముల్ జడంబులై
యేగునటంచు నీశ్వరుని యేకముగా మదియందు నిల్పియున్
జాగొనరింపకన్ యెప్పుడు సజ్జనగోష్టిపీడకన్ మహా
యోగిజనానుసమ్మతిని యొప్పగనుండ సుఖంబుచిత్తమా.11

ఉ॥ యన్నగరాని బ్రహ్మమును యేర్పడగాల్చి తదేకనిష్ఠచే
మన్నగల్గిమాయనణుమాత్రమునమ్మక దేహభ్రాంతులన్
సున్నగజూచి యెల్లపుడు సూనృతవాక్యములన్ వచింపుచున్
యున్నతమైనమార్గమున యోగ్యతగల్గినటింపుచిత్తమా.12

ఉ॥ యెప్పటికైన దేహమిది యెవ్వరితోడను జెప్పకేగు నీ
గొప్పతనంబులన్ వదలి గోప్యముగా హృదయాంతరంగ మం
దొప్పగ పూర్ణుడై నిలచి దోడ్పడిబ్రోచు నిరంజనున్ సదా
తప్పకనమ్మి వేడినను తాపములన్నియు దీరుచిత్తమా. 13

ఉ॥మున్ను పరాత్పరుండుతన మూలమునన్ మహదాదిశక్తి యం
దెన్నగ సర్వలోకములు తేటగసృష్టియునై వెలుంగ దా
నన్నిటియందు నేకమయి నాశములేని నిజస్వరూపమున్
తిన్నగజూచువారలకు దిక్కగునద్వయు వేడు చిత్తమా. 14

ఉ॥ దీపపుకాంతిజూచి యది దివ్యతరంబగు పండటంచు దా
దాపునజేరి కీటకము దగ్ధమునొందిన రీతి మాయయే
ప్రాపని నమ్మువారలకు భారమెగాని మరేమి లాభమౌ
యోపికతోడసద్గురుని యొప్పుగబూజయొనర్పుచిత్తమా. 15

ఉ॥ మృత్తికటయ్యు కుంభములు ముద్దుగచాలవిధంబులైన యు
ట్లిత్తరి బ్రహ్మవిష్ణు శివదేవ శశాంకర వాసరుల్ నరుల్
మొత్తముసర్వభూతతతి మూలము తా నెయటంచు నిత్యసత్
తత్తరపాటువీడియును తాలిమితోడుతగొల్వు చిత్తమా. 16

ఉ॥ స్వాంతమునందు కేవలుని జాలనుతింపుచు యీషణంబులన్
చెంతకుజేరనీక గురుసేవ దృఢంబుగ జేయుచుండి స
ద్వాంతర వర్తియున్న నిజవాసమునందుల జూడ్కినిల్పి యే
కాంత తపంబొనర్ప పర కాంతనుజేరగవచ్చు చిత్తమా. 17

ఉ॥ జీవగుణంబులన్ వదలి చిన్మయుజూచుచు కామ్యకర్మముల్
భావమునంటనీక పర భావముజూడక భక్తిశ్రద్ధలన్
దేవునియందు నిల్పియును దేహము హేయకరంబటంచు నీ
యావరణంబుబాపి మరియాదచె నీశ్వరునమ్ము చిత్తమా. 18

ఉ॥ వాసనలన్ని వీడి నిజవాసముజేరి దయామయున్ మహో
ల్లాసముతో నుతింపుచు విలాసములన్ మదిజేర్పకున్న మున్
జేసిన పాపముల్ జనవె శీఘ్రగతిన్ సకలేశు పాదముల్
వేసటజెందకన్ యెపుడు వేడుకతోడుతనమ్ము చిత్తమా. 19

ఉ॥ మానవజన్మమెత్తియును మాయకులోబడి హీనవృత్తులన్
న్యానము లేకగోరి తన నూర్జితకిల్బిషరాశిచే మహా
హానిచెజచ్చుకంపె మరి హాయిగనీశ్వరుపూజచే మనో
ధ్యానము చేయుచున్ పరుని ధర్మముతప్పక గొల్వు
చిత్తమా. 20

ఉ॥ దేహములోపలన్ హరుడు దివ్యతరంబు నిండియుండి హం
సోహమటంచు బల్కుచును సూరిజనుల్ గురితింప నేకమై
ద్రోహము లేక నిర్మలత తొల్లిటిరూపము జెందు కేవలున్
యూహలొనల్పి యెల్లపుడు యోపికతో భజియింపు
చిత్తమా. 21

ఉ॥ మూపులలోపలన్ మిగులసూక్ష్మస్వరూపముగల్గియంతటన్
వ్యాపకమై నిరంతర మవాంఛితుడై జగమెల్లబ్రోచు హృ
ద్దీపకు బ్రాపుగోరి కడు దీనతతో శరణంచు వేడ నీ
తాపములన్నిబోనణచి దాపుకజేర్చునుగాదె చిత్తమా. 22

ఉ॥ యేవెళ జూడ తానియయి యేమియుగాక వినాశనోద్భవం
బేదియు లేక నిత్యమయి బ్రీతిచె సద్గురు రూపుజెంది నిం
పారగ నుండుభక్తులకు బ్రాపయిబ్రోచు పరాత్పరుం సదా
మోదముతో యహర్నిశము మ్రొక్కి స్తుతింపుచునుండు
చిత్తమా. 23

ఉ॥ గాలియు దృష్టిమానసము గట్టిగకుండలియందు జేర్చి యా
లీలలు గాంచి భావమును లేశము వేరుగబోవనీక స
త్కాలముగూడెనంచు ఘనకారణమూర్తి నిజప్రభావమున్
తాలిమితో దలంచుచును దారిదొలంగకనుండు చిత్తమా. 24

ఉ॥ పుట్టినదాది సత్కథలు పూనికతో చెవిసోకనీక బల్
దిట్టగభూమిపై దిరిగి తీరనిదుఃఖము జెందుకంటె నే
డెట్టులగాకనున్నయదో దెల్యగ నెవ్వరి శక్యమౌను నీ
పుట్టువులేకపోవుటకు పూర్ణునిగొల్వగ రాదె చిత్తమా. 25

ఉ॥ చెప్పినదంత చేయుటకు జేరువసద్గురుమూర్తియుండగా
తప్పదు క్రోవలన్జనుట దారియె ధర్మవిరుద్ధమైన నీ
తిప్పలు జెప్పనీలవు నె తీవ్రగతిన్ పరమాత్మ సేవకున్
తిప్పక బోయిచేసి పరితాపముమాన్పకనుండు చిత్తమా. 26

ఉ॥ వాదము లేకనీకు నిజవాక్యముతోడయి యున్నజాలదా
భేదముమానిసర్వసముపాదివిరాట్స్వరూపకునిపావనప్రేమ జెలంగ
వలింపజాలు సమ్మోదముదోజగద్గురుని ప్రేమాలనునిల్చి
మహానుభావ నీపాదములందు దుష్ట పరభావమునీదని
వేసు చిత్తమా. 27

ఉ॥ ఎవ్వరుదిక్కునాకనుచు యేలినదేవుని వేడుకొంచు న
న్నొవ్వగ జేయకో ప్రభువ నోర్పుగదీనుల బ్రోచువారలిం
కెవ్వరు దిక్కుగల్గిరని కేవలుకీర్తనసెయుచున్ ననున్
దవ్వుగజూడబోకుమని దాపున జేరి స్మరింపు చిత్తమా. 28

ఉ॥ పూజితమైనమార్గమునబోవుచు యార్యులుబల్కుపల్కులే
రాజిగవించుభక్తులకు రాజ్యమెమోక్షమటంచు నెప్పుడా
తేజములో ను తేజమును తేటగజూచి సుఖంబుజెందుచున్
భూజనులందుపూజ్యతను బొందిపరంబునుగాంచు చిత్తమా 29

ఉ॥ మాటలపాటలన్ గురుని యాలలు బాడుచు మింద్రియావళుల్
బూటక మృత్తులన్ జనని భోగ్యముజూచి నిరంతరంబు యా
కూటముజేరి పాపముల కూలగజేసి యభేద్యమైన శృం
గాట కవాటమున్ దెరువగల్గిన సర్వముగల్గు చిత్తమా. 30

ఉ॥ యెంతటియాపదల్ గలుగ యేమిభయంబును జెందకాత్మలో
సంతసమొంది నిర్మలుని సాక్షిగగాంచి మహానుభావ నీ
చెంతను జేరియున్న నను జేకొననుంచవె శ్రీ సదాశివా
సంతమహాత్మయీశ గురునాదయటంచునుతింపు చిత్తమా. 31

ఉ॥ మాయలలోనబోక పరమాటలు వీనులజేరనీక యీ
కాయము నిల్వబోనిదని కాలముజూచుచు కల్మషంబులన్
హేయముగాదలంపుచును హేయము మృత్యువురీతి నెంచియున్
హాయిగనున్న దేవుని సహాయముగల్గును నమ్ము చిత్తమా. 32

ఉ॥ కోపముమాని శ్రీహరిని గోప్యముగా మదినెంచి దృశ్యముల్
రూపముగల్గి లేనివని రూఢిగగాంచి ప్రకాశమెల్ల యీ
శ్రీపతిదంచు జూచుచును శీఘ్రగతిన్ పరమాత్మ జేరు లే
ప్రాపని భక్తపోషణుని ప్రార్థనజేయుచునుండు చిత్తమా. 33

ఉ॥ లోకములెల్ల నీకడుపు లోపలనుండినయట్లు దేవతల్
నీకొరకే భయాత్ములయి నిన్నె స్తుతించినయట్లు శాస్త్రముల్
నేకవిధంబుగాబలికె యెవ్వరి వేడుదునో మహాత్మ నన్
సాకెదుతండ్రి నీవెయని సర్వమయాత్మకుగొల్వు చిత్తమా. 34

ఉ॥ యేమియుగాక నీశ్వరుఁడు యెందునునంటక యేకరీతిగా
నోమిననోముపంటయయి నొవ్వగఁజేయక దాసదాసులన్
ప్రేమతో తండ్రిరీతిగను పెంచి సమస్తఫలంబులిచ్చు యే
బాములఁజేరరాని నిజబ్రహ్మము నెప్పుడు వేఁడు చిత్తమా. 85

ఉ॥ మూఁడవస్థలందు హరి మూలము తానయి వేరువేరుగా
జోడయిదోఁచుచున్ సారియు జోడుగదోఁచక మాయరూపులై
యాడుచుఁబాడుచున్ సుఖముఁబొందునదుఃఖము జూపిచూపకన్
యీడయియున్న విశ్వమయు నెప్పుడునమ్మి భజింపు
చిత్తమా. 86

ఉ॥ చచ్చుచుఁబుట్టుచున్ ప్రకృతి జాడయెఱుంగక మూఢచిత్తుడై
హెచ్చుగపాపకార్యములు హెచ్చుకరంబని దల్పకాత్మలో
మెచ్చుచుజేయుచున్ తుదను మెండుగదుఃఖము జెందుకంటె యా
సచ్చరితున్ భజింపుచును సాక్షిగజూచినజాలుఁ చిత్తమా. 87

ఉ॥ నాదము లెల్లవీనుల సునాదముగా విని నీవు నేననే
భేదము లేక యెల్లపుడు భీతియెఱుంగక సత్స్వరూపమై
మోదముతో కరంబులను మోడ్చిమహేశు నమస్కరింపుచున్
నీదయ గల్గజాలుననని నిర్మలభక్తితో గొల్వు చిత్తమా. 88

ఉ॥ సర్వ శరీరధారులను సాకుచు నెవ్వరికందరాక తా
నిర్వచనీయుడై ధరను నీతివిచారుల బ్రోవ దుష్టులా
గర్వులద్రుంచ కర్తయయి గన్పడు శాశ్వతుకీర్తనంబు నే
యుర్విని విన్నజాలుగద యోపికతో ప్రభు నిల్పుచిత్తమా. 89

ఉ॥ చేసినకర్మముల్ మరియు జేయని కర్మములన్ని దైవమే
వాసిగజూచుచుండు నిక పన్నెలు చిన్నెలు జేయబోకు నీ
గాసిదొలంగి కేవలుని గాంచిసుఖించుట కంతరాత్మ నిన్
వేసటలేక జూచి యతివేడుకతో గురు వేడుచిత్తమా. 40

ఉ॥ జాగర స్వప్నసుప్తులవి జాలముగా మదినెంచి వానినిన్
బాగుగగాంచు జ్ఞానమును బ్రహ్మముగాదలపోసి విశ్వ సం
యోగముచేవృథాభ్రమమయోగ్యతయంచుదలంచుచుండుయా
యోగిజనంబులన్ గలసి యొప్పగ దేశికునమ్ము చిత్తమా. 41

ఉ॥ దుర్భరమైనమాయ నతిదూరముగా దొలగింపగాదగున్
నిర్భయమందరాదు భవనీరధి దాటుట దుస్తరంబు నీ
వర్భకు నీతిమయుని వైభవమూర్తిని వదలకుండుమా
దుర్భరులైనవారలకు దోడుగదా గురుమూర్తి చిత్తమా. 42

ఉ॥ యేటికి దేహభ్రాంతులిక నెవ్వరితోడుగ రారు వెంట నీ
పాటిజనుల్ సిరులయి సర్వసుఖంబులు వీడిపోరె యీ
బూటకవృత్తులన్ విడిచి బుద్ధి పరాత్పరుయందు జేర్చి యా
పాటునబాడ నీశ్వరుడు పాలనజేయునుగాదె చిత్తమా. 43

ఉ॥ పాపలలో వలన్ వెలుగు పద్మదళాక్షుని సేవచే వృథా
తాపములందు జేరకను నిత్యము బ్రూయుగమందునిల్పి యే
లోపము లేక పూర్ణుడయి లో వెలి నిండి యఖండమైన స
ద్రూపుని జేరి వాచ్యమును ద్రోసిసుఖింపగరాదె చిత్తమా. 44

ఉ॥ చూడగచూడగాతనలో చోద్యముగాగనుపించుచిత్కళన్
తోడయితోచియావలను తోడుగదోచక యెందుడాగునో
జాడయెఱింగి దానిపయి జక్కగబుద్ధిని జేర్చి నిర్మలున్
వేడుకతోడజేరి సురసేవ్యుని మానసమందు చిత్తమా. 45

ఉ॥ చెప్పగరాని సౌఖ్యమును జెప్పగనెవ్వరి శక్యమవును నీ
గొప్పతనంబులన్ విడచి గోప్యముగా సుఖరంబుజొచ్చి యే
చప్పుడుగల్గ వేసుగ విచారముబోని వశాత్మయుందె యె
ల్లప్పుడుసౌఖ్యమున్ గని విలక్షణుగాంచిభజింపుచిత్తమా. 46

ఉ॥ దృక్కయుదృశ్యముల్ సకలదోషవినాశ నశంబుజేసి యే
పక్కనుగన్నసర్వమయుభక్తితోగాంచుచునింద్రియంబులన్
చిక్కులలోనబోనివక చిన్మయుప్రాపునజేర్చి యొప్పుచున్
చక్కనిమార్గమందు నతిజాగ్రతగల్గి నటింపుచిత్తమా 47

ఉ॥ పాపములేనిబాలయిది ప్రాపయియుండగ నేరుత్రోవలన్
వ్యాపకమొంది దుర్విషయ వాంఛలుబొంది తపింపలాభమే
యోపికతోడ నద్వయుని యొప్పుగనమ్మి స్మరింప నీదు సం
తాపముబోయిముక్తిగను దారిగనుండు నెఱుంగుచిత్తమా. 48

ఉ॥ యుల్లములోన సద్గురుని యూహసదామరుపేమిలేక యీ
కల్లజగంబుజూచి కనుగానని పాట్లు హరించి ధీనరా
తల్లియు దండ్రి దాతయును దైవము దేశికమూర్తియంచు నీ
వెల్లపుడార్తితో నిగమవేద్యుపరింపుచునుండు చిత్తమా. 49

ఉ॥ దృశ్యము నశ్యమంచు పరదూషణలన్ చెవిసోక నీకు సా
దృశ్యముగా ననేకులటు దుఃఖితులై మరణింప జూడవే
నశ్యము గల్గు దేహమిది నాయదియంచు భ్రమించి నిల్ప నీ
వశ్యమె భక్తపోషకుని వద్దికతో స్తుతియింపు చిత్తమా 50

ఉ॥ చూచినదోచు చుండుమరి చూడకయుండిన దోచకుండెడిన్
గోచరమా మహాత్ములకు గొప్పగదోచి సుఖంబులిచ్చియా
లోచనస్థానమందె యతిలోలత గల్గి వసించు బ్రహ్మమున్
యోచనజేసి యుల్లపుడు యూహాలోనిల్పి భజింపుచిత్తమా 51

ఉ॥ గాజుఘటంబు లోపలను గన్పడు దీపమదెట్లో యట్లె యీ
భూజనులంచు నిన్నుగను పుణ్యుల జీవములెల్ల స్వచ్ఛమై
పూజితమౌనుగాదె నను బ్రోవవె యార్త శరణ్యయంచుయా
రాజితమైన దేవుపద రాజములన్ గురిచి నిల్పు చిత్తమా 52

ఉ॥ లోకము లోపలన్ విషయ లోలత గల్గి వికార రూపులన్
జేకొని సర్వబాధలచె జిక్కి కృశింప బ్రయోజనంబె
సుశ్లోకు నిజప్రభావమును శోధనజేసి యహర్నిశంబులున్
యాకలి గొన్న వారివలెయార్తితో నిత్యునిగొల్వు చిత్తమా. 53

ఉ॥ మచ్చికతోడ మానసము మాధవుసేవలో నిల్పి యెప్పుడా
సచ్చరితున్ గనుంగొనుచు సత్యము వీడక సర్వకాలముల్
హెచ్చినిజాత్మతో గలియు హేతువుగాంచి సుఖింపుచున్ సదా
నిశ్చయమొందినిర్మలుని నేర్పుతో గొల్చి భజింపుచిత్తమా 54

ఉ॥ అన్నమయాదికోశముల నైదిటి కావలవెల్గు బ్రహ్మముఁ
గన్న మహానుభావులకు గారడిగా గనుపట్టదే జగం
బెన్నటికైన నిల్చునె యపేక్షజనింప సుఖంబుగాదు నీ
వున్నది వున్నయట్లుగని యొద్దికతో గురుగొల్వు చిత్తమా. 55

ఉ॥ చూపులకందరాకతనుచూడ్కికిచూడ్కయియున్ననిత్యునిన్
తేపకు తేపకుఁమదిలో దివ్యతరంబుగగాంచి మాయ సం
తాపము లేమిజేర్చకను తాలిమిగల్గి యభేద్యమైన యా
శ్రీపతి సేవజేయనతి శీఘ్రగతిఁ శుభమౌను చిత్తమా. 56

ఉ॥ భూరి మదీయపాపమును బూర్ణముగా దొలగింపనీవె గా
వేరెవరుందురయ్య నినువేడెద నాదుభయంబుదీర్చి యే
తీరున బ్రోతువో సకల దీనదయాకర దివ్యరూప యీ
భారమునీదెయంచు నిజభక్తిచె నీశ్వరువేడు చిత్తమా. 57

ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్న నినువేడక ముక్తిలభించునె యహో
వన్నగతల్ప నీదయకు పాత్రునిజేసి దయామయుండవై
కన్నకుమారుసఁవలెనె గాచి యవిద్యను బాఁదోలు మో
యన్నయటంచునీశ్వరునియెల్లపుడుఁ స్తుతియింపుచిత్తమా. 58

ఉ॥ ఏమియుగాక తాను మరి యెవ్వరికిఁ దనుపట్టరాక స్వ
త్వేమిచె భూతకోటులకు భిక్షయొసంగుచు యంతరాత్మయై
స్వామి గలండటంచుగను సజ్జనులం దయనేలు యాపరం
ధాముని గొల్చుచుఁ యెపుడు ధైర్యమువీడకనుండు
చిత్తమా. 59

ఉ॥ ఏమిభయంబులేదు పరమేశ్వరుఁడే దయజూపుతండ్రియై
భూమినిగల్గు ప్రాణ్యులకు భుక్తియు ముక్తియు నిచ్చుచుండు
యే బాములపాలుగాక పరభావముజూడక భక్తిపోషణన్
వేమరబోక యెవ్వరికి వేడుకనిత్యునిగొల్వు చిత్తమా. 60

ఉ॥ రాగల కష్టముల్ తుదకు రాకదొలంగవుగాదె యేరికిన్
యేగతి గల్గునోయనుచు నెప్పటికిన్ మదినుంచబోకు స
ర్వాగమవేద్యమైబుధుల వాంఛితముల్ సమకూర్చునిత్యునిన్
వేగభజింప నీకునతి వేడుకదోఁచు నెఱుంగుచిత్తమా. 61

ఉ॥ రూపముగల్గి లేని తనురూపము నెందులయించునో యదే
శ్రీపతిస్థానమంచు నతిశీఘ్రముగా మనసేంద్రియంబులన్
యోపికతో జగద్గురుని యొద్దనునిల్పి యహర్నిశంబు లా
ప్రాపునుబాయకన్ పరుని ప్రార్థనజేయుచునుండుచిత్తమా. 62

ఉ॥ లోకములన్ని సర్వమయి లోపలనుండి యనేకరూపులై
రాకడపోకడల్ గలిగి రక్షితుగానగలేక యూరకే
శోకముచే గ్రుశింప నలశోభితుజేరగ రాదు నీవు నీ
రాకదొలంగిపోవ గురురాయునిగొల్చి సుఖింపుచిత్తమా 63

ఉ॥ లోపల జూడనేరకను లోకమదెట్లు నశించుబాహ్యమై
జూపబడే ప్రపంచమిది జూడ్కులకున్ గనుపట్టుచుండు
సద్రూపుని ప్రాపుగోరి యతిదూరముజూడగబోక నీవు నీ
లోపల నిన్నుగాంచినను లోకముదోఁచకనుండుచిత్తమా. 64

ఉ॥ పుట్టినతోడనే జతను బుట్టి సమస్తఫలంబులిచ్చి యే
తట్టునజూడ భక్తులకు డాపయితోచి నిరంతరంబు యీ
చట్టలోనిండియుండిగను సజ్జనవర్యుల కంతరాత్మవై
పట్టుటకందరాని నిజభక్తసుపోషను గొల్వు చిత్తమా. 65

ఉ॥ ప్రొద్దునలేచి దుర్విషయభోగములన్ దుఁదూగుచున్ మహో
గద్దరినై యహంకృతిచె గాలముబుచ్చ సుఖంబుగాదు నీ
ముద్దుతనంబుబోనణచి మోక్షప్రదాయకుపాదపద్మములన్
వద్దికతోడ నీహృదయ వాసమునుంచుట మేలుచిత్తమా. 66

ఉ॥ ఒక్కపుడుండుబుద్ధి మరియొక్కపుడుండక పెక్కురూపులన్
జిక్కి భవాబ్ధిలోబొరలి చిన్మయుగానక యుండువేల నీ
కొక్కరు తోడురారుగద కోర్కులద్రుంచి నిరంతరంబు యీ
చక్కనిసర్వలోకవిభు జాడయెరింగి స్తుతింపుచిత్తమా. 67

ఉ॥ తాలిమిగల్గి శ్రీహరిని ధ్యానముచేయుచు నిత్యతృప్తిచే
కాలముబుచ్చుచున్ మదిని కల్మషవృత్తులజేంనీక యే
జోలిదలంపకన్ గురుని జోడుగజూచుచు సర్వకాలముల్
పాలనజేయు సర్వపరిపాలుని వేడ్కతో గొల్వుచిత్తమా. 68

ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్న నిక నెవ్వరుదిక్కు మహానుభావ నీ
కన్నదయాపరుల్ భువిని గల్గుదురే పరికింప నేను నా
విన్నపమాలకించి యతివేడుకతోడుత బ్రోవరావె యీ
పన్నుడనైతినంచు హరిప్రార్థనజేయుచునుండు చిత్తమా. 69

ఉ॥ దేహము నిల్వఁబోదని తీవ్రముగా పరమాత్మసేవయే
యూహలోనిల్పి యుల్లపుడు యోచన జేయుచు మాయరూపులౌ
కూహకవిద్యలన్ జొరక కూరిమితోడ భవాబ్ధి నీదగా
సాహసివై పరాత్పుని సాక్షిగ నమ్మి స్మరింపు చిత్తమా. 70

ఉ॥ ఎట్టి విపద్దశల్ గలుగ నేమిభయంబును జెందకాత్మలో
పట్టుగ సర్వలోక పరిపాలుని పాదము నాశ్రయించి యే
తట్టునజూడ సద్గురుని దర్శన మబ్బెనటంచు ధైర్యమున్
గట్టిగబూని సర్వసముగాంచి సుఖింపుచునుండు చిత్తమా 71

ఉ॥ భూజలవహ్ని వాయువు నభోదివిచంద్రులు మొదలుగాగ నీ
తేజములోననుండి గతదివ్యతరంబుగ వెల్గుటన్ యహో
రాజనుబూజ్య నాథుగుణ రాడనదల్చవె మరుపులేక నీ
పూజయొనర్తునంచు పరిపూర్ణుని నమ్మి భజింపు చిత్తమా. 72

ఉ॥ ఎప్పటికేమి శాశ్వతమొ యెవ్వరికిన్ దెలియంగరాదు నీ
చొప్పునెఱింగి విశ్వమును చోద్యముగాదలపోసి మాయలో
నెప్పుడుస్నేహముంచకను నేర్పుతో భక్తుసుపోషు పాదముల్
ముప్పుగలుంగకన్ మనుపెమోదముతోడ తనమ్ము చిత్తమా. 73

ఉ॥ ఎయ్యది శాశ్వతంబో మరియెయ్యది శాశ్వతమో యెఱింగియే
కయ్యము సేయబూనక వికారపు చేష్టలు చేయబోవకన్
చయ్యనవిశ్వరూపకుని సాక్షిగజూచి నిరంతరంబు యా
యయ్యనుమరువకన్ గురునియాజ్ఞకు బద్ధతనుండు చిత్తమా. 74

ఉ॥ ఎక్కడజూడగోరినను యేకవిధంబుగనుండి మాయచేఁ
చిక్కని నిర్మలాత్ములకు చేరువనై విలసిల్లు దేశికుఁ
మక్కువతోడనమ్మి యభిమానములెల్లనువీడి యెవ్వఁడా
చక్కనిస్వామిచే నయది జాలదే సేయ తరింపచిత్తమా. 75

ఉ॥ రూపములన్ని తానయి నిరూపణజేయ వశంబుగాక యే
లోపము లేక లోకములలో వెలినిండి యఖండమై సదా
ప్రాపనినమ్మ భక్తులకు భారముదీర్చి సుఖంబులిచ్చు యా
శ్రీపతిపాదముల్ మిగుల శీఘ్రముగా నెరనమ్ముచిత్తమా.76

ఉ॥ పావనమైన బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలుంగ కొఱంతలేదు నీ
జీవనమానుగాదె గురుజేర యఘంబులుదూరమౌను యీ
భూవలయంబునందు పరిపూర్ణునిగొల్చుటెగాక వేరుగా
త్రోవ మరేమిలేదుగద దోషవినాశు భజింపు చిత్తమా. 77

ఉ॥ దాసుల బ్రోవనీక్షితిని దైవము గల్గ భయంబికేల నీ
దోసిలియొగ్గి మ్రొక్కులిడ దూరభవాబ్ధివిద్రోయఁబోకు నన్
మోసముచేయలేరెవరు మోక్షప్రదాయకు లందురీధరన్
వేసటలేకబ్రోవుమనివిశ్వస్వరూపకుఁగొల్వు చిత్తమా 78

ఉ॥ ఆడుచుపాడుచున్ గురునియాజ్ఞనునిల్పి మహాత్మకీర్తనల్
వేడుకగానుతించు మది వేరుగఁజూపవకాపరమేశునే
జోడుగజూచుచున్ జగము చోద్యముగాదలపోయుచున్న సీ
తోడయిబ్రోవడె యెపుడు దోషవిదూరుస్మరింపుచిత్తమా.79

ఉ॥ రోతల పాలుగాక యతిరోదనలన్ చెవిసోకనీక
యీభూతలమందునిర్మలులపూజయొనర్చుచుసర్వకాలముల్
పాతకమైనకార్యముల బాల్పడకన్యయు సేవలో సదా
యీతనువున్నజాలుగద యీశ్వరు నెప్పుడు వేడు చిత్తమా. 80

ఉ॥ మానసవృత్తులన్ కపటమార్గము నుంచక సర్వకాలముల్
జ్ఞానవశంబు జేసి కడుగణ్యతచే నసిశంబు సద్గురున్
ధ్యాన్నమొనర్చుచున్ పరుని ధైర్యమువీడక గొల్చుకంటెయీ
మానవజన్మకున్ తగినమార్గముగల్గునె దెలియు చిత్తమా. 81

ఉ॥ చూపుకదల్చకన్ గురునిచోద్యముజూచుచుసర్వకాలముల్
దాపయియున్న యీశ్వరుని ధర్మముదప్పక గొల్చుచున్న నీ
పాపములెల్లబోవు పది పక్వముగాదె తరింప జన్మకున్
రూపికతోడసర్వసమయూహాలొనిల్పిస్మరింపు చిత్తమా. 82

ఉ॥ శ్రద్ధచె విశ్వరూపుఘను శాశ్వితుఁగొల్చుటకంటె వేరుగా
సిద్ధతధర్మములగలవె నీ నిజరూపముగాంచి మాయకున్
బద్ధతగాక నిర్విషయ భావముతో పరిపూర్ణసేవలో
తిద్ధయునున్నజాలుగద ధాముని గొల్చి సుఖింపు చిత్తమా. 83

ఉ॥ కోరినకోర్కెలిత్తునని కూరిమితో మహనీయులెల్లరున్
జేరరె నిర్మలాత్మనిను శీఘ్రగతిన్ సుజనాళిబోవవే
దూరముజేయబోక నను తోడయిబోవగదే రమేశ నా
భారమునీదటంచు నిజభక్తిచె నీశ్వరుగొల్వు చిత్తమా. 84

ఉ॥ ఎచ్చటజూడనీవెయయి యెవ్వరికిన్ గనుపట్టరాక నీన్
ముచ్చటగా భజింపుమని ముఖ్యులకెల్ల భయంబుదీర్చియున్
స్వచ్ఛతనుందువయ్య పరసౌఖ్యనిధాన పరాత్మయంచు యా
సచ్చరితున్ భజింపుచును స్వానుభవంబుననిల్పు చిత్తమా. 85

ఉ॥ కావున ముందుమార్గమును గానక భీతిలునట్లు యా త్రితో
పూనికచే పరాత్పరుని పుణ్యకథా శ్రవణంబు జేయుచున్
మానక సర్వకాలములు మానసవృత్తులణంచి నిత్యునిన్
దీనతతోడగొల్వ నిను దివ్యతరంబుగగాచు చిత్తమా. 86

ఉ॥ సూరిజనంబులెల్లపుడు జూచుచునీదు స్వరూపమున్ వృథా
కోరికలందుబోక నినుగోరుచు మాయకుదూరులై సదా
భారము నీపయిన్ నిలిపి భక్తి చెగొల్తురుగాదె యుద్ధరన్
నేరములెంచబోకుమని నిర్మలునమ్మి భజింపు చిత్తమా. 87

ఉ॥ దిక్కును లేనివారలకు దిక్కయి బ్రోచెదవంచు నిన్ను నే
మక్కువతోడ నమ్మితిని మర్మముగల్గిన బ్రోచువార లిం
కెక్కడ నుందురయ్య యిటు కేవలనిత్య పరాప నీవెగా
కొక్కరుగల్గిరేయనుచు కోరినిరామయునొల్వు చిత్తమా. 88

ఉ॥ అన్నిటినంటియున్ మరలనంటకనుండియు పూర్ణమైగనన్
యెన్నగరాని దైవమయి యేకముగా వెలుగొందురూపమై
మన్ననగల్గి తన్నుగన మాయనుజేర్చని సుప్రసన్నమై
యున్న జగద్విలక్షణుని యొప్పుగనమ్మి స్తుతింపు చిత్తమా. 89

ఉ॥చట్టు విధంబునన్ వెలిగి సర్వజగంబుల నిండియుండి నీ
గుట్టు గురుండుదెల్ప నతిగోప్యతరంబయియుండి మాయకున్
పట్టుబడంగ రాక సమభావులపట్టయి యున్న యోపరిభో
రట్టులజేయబోకుమని రక్తి తొ గొల్చుచు నుండుచిత్తమా.90

ఉ॥లేని శరీరమెప్పటికి లేక నే పోవునుగాని నిత్యమా
ప్రానక శాశ్వతంబనుచు పూర్ణుని గొల్చి సుఖింప మేలు నీ
మానసమందు యెల్లపుకు మానక శాశ్వతు కీర్తనంబులన్
ధ్యానమొనర్ప జాలు నిక దప్పక నిర్మలు జేరుచిత్తమా. 91

ఉ॥చీమును రక్తముల్ గలిగి చెప్పనశక్యము గాని బాధచే
స్వామిని తల్వలేక నిటు జచ్చుచుపుట్టుచు నుండుదేహముల్
కామవికారదోషములు గప్పమి జెందుటెగాని లాభమె
నీమముతో పరాత్పరుని నెప్పుడుగొల్చుచునుండుచిత్తమా.92

ఉ॥ కోపముగల్గియున్న నది కూరిరతదెచ్చి భవంబుకీడ్చు నీ
కోపమెతాపమయిసుఖముగోల్పడజేయు వృథాప్రయాసలన్
డాపదు జెందనేల నిటు తాలిమిగల్గి నిరామయున్ సదా
ప్రాపనినమ్మినిష్కపట భావముతోస్మరియింపుచిత్తమా.93

ఉ॥నీకలలోనదోచునవి నిత్యముగాక లయింపవే గనన్
లోకముగూడ నట్లెయుని లో వెలినిండి యఖండమా పరున్
జోకతొ సర్వకాలములు జోడుగనాత్మలొ నెంచి బుద్ధికిన్
యేకపదంబునన్ నిలువ యీశ్వరుజేరగవచ్చుచిత్తమా. 94

ఉ॥ వేదములందు నీవె సమవేద్యుడవై భజియింపు భక్తులన్
మోదముతోడ బ్రోతువని మ్రొక్కెదనో పరమేశ నేడు నీ
పాదములందు నా శిరము బాగుగ నిల్పి యహర్నిశంబులన్
బేధము చేయబోకుమని బ్రీతిచె చిన్మయుడౌ చిత్త మా. 95

ఉ॥ గొప్పకుగాదు నీ స్మరణ గొబ్బున బ్రోచెదనంచు జేతువన్
తిప్పలు బెట్టబోకుమిక దిక్కెవరుందురు నీవుగాక నా
తప్పులు దిద్ది కష్టములు దాపున జేరనిమార్గమందున
నొప్పుగనుంచుమాయనియు నోపికతోగురు వేడుచిత్త మా. 96

ఉ॥ శాంతిశమాది సద్గుణ విశాలురు నీదు కథామృతంబు నా
శింతుర పేక్షచే సకల శ్రేయకరంబని యాత్మలోన
సర్వాంతరవర్తి యా సుగుణరక్షితు నాదు భయంబుదీర్చవే
యెంతని వేడుకుందునని యీశ్వరునమ్మి స్తుతింపుచిత్త మా. 97

ఉ॥ భూరి మహాప్రతాప పరిపూర్ణ పరాత్పర భక్తపోషణా
నేరములెంచకన్ కరుణ నేలవె సర్వశరీరధారులన్
కూరిమితోడబ్రోతువని కోరిభజింతు యహర్నిశంబులన్
భారముదీర్చ నీవెయని భక్తపోషణు గొల్వు చిత్త మా. 98

ఉ॥ గారడిరీతి నీ జగము కల్పనజేసి యదార్థలీలలన్
గూరిచి దేహభ్రాంతులచె గూలగజేసెడు శక్తియెట్లు జే
కూరెనొ దెల్య నెవ్వరికి గోచరమౌనిక నీకెగాక యో
ధీర మహానుభావయని దివ్యప్రభావుని గొల్వు చిత్త మా. 99

ఉ॥ ఎవ్వరు నీ పదద్వయము ఎప్పుడు గొల్తురు భక్తిశ్రద్ధలన్
యెవ్వరు నీదునామమును యెయ్యెడ దల్తురొ సర్వకాలముల్
యెవ్వరు నీదురూపమును యేకముగా మదియందు నిల్పిరో
యద్విమలాత్ము జేరియును యార్తితొ నమ్మిస్మరింపుచిత్తమా. 100

ఉ॥ పుట్టకముందె భూమిపయి బుట్టిన జీవులకెల్ల క్షీరముల్
బెట్టియుగాచియున్న హరి బెంపడె సర్వశరీరులన్ దయన్
బొట్టకు దుఃఖమేలనిక పుట్టని చావని త్రోవజూడగన్
గట్టిగ నవ్యయున్ గొలువ గల్గినజాలు తరింప చిత్తమా. 101

ఉ॥ నేరక చేసియుంటి బలు నేరమటంచు భువి హీనబుద్ధిచే
సారవిహీనమయ్యు నుసారమటంచును గుర్తులేక యో
కారణమూర్తి నీదుదయ గల్గ యఘంబులు బోవునంచు వే
మారక నిన్నుగొల్తునని మానకసత్యు భజింపుచిత్తమా. 102

ఉ॥ నీటచరించు జంతువులు నీటనెరుంగక నున్నయట్లు యీ
బూటక నాటకంబునను పూర్ణస్వరూపుడవైన నిన్ గనన్
చోటురవంత లేక యతిచోరుడవై చరియించు నాదు జం
ఝాటము లెల్లదీర్చుమని జంకక నిర్మలు నమ్ము చిత్తమా. 103

ఉ॥ ధారుణిలోన మానవులు ధర్మము నెరుగక వూరకే తీ
రని భ్రాంతితోడ బహుతీర్థములన్ దిరుగంగ గాంతురే
కారణమూర్తి సత్కరుణ గాంచక యెన్నటికైన సత్యమున్
వేరుగజూడగబోకు పరమేశ్వరునీలో నెరుంగుచిత్తమా. 104

ఉ॥ పావనమైన బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలుంగ గోరగ లేదు నీ
జీవనమావునుగాదె గుణు జేరక్షీయఘంబులుఁ దూరి పోను యీ
భూవలయంబునందు పరిపూర్ణునిగొల్చుటెగాక వేరుగా
త్రోవ మరేమి లేదుగద దోషవినాశు భజింపుచిత్తమా. 105

ఉ॥దీనజనుల్ తరింప నిజదేశికమూర్తిగ నవతరించి
సుజ్ఞానమొసంగి మానవులగాచి యవిద్యనుద్రుంచు కేవలుఁడ్
స్వానుభవంబునన్ నిలువు సౌజ్ఞయొసంగిన నిర్వికల్పు
మాయానటనావతారుదరియాగురు దేవుస్మరింపుచిత్తమా106

ఉ॥మోదము తోడ(శ్రీ)హరికి మొక్కి మహాత్మప్రభావముల్
సదాబోధితమై పఠించుటలు పూర్ణునిసత్కరుణావిశేషతన్
గాదె మహాత్ములార యిటు కల్పనజేయుటనాతరంబె యే
బేధము లేక నాయడల బ్రీతి యొకించుకయైన యుంచీ యీ
బీదని తప్పులెల్లయును బిడ్డలతప్పుల రీతి దిద్ది నిం
పాదిగ జూచి భాశీమును పాలనజేయగరాదె యంచు యీ
మేధినిగల్గు సద్బుధుల మెల్లనజేరి నమస్కరింపుచున్
వాదము లేక నిర్మలుని వారకనమ్మి నుతింపు చిత్తమా. 107

ఉ॥ మంగళమప్రమేయ పరమాత్మ పరాత్పర మంగళంబు ని
సంగభవాపహార నిజ సాదుసుపోషణ మంగళంబు స
ర్వాంగ విలక్షణ పరమరక్షిత మంగళమంచు బాడెదన్
భంగము సేయుబోకుమని బాగవతాధిపుగొల్వుచిత్తమా.108

మంగళహారతి

మంగాళమనిపాడ రే శ్రీ గురునకు ॥మం॥
మంగాళమనిపాడి మహనీయుమైవెల్గు - మేటిశిఖరమందు ఏటు లేని గురుని ॥మం॥

మూాటి కవ్వాలయున్నా శ్రీ గురునీ సోహమను గుర్తుతోను-సోహమని జపియించుచుండిన కీలు తా గుర్తెరింగియు - రాక పోకలు లేనితావున ప్రాకటంబుగ నిలచి నీలో ॥మం॥

నాదీ నీ దని యేమి లేనట్టి-శ్రీగురుస్వామిని హృదయమందున-నిల్పిఎప్పుడును జోడుపత్తుల - పట్టుబట్టియు తాను నేనను గుర్తు మరచీ - కేవలానందమున గురునిజాడ తెలసి నీలో నీవై ॥మం॥

గురుడు తం గెళ్ళార్యు నెప్పుడును - తనహృదయగుహాను వదిల ముగ - ప్రార్థింపుచుండియును అదురుబెదురును లేక శ్రీ గురు పదములనుబంధించి మోదమునొంది - దరియా దాను నెప్పుడు నాదతీతంబైన గురునకు ॥మం॥

గద్య

ఇది శ్రీ ద రి యా హు స్సే ౯ వ లీ షా ఖా ద రి దేశిక సుజ్ఞాన
సుత శ్రీ ఖా శిం వ లీ షా ఖా ద రి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు చిత్త
శతకము, నూట ఎనిమిది ఉత్పల
మాలలు సమాప్తము.

గురుస్తోత్రములు

శ్రీరమణీయమై నిగమ సేవితమై సకలార్థ సంపదల్
భారములేకగూర్చు భవభంజనుడై వెలుగొందుమద్గురున్
గోరిభజింతు నాహృదయ గోచరమై అజభావ వర్తిగా
నేరుపునందజూపి భవనీరధి దాటు సుశీలమే యగున్ 1

కం॥ పదునాలుగు భువనములలో
యెదురేమియు లేక వెలుగు ఏకేశ్వర నీ
సదనము జేరినవారికి
కొదువేమియు లేదటంచు గొలుతునుతండ్రీ. 2

కం॥ సర్వము నీవై యుండగ
సర్వేశ్వర నిన్ను వెదుక జాలిరె భువిలో
గర్వ గ్రంథులవణచిన
నిర్వాహకు లందగలరు నిను గురుదేవా. 3

ఉ॥ పావనమైన నీకథలు భక్తులకే వినసౌను యింపుగా
భావము లేనివారికవి బంధములై గనుపట్టునే భువిన్
నీవె గదా యనేకమయి నిండి పరాపరమూర్తివౌదువో
కేవలనిర్వికల్ప నినుకీర్తనజేయగ నిల్పుమెప్పుడున్. 4

కం॥ ధర్మార్థ కామ మోక్షము
నిర్మితమై నీదుదయచె నిలచినవని యీ
మర్మం బెరిగినవారలు
కర్మాకర్మముల నిన్ను గాంతురుగా దే, 5

చ॥ రసికులునీమహామహిమరాత్రిబవల్ స్మరియింపుచున్ వృథా
వ్యసనములన్ త్యజించియును వ్యాపకమానినుఅంతరాత్మగా
వినువుజనింపకన్ వెదకి వేడుకతో తమలోనగాంచియున్
మసలుచునీమహోన్నతికి మాటికిమాటికిగాంతు రయ్యెడన్.6

శా॥లోకారాధ్యునిసర్వలోకనియతున్ లోపంబు నేమాత్రమున్
జోకన్ జేర్చని సుప్రసన్న వరదున్ జ్యోతిర్మయా కారునిన్
ఏకాకారు ననంతు నాదిపురుషున్ యెన్నంగ రానట్టిసుశ్లోకున్
నాహృదయాబ్జమందుగొలుతున్ శుద్ధాత్మునన్ జేయుతన్, 7

మ॥ భవముల్ బాపెడు భక్తరక్షకుని నే భావింతునిత్యంబు నా
స్తవమున్ జేకొని ధర్మమార్గములలో స్థాపించి నిర్వాణమై
భువి రాజిల్లెడు నిత్యమోక్షవరమున్ భోగింపగా జేయుచున్
సువిచారంబుననిల్పినాడుయఘముల్ చూరంబుగా జేయగన్,8

సీ॥ తాపసులెల్లరు ధైర్యంబు మదిబూని
విపరీతములెల్ల విడచితాము
చపలత లేకను సర్వకాలంబులు
తపసులైన నీ పదధ్యాన్నమందు

నిలచి నినుబొందిరని నిగమములు పఠియింప
నీవె దిక్కని నమ్మి నిశ్చయముగ
నీదు పాదంబులు నియతితో తలదాల్చి
బ్రస్తుతి జేతునో పరమపురుష

వేరుగతిలేదు నను బ్రోవ తోవ నీవె
పరమపురుష పరాత్పర భక్తవరద
తెరవు జూపియు కరుణించు దేవదేవ
శరణు శరణని మొదలిడితి దురితదూర. 9

సీ॥ భక్తుల బ్రోచెదు పరమాత్మ
నీ కరుణ బాగుగా నిల్పిన భయముగలదె
ముక్తు నెల్లపుడు నీ మూర్తి వంతము జూచి
మురయు చుందురు గదా మూలమనుచు
ఆదిదేవుడ వీవె అపరాధములు బాప
సాదుమూర్తివి నీవె సత్యచరిత
వేదాంత వేద్యమై వెలుపల లోపల
వెలుగు వారెవ్వరయ్యా వేదవిహిత

పాప పుంజములెల్లను భగ్నపరచు
దీపమై నాదు భయంబులు దీర్చుమయ్యా
దాపు నీవై తివిక వేరు దారిలేదు
పాపనుహిత పరమాత్మ భక్తవరద. 10

సీ॥ కని కానకను జేయు కర్మంబు లెల్లను
ఘనమైన నీదయు గలుగ బోవు
పాపంబు లెల్లను పరిహారమై పోవ
నీపదధ్యానమే నిరతిశయము
అఖిలలోకములకు ఆధారమగా నీవు
ఒకమాత్రమని బల్కు వర్ణితంబె
సజ్జనావళి బ్రోచు సచ్చరితు డవనుచు
ముజ్జగంబుల బ్రోవ నిల్తువయ్య

భక్తులెల్లరు నినుస్మరియించుటయె దప్ప
నియతి గలదె యెన్నిభావముల గలిగిన నిన్ను గనక
యున్నదే వేరుమార్గంబు కన్నతండ్రి
నన్నుబ్రోవుమి పరమాత్మ నిన్ను గొలుతు. 11

ఉ॥ లోకము లెల్ల జూచి పరలోకము జేరెడు త్రోవగానక
చీకున జిక్కి మానసము చింతల బొందుచు నున్న వారికే
రాకడపోకడల్లలవు రాత్రిబవల్ పరమాత్మ సేవలో
ఏకవిధంబునన్ మెఱగు విజ్ఞులకెన్నటికైన గల్గునే. 12

గీ॥ భక్తిగలిగియు పరమాత్మ భజనజేయు
వ్యక్తిగల వారికే నిజము వ్యక్తమగును
శక్తిలేనట్టి జనులకు శక్యమగునె
ముక్తికిరవైన మార్గంబు మూలమెరుగ. 14

చ॥ పరమన వేరుగా గలదె బాధవిముక్తిచె భావమాత్మలో
స్థిరముగ నిల్పి వేమరు శ్రీశు భజింపుచు నుండుటల్గదా
వెరవుజనింపఁ బ్రభుని వేడ్కతోఁ గొల్చి సుఖింపుచుండు మీ
తరుణమిదేను వీడుటకు దైన్యము వీడి తలంపు చిత్తమా. 15

శా॥ దారేమున్నది సర్వలోక విభునిన్ దర్శింపకన్ దేహో
ధారంబౌనని యెన్నిపాట్లుపడినన్ దారిద్ర్య దుఃఖాబ్ధిలో
జేరెదే నిజమువుమగాని సుజనుల్ జెందంగరాదెవ్వడున్
ధారాళంబుగ నిత్యమైనప్రభున్ ధర్మంబుచెగొల్వుమీ. 16

ఉ॥ అర్థములేనివాదముల నాత్మసుఖంబును జెందరాదు స
ర్వార్థ విశారదుల్ బుధుల వాక్యముచే దెలియంగనౌను యే
వ్యర్థపు బోధలన్ జొరక వ్యాపకుజేరెడి నేర్పుజూపుమా
సార్థకమైనమాటలను సన్నుతిజేయుచు నుండుమిత్తరిన్. 17

శా॥ ఆర్భాటంబునమాయలో బొరలుచున్ ఆయాసమున్ జెందినన్
దౌర్భాగ్యంబట పాపకూపములకున్ దాపౌను వ్యర్థంబుగా
గర్భాత్యంతర ముక్తులై క్రిములచే గ్రాలంగ నీకేల యా
సద్భావాంతరమూర్తియైనపరునిన్ స్వాంతంబునన్ జూడుమా. 18

గీ॥ యెన్నివాట్లయిన జగదీశు నెరగలేక
వున్నదే జన్మఫలమిక నెన్నడైన
నున్నగాజూచి జగమిదె చోద్యమనుచు
యెన్నువారలె పరమాత్మ నెరగగలరు. 19

శా॥ కామాదుల్ కడుదోషమైనవనులన్ గల్పించునీధాత్రిపై
నీమంబేమియులేదు నీచయుతులై నిత్యత్వమున్ గానకన్
ప్రేమన్ దారసుతాదులందు భ్రమచే బేలత్వమై పోవుటల్
సామాన్యంబదిసాదువర్తనమునన్ సర్వాత్మ్చింతింపుమా 20

కం॥ శేమదమము మరియు చితు్స
ఖమ నయముగను వారిజేరి మానక నీవా
విమలుల సేవించెదు యా
క్రిమమెరిగిన నిత్య సుఖము గాంచగవచ్చున్. 21

ఉ॥ఆపదలన్ని వీడుటకు ఆర్తిచె సద్గురు పాదపద్మముల్
ప్రాపుగ నమ్మి కొల్చినను పాపములన్నియు బారిపోవునో
పాపపుజీవమా పరమ భాగ్యము మాని వృధా ప్రయాసచే
తాపము నొందబోకుమిక తప్పక ధార్మికు జేరగోరుమా. 22

చ॥కలవరమెల్లమాని కలకాలము నిల్చెడు కలిమి గోరియున్
నిలకడబూని అవ్యయుని నిత్యుని నిర్మలమానసంబుతో
దలచుచునున్న వారలను దావునజేర్చి యదార్ధ లీలలన్
దెలుపుచునిత్యసౌఖ్యమున దేల్చును దేవునినమ్మియుండుమా 23

ఉ॥ ఆ పరమాత్మ సన్నిధిని ఆపదలన్నియుబోవుగాని యే
చూపును జూచినన్ విషయచోద్యములే కనుపించు నూరకే
తాపము జెందబోకుమిక తాలిమితో సదయున్ దలంపుచున్
యోపికతోడ సర్వసము యోచనజేయుచునుండు జీవమా 24

శా॥కల్పనలన్ని మానియును కారణమూర్తి నిజస్వరూపముఁ
స్వల్పముగా దలంపకను స్వానుభవంబుననిల్పి యెప్పుడుఁ
అల్పవిచారముల్ బడక ఆదియు అంత్యము లేని దేవునిఁ
దల్పవిచార మేమి గురుదైవముగా దలపోయుచుండుమా, 25

శా॥శాంతాకారుని సర్వలోకవినుతుఁ శంకల్ నివారించియే
భ్రాంతిఁ జేర్చని భక్తవత్సలుని నీ భావంబులోనిల్పి వి
శ్రాంతిఁ జెంది నిజాత్మతోకలిసియుఁ శ్రద్ధానిబద్ధుండవై
స్వాంతంబా పరమావధిఁ గలుపుమీ సత్యార్థంబౌ నీధరఁ 26

సీ॥ పరమార్థమునకన్నై పాటుపడినను చాలు
పెరచింతలను జేయ ఫలమదేమి
బ్రహ్మాది వినుతుని ప్రస్తుతించిన జాలు
యిమ్మహీ స్తుతులను నీ వెదుక నేల
పాపాబ్ధి తరియించు బాట నెరిగిన జాలు
కోపతాపంబుల కుంద నేల
అఖిలార్థములు జేరు నదియెరింగిన జాలు
సకల పాండిత్యములు జదువ నేల

సత్యమైయున్న పరమాత్మ జాడ తెలియ
పత్యగాత్మను జెందు టే పరమ పదము
యిదియుగాకను యితరము లెన్నియున్న
పదలదీ దేహవాంచ యేవలననైనా, 27

సీ॥ విషయేచ్ఛలను బడి విర్రవీగిన నేమి
విషయాను జగమునకు మూలమేది
పంచభూతంబులు బలసిన ఫలమేమి
సంచితాగములను ద్రుంచలేక
కఫవాతములచేత గ్రాలుచుండిన నేమి
విపరీతముల ఏ విధముగనక
దేహాభిమానమును దీర్చకుండుటయేమి
అహమన్నిటికి పెద్దదనుచుయనక

పట్టిభ్రాంతిచె భువిలోన పుట్టి చావ
దిట్టతనమేమి నిజముగ దేవదేవు
గట్టిగానమ్మి మట్టుపరుప
గుట్టుదెలియును లేకున్న గురుతుగలదే. 28

కం॥ విచ్ఛలవిడిగా దిరిగిన
వచ్చును కష్టములు నీకు వాంచింపకు మీ
తుచ్ఛపు సౌఖ్యంబులకై
సచ్చరితుని విడువబోకు సతమిది మనసా. 29

కం॥ అద్భుతమైన మాయ లీల
బుద్బుదములరీతి దోచు బోవుచునుండున్
సద్భక్తు లెరుగుదు రీవిధి
చిద్విమలము తోడనీవు జేరవె మనసా. 30

చ॥మలినము గల్గియుఁ విఫలమార్గము జేరుట పాడిగాదు నీ
తలపును సర్వకాలములు దైవపరంబున జేర్చి భక్తిచే
నిలచిన సర్వదోషములు నీరయిపోవును నిర్మలంబు నీ
కలవడికష్టముల్ దొలగు కావున సర్వమయుఁ భజింపుమా॥31

కం॥ నీలోన నిలచి యుంటిమి
కాలము వ్యర్థంబుజేసి గడుపకు మిలలో
చాలా కాలము గడిచెను
ఏలాయీతుచ్ఛభ్రాంతి విడువుము జీవా. 32

తే॥ వారిజ మార్గంబు విడిచి విరాగివైన
ఫలములేదెందుకే వృథా అజ్ఞనీకు
పూజితంబైన పరమాత్మ బోధగాంచి
విడువబోకుము నిజతత్వమాదువునీవు. 33

కం॥ వృదఅబ్జ మందునిండిన
సదయునిగనలేక నీవు జాతింబడినఁ
వదలవు భవబంధంబులు
పదిలముగ నిలుపునీకు భావముజీవా. 34

ఉ॥ఒక్కడే సర్వలోకముల నోపికతో భరించు తాను ఏ
దిక్కున చూడబోకుమిక దీనదయాళుని పాదపద్మముల్
మక్కువతోడ గొల్చుచును మానక శాంతము గల్గి ఎప్పుడా
చక్కనిస్వామిసన్నిధిని జడతగలుంగక నున్న మేలగుఁ.35

ఉ॥ధన్యుని జేయగా గురుడు దాతయు దైవములై వెలుంగగా
అన్యము గోరనేల నిక ఆపదలున్నవి యెన్నడైన నీ
దైన్యముతోడ ధార్మికుని దాపునజేరి మెలంగుచుండుమో
మాన్యతగల్గు నీకు యవమానము లేదిక ధాత్రిలోన్. 36

ఉ॥ ఏల విచారమొందెదవు ఏకముగా పదునాల్గుభువనముల్
పాలనజేయు సత్ప్రభువు భక్తులఁ బ్రోచుచునిండియుండగా
కాలునిభయము లేదు కడు కష్టము లేమియు జేర రావు ఏ
జోలిదలంప కాత్మభవు జోక్యముగల్గి నుతింపుచుండుమా. 37

కం॥యీషణములలో జిక్కక
దోషహరంబైన వరుని తోడుజూచియున్
భాషింపుచు గృతి వాక్యము
పోషిత మదియెరుగు మిదియె భూషణమవనిన్. 38

సీ॥ సగుణ నిర్గుణముల బ్రబలించు జగదీశు
విగతసందేహులై వెదకువారు
నిగమాగమములచే నేర్పరుంగగరాని
సుగముని తమలోన జూచువారు
ఆర్తశరణ్యుని ఆజ్ఞలోనిలచియు
మూర్తివంతముగాంచి మురయువారు
విజ్ఞానులై సదా విభవంబుగలిగియు
సుజ్ఞానపదమున బ్రాకువారు

బలుతెరంగుల భయముగలిగి
తెలియవలె పరమాత్మ దేవదేవు
సత్య కల్యాణయుక్తమై నెగడు వాని
నరయగల్గుదునే దీన నరుడ దేవా. 39

ఉ॥ వేదమయుండు సర్వజనవేద్యుడు భక్తపరాయణుండునై
సాధుజనావళిన్ కృపతో సాకెడు సత్ప్రభువైన దేవునిన్
మోదముతోడ గొల్చినను మోక్షముగల్గును ముజ్జగంబులన్
బేధములేని వాని నిటు భీతిచే గొల్చి తరింపు చిత్తమా. 40

ఉ॥ నిందితమైన కార్యముల నీచత దెచ్చి భవాంబు రాశిలో
గుందగజేయు నాపదల గూడక ధర్మవిశారదవృత్తివై
బొందిలో ప్రాణమున్నపుడె పూర్ణుని గొల్చి జరింపుచుండుమీ
బంధము లేల నీకు నిజభావము గల్గి దలంపు మవ్యయున్ 41

ఉ॥ ఎప్పటికేమి కాగలదో ఎవ్వరెరుంగుదురీ ధరాస్థలిన్
గొప్పలు కారిచేయాను మరికొంచెము గొప్పలు నెజరించుయీ
చొప్పు పరాత్పరుండెరుగు చోద్యము యెవ్వరికర్మమెట్టిదో
తప్పదటంచు నీ వెరిగి ధైర్యముగా పరమాత్ము జేరుమా. 42

కం॥ భావ భగవంతునిపై నిడి
త్రోవ దొలంగినను మిగుల దోషంబని యా
కేవలు సన్నిధి బాయక
నీవై యుండంగవలయు నిజము నెరింగియున్. 43

కం॥ హంస నటించేవిధమును
సంశయములు వీడి నీదు స్వానుభవమునన్
హంశంబిది యని దెలిసిన
హింసలు నినుజేరరావు హితమిది జీవా. 44

చ॥మనసాక్షైన గాదె రుజుమార్గము దప్పక దైవసన్నిధిన్
అనిశము జేరియుండుటలు అన్నిటికిన్ మదిమూలమౌను యా
ఘనమగు మానసంచితర కార్యములన్ జొరనీక నెప్పుడా
జననములేని యీశ్వరుని జాడలొసల్పి మెలంగు జీవమా. 45

చ॥పరమ మునీంద్రహృత్సదనభాగ్యము నై బరితోషయుక్తమై
సరసులబ్రోచు సత్యమయి సర్వవిలోక ప్రభావమైన యా
పరుని మనంబులో నిలిపి ప్రార్ధనజేయుము బంధరహితమౌ
పరపదంబు జెందుదువు భారముదీరును దెలియుమీభువిన్. 46

సీ॥ తనువులోవలనున్న దైవంబు నెరుగక
తబ్బిబ్బు పడినను దారిలేదు
జ్ఞానాగ్నిఖడ్గల గాల్చ ఖండిన లేదు
ఘనమైన పరమాత్మ గాంచుత్రోవ
యింద్రియంబులబట్టి విదళించగాలేక
యెందుదరిగిన గురుని వేదుక లేవు
అంతరజ్ఞప్తి నీ కనుకూలమైయుంటె
వింతవింతలు నీవు విడువగలవు

చింతలెల్లను దీరి యనంతు జేర
వంత నేమాత్రమును లేవు వసుధలోన
భ్రాంతి విడిపోవు బహుళ విశ్రాంతమైన
శాంతి నిలయుంబు జేరుదువు సత్యముగనూ. 47

సీ॥ యితరార్ధములుజూచి యిచ్ఛయుంచుటదేల
జతగలిగియుండ నీ జన్మఫలము
మతిలేక విషయంబుల మగ్నమైపోనేల
సతమవునె యిహసుఖము జడతగాక
పాపాబ్ధిలోబడి బరితపింపగనేల
దాపుగా మృత్యువు దసిలియుండ
చిక్కులలోబడి చీకాకు గానేల
ఎక్కువో సదయుని ప్రక్కనుండ

దిగులు పడనేల దివ్యమౌ తెలివిగలుగ
అగణితంబైన అఖిలాత్మ అండజేరి
పగలు రేయునరాక యా పరమపురుషు
మిగుల మదినెంచి తలచిన మేలుగాదే. 48

కం॥ మాయాతీతుని మహిమలు
చేయువిధంబులను నీవు వెరుగంగలవె
కాయమనిత్యంబనియును
బాయక బ్రహ్మాదివినుతు భజియింపగదే. 49

చ॥ పలుకులు వేయునేల భవ భంజనుడైన పరాత్పరుండు నీ
వెలుపల లోపలన్ గలిగి ఎక్కువతక్కువ గాక యెప్పుడున్
తెలిసినవారిదేహముల తెలివియునై దెలియంగబడును యా
మలినవివిహీనున్ వరపుమాని గనుంగొను మన్ని వేళ్ళలన్. 50

కం॥ చల్లగ పాలించెడుప్రభు
నుల్లంబున జూడవలయు నుర్వీస్థలిలో
యల్లెడల వెదకుచుండిన
తెల్లముగా దెలియరాదు తెరవిదిమనసా. 51

చ॥యతులు మునీశ్వరుల్ సతతమే విభుచింతన జేసి తృప్తులై
యితరణచే మెలంగెదరొ విశ్వములో నది గాంచియెప్పుడున్
సతతముగాక భారమును బాగవతాధిపు పాదసేవలో
హితవుగనిల్పియీజగము హేయమటంచుతలంచ మేలగున్ 52

మ॥ వినుమా అద్భుతమైనస్వామికథలన్ యింపారగా వీనులన్
మనుమా సత్యముధర్మముమున్ విడువకన్ మర్యాదతో నెప్పుడున్
గనుమా శాశ్వతుపాదపద్మములెదన్ గల్యాణసంయుక్తమా
జనుమా భక్తులతోడ జేరుటకునై జన్మంబుసాఫల్యమా 53

కం॥శుభచరితుని నామామృత
మభయంబని దెలిసి గోపులు మహనీయులకున్
యుభరాద్వరదుని సత్కృప
శుభమే జేకూర్చు సకల శోభితమదియై. 54

కం॥ కాలానుగుణ్యమనకము
నీలో కలకాలమున్న నిత్యాత్మునితో
కాలము గడుపుచునుండిన
కాలంబే కాలమౌను గతియేమి భువిన్. 55

కం॥ ఎడతెగకను భగవంతుని
పుడమిలో గొనియాడుచున్న పుణ్యాత్ములకున్
అడలుట పనియేమింకను
తడవేమియు లేక బ్రోవ దైవమెగలుగన్. 56

కం॥ చిత్తము దైవపరంబుగ
ఉత్తములుంచెదరు దీని నుర్విస్థలిలో
తత్తరపాటొందక నిటు
నుత్తగు పరమాత్మగాంచి సంస్కృతి నడుమన్. 57

ఉ॥ అర్థులబ్రోచు సర్వమయు నాత్మదలంపక కామ్యకర్ములై
వ్యర్థముగా జరింపుచును వ్యాకులతన్ జెడిపోవుచుండుటన్
సార్థకమేమిలేదు నిజసౌఖ్యమునొందగ జేయు శ్రీపతిన్
ప్రార్థనజేయుచున్న నినుపాలనజేయును దెలిసుచిత్తమా. 58

చ॥ సమమతులై సదా పరమశాంతి వహించిన వారికే గదా
విమలతగల్గి నిత్యగను వేడుకతోచు నిరంతరంబు నా
క్రియముదలంచియున్నయతో కాలము బ్రహ్మస్వరూపమగు నీ
వమిత సుఖాబ్ధిదేలుమిక వారినిభక్తిచె నిర్మలంబుగన్. 59

కం॥ సత్య మసత్యంబెఱుగక
వ్యత్యస్తంబైన కెటుల నెరిగెదవవని౯
ప్రత్యక్ష దైవరూపము
నిత్యాలకే దెలియుచుండు నిజమిదిజీవా. 60

ఉ॥ అంతరదృష్టిచే బుధుల ఆజ్ఞనుమీరక జ్ఞానదృష్టిచే
స్వాంతముచిన్మయాత్మకుని సన్నిధి బాయకనుండు నట్లుగా
చింతనజేయుచున్న నిక చింతలుజేరవు నిర్విచారివై
పంతములేక భక్తపరిపాలుని పాదములాశ్రయింపుమా. 61

కం॥ అన్నిటికిని మూలము మది
మన్ననతో సువ్రసన్ను మరువక గొలువ౯
భిన్నము లేమియు లేవని
యెన్నుచు నిగమార్థమయుని వేడుము మనసా. 62

కం॥ అండజేరినవారల యార్తిబాప
దండి వారెవ్వరికను యీధరణిలోన
నుండిశాఖండ నిర్గుణజాండకల్ప
పండితావన పరిపాలభవవిదూర. 63

సీ॥ భాగవతార్థముల్ పఠియించువారలు
పగవారలెన్నడు భావమందు
శత్రుమిత్రత్వము సమముగాజూతురు
శాంతులై యమిత విశ్రాంతిగలిగి

కోపతాపంబులు కోరకయుందురు
పాపంబులని తమకు భయముదోచి
గుణరహితంబైన కోదువగాదనుచును
యనుకొని జేరుదు రనవరతము

శుద్ధస్నానసులైనను సుఖముగలదు
శ్రద్ధగల్గినవారికే జాడదెలియు
వ్యర్థమా కామ్యములుగోన సార్థకంబె
బుద్ధినిల్పియు దివ్యాత్మబొందవలయు. 64

కం॥ దాపయియున్న నిరామయు
దీపకుడని తెలియుమిందు తెరవైయుండక్
కాపాడువారలిక నీ
కేవట్లను వెదుక లేరికేటికె మనసా. 65

ఉ॥ అద్దములోని చాయవలె అన్యమై కనుపట్టు ఆత్మతో
వద్దిక చేయలేక పలువాంఛలబోవ వృథా ప్రయాసమా
రద్దులపాలుగాకు నిను రక్షణజేసెడు నిర్వికల్పునిక్
బుద్ధికదల్పక గొలువ భుక్తియుముక్తియుగల్గునెరుగుమా 66

సీ॥ అవికారమైనట్టి అవరాత్పరునందు
భువనముల్ గలిగియు పొరలుచెట్లొ
ఎవరెరుంగుదురట్టి విపరీతచర్యలు
వివరమెరిగెడివార లెందుగలరు

మాయామయంబని మహనీయు లెందరో
ఏయుపాయంబున నెఱుగలేక
కలవంటిదని తాము గలయక నుందురు
తలపులలో దాని దలచబోకు

రూపనామంబులును నీవు రూపిపరుప
గలవె యెన్నటికైనను కలతగాక
శాశ్వతంబైన బ్రహ్మంబె సర్వమవును
వేఱుగా దలచబోయిన వెతలుగాదె. 67

సీ॥ అన్నిరూపములైన ఆపరమాత్మని
గన్నవారలెగదా ఘనులు భువిని
జలములో వసిగల్లు సంభవించినరీతి
సర్వేశ్వరునిలోన జగము గలిగె
వసిగల్లు జలమవుట వసుధనెఱుంగునె
యీరీతి జగము బ్రహ్మంబుగాదె
బాహ్యదృష్టికి జగము బలురూపులైతోచు
అంతరదృష్టిచే నరయవలయు

యిదియె వేదాంతసిద్ధాంత బిదిరహస్య
యింతకంటెను వేఱులేదెంత వెదుక
సంతసంబున సర్వాత్మజాడలోన
అంతరాత్మని గాంచుమి యనవరతము. 68

సీ॥ లోజూడగల్గిన లోకముల్ గనరావు
వెలికి దిరిగినగదా వెగటుదోచు
దృష్టినిల్పినగదా దృక్పథము నీవనుచు
వ్యష్టిగాదోచక దర్శియవును
నిలకడచే మది నిలచియుండినగదా
తలపు లెఱుంగని దారిదోరకు
కీలెఱుగకగదా క్రిందుమీదౌలుట
పాలుమాలకుమిట్టి కీలుదెలసి

కాల కాలంబులునుగాని ఘనునిగలియు
తోలుబొమ్మల జగమని విడుచుగాదె
పరము సుఖమైన మార్గంబు బడయకున్న
తరమె సంసారజలనిధి దాటుటయును. 69

గీ॥ హంసనెరిగిన పాపముల్ ధ్వంసమవును
సంశయములేదు పరమాత్మ సన్నిధికిని
హింసలేకను జేర్చు నీవిధము పరమ
హంసులకు దెలియు యితరులకలవిగాదు. 70

గీ॥ నాశికాగ్రమందు నటియించు పరమాత్మ
వేసకేమిలేక వెదుకవలదె
బాసిపోను సకల బంధంబులెల్లను
యీశుకరుణ గలుగనిదియె నిజము 71

కం॥ మాంసాస్థిచర్మయుతమై
హింసలుగల దేహమాను యిదినిజమనకన్
హంసోహంబను మంత్రము
సంశయములు వీడి జపము సలుపగవలయున్ 72

చ॥ మదమును బెంపుజేయకను మానవజన్మము దైవసన్నిధిన్
వదలకనిల్పి సద్బుధుల వాక్యములాశ్రయమంచు నెంచియున్
ముదము జెలంగ శాశ్వతమునిర్మలనునిల్పియుముచ్చటింపుచున్
పదిలముగా మెలంగనిలబంధములుండవు దెలియుమీభువిన్ 73

ఉ॥ శాంతము సర్వభూషణము శాంతముగల్గిన సర్వసంపదల్
చెంతను జేరియుండునట జెప్పటకలవియె శాంతిసౌఖ్యముల్
మంతము వీడి సర్వసము పాలనలో నివసించువారికే
శాంతముగానియూరక యెశాంతిఃశాంతియటన్న దెలియు నే74

ఉ॥ కాలమెబ్రహ్మమంచు మునుగట్టిగ దెల్పిన వేదవాక్యముల్
మేలుగ జూడ రూపములు మేళ్ళనగాదది ఏక రూపమా
కాలమటంచు జెప్పటకు ఖర్మయెసాక్షి మరేమిలేదు యో
కాలమె సర్వకాలమయ గన్పడు వేరుగ దల్పబోకుమా. 75

కం॥ కాలత్రయమని దెలుపుట
యేలాయని యనకు ఖర్మ యేర్పడగాదా
కాలంబని గుర్తించుట
కాలంబన పరము గాదె ఖర్మకుజగతిన్. 76

కం॥ భావము పరిశుద్ధంబై
దేవుని తెలియుంగ గలదు తెలివిచె తమలో
ఆవరణమైన మనువును
యేవేళను జేరనివక యెరుకగలిగియుఁ. 77

చ॥ చిత్రపటంబునందు లవి చిత్రములై గనునట్లు నట్ల యీ
గాత్రములోనజాగ్రతయుగల్గును స్వప్నసుషుప్తిమధ్యముల్
పాత్రతయైన తుర్యమున బంధము లెల్లను దీరు నీవు యీ
సూత్రము నెరిగి కేవలునిసూక్ష్మముగామది నెంచుచుండుమా.

ఉ॥ శాంతియుతుల్ మహాఘనులు శాశ్వితు పాదము
లాశ్రయించి యే
కాంతమునన్ విరామమున కర్మవిదూరు భజింపగల్గియుఁ
చింతలలేక నిర్మలతజెంది సుఖాబ్ధిని వాలలాడుచుఁ
అంతరజ్ఞప్తిచే నభవు నవ్యయు గొల్తురుగాదె చిత్తమా. 78

ఉ॥జాగొనరింపకఁ విషయజాలము నావలదోసి సత్యమా
భాగవతార్థముల్ దెలసి భక్తనుపోషణు పాదపద్మముల్
బాగుగ గొల్చుచున్న నిదె భాగ్యమటంచు స్మరించి నిర్మలో
జ్యోగము బూనవాస్తవముదోచు భయంబినుమంత లేనిదై. 79

గీ॥ మూడవస్థలసాక్షియై మూలమాచు
నిలచియున్నట్టి ఆత్మానుభవము నెరుగ
సుగతహితమంచుగాదె యీజగములోన
యింతకును వేరుగలదె మరెందునైన. 80

గీ॥ సతముగాని ప్రపంచంబు సత్యమనక
హితవుగల్గి ప్రవర్తింపు మాహీనవృత్తి
గత మనాగతమును దలుచ కలుషమొచ్చు
పతితపావను గొలుచుటే పరమతము మనకు. 81

గీ॥ భక్తవత్సలుడుండగా భయము గలదె
శక్తివంచనలేక యీజగమునందు
యుక్తమగు దాని వీడక శక్తికొలది
ముక్తి మార్గంబు నరయుటె మూలమౌను. 82

కం॥యిడుముల కోర్చియు సద్గతి
బడయుటయే ఫలముగాని బలుచింతలలో
తడబడ సుఖమేమున్నది
యెడబాటొక యింతలేక యీశ్వరుగనుమా. 83

గీ॥ తప్పులు వెదుకరాదు గురు
దైవముగా తలపోసి యెప్పుడుగా
ఒప్పులచూచుచున్న నిక
నెప్పటికైనను ముప్పుగల్గునే. 84

గీ॥ తృప్తిగలిగిన సర్వంబు ప్రాప్తమగును
తృప్తిలేనివి జనులకు ప్రాప్తి గలదె
పాసమున కంటె వేరైన సలుపగలదె
సుప్తమైయున్న సర్వాత్మ గొలువ వలయు. 85

మ॥ తరమే యెంతటి వారికైన భువిలో దర్పించ పాత్రార్థముల్
వెరువంగా పనిలేదు విశ్వమయుని౯ వేవేగ చింతింపుమ౯
తిరుగ౯ రక్షణగల్గు నీకు వినుమా దీసాక్షియైనట్టి యా
కరుణామూర్తి యొగాక యన్యులెవరు౯ గాపాడగా గల్గిరే 86

ఉ॥ చిత్తము శ్రీహరి౯ దలుచ చిన్మయమొందెద వన్ని వేళల౯
హత్తరపాటులేదు పరతత్త్వము గోచరమౌను నీకు నీ
చిత్తరి విశ్వమూర్తి కథ వినుమింపుగ వినుము నీవు సా
సత్తగు స్వామిని౯ గలసి సౌఖ్యమునొందెద వెల్లకాలముల్ 87

సీ॥ సారెసారెకు గురుస్మరణ చేసిన గదా
దూరమౌ నీకున్న భారమెంత
గురుపాదతీర్థంబు గ్రోలుచున్నను గదా
పరమ పదవికిజేరు బాట గలదు
గురుకృపకన్నను కొరతగినది గలదె
ధరణిలో నెంతటి ధన్యులైన
తరుణమిది వ్యర్థపరుపకు దైన్యమేల
పరమ పురుషుని గొలుచుటే భాగ్యమౌను
తెరవుజెందుట భక్తుల తెరవుగాదు
మరుపులేకను పరమాత్మ మహిమ గనవె 88

ఉ॥ లౌకికుల మాటలన్ వినియు లోలత జెందకు సర్వకాలము౯
సాకుమ సాక్షియైన విభు సన్నిధి బాసి చరించబోకు నీ
రాకకు కారణంబు గురురాయుని గొల్వుటకంచె వేరుగా
నీకు పనేమిగల్గదిక నిత్యము శాశ్వతుజేరి గొల్వుమా. 89

సీ॥ నఖిలరూపమ్ము రామానుజు రాయుని వాక్యములు వినరాదు యోగ
పరమరహస్యమైన నిజభాషణముల్ వెలిచేయరాదు సా
ధులను జేరరాదు పరమాత్ముని సన్నిధి బాయరాదు స
చ్చరితుల జేరి సత్కథలు జాడ సహింపక మేలు చిత్తమా. 90

శా॥ లోకారాధ్యుని కీర్తనంబులు గదా లోకంబులన్ బ్రోచుటల్
చీకాకేలను సర్వకాలములలో చింతింపుమా శ్రీహరిన్
ఏకాకారత గల్గు చిత్తమునకున్ ఏలాటి కష్టంబులున్
పోకన్ జాలవు నిన్ను నీవెరిగియున్ శోధింపు మాయాత్మునిన్ 91

ఉ॥ తల్లడమేల నీవేల పరతత్త్వము నెరిగియు స్వేచ్ఛామతివై
యుల్లమునన్ సదా సుఖవియోగముగాకను భక్తిమార్గతన్
కల్ల జగంబటంచు గని కాలము వ్యర్థము జేయుచున్నయా
చల్లనిస్వామి సత్కరుణ జాలగ గల్గును మరువబోకుమా. 92

ఉ॥ అంతరదృష్టి కలిగియును ఆపదుద్ధారకు పాదపద్మముల్
చింతన చేయగావలయు విస్మయుతన్ భవబంధరహితమా
శాంతియుగల్గు నీకిటుల శాశ్వతమౌ పరమార్థమబ్బు ని
శ్చింతుడవై వెలుంగుదువు శీలముగల్గి భజింపు మిత్తరిన్. 93

మ॥ అనుమానంబికయేల నీదుమదికిన్ ఆయాసమున్ బెంపగా
పనిలేదవ్యయుమూర్తియైన శ్రీభలుచున్ భక్తార్తియున్ దుంచునీ
ఘనమౌ నిర్మలసేవలో జోనిల్చియున్ మాలిన్యంబు బోనాడుమా
ఘనమైయొప్పిన సర్వలోకజనకున్ గాపాడు నిన్ని ధరన్. 94

కం॥ క్షమగలిగిన సర్వంబును
సమకూడును మునివబోధ సత్వగుణముతో
క్రమమెరిగి నడచువారలు
విమలుని ఘనసమ్ముఖమున వెలయుదురెప్పుడున్. 95

కం॥ తొలిజన్మ ఫలముగలిగిన
గలయుదురా సర్వమయుని గాక నితరులన్
గలయుదురె యిలలోన నట
ఇలనటలేనట్టి మోక్షలక్ష్మి విభునిన్. 96

కం॥ లక్షల పరిమాణంబులు
పక్షిని భరియించినట్టి పావన విభునిన్
లక్షింపలేనివారలు
శిక్షితులై చెడుదురనుచు జెప్పెను స్మృతులున్. 97

సీ॥ వేదార్థములు నేర్చి విమలులౌ వారికి
బాధయే లేదనిరి భాగవతులు
తెలిసెను తెలివికి తెరవులు రెండౌను
మాయామయంబొకటి మహిమయొకటి
మహిమమౌ మార్గంబు మహనీయులను గాంచి
మాయామయంబైన మరుపుగలుగు
మరుపులేకను నీవు మహనీయులను గాంచి
పరమాత్మ ప్రార్థింప పాలుపడుము

యింతకంటెను దఁలేదు యెంతకైన
సంతసంబున సద్గురు చెంత జేరి
పాటుబడుమా పరలోకప్రాప్తిగలుగు
సూటి విడబోకు శుద్ధమాచారము దొరకు. 98

కం॥ పరమాత్మ కిలను బల్కిన
పరిచారకులవుట యాత్మబలముఁగాదె
యెరుగుట మరచుట గలిగెను
తెర వేదిక మన సుబుద్ధి దెలియుమటన్నన్. 99

కం॥ దరియాఁగురు దేవుని పద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సన్నుతిజేతున్
పరమామృతమును గోరెను
సరణిని దెలుపంగజాలు సర్వసాక్షియు నోటన్. 100

సీ॥ అఘవినాశంబైన హరికథాశ్రవణము
పగలు రేయనకను భావమునను
వెగటుగా దోఁచక వినుతించు సుజనుల
దిగులుబాపెడు మహాదివ్యపదము
నిగమాగమములను నేర్పుతోఁ జదివిన
సుగతికి వేరైన చోటులేదు
భగవంతుఁగొలుచుటే భవ వినాశంబని
నిగమాగములు దెల్పు నిశ్చయముగ

గావున నను నిత్యనిగ్రహులు కరుణవడసి
సేవజేయుచునుండిన చెను నుభవము
నవిరళానంద పదవిని నందవచ్చు
వివరమెఱిగి భజింపుమా విశ్వమయుని. 101

ఉ॥ వింతలువింతలై విషయ వీధులయందుబడి సంచరించు యీ
వంతలమారియౌ మనసు వాల్చదు శిరము రవంతయైన శ్రీ
కాంతుని చెంతజేరకను గాడు మరెప్పటికైన దీని నే
కాంతముజేసి శాశ్వతుని గాంచినజాలుజయింపచిత్తమా 102

కం॥ పుట్టిన జీవులకెల్లను
గిట్టుటయే నిజము దీని కీర్తింపకుమా
వట్టిది మాయాజగమని
గుట్టెరిగియు పరమపురుషుగొలువుమా ధరలోన. 103

సీ॥ ఆపదోద్ధారకు నరయుటకన్నను
పాపముల్ వెడలెడు బాటగలదె
శ్రీపతి పదపూజ శ్రేయస్కరంబౌను
దాపు జేరినయట్టి ధన్యులకును
కాపాడి రక్షింపగలరె వేరొక్కరు
ఆపరాత్పరుడెగాక న్నిదిశల
తాపసులెల్లరు దైన్యంబు విడనాడి
యోపికతో సకల వ్యాపకాత్మగొలిచి
సుఖులైరె యనవిన కొరతగలదె
తలపు వేరై నదది లేదు ధరణిలోన
కలిమి బలిమియు నొనగూర్ప గలరు
గలరు తెలివిగలిగి భజింపుమా దేవదేవు. 104

కం॥ దండిగ త్రిభువనములలో
నిండుక పరమాత్ముఁడుండ నెలవు దెలియకన్
కొండలు గుహలును దిరిగిన
గండములే గాక గురుని గాంచగ గలనే. 105

కం॥ ఆనందమయులె నిత్యుని
గానంగల రవనిలోన ఖర్మరహితమౌ
స్థానం బావరమావధి
యైనందున విషయములకు వేరైయొప్పన్ 106

శా॥ సాక్షాత్కారము గల్గువారలుగదా సంతోషులై కాయకన్
మోక్షాసక్తితోసర్వవాంచితములన్ మూలంబుగా, ద్రోయుటల్
రక్షోమార్గము వేరుగాగల్గునే రవంతయైనన్ భువిన్
శిక్షారూపముగల్గిసర్వమయునిన్ చింతింపుమామరువకన్ 107

కం॥ తప్పొప్పులున్న దిద్దుడి
గొప్పతనంబునకుగాదు కోరులరుచియవున్
అప్పతి కవుల నుడివిన
మొప్పేమియు రావటంచు మురయుచుదలతున్ 108

గద్య

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన సుత శ్రీ ఖాశీం పలీషా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు గురు స్తోత్రములు నూట ఎనిమిది సీసములు, కందలు, ఉత్పలమాలలు, శార్దూలములు గలస్తోత్రములు

సమాప్తము.

బోధామృతము

శ్రీకారుణ్య పయోనిధిన్ సుగుణ సంశీలున్ మహనీయునిన్
లోకాధిక్యభవాపహారుయగుణున్ ఏకాంతవాసున్ వరున్
ఏకాకారుని సర్వలోకనియుతున్ లోకాంతర వ్యాపకున్
జోకన్ గొల్చెదు భాగ్యమివ్వగ మదిన్ జోహారొనర్తున్ దగన్. 1

శా॥ సారాసార విచారశోభిత శతున్ సర్వార్థ సంధాయునిన్
ధీరుల్ గొల్చితరించు దేశికప్రభున్ దివ్యాత్మునిన్ ధీయుతున్
కారుణ్యాభయదానహస్త వరదున్ గర్వాపహారున్ గురున్
జేరేమార్గముసంగబోధ నమృతున్ సేవింతు నెల్లప్పుడున్. 2

ఉ॥ దాసుల బోధించుటే పరమ ధర్మముగానరుదెంచియున్న య
ద్దేశికమూర్తియా దరియా దేవుని దివ్యపదార విందముల్
వేసట లేక నాహృదయవీధిని నిల్పి నిరంతరంబు చి
ద్భాసుర స్వప్రకాశు నతిభక్తిచె గొల్తు నభీష్ట సిద్ధికై. 3

కం॥ జగము సృష్టింపుచు మరి
జగముల బెంపంగ ద్రుంపజాలిన జననిన్
నిగమార్థరీతి వేడెద
సుగుణాకరమైన పరమసుఖమొనగూర్పన్. 4

ఉ॥ పూనిన కార్యముల్ భువిని పొందుగ జేయరు నట్లు నీపద
ధ్యాన మొనర్చి విజ్ఞులు సుధామృత పానముగ్రోలి తృప్తులై
న్యూనము లేకయుందురని నోర్పుగ గొల్తును శిష్యు దేవ నా
మానసమందు నిల్చి యవమానము లేని పథంబు జేర్పవే. 5

శా॥ (శ్రీ) వాణీ సకలార్థ సంభరిత సుశ్రేణిన్ దగన్ గూర్చు మ
ద్దేవీ నీదు కథామృతంబుగొని గాదె భక్తులాత్మార్థులై
సేవల్ జేయుచు సద్విచార నియతిన్ సిద్ధింపగా గల్గు యా
భావంబున్ పరమావధిన్ గలుగుటల్ భక్తేష్ట ఫలదాయినీ. 6

కం॥ స్వార్థ త్యాగంబున నిగ
మార్గంబులు నెరుగబలికి మానవావళిన్
సార్థకపరచిన బుధులను
బ్రార్థింతు నహర్నిశంబు భావముల లోనన్. 7

సీ॥ ధరణిలో సృష్టికి దగిన యాధారమై
కరుణతో బెంపగా గలిగి యుండి
ధర్మమార్గంబులు దయతోడ బోధించి
నిర్మలులను జేయు నేర్పు గలిగి
విద్యాభివృద్ధికై వెదకి బుద్ధులు గరపి
సత్యాశమున నున్న జాలు ననుచు
సంతోష మొందుచు తమ స్వతంత్రంబులను
పుత్రుల కొసగుచే పుణ్యమనియు

కష్టములకోర్చి నియమ నిష్ఠయును గలిగి
దృష్టిభేదంబులును లేక యదృష్ట మెల్ల
సుతులె యని జూచు సుస్థిరమతులైన
నాదు తలిదండ్రులను దలతు నాత్మలోన. 8

ఉ॥ లోపములెల్ల దీర్చియును లోవెలినిండి యఖండమైన చి
ద్రూపుని ప్రాప్తిజేయుటకు ద్వారములే విశ్వరూప పద్ధతుల్
తేపకు తేపకున్ దెలియు తెల్వియొసంగి దయావిశేషతన్
దాపునజేర్చుసత్కృపులుతాలిమితో భజియింతుధాత్రిలోన్.9

చ॥పరమపవిత్రమై భవముబాయు మహోన్నతభాగ్యరూపమై
సురమునిసేవ్యమైమిగులసూక్ష్మమునై వెలుగొందుగోప్యముల్
తెరవని సర్వకాలములు దేహవిలక్షణమైన మార్గములన్
నెరుగక బల్కు సద్గురుని చేర్పున జేరియు శిష్యుడార్తితోన్.10

గీ॥ జనన మరణములను జెందుచు బలుకష్ట
మనుభవింపబడుట మానవులకు
విహితధర్మమానో యిదిగాక మరి వేరె
రహితమున్న దెలుపరా వేదేశా. 11

॥కం పుట్టకముందెవ్వరమో
పుట్టియు నడువంగవలయు పుణ్యామదెట్లో
గిట్టిన వెనుకను కాగల
వెట్టివా దయగలిగి దెలుపవే మహానీయా. 12

గీ॥ దేనివలన నిజము దెలియంగబడ లేదో
దేనివలన దానిదెలియగలము
గానదానివిధము కరుణతో దెలుప వే
దీనజన సుపోష దివ్యపురుషా. 13

గీ॥ సర్వసారమైన సత్కథావిధమును
యుర్విలోన దెలుప నొకరుగలరె
కర్వదీర నాకు కలవరమెల్లను
నిర్వహించి దెలుపు నిర్మలాత్మ. 14

కం॥ అనియిట్లు శిష్యుడడుగగ
వనిబూనియు సద్గురుండు బలుకదొడగెన్
ఘనమైన నీతిమార్గము
వినుమని దయగలిగి పూర్వవిధముల నెల్లన్. 15

ఉ॥ వచ్చుచు పుట్టుచున్ విషయజాడలలోబడి స్వార్థరూపమా
తుచ్ఛశరీరముల్ విడువదోపక శూన్యవివాద సహితులై
ముచ్చటలాడుకొంచుతమమూలము నెరుంగక మూర్ఛచిత్తతన్
వచ్చుచుపోవుచుండుటలు వారికెసహజముయీజగంబునన్. 16

కం॥ కన్నులు గాననివాసికి
వున్నదివున్నట్లు దెలియ వుచితంబవునే
యెన్నగరాని మహాత్మును
గన్నంతనె గాదె సర్వకలుషములుడగున్ 17

మ॥ భవముల్ బాయు భవంబు గల్గు సుజనుల్ భావంబు లో
నెప్పుడున్
సువిచారంబును జేయుచున్ విషయముల్ భోజ్యంబుగా జూచియా
భువనాధీశ్వుని బాయకున్న భవముల్ బూర్ణంబుగా వీడు యా
వివరంబంతయు జక్కగా నెరుగియున్ విశ్వేశు చింతింపుమా. 18

కం॥ నిగమాగమముల కందక
సుగుణాకరమైన బుధులు సుఖముగ ద్రావే
భగవత్ కరుణా రసమును
వెగటేమియు లేక ద్రావ వీడును భవముల్. 19

కం॥ పుట్టుటయన నెట్టిదియో
గుట్టెరుగగ రాదు పరమ గోప్యంబౌటన్
వట్టిదిగా జను మాయయె
పుట్టుటయన గిట్టుటనిన పుడమిలో దెలియున్. 20

కం॥ వట్టిది మాయాజగమును
గుట్టెరిగినగాని దీని గురుతు దెలియదా
పట్టున నమ్మి మహాత్ములై
యిట్టిదియని దెలియగలరు ఈశ్వరు కరుణన్. 21

కం॥ నీవే సర్వంబౌదువు
తా వెరిగినగాని నీవుదగ దెలియవు యా
కేవల పరమాత్మాంశము
రావుట పోవుట లేని రమ్యంబవుటన్. 22

కం॥ చచ్చుట పుట్టుట లేకను
వచ్చిన దేమియును గాని వైభవ మెరుగన్
ముచ్చటగా దనుగాంచిన
సచ్చరితులకౌనుగాని సాక్ష్యమె జగతిన్. 23

చ॥ తొలుతను ఏకమై భవము దోచక నిర్మల స్వప్రకాశమై
కలతయులేక నిర్విషయ కారణమా పరమాత్మయందు యీ
నిలకడలేని సంసృతి యనేకములై గనుపట్టు నెట్లనన్
సలిలములన్ తరంగములుజాలగ బుద్బుదముల్ గలట్లుగాన్. 24

కం॥ ఈరీతిగ జూపట్టుచు
సారాసారంబు నెరుగజాలని విధమై
నారాయణు కృపచేతను
ధీరుల్ దెలియంగ గలరు ధీమతు నెలమిన్. 25

కం॥ సత్యాసత్యంబులుగా
వ్యత్యస్తంబైన ప్రకృతివ్యాహారంబుల్
నిత్యులకే గాకను మరి
ప్రత్యగ భిన్నాత్ము దెలియబడుదురె కుమతుల్. 26

కం॥ దేహామె నిజమని జూచెడు
కూహాకులకు దెలియబడదు గురుకృపగలుగన్
అహామణచి జతి పదార్థము
యిహాపరములుగాక దోచు యిష్టార్థంబై. 27

కం॥ సర్వేశ్వరు కృపగలిగిన
సర్వార్థంబులవియె సమయును ధరపై
గర్వాపహారులకు యా
నిర్వైకల్యంబు గాంచు నిపుణత గలుగున్. 28

చ॥ గురుకరుణామృతంబు గొనగోరెదు సజ్జనులాత్మ ధర్మమా
సరణినిబూని సర్వఫలసారము గోరుచు సత్యధర్మముల్
మనువక నిర్మలాత్ములయి మాధవు సత్కథలాని యెప్పుడున్
నెరపు మరేమిలేక భవవేదనలన్ జొరబోరు ధాత్రిలోన్ 29

వ॥ మరియు జ్ఞాన దృష్టిగలుగని కతన సర్వమయుని దెలియుట సాధ్యంబుగాదు. అయినను సత్పురుష సాంగత్యంబున సర్వమును లభింపవలయును. కాని వేరుమార్గంబు తెలియుంబడదు. అందులకు పూర్వపుణ్యవిశేషంబు ప్రధానమైయుండు.

కం॥ తొలిజేసిన పుణ్యంబున
దెలియంగాబడును నిజము దేవుని కృపకై
మెలగగవలె నెల్లప్పుడు
తలపులలో పరమ పురుషు దలచుచు జగతిన్. 30

సీ॥ సకల జన్మంబుల సార్థకమొందింప
మానవ జన్మమై మహిని బరగె
యిట్టి మానవజన్మమెత్తియు తానెరో
పుట్టుటంగక పోవ పుడమి లోన

పాపంబులకు నెల్ల పాల్పడి నిజతత్వ
భావంబెఱుంగక భ్రాంతితోడ
దారా సుతాదులు తనవారు యని నమ్మి
యారాట మొందుట అనువు గాదు

గావునను భక్తిగలిగియుం కేవలాత్మ
తోవ విడకున్న పరలోక త్రోవ గలుగు
దెలియుమిటు పావనుని నీదు తెలివి యందె
కలత లేనట్టి సుఖమును గాంచు కొరకు. 31

క॥ పాపాగ్ని లోనబడియును
తాపంబును బొందియుండు ధర్మవిహీనుల్
యేపగిది నిర్విచారుని
దాపున జేరంగ గలరు ధర్మము లేమిన్. 32

కం॥ అఖిలార్థంబులు నొసగెడు
సకలేశ్వరు పాదపద్మ సన్నిధిలోవన్
నికరముగ నిలిచిన యా
సుకరులకే సచ్చితార్థ సూత్రము దెలియున్. 33

చ॥ విమలమనస్కులై నిగమవేద్యు నిరామయు నిర్విచారునిన్
క్రిమమును వీడకన్ విషయకాంక్షలుద్రోసి వివేక దృష్టిచే
సమత పరాత్పరున్ గలసి సఖ్యము బాయక నుందురాత్మలో
తెమమువ జేగకన్ పరమధార్మికులై భువిలోన నెప్పుడున్. 34

శా॥ పశ్వాదుల్ మొదలైన భూతతతులన్ భావింపుచుం సర్వదా
విశ్వాకారము దాల్చి భక్తజనులం వీక్షించి సద్భక్తిచే
విశ్వాసంబునుజూపు సర్వమయునే విజ్ఞాన దృష్టిం గనం
విశ్వేశుడె గలండటంచు మదిలో విశ్రాంతితో వేడరే. 25

కం॥ ధర్మేతర మార్గంబుల
ధర్మంబున విషయములకు దాపై భువిలో
నిర్మల మొందగ నీయవు
దుర్మదమున దిరుగ సకల లోపిత మపుటన్. 26

కం॥ గావున నీ సర్వాధారుని
భావంబున నిల్పి విషయ పటలము ననుపం
ధీవరులయ్యెద రెలమిం
త్రోవయిదే దీనిబాసి దొలగకు మెప్పునన్. 7

సీ॥ సద్భక్తిచే గురుని నిబ్బరంబున
మదినిలుప సచ్చరణంబులు
అర్భకవృత్తిచే ననవరతము
బాయక బహుళ సంకటంబులు
ప్రాప్తించిననుగాని యిహ
చింతలలో మునిగి వెరువ రాదు
యాపదోద్ధారకుండైన గురుస్వామి
ప్రాపకంబబ్బిన భయము కలదె
కరుణాన్వితుండయ్యు కాపాడుటకు తాను
బిరుదుబూనె నటంచు సరసులెల్ల

పరమ సంతోష యుక్తులై భ్రాంతి దొలగి
నిరతమాత్మార్థములఁగను నెఱవు గలిగి
నేర్పుతో గురుని సేవింప నలయు
తరుణమిది వ్యర్థపరచిన దారిలేదు. 38

కం॥ నిన్నే నీవెఱుగగ లే
కున్నను కుటిలంబు విడదు కూహకములకుఁ
యెన్నడు జొరబోకుము
నీకన్నను వేరేమిగలదు గాంచుము ధరణిఁ. 39

కం॥ పావల లోపల వెలియై
దీపకమా ఆత్మనెరుగ దెలియును సర్వం
బేపగిది విడుక లేదిక
దాపయి యున్నట్టి దాని దలపుము ధాత్రిఁ. 40

చ॥ చనిన దినంబులెల్లయును జననము మరణము దెలియకుండియుఁ
జనెను మరేమి లాభమిది జన్మతరించెదు త్రోవగాంచియుఁ
జనము భవాబ్ధి నీదుచును జావని పుట్టని మార్గమందు నీ
వనయము నిత్యముక్తిగని వారక నెప్పుడు నిశ్చితుండవై. 41

గీ॥ లేని భ్రాంతి నొంది న్యూనంబు జెందకు
హానివచ్చు తుదకు హాయిలేదు
జ్ఞానివై నగాని మానంబు దక్కదు
బూని సర్వమయుని పూజసల్పు. 42

గీ॥ అతిరహస్యమైన ఆదినారాయణు
మతిని నిల్పి విషయ మలినములను
సతమటంచును యనక సర్వాత్మసేవలో
హితవు గలిగి యుంట యిదియె నిజమురా. 43

శా॥పాపాబ్ధిన్ బడి పొర్లనేల మనకున్ ప్రాప్తించియున్నట్టి ని
ర్లేపున్ నిత్యనిరామయున్ భవహరున్ లేశంబు జింతించినన్
తాపంబుల్ విడిపోవు సర్వసుఖముల్ దాపౌను సత్యంబుగా
లోపంబేమియులేక ఆత్మమయునిన్ లోలోన జింతింపుమా. 44

చ॥నిగమములన్ పఠించినను నిత్యసుఖంబును జెందనౌ నౌకో
సుగతికి మార్గమింతె పరిశోధన జేయ సుఖంబుగాదు శ్రీ
ఖగపతి వాహనున్ గొలువగల్గినవారలె కర్మరహితులై
అగణితమైనబ్రహ్మపద మందుదు రన్యయుగొల్వగాదగున్ .45

చ॥గురుకారుణ్యముగల్గియున్న సుజనుల్ గోర్కుల్ నివారించి యా
పర సౌఖ్యంబును నొందగల్గుదురు సద్భావజ్ఞులై యెప్పుడున్
వెరపున్ జెందక ముక్తిమార్గయుతులై వేదార్థ సువేద్యునిన్
పరమానంద సుపాలునిన్ భద్రాత్ములై యంతటన్. 46

చ॥యిహపరభోగ త్యాగులయియాశ్రితమీశ్వరునంమనిల్పుచున్
సహనముగల్గి యల్లప్పుడు సద్గురు పాదము లాశ్రయించ ప్రచున్
అహమును వీడి అజ్ఞతను ఆవలద్రోసి సుఖాబ్ధిలోపలన్
విహరణజేయు వారలకు విశ్వము ఈశ్వరు రూపమై దగున్ 47

కం॥ తల్లియు దండ్రియు గురుడని
యుల్లంబున నిల్పి వారి యుపదేశముచే
చల్లగ నిలచిన వారికి
తొల్లిటి ఖర్మంబులన్ని ఢొల్లును గాదె. 48

సీ॥ తడబడ పనియేమి ధైర్యంబు వీడియు
జడమైన సంసార సగణి జూచి
మాయామయంబని మదినెంచ కున్నను
బాయునే సంసార పటలమిందు
కాయమస్థిరమని గనుమిది యెప్పుడో
కర్మదీరెడు వేళ గడచిపోవు
జన్మకర్మంబులు సమ మవును భువిలోన
మర్మంబు దెలియక మరియు పోవు

వ్యర్థమైబాములచేత వెతలుబెట్టు
సార్థకంబేమియును లేదు జగములోన
కావునను నిత్యసత్యసంకల్ప చరితు
భావమున నిల్పి యుండుటే భవము విడుట. 49

కం॥ సకలార్థంబులు నొసగెడు
అకలంకుని గానలేక ఆరడిజెందక
సుఖమేమున్నది నీకిక
వికలత లేకున్న సర్వవిభవము గలుగుక. 50

సీ॥ అన్యమేమియులేక యావరాత్పరుగొల్వ
ఘనన్యతగల్గు నీ ధరణు నీకు
పాపాబ్ధిగడువ నుపాయంబు మరిలేదు
పరమాత్మ్ముదలచుటే పద్ధతిందు
మును వేల్పులను బో్రివ మూలంబు దేవుడే
యన వినలేదె నీవఖిలశ్రుతులు
భక్తిచే పరమేశు బ్రార్థించుటయెగాక
యుక్తివేరున్నదే యూహసేయ

ఆదిమధ్యాంత రహితుని ఆజ్ఞగలిగి
మోదమందియు చరియించు ముక్తులెల్ల
వేదమయు చింతనము దప్ప వేరుగలదె
ఖేదమేలను భజియింపు బేధరహితు. 51

కం॥ చపలము జెందుట ఫలమా
విపరీతము గాదె దానివివరింపంగన్
నిపుణత గల్గియు నీవే
అపరోక్షునొందు సుఖమలవరు నీకున్. 52

కం॥ కాగల కార్యములెల్లను గాలిం
పగ సర్వమయుడు కర్తయి యుండన్
యేగతి గల్గునొ యంచును
నీగతికిటు వగవనేల నిర్మలు గనుమా. 53

ఉ॥ ఎందరు భూమిపాలురటు పేగిరొ రాజ్యము వీడి సంపదల్
గందువె యెన్నడైన నతికాలము దీరెదు వేళ నీవు నీ
బొందిలొ బ్రాణమున్నపుడె భోగము లస్థిరమంచు నెంచియుగా
అందముగా పరాత్పరుని అంజలిజేసి నుతింప మేలగుగా. 54

కం॥ పరిపక్వకాలమెప్పుడు
దిరమనునది యంత్యకాల స్థితియన నొవ్వగా
తరుణము వ్యర్థము చేయక
పరమాత్ముని సేవజేయ భాగ్యము గనుమా. 55

కం॥ దాపయి యున్నది మృత్యువు
తాపసులకు దప్పలేదు తథ్యంబిది నీ
వేపగిది దప్ప నెంతువు
కాపాడక సర్వమయుని గనుగొను జీవా. 56

గీ॥ ఉన్నదున్నట్లు దెలియు మీ వ్యూహాలోన
కన్న విన్నదిగలదె యేకాలమైన
యెన్నరానట్టి బ్రహ్మము న్వెదుక వలదె
అన్నిటికి మూలమానని యనుదినంబు. 57

సీ॥ ఎచ్చట జూచిన నచ్చట బ్రహ్మంబు
సచ్చరిత్రుల హృదయ సాక్షిగాదె
హెచ్చైన పరమాత్మ వెదుక వేరున్నదె
తనకు తానై యున్న తత్వకోటి

లోవెలి ఏకమై లోపంబు లేకున్న
కేవలాత్మను జూడ తావుగలదె
సత్యమై నిత్యమై జడత గాకున్న యా
ప్రత్యగాత్మకు భువి ప్రతియు గలదె

సర్వలోకంబులకు తానె సత్యమగుచు
సుఖము నొసగూర్చి బంధముల జోలిగాక
నొకటిగా నున్న పరమాత్మ నోర్పు గలిగి
అఖిల జగములలో గాంచుటదియె వ్రతము, 58

కం॥ ఆత్మానుభవము గలిగిన
ప్రత్యక్షముగాను దోచు పరమసుఖిమిందున్
సత్యము దెలియుము యీవిధి
భృత్యత్వము గలుగ విషయ భోగము అణగున్. 59

మ॥ నిరతంబా నిగమార్థసేవ గనుచున్ నీమంబుతో మరువక
శరణార్థుండయి సంచరించుచటదున్ శాంతాత్ముడౌగాదె యీ
దురితాంబోనిధిలోనదోగ్రి జగమున్ దూరంబుగా జేయక
పరువుల్ బారిన ప్రాప్తమానె పరమై భాసిల్లు బ్రహ్మంబిలన్. 60

శా॥ శాంతాకారునిసర్వలోకనియతిన్ శాసించుసద్బ్రహ్మమున్
చెంతన్ జేర్చుకనున్న వారలు భువిన్ జన్మింపగా బోరు దు
శ్చింతన్ దూరుచు అంత్యకాల సరణిన్ చింతింప లేనట్టి దు
ర్భ్రాంతుల్ జేరగజాలి రెపరమునై భాసిల్లుసద్బ్రహ్మమున్. 61

శా॥ నానాత్వంబును వీడి బ్రహ్మమయులై యత్యంతసంతోషముల్
బూనం జూచినగాని బంధములు సంపూర్ణంబుగా బోవు సు
జ్ఞానం బంతియెగాని వేరుగతులన్ గానంగ నౌనె భువిన్
దీనిం బాయక నిల్పుమీ విధమునన్ దివ్యాత్మరూపంబగున్. 62

చం॥ అకుటిలురైన వార లిల నందగ గల్గిన నిత్యసౌఖ్యముల్
వికలత లేక జెందు మిటు విశ్వము వేరుగ జూడ బోకు మీ
సుకరము నీకు నిత్యమిది సువ్రతులెల్లరు బాయకుండియున్
ప్రకటితులైరి విజ్ఞులయి ప్రాజ్ఞులనన్ భువి నెల్లభంగులన్. 63

చ॥ చపలుర కందరాని తొలిజన్మ ఫలంబయి యున్న సద్గతిన్
నిపుణతగల్గి వీడకను నిర్మల వృత్తిని సంచరింపుమా
వుపమిది యింతకంటె మరి యుత్తమమార్గము లేదు గల్గునే
కపటము లేక నీవు కలకాలము యోచన జేయ గాదగున్. 64

ఉ॥ నిర్భయమైన మార్గమును నీతివిదుల్ కృపగల్గి దెల్పగా
దుర్బలమైన నిం కెవరు దోడ్పడి బ్రోచెదు వారలిందు నీ
అర్బక వృత్తి మాని గను మద్భుత కిల్బిష రూపమై సదా
దుర్బలమయ్యు దుఃఖములదూగుచు నుండెదు వ్యర్థజన్మమున్. 65

కం॥ మానవజన్మం బెత్తియు
హీనంబున బొరల నేల విశ్వమయునిన్
సుజ్ఞానంబు గల్గి దెలియుము
పూనికతో నింతకన్న పుణ్యము గలదే. 66

కం॥ నీవెవరో దెలియకున్నను
తా వెందులనైన గలదె ధన్యత గలుగన్
జీవుడె దేవుండనుచును
త్రోవెరిగినవారు దెల్ప దోచును నీకున్. 67

సీ॥ అర్థంబు దెలియని వ్యర్థపు చదువేల
సార్థకమైన యీజన్మమందు
దేహంబు లోవెలి దెలియని తెలివేల
యూహింపుమా నీవు యూహాలోన
గురుకృప గల్గిన కొఱఁగాయేమున్నది
మరుపు లేకుండిన మానవులకు
పాపాబ్ధి వెడలెడు బాటదెలిసియు నీవు
తాపంబునను బొరలదగునె యిందు

పాలుమాలక సర్వాత్మ బడయగలుగు
లీలనెరిగియు విడబోకు లిప్తమైన
నిలకడుండిన దెలియును నిజము నీకు
కలత లేనట్టి క్రియమిది గనవె మనసా. 68

కం॥ అంతర్ముఖమై యుండిన
చింతలు విడిపోవు నీకు స్థిరరూపంబౌ
శాంతము గలుగును మనువకు
సంతోషముతోడ మెలగి జరుగుము మనసా. 69

సీ॥ జడమైన దేహంబు జతయని నమ్మిన
విడివడి బోవదా యెప్పుడైన

ధనగృహ క్షేత్రముల్ తథ్యంబటన్నను
  తాను బోయెడు వేళ తరలిరావు
మాయామయంబైన మనసు నెరిగెదమన్న
  హాయిలేకుండును అన్నివిధుల
తొలిజన్మఫలమున దోచినలాగున
  తెలియుము నీలోన తెలివి గలిగి
యిప్పుడే దెలియకున్నను ఎప్పుడైన
తప్పబోదిక దుఃఖంబు తథ్యమవని
తప్పుత్రోవలు విడి గురుదైవము నెడు
చొప్పుగాంచియు సుఖమొందు చోద్యమనకు. 70

సీ॥ పారమార్థిక దృష్టి బడయుట బహుజన్మ
  ఫలమని దెలియుమీ భక్తి గలిగి
అన్నిట పరమాత్మ డావరించిన విధము
  గన్నవారలె పరము గాంచగలరు
నిరుపాధికముగాను నిలచిన నిర్మలు
  నెరిగెడు వారలే నిత్యులవని
సచ్చిదానందమౌ స్వప్రకాశము బుధులు
  స్వాభావికంబనిరి జగమునందు
దెలియు మీరీతి దెలిసిన తెలివి తెలివి
కలత గలిగిన గాంచుట కల్లగాదె
తలపు వేరైన గనరాదు ధర్మపథము
నిలచి నీలోన నినుగాంచు నేర్పు జీవా. 71

దండకము

శ్రీరమణ రావా చిదానందభావా సుధీజనులగావా సదానీదుసేవా విధానంబె దేవా ముదంబబ్బుత్రోవ వ్యథల్ బావలేవా నిరాకార నిర్లేప నిర్ద్వంద్వ నీదివ్య సంకీర్తనం బింతయనుచుం నుతింపంగ నేనెంతవాడం మహానీయ సంపూర్ణ సద్భాగ్యమందంగ సామాన్యమే యిట్టిమాయాప్రపంచంబె నిత్యంబుగాదోచి దేహేంద్రియాది భ్రమల్ తుచ్ఛసౌఖ్యంబులన్ గోరియున్ సూక్ష్మదృష్టించుకైనన్ వ్యర్థసంకల్పముల్ గల్గి సవ్యాపసవ్యంబులన్ దెలియలేకన్ భువిన్ మూఢచిత్తుండనై కామక్రోధాది వర్గంబులన్ గెలువతరముగాకున్న యీదీనునిన్ బ్రోవ నీవే దయామూర్తివంచుం మదిన్ గోరి నీపాదపద్మంబులన్ గొల్వనా నేరములం బాపిమన్నించి నీసన్నిధిం జేర్చ నింకెవ్వరున్నారు నీదివ్యసంకల్పమే సృష్టికాధారమై శక్తిరూపంబునై పవనజాలంబులన్ బుట్టి పెంపొంది సమయింప సామర్థ్యంబుం గల్గి మాయాస్వరూపుండవై వెలయు నీసత్యరూపంబు నెవ్వారికిం దెలియసాధ్యంబు గాదంచు భూలోక మందవతరింపంగనూహించి శ్రీసద్గురుస్వామివై వచ్చి సద్బోధలం దెలిపినీ సన్నిధిం జేర్చి నిం గొల్చుభక్తాళికిం బ్రేమతో దాపునన్ దీసి మోక్షార్థులం జేసి నిర్మలానందమై నిత్యశుద్ధత్వమై నిర్వికల్పంబునై వెలయు నిజతత్త్వసాక్షిం గ్రమంబొప్పబోధించి కడతేర్చినావంచు సద్గ్రంథపఠనంబునం సజ్జనుల్ బల్కు వాక్యంబులాత్మార్థముల్ దెలియ సాక్ష్యంబులాయెన్ మహాదేవ దేవా

మహా సుప్రభావా ధరణ నన్ను బ్రోవ మొరాలించినావా యదార్థంబుగానీవె నాపాలి దైవంబువై దరియుగురురూపమై ధర్మమార్గంబులన్ దెల్పి నిర్భయానందపరతత్త్వముణ దెలియ భోధించితవ్వరా దయాపూర్ణసింధో క్షితింభక్తబంధో సదానీదు సంస్మరణ నెడబాయకున్నట్టి ఖాశీందాసున్ కటాక్షించి రక్షింపవే నీసమస్తంబు సర్వోత్తమా సద్గురుస్వామి.

నమస్తే. నమస్తే. నమస్తేనమః.

గురుదేవ స్తోత్రములు

(నవరోజురాగము—అటతాళము.)

ఓన్నమోనారాయణా యనుచునిన్ను నే - ఓపికతోదలతునో గురుదేవా
స్వానుభవమునసీవుసాక్షాత్కరింతువని సాష్టాంగమిడుదునో గు॥
అక్షరుడవై నీవురక్షింతువని నీదు పక్షమున జేరితిని గు॥
మోక్షప్రదుడవీవె ముజ్జగంబులలోన దీక్ష చెగొలుతునో గు॥
ఆనందమొసగి నా యపరాధములుబాపు అప్పుడవీవెగద గు॥
ఏనిందలును లేక ఏకమైడగ మేలు విశ్వాత్మ ననుగావు గు॥
ఇతర మేమొల్లక నుయింపుగామీసేవ యిష్టార్థమనియుంటి గు॥
పతితపావననిన్ను భావంబుననునిలుప భయమేమిగలుగునిక గు॥
ఈవికారకై గాదువిచరించివేడుటలు యీజన్మకడ తేర్చు గు॥
నావికుడవై మాయజలధిలో యీనావనడిపి కడ తేర్చుమో గు॥

ఉత్తమోత్తమపురుషవనియుర్విలో నీకథలు సత్యముగ బలుకునో గు॥
సత్తయిననీరూపుసాక్ష్యపడుకొరకునినుభక్తితో గొలుతునో గు॥
ఊపిరినిన్నాళ్ళుఊహించినినుగొలువ ప్రాపకంబివ్వవే గు॥
తాపసోత్తములెల్లధన్యులై కడతేరు దారిజూపిరిగదా గు॥
ఋతమైననీవాక్యహితవుగలిగిన వారు మతిమంతులైరిగద గు॥
గతిజూచువారలకు కారణాచార్యులిక గలిగిరే నీకంటె గు॥
రూఢిగనునినుగొలుచురుషులెల్లసిద్ధులైరుజువుగానుందురట గు॥
గాఢమౌనీమాయగనుటకును వేరేమిగలదునినుగనుటెగద గు॥

లుబ్ధుడను నేను సంసారాబ్ధిలో చాలయబ్దములు గడిపితిని గు॥
లబ్ధమౌ నినుదెలియు లక్ష్యంబులేక బలు శబ్దజాలమువింటి గు॥
లూటిజేయుచునన్ను శత్రుబలమార్గురునులోపమెంతురుతండ్రి గు॥
సాటియెందున లేని సంపూర్ణతత్వంబు సాక్షిచేయగనుంచు గు॥
ఎవ్వరిని వేడనిక ఈవసుధలో నికనువవ్వుజేయగబోకు గు॥
రవ్వంతదయదప్పరాబోకు నీకృపను రాత్రిబవలునుగోల్తు గు॥
ఏవేళకేమౌనో ఎరుగకున్నానిటుల ఏకాంతమునగూర్చు గు॥
గావగలిగినఘనులు గలరెవ్వరిచ్చోట నీవెగాకింకెవరు గు॥
అయినకానిమ్మనుచుఆపదలకోర్చియునుఆర్తితోనుతియింతుగు॥
పయినమైపోవునెడ పనికిరారెవరింక పాపములుబాపుమా గు॥
ఒక్కడవెనీవనుచు దిక్కులెల్లనుబలుక మక్కువతో వెదికితి గు॥
చక్కజేసియునీదు సాన్నిధ్యముననన్ను గ్రక్కునజేర్చుమా గు॥
ఓంకారరూపమై ఎనరియున్న నిన్ను వదలకనుయున్నాను గు॥
అహంకారమునుబాపి ఆనందవార్ధిలో జంకుదీర్చుమునాకు గు॥

జైయనుచు బుధులెల్ల అభయమిచ్చితిరనుచు ఆశ జెందితినయ్యా గు॥
మౌనమున నిను జేరు మరియాదలో నిల్పి మండలించుచునుండు గు॥

అంతనీవై యున్న అర్థమెరుగక భువిని చింతలలో దిరిగితిని గు॥
సంతోషమున నిన్ను చింతించు మార్గమున వంతలెల్లను దీరు గు॥

కపటమేమియు లేక కలకాలమును నిన్ను గణుతింప వేడెదను గు॥
ఉపమైన నీ వాక్యమూహించినా హృదయ సఫలతను దయజేయు గు॥

ఓం బ్రహ్మమని శృతులు ఘట్టిగా బలుకవిని కారణాత్ముడవంటి గు॥
చిన్మయానందమును జెందజేయుక ధరలో శ్రేష్ఠులెవరున్నారు గు॥

గగనారవిందముగతిదోచు జగముతో కలయజేయగ భోకు గు॥
నిగమాంత వేద్యమై నిలచినది నీవెగా నిఖిలాత్మ వేరెవరు గు॥

ఘనమైన నీ నామస్మరణకంటెను భువిలో ఘనమేమిగలదిక గు॥
వినయమున నిను బుధులు సన్నుతి జేయుచును సదా
వివశులై యుందురు గు॥

చనిపోవు కాలమున జనదెంచుతోడెవరు జగమునను నీవెగా గు॥
తనుధనంబులు ముందె తత్వజ్ఞులెల్లరు దారబోయగ వినమె గు॥

ఛత్రచామరములను జగములోనెన్నాళ్ళు జాలమేగద తెలియ గు॥
వస్త్రమైనను రాదు పరికింప తన వెంట భవభయంబులు బాపు గు॥

జన్మకర్మఫలంబు నిర్మూల మొనరింప చిన్మయుడవీవెగద గు॥
మునుముందుగా నీవే మూలమని వేడితి మురియుచు మదిలోన గు॥

జంకు లేకను నీదు చరణాబ్జములు గొల్వ శంక యేమున్నదిక గు॥
పొంకముగ నిన్నెపుడు పూజించు వారలకు కింకరుల భయమేమి గు॥

జ్ఞానదృష్టిని నీవు న్యాయంబు లేకనిటు గానంగబడుదువో గు॥
హీనబుద్ధికినీవు వెగటుగా దోచెదవు వెరుగశక్యముగాక గు॥
టక్కుమాటలచేతటాటోటులై తేను వెక్కువేమున్నదిటు గు॥
దిక్కునీవని మిగులదీనులైనున్నవిక తక్కువేమియుగలదు గు॥
టాకుటీకులతోను లోకంబులోదిరుగ చీకాకుజెందెదలె గు॥
నీకథలువినగోరి నిర్మలంబున మెలుగ నిత్యసుఖమేకదా గు॥
డబ్బుకొరకై ఏమొ యిబ్బందులనుజెంద తబ్బిబ్బుగాకేమి గు॥
మబ్బువలెమాయలో వుబ్బితిరిగిన చాలదెబ్బలున్నవిగదా గు॥
డాకవేసియునీవె ధన్యులనుజేతువని జోకతో బల్కిరిల గు॥
ఏకరసమొందియునువిమలమానసులగుచు వెదకియుందురుగదా గు॥
తప్పకనునిను జేరుగొప్పయగుమార్గంబుయివ్వదేదయసేయు గు॥
ఎప్పుడేమౌనో నాకెరుగశక్యముగాదు తప్పులనుమన్నించు గు॥
స్థావరంబులజంగమాదులనునీవెగద దర్శించువారలకు గు॥
కేవలాత్ముడవని కీర్తింపనేరరిటుకిల్బిషంబులజిక్కి గు॥
దయగలిగిదీనులను ధన్యులనుజేయగల దైవమెవ్వరునీవె. గు॥
భయమేమినీచరణ పంకేరుహములను భావంబుననునిలుప గు॥
ధర్మార్థకామమోక్షములను సమకూర్చు దాతదైవమునీవె గు॥
మర్మంబులనుదెలిపి మార్గమివ్వగనీవె మర్యాదగలదో గు॥
నానావిధంబులగు నటనలకునీవెగద నాటకుడవౌదువో గు॥
గానవేరనిజనులు కలుషాత్ములై విషయగహనంబునను బడిరి గు॥
పరుసమినుమునుసోకి పసిడివౌరీతి నిను బడయజాలినజనులు గు॥
ధరియించనీరూపు దాల్చెదరటంచు నీదరిజేరియుంటినో గు॥

ఫలముఁగోరియుఁగాదు భవమువీడుటకు నీభజన వేమరకుంటి గు॥
అలసతేమియు లేక ఆత్మార్థముననన్ను ఆపియుంచగదయ్యా గు॥
బంధములుబాయుటకుభాగవతులతో చెలిమిబాయకుండగజేయు
అంధకారముబాపి ఆత్మతేజముజూప ఆధారులెవరింక గు॥
భావంబులోనిన్ను బాయకుండెడివారి భాగ్యమేమనవచ్చు గు॥
కావరంబుననిన్ను గానకున్నను మహాకష్టంబులేగదా గు॥
మరణకాలమునందుమరుపులేకనునిన్ను శరణుజొచ్చువిధంబుగు॥
కరుణసేయకయున్న కలుషంబులిడుటకు గతియేమిగలదింక గు॥
యంత్రంబులకునీవుయంత్రికుడవై మాయతంత్రము నడుపుదువు
మంత్రమూలమునీవె మంత్రార్థమునునీవె మహానీయులెరుగుదురు
రక్షకులు లేరనుచు రావుజెందగనేల రాజునీవై యుండ గు॥
కక్షసేయకనీవు వీక్షించిభవబంధ శిక్షవిడిపింపుమో గు॥
లవమైననీకరుణ లక్షలక్షలటంచు వివరింతు మదిలోన గు॥
భువనంబులన్ని మీభవనంబులనినమ్మి స్తవముజేసెదనయగు॥
వర్ణింపరాని నినువర్ణింపనావశమె వైభవంబై యలరు గు॥
నిర్ణింపగాలేక నిగమాగములలో నీవెదిక్కని యనిరి గు॥
శల్యమాంసయుతంబుచేడిపోవుదేహమునశక్తియెటుగల్గునోగు॥
తెల్యనెవ్వరికౌను దేవుడవునీవెకైవల్యాత్మరూపవో గు॥
సర్వార్థములనొసగు సర్వేశనీచరణ సాక్షిజేయుదునయ్యా గు॥
ఉర్వీస్థలంబులో వూహాపోహలచేత వూహింపగలరె నిను గు॥
హరిహరీయనినిన్ను ఆత్మలోదలచెదను ఆరాటమునుబాపు గు॥
సరివారలెవరు యీధరణిలో నీవెగామరుగుజొచ్చితినయ్యా గు॥

క్షరమైన దేహంబు చలనమైపోవునని స్థిరపడెనుమిమ్మగన గు॥
పరమాత్మరూపమైపరమామృతంబొసగిపాలించుమయ్య శ్రీగు॥
వాసిగాదరియాహుశ్శైన్ షా గురురూపమైదాసులనుబ్రోచితివి
ఆసించిఖాశీముదాసుయెల్లపుడునుదోసిలొగ్గిభజించెగురుదేవా.

గురునామ స్తోత్రములు

(నాధనామక్రియ ఆదితాళం)

శ్రీ:మణీయము చిన్మయరూపము చిత్సౌఖ్యంబౌ గురునామం
వేరులేక పరమామృతపదమై వెలయుచుండు నీ గురునామం
భక్తాభీష్టము పరమపదంబై బరగుచునుండును గురునామం
శక్తియుతంబై సకలశుభంబై ముక్తిరూపమీ గురునామం
ఆత్మానాత్మవివేకము గలిగిన స్వాత్మయైనది గురునామం
ప్రత్యక్షంబు ప్రత్యగాత్మయై ప్రభలుచునుండును గురునామం
అఖిలలోకముల కాధారంబై ఆనందంబౌ గురునామం
వికలతలేకను విశ్వములోపల విబుధులుగన్నది గురునామం
సాహసపరుల సత్పదమగుచును సోహంబైనది గురునామం
మోహపాశము లుమొదలేలేకనుయూహచేగన్నది గురునామం
శుద్ధత్వంబై సుఖమైభువిని ప్రసిద్ధులుగన్నది గురునామం
బద్ధతగాకను భవవినాశమై వద్దనున్నది గురునామం
ఆశపాశములు గోసినవారికి మోసములేనిది గురునామం
క్లేశరహితమై కిల్బిషహరమై వేసటలేనిది గురునామం

దృష్టికి తెలియని స్పష్టపరచిన యదృష్టంబయినది గురునామం
అష్టకమలముల కావల వెలిగే ద్రష్టయైనది గురునామం
పంచభూతములమించిన వెలుగై వంచన లేనిది గురునామం
మంచిగ తను దానెంచినవారికి కొంచముగానిది గురునామం
నిరుపమానమై నిర్విశేషమై నిత్యంబైనది గురునామం
వెరుకమరపులకు వేరై యంతట తరుగులేనిది గురునామం
శమదమములుగ సాధుజనులకును సాధ్యంబైనది గురునామం
కూటస్థంబై కుదురుగనుండియు తేటయైనది గురునామం
మేటిశిఖరమున మెలగెడువారికి బాటయైనది గురునామం
అర్థవాదములు లేకను ఒకటై సార్థకమైనది గురునామం
అండపిండ బ్రహ్మాండములంతట నిండియుండినది గురునామం
పండితులెప్పుడు భావములోపల భావించినదే గురునామం
దినము రాత్రియు గాకను తానె దీపించును శ్రీ గురునామం
విపగము దెలిసిన విజ్ఞులకెప్పుడు స్తపమై యుండును గురునామం
పాదు దెలిసిన పరిశుద్ధులకును వేదవేద్యమగా గురునామం
మోదముతో గనుమునులకెల్లను మూలమంత్రమీ గురునామం
కన్నులలోపల సన్నపుబిళముగ తిన్నగ వెలుగును గురునామం
విన్న కన్న విక నెన్నడు లేకను వన్నెమీరినది గురునామం
పాలభాగమున మేలుగ నెప్పుడు వాలలాడు నీగురునామం
కీలు దెలిసియును కీర్తన జేసిన తాలిమియగా నీగురునామం
ధర్మముదప్పని నిర్మలులకు బహు మర్మంబైనది గురునామం
కర్మ మకర్మము గాకను ధరలో కారణమైనది గురునామం

రాకపోకలును లేక లోకమును సాకుచుండునీ గురునామం
పాకము తెలిసిన పరమయోగివిధులు బాయకనున్నది గురునామం
శబ్దరహితమై శాశ్వతమై ఘనశాసనమైనది గురునామం
లుబ్ధత్వంబును బాపినవారికి లబ్ధపడునుయీ గురునామం
అంటిఅంటకను అఖిలలోకములు నావరించినది గురునామం
బంటుతనంబులు గెంటినవారికి జంటయైనదీ గురునామం
లక్ష్యాలక్ష్యము లేమియు గాకను రక్షణయైనది గురునామం
దీక్షాపరులకు మోక్షరూపమై సాక్షియైనది గురునామం
గజిబిజి లేకను ఋజుమార్గంబున భజనీయంబౌ గురునామం
అజహరువాదిగ ననిశము దలచె అద్భుతమైనది గురునామం
బాధలేపదై బోధరూపమై సాధించినది గురునామం
మేధావులుగన మేదినిలోపల మేటియైనది గురునామం
సచ్చరిత్రులకు సౌఖ్యంబొసగుచును సాటిలేనిది గురునామం
హెచ్చుతగ్గులును ఏమియు లేకను ముచ్చటైనది గురునామం
వేదమయంబై వెలిలోతానై వెలుగుచునుండును గురునామం
సాధనచే సాధింపవీలుగల సత్పదమా నీ గురునామం
ఆరుచక్రముల కావలనుండియు అఖిలంబైనది గురునామం
కోరినవారలకోర్కెలొసంగుచు కొరతదీర్చునీ గురునామం
ఈడయింగళలో జోడుబాయకను వేడుకయైనది గురునామం
జాడదెలిసినసర్వజ్ఞులకును తోడుగనుండును గురునామం
సంగరహితమై యింగితపరులకు భంగములేనిది గురునామం
అంగలింగముల కంటకవిషయ ప్రపంచముగానిది గురునామం

మూపురూపులనొకటిగ జేసిన సూక్ష్మరూపమీ గురునామం
మోపికగలిగిన యోగాత్ములకును దాపుననున్నది గురునామం
స్థూలసూక్ష్మకారణములకావల మేలుదెలుపునీ గురునామం
కాలునిబాధలు దీరుటకొరకై వీలుగనున్నది గురునామం
పంచకోశముల నెంచిమించిన భక్తులుగన్నది గురునామం
కొంచెపువార్తలు గోరనివారికి గురుతరమైనది గురునామం
జన్మదుఃఖముల సమయజేయుటకు నిర్మలమైనది గురునామం
వున్మనిగనుగొను వుచితులకెల్లను చిన్మయమౌనీ గురునామం
సర్వము తమలోనుంచి జగంబును నిర్వహించునీ గురునామం
గర్వగ్రంధులు బాపుటకొరకై ఘనమైయుండును గురునామం
వాక్యత్రయములు దెలిసినవారికి శక్యపడునుయీ గురునామం
ముఖ్యముగాపరమార్ధమునొందెడు మూలమౌనుయీ గురు॥
నుసుకారంబును బొందనివారికి మార్గమౌను సద్గురునామం
సుషుతులు తమలో సుఖముగజూచెడు క్రమమైయుండును గురు॥
జ్యోతిరూపమై నాతిపురుషులలో ఖ్యాతిగనుండును గురునామం
నీతివంతులకు నిలకడగలిగే నీమమైనది గురునామం
నిద్రలో నిద్రను దెలిసినవారికి భద్రమవును శ్రీగురునామం
చిద్రూపంబై శివపరులకు బహుశ్రేష్టంబైనది గురునామం
నేనునీవనే బేధముశోకను నిలచియుండినది గురునామం
హానిలేనిదై యవనీస్థలిలో హాయినిజూపును గురునామం
గుట్టుదెలిసిన గుణవంతులకు పట్టయియున్నది గురునామం
దిట్టలువీడక దివ్యమైనదని స్పష్టపరచిరీ గురునామం

ఆజ్ఞలో నిలచిన యనుభవపరులకు సాజ్ఞగనున్నది గురునామం
పరిజ్ఞానంబై భాగవతులకును ప్రాపైయున్నది గురునామం
యుక్తాయుక్తము నెరిగినవారికి రక్తి గలిగినది గురునామం
ముక్తి యుతంబై ముజ్జగములకును మూలంబైనది గురునామం
త్రిగుణములంటక నిగమ వేద్యమై అగణితమైనది గురునామం
విగతకల్మషము విశ్వానందము విశ్వరూపమా గురునామం
వాసి వన్నెలును లేస సుశీలముః లోనగూర్చును యీగురునామం
యీశునిసన్నిధి జేరుటకొగకై మోసములేనిది గురునామం
ఘట్టిగ తపమొనరించువారికి పట్టుకొమ్మయా గురునామం
తుట్టతుదకు జగమొట్టిదియనుచును స్పష్టపరచునీ గురునామం
రూపరహితమా వ్యాపకు జేర్చెడు దీపకమైనది గురునామం
లోపములేకను స్థాపితమై నిర్లేపకమైనది గురునామం
భ్రాంతిరహితమై సంతోషంబును బాయకనుంచును గురు॥
వింతవింత తాపిధివాదముల వీడద్రోయునీ గురునామం

పురుషార్థంబుల దొలగుచుధరలో పోషించుగద గురునామం
తరుణమువ్యర్థము జేయకదలచిన ధన్యుల జేరును గురునామం
సంచితములునదలించియు దేశికు పంచజేర్చునీ గురునామం
అంచితమై అపరోక్షపదవికిని ఆస్పదమైనది గురునామం
తప్పులుదీర్చియు దైవసన్నిధిని ఒప్పుగనుంచును గురునామం
ఎప్పటికప్పుడె ముప్పులన్నియు తప్పకదీర్చును గురునామం

సమ్మతిగా కొమ్మాలపాటిలో యిమ్మైయున్నదిగురునామం
నమ్మినవారికి నమ్మినట్లుగా సొమ్మనజెల్లును గురునామం

దరియాగురువరురూపంబున యీధాత్రికొచ్చినది గురునామం
సరిదవ్వనిబుధసత్తములకు మహాసౌఖ్యంబైనదిగురునామం
ధరలో కుందురువారిపురంబున దారిదెలుపునీ గురునామం
మరువక ఖాసీందాసుముఖంబున మననమౌను శ్రీగురునామం.

గురుని నామము

దేశికుని నామంబు మహా దుపదేశమని గొనియాను చుండిన
మోసమేమియు లేనిదై పరవాసమీనామం॥ దేశి॥

లోకలోకము లేమిగాకను వ్యాపకంబై సర్వదిశలను యేకమై
సుజనావళినిగని సాకునీనామం॥ దేశి॥

భిన్నభిన్నములైన వెరుకను ఎన్నడైనను వెరుగకుండియు మన్న
నెరిగిన మానవులకు ప్రసన్నమీనామం॥ దేశి॥

ఆపదోద్ధారకమునై గన రూపరహితంబవుచు భక్తులప్రాపు
దాపై భవములంటని భాగ్యమీనామం ॥ దేశి॥

నిత్యమై నిగమాగమములచే నెరుగరానిమహాత్మ్యరంబై మృత్యు
భయము బాపుటకు ఘనమూలమీనామం ॥ దేశి॥

తాను నేనను బేధభావము మానియుండిన మానవులలో జ్ఞాన
రూపంబవుచు నొకటిగ గాంచునీనామం ॥ దేశి॥

మనసులీనంబౌటకిదియే మార్గమై మర్యాదగలదై వినయ
భయభక్తులతో గాంచెడు విద్య యీనామం ॥ దేశి॥

తప్పులన్నియు దీర్చుటకుసదె ధర్మమై దైవాజ్ఞబడసిన గొప్ప
వారలు బాయకుండెడు గోప్యమీనామం॥ దేశి॥
వాసిగాదరియూహలు శేషా దేశికోత్తము లనగ బరగియు భాసి
తంబుగ భాసింపు హృదయనివాస మీనామం॥ దేశి॥

1. తో హా ర

(ఆదితాళము - నాదనామక్రియ)

జ్ఞానానందమయుండగు దేవుని ఘనకీర్తిని గొనియాడవలె
గానకున్నయీమానవజన్మము కడుహీనంబని తెలియవలె
జీవగుణంబులువీడి నిజంబగు దేవగుణంబులు గలుగవలె
చావుపుట్టువులులేనిసుఖంబౌ తావుజేరితానుండవలె
అపరిమితానందంబున నెవ్వడు వుపదేశంబుననుండవలె
చపలగుణంబులులేకనిజాత్మతో చెలిమిగలిగియునుమెలగవలె
తనకుతానై వేరుగానకను తత్వశోధనము జేయవలె
వెనుకముందు రెండెరుగక తనలో వేదవేద్యుశోధింపవలె
దీక్షచే గురుపదలక్ష్యమునిల్పియు మోక్షసతివిభుగొలువవలె
సాక్షియైన సర్వేశ్వరు జేరుకు రక్షణయనిమున నెరగవలె
శుక్తిరజతమను భ్రాంతినిబొందక వ్యక్తిగలిగి తానుండవలె
ముక్తిమార్గమును విడువక శాశ్వత భక్తితోగని సేవింపవలె
హృదయునిలోవలసదయునిపొడగని వదలకుండ తానుండవలె
విదితమనుచు యావిశ్వమయుని కథవీనులవిందుగ వినగవలె

దేశికప్రభుడౌ దరియాగురువరు దేవదేవుడని తెలియవలెన్
యీశునిదెలియక వేసటగలదని ఖాశీంమదిలోగాంచవలెన్.

2. తోహార

పరమాత్మా నీభజనచేయగల పద్ధతిలోనను నిలుపుమయా
వరదుడవనియును ఘనులన విని నీశరణుజేతు కరుణింపుమయా
ధన్యునిజేసెదవని నీపదములుదలదాల్చెద దయయుంచుమయా
అన్యుడవని ననుజూచిన భువిలో నాప్తులెవరిక లేరయ్యా
వేసటగలిగెడు దాసులబ్రోచెడు నీసమాను లెవరుందురయా
దోసిలొగ్గి నేనాసజెందితిని గాసిపెట్టకను గావుమయా
ని కడగలిగియు నినుసేవించెడు నీతిమార్గమున నిలుపుమయా
కలలోనైనను నీదుయాజ్ఞగన కాలముగడుప కాపాడుమయా
హాయిగలుగ ఆయాసమిడువ నీసాయమున్న నికజాలునయా
కాయమువదలెడుకాలముననునినుబాయనిమార్గముజూపుమయా
అందమైన నీకథలనువిని యానందించుట నాకాసగుమయా
మందమతితోయిహాపొందుగోరిబహు సందడిలోబడి ఉంటినయా
మోక్షాపేక్షజనించినవారికి రక్షకుడవు నీవుందువయా
దీక్షాపరులాపేక్షచెనినుగని లక్షణయుతులై యుందురయా
దరియాగురువరు చరణములబ్బిన పరమపదమునకు బాటయ్యా
మరుగుజేరి స్తుతియించెడు తంగెళదరిజేరుట కిదెదావయ్యా.

౩. తోహర

లోకాధీశుని సత్కృపగనుగొన లోకభ్రాంతిదిగనాడవలెన్
శోకమోహములులేనిమార్గమును జూచిసుఖంబుననుండవలెన్
రకరకములగలవికృతియౌజగమునుఒకటిగగనునేర్పరుగవలెన్
ప్రకృతిగుణంబుల బడనియాత్మను భావశుద్ధిచే నెరుగవలెన్
ఆత్మానాత్మవివేకముతో పరమాత్మతా జేరియుమెలుగవలెన్
ఆత్మయే దేహంబనుయవివేకమునణచి అవ్యయునిగలియవలెన్
చూచినదంతయుసుఖముగదోచె లోకనమాలోసింపవలెన్
దాచినధనమునుజూచినరీతిని యోచనతనలోనుండవలెన్.

౪. తోహర

పాలనజేయుచు పరమాత్ముడునిను బాగుపరచునే ఓమనసా
కాలునిచే బలుకష్టములొందక మేలుదెలియవే ఓమనసా
కర్మబంధములు జన్మహేతువని మర్మమెరుగవే ఓమనసా
దుర్మోహంబుల దొలగద్రోచినను నిర్మలులెరుగవె ఓమనసా
దుష్టగుణంబులు దోచుచున్ననిక నష్టంబేగదా ఓమనసా
స్పష్టంబుగ సర్వేశ్వరు పదములు దృష్టిలోనిలుపవలె ఓమనసా
గురుడే దైవంబని నీవెప్పుడు గొలుచుచునుండవె ఓమనసా
యెరుకగలిగియును యెరిగినవారికె వేడుకదోచును ఓమనసా
తోలుబొమ్మలీదేహములని నీవు కీలుదెలియవే ఓమనసా
నీలతోయదమున నిలచినవారలె నిశ్చయులౌదురు ఓమనసా

హాంసనటించె విధము నెరింగిన హింసలు శేవే ఓమనసా
మాంసనిర్మితంబైన శరీరము మనుపు జేయునే ఓమనసా
సతిసుతహితులను చర్చలలోబడ హితవు దెలియదే ఓమనసా
మతిమంతులకిది మార్గము కాదని మరువకుండవే ఓమనసా
సతతంబాత్మసమాధిలో నిలచే జాడవీడకే ఓమనసా
వెతలుదీర్పదరియా గురుకరుణయె సతమునినమ్మవే ఓమనసా
పాశబంధములు దొలగుటకొరకై భాశిందాసుడు ఓమనసా
అశించుయు గురుసేవచేయుచును దోసిలొగ్గనే ఓమనసా.

కం॥ శ్రీగురుపదపద్మంబులు
బాగుగహృదయంబులోన పదిలపరచియా
ఆగురువేద్యుని దలచుచు
సాగరసమమైన విషయసన్సృతి బ్రోవక.

5. లోహర

విధియని సద్గురు బోధామృతమును వీడక గ్రోలుట సుజ్ఞానం
బధిరునివలె వినగోరక భవములబడి పొరలుటయే అజ్ఞానం
అధికబలంబున ఆత్మను జేరియు వదలకనుండుట సుజ్ఞానం
అంధత్వంబున నటునిటు దిరుగుచు అలసట జెందుట అజ్ఞానం
దృష్టినివీడక ద్రష్టను గలసియు నిష్టగనుండుటే సుజ్ఞానం
వ్యష్టిగుణంబులు విడువని చేష్టల నష్టపడుటయే అజ్ఞానం
మనసు సన్నగిలి మార్గమరసియును మననముజేయుట సుజ్ఞానం
ధనజనయవ్వన సంతోషంబున కనుగొననిదే అజ్ఞానం.

వాసనత్రయముల వేసట నెరుగక నాశమొందుటె అజ్ఞానం
అంతరజ్ఞప్తిచె ఆనందంబున వింతలణచుటే సుజ్ఞానం
చింతలలోబడి చింతలు నొక్కుచు వంతలునొందుట అజ్ఞానం
ప్రాప్తఫలంబును పరిశోధింపక తృప్తినొందుటే సుజ్ఞానం
గుప్తమైన సుఖభావమువదలియు వ్యాప్తినొందుటే అజ్ఞానం
రక్షకుడౌ దరియూగురునను శిక్షణనొందుటే సుజ్ఞానం
మోక్షమార్గము దెలియక వివిధాపేక్షనొందుటే అజ్ఞానం
గురుచరణంబులు విడువక భాశీం గొల్చుచునుండుట సుజ్ఞానం.

6. తోహార

సూటిదెలియకను శుష్కవాదములు చాటుటందు వేమి
మాటలలోగల మర్మమెరింగియు పాటబాడవేమి
పాటక శైల త్రికూటమందు నీవు చోటుజూడవేమి
కాటుకపత్తుల గదియుపరచి నీబాటనుండవేమి
సంసారంబున హింసజెందుచును హంసనెరుగవేమి
మాంసమయంబౌ దేహముజూడని మార్గమెరుగవేమి
జాతకమున సంజాతమైన నీజాడదెలియవేమి
నాతిపురుషులును గాని పరాత్పరు నచ్చియుండవేమి
ఖండితముగ యీమాయాజాలము గాల్చివైవవేమి
పండితులకు నిజభావమునుండుట పద్ధతియనవేమి
మాయమర్మములు మరిమరిజూచుచు మరుగుమందువేమి
హాయిగనుండె మార్గములోపల అణగియుండవేమి

కోరికలెల్లను గుదియుపరచి నీవు దారి నుండవేమి
ధీరులు బొందిన మార్గము మనకది దిక్కని యనవేమి
నిలకడతో దరియా గురుస్మరణయె నిత్యమన వదేమి
తలపులలోపల ధైర్యమొసగు నిజధామ మొందవేమి
దాసదాసుడౌ భాశిందాసుని వేసటెరుగవేమి
మోసపోయినను శాశ్వత సౌఖ్యము నాశమగును యనుమిా.

7. తోహార

అన్నిలోకముల కాధారంబౌనున్న పరాత్పరునెరుగ వలెన్
భిన్నమైన యీలోకములన్నియు సున్నజేయుమిగిలున్నదగున్
తుదమొదులనియనరాని మహాత్ముని వదిలముగ సాధించవలెన్
ముదమున మదిలో వదలక దలచుచు సదయుని సన్నిధిజేరవలెన్
అంతటతానై యనుభవపరులకు సంతోషంబున గూర్చవలెన్
వింతవింతలౌ మాయనుజేరని విబుధులచె వివరింపబడున్
శాంతాకారుని సర్వమయుండని భ్రాంతివీడి భజియింపవలెన్
సంతాపంబిసుమంత లేకను శాశ్వతు సాక్షిగ జూడవలెన్
నామరూపగుణ స్థోమమునంటని స్వామియనుచుసాధింపవలెన్
నీమముగల్గియు నిర్వికారులై నిత్యసుఖంబును పొందవలెన్
భవము వీడుటకు భక్తవత్సలుని భావంబున పఠియింప వలెన్
సువిచారంబున నూటి వీడకను సుస్థిరు మరుగు జూడవలెన్
దరియాసద్గురు పదపద్మంబులు తాల్మిగలిగియును దలచవలెన్
వెరపుదీర్చియనుభాశిందాసుని యేలిన ప్రభువని యెరుగవలెన్.

8. తోహర

వలదని చెప్పిన వదరుచునుండును పలువగదా యీమనసూ
నిలకడజేసిన కొలది కాలమే నిలచి నిలవదు యీమనసూ
నీవు నేనను త్రోవవిడిచి పెడత్రోవల దిరుగును యీమనసూ
కేవలమాత్మఫలంబుగనుటకు కేకలు వేయును యీమనసూ
యెంతజెప్పినను వెనుకటిదారికె యీడ్చుకపోవును యీమనసూ
అంతరాత్మనిలో అనుభవమెరుగక ఆరడిబొందును యీమనసూ
తప్పులు వెదుకుట గొప్పతనంబని తలచుచునుండును యీమనసూ
యెప్పుడో మరణముదప్పదనుచు యీచొప్పుదెలియదీమనసూ
శ్రీగురుదరియా గురువరు సేవయె ధన్యతదలచదు యీమనసూ
మరువని భాశీంమననములోపల నిలచి తెలియదు యీమనసూ.

9. తోహర

పరమపదంబది దూరంబని నీవు భావింపకవే ఓమనసా
మరువక నీవైయున్నమర్మమది మరిమరి దెలియవె ఓమనసా
పుట్టిగసద్గురు పాదము నమ్మిన పట్టుగల్లునే ఓమనసా
వట్టిమాయలోబడి పొందిన నీగుట్టుదెలియదే ఓమనసా
వెలిలో బయలను విధమెరింగినను కలతలేదుగదె ఓమనసా
పలుమాటలతో పనియేమున్నది భయము వీడునే ఓమనసా
యీషణములలో జిక్కికృశించిన మోసమానుగదె ఓమనసా
భూషణమా పరలోక నివాసము ఆసింపగదే ఓమనసా

సంశయములచే నిలకడ లేకను హింసజెందకే ఓమనసా
మాంసయుతంబౌ మలిన శరీరము మాటదలపకే ఓమనసా
ఆపదలన్నియు బాపుటకొరకై హరుడె గురుడౌ ఓమనసా
లోపములేని సుఖాబ్ధిని దేలుచు పాపము వీడవె ఓమనసా
నిజమెఱుంగుచును సుజనుల జేరియు భజనసేయవే ఓమనసా
కుజనులగూడకు కుచ్చితమార్గము గజిబిజిగదవే ఓమనసా
దరియాగురువరు దరిజేర్చిన నీసురుగు దెలియునే ఓమనసా
తరుగులేని యా బ్రహ్మపదంబది దాపునయున్నది ఓమనసా
మరిమరి దలచెడు ఖాశీందాసునిమాయలోముంచకే ఓమనసా.

10, జోహార

పరమపురుషులై ప్రబలుచుండెడు ప్రభుసన్నిధిని శాయకుమా
మరుపక హృదయములోన జేర్చుకొని మాయకులోబడి మెలగకుమా
సతతముసద్గురు సాక్షి జేయుచును మతిమంతుడవై జేయుసుమా
హితవుగకారణగురువరుపదములుమతియుని మదిలో నెంచుసుమా
పంచకోశములమించిన ఆత్మను వంచనలేకను గాంచుసుమా
మంచికాలమిదిమరువుగలిగినసుకొంచెమాడుపనిగొలువుసుమా
నీలో సకలము నిలిచియున్నదని నిర్మలజ్ఞానము నుంచుసుమా
మేలగువార్తలు మెలుకవతోవినికాలముగడుపుట ఘనముసుమా
ధరలో దరియాదేశికు కరుణయె ధన్యతగల్గునుయునుముసుమా
మరువులేక భజియించెడుఖాశీంమార్గమి దేయనియునుముసుమా.

11 తోహర

పరమాత్మా నీభజనజేయగను పాపములేవియు లేవుగదా
హరిహరాదులకు ఆధారంబై తెరవుదెలిసినది నీవెకదా
కరుణాకరుడవు కారణమూర్తివి పరమపురుషుడవు నేవెకదా
దురితములెల్లను దూరపరచ నీసరివారలు భువిలేరుకదా
ఆపదలెల్లనివారణజేయు వ్యాద్దేవకులెవ్వరు లేరుకదా
ఓపికతో మును తాపసులెల్ల నీతావుజేరి సుఖులైరిగదా
హాటకశైలత్రికూటాద్రిపై నాటకధారుడవీవెగదా
బాటలోనిలచిన భాగవతులకు నీచోటుజూపినది నీవెకదా
కాలునిచేబడి కష్టములొందని కీలుదెలిపినది నీవెకదా
పాలభాగమున యీలలుబాడుచు పరముదెలిపినది నీవెకదా
గండములెల్లనుగాచి సుజనులను అందగజేర్చినది నీవెగదా
దండిగ కుండలిశయనుడౌ అఖండమూర్తివి నీవెగదా
జాలవిద్యల జోలిదలంపక మూలముజూపుట నీవెగదా
నీలతోయదమున నిలచి జగంబులు నిర్మించినదియు నీవెగదా
వాసిగ దరియాదేశికు ప్రభువై గాచిదీర్చినది నీవెగదా
ఆసించిన యీఖాశీందాసుని దోషము బాపినది నీవేగదా.

—ద్విపద—

శ్రీగురుపదములు చిత్తంబునను జేర్చి
బాగుగా వినుము సద్భావంబు గలిగి
యెరిగిన వారలకెరుకయై యుంట
మరుగెరింగిన వారు మరువబోరిలను

ముందు గురుసేవయే మూలంబు గాంచి
యెందెందు తిరిగిన యేమి ఫలమౌను
నాల్గుశిక్షాపలు నయమొప్పజేసి
పాలోన గావలెను పరమార్ధమిటుల
గురు కరుణామృతము గ్రోలు వారికి
పరమర చేతిదై బరగుచు నుండు
సాధనంబులు నాల్గు సాధించిపైని
బోవదెలిసిన గదా పూర్ణాత్మదౌట
కాలంబు వ్యర్థమై గడవ సుఖమేమి
తాలుమాటలచేత దారిరుగరాదు
లోలోనజూచుచు లోకంబు మరచి
పాలమందున దృష్టి పదిలంబుజేసి
లీలగా గని మాయలోలత గాక
కాలంబు గడపుచు ఘనతరంబైన
సర్వాత్మ నూహించిసాక్షిగా జూచి
నిర్వాణ పదవిలో నిపుణత గాంచి
మనసు ఒక్కటి జేసి మర్యాద గలిగి
వినయంబుగా గురుని వేడుచునున్న
తనివిదీరను తనకు ధైర్యంబు గలుగు
చనిపోవు కాలమును జాడెఱుగవచ్చు
దరియూ గురువరు దయవలన నిట్లు
భావంబు నెప్పుడును బరగును ఖాశీమ.

—ద్విపద—

మరణ జననము లేని మార్గంబు దెలియ
శాంతానాచార్యుని ఘన కృపగాదె
యెన్నిన్ని విధముల యెంచి చూచినను
తన్ను తానెరుగక దైన్యంబు విడునె
సాటిలేనటువంటి సర్వాత్ము గనక
కోటివిద్యలు నేర్పు కొరతయేగాదె
భక్తి శ్రద్ధలు లేక పరమాత్మకరుణ
యుక్తిచే గననౌనె యోగులకైన
దాసదాసుల బ్రోచు దరియా హుశేన్‌షా
దేశిక ప్రభుగాదె దిక్కనుచు ఖాశీం
వేప ఏమియులేక వేగిరపడక
గోసిలాగ్గి భజింపదొరకి తను ముక్తి.

—:మంగళహారతి:—

1 మంగళం మగళం శ్రీగురురాయ మంగళం మంగళం
మంగళమని నిన్ను మహానీయులెప్పుడు రంగూగ త్రికూట
సౌధమందునిల్పి పొంగుచును ఆనంద పురములోపలనిన్ను
ఏకరూపముతోడ గొల్చుచుందునుస్వామి ॥మం॥

2 పంచభూతములకు పంచకోశములకు మించినీవుందువు మేటి
గనూ ఏమనరాకనూ ఎందుజూచిననీవై సందులేకనునీవు
నిండియుందువుస్వామి ॥మం॥

3 స్థూలము సూక్ష్మము కారణములకును ఆవలయుండెడి యనుభవంబుస్వానుభవులకు దెలియు స్వాంతమందున నెపుడు ఆరుకమలములకు ఆవలుందువుస్వామి ॥మం॥

4 శ్రీగురుతంగెళ్ళ స్వామిరూపముతోడ నాదుబిందుకళల నావలియై పాటించిప్రణవము పలుకుచుండినరూపై నిండి నిర్మలముగ నిలచియుందువుస్వామి ॥మం॥

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరియాపుల్సైనీ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత శ్రీఖాశీంవలీషాఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతం బను గ్రంథంబునందు స్తోత్రములు సమాప్తము.

ఓం శాంతిః. శాంతిః. శాంతిః.

ఓం శ్రీగురుభ్యోనమః

తత్త్వములు

(కేదారగౌళ - త్రిపుటతాళము)

శ్రీ గురువరుని కరుణచే గుర్తెరిగి మిముజేర గుణవంతులైరి భువిరామా। తరియించుటకు తన్ను దర్శింపకను వేరు తెర వేమిగలదు శ్రీరామా.

2 దయజూపి బ్రోచుటకు దైవమైననువ్రులో దాగియున్నావిట్లు రామా। భవము మెల్ల విడుటకీ ప్రాపుదొరకినగదా నియమమని బుధులనుట రామా.

3 వసుధలో దరియూహలుస్సేన్‌షా గురురూపమై వచ్చితివి మము బ్రోవ రామా। వశమె తంగెళదాసు వర్ణింప నీమహిమ అసమాన సువిలాసరామా.

2 తత్త్వము

(శంకరాభరణం - ఆటతాళ)

శ్రీరమణ నినుగొలువ నేరని నరజన్మమేకీతి కడ చేరునూ భవముల బారలి ఘోరాగ్నిలో గూలును ॥శ్రీరమ॥

1 సారవిహీనమౌ సంసారాబ్ధిలో జిక్కి ధీరత దరిగిన దిక్కెవ్వరున్నారు - వాడు వీరిని మాయలోబడి కారణం బరయంగ లేకను నేరముల పాలైన నిను గను దారి గలదే ఖారుణోస్థలి ॥శ్రీరమ॥

2 చిత్త మింద్రియముల మొత్తమునను జేర్చి తత్తరపడ సౌఖ్యమా నిజమెరుగని పెత్తన మదిభేష్యమా - విత్తమార్జన జేసి విర్రవీగిన ఫలమా సత్తయిన నీఘన శాసనం బెరుగక మత్తునను మానావమానము మరచి విషయ విరక్తి గానక రిత్తలై వర్తించు వారికి యెత్తెరంగున దెలియబడుదువు ॥శ్రీరమ॥

3 ఆదిఅంత్యములంచు శోధింప నేరని బోధరూపుడ వందురూ విజ్ఞులు తమలో సాధించి నిను గందురూ - వేద వేద్యమవుచు వెలుపల లోపల బాధ లేమియు లేని పరిపూర్ణతను గలిగి నాద నీదన రాక నెప్పుడు మేదినాకాశములు గాకను పాదుగను బ్రహ్మాండముల నిటు మోదమున నాడింప నీవే॥శ్రీ॥

4 తుఃలలేని నీఘనము తెలియ శక్యముగాక నిలచి నీలోగః సిరి నిర్మలుఃలౌచు కలుఃవరింతలు వీడిరి - చులకన గాదిది నిలకడ గలుఃగుట తొలిజన్మ ఫలమనియు దెలియవలయు నిట్లు అలసటలుః బాపియును భక్తుల కాశ్రయంబై యున్న నినుగన గలరె నీవే గాకితరులు ఘనతగాంచిన ఘనులు జగమున ॥శ్రీరమ॥

5 వాసిగ దరియాఁగుకు దేశికరూపమై మోసములను బాపుచూ సుగుణములనివాసమై దఃజూపుచూ - ఆసించి భజియించు ఖాశీఃదాసుపై వేసటలేప కృపజేసి రక్షించెను వాసన త్రయరహిత హృదయు నివాసమై వెలుగొందు సత్ప్రభో నీసమానులు లేరనుచును వాసనాదులు బలికిరిటు మును ॥శ్రీరమ॥

3. తత్వము

(ఆనందభైరవి-ఆటతాళం)

1 దేవాదిదేవ మహాదేవానిన్ను భావంబులోగను టెట్లో వా-
ళ్లాపుసన్నము గాక కేవలాత్ముడౌచు నీవేగ సర్వము నిండి
యున్నావిట్లు ॥దేవా॥

2 ఉత్తమోత్తములైనవారు నిన్ను చిత్తమున జేర్చియున్నారు-
తత్తరంబులు దీర్చు తత్వజ్ఞుడవు నీవు హత్తుకొని సర్వమున
ఆవసించున్నావు ॥దేవా॥

3 దండిప్రభులెవరు నీకంటె విషయధర్మముల్ విడచియుంటె-
ఖండితంబుగ నీవఖండమూర్తినటంచు మెండుగ బుధులెల్లా
మేటిగా దలచిరి ॥దేవా॥

4 అన్యచింతనలేక నిన్ను దలచుచున్న వారలై గనిరి మున్నా-
ధన్యులై వెలయుటకు దారి గలదా వేరే శూన్య భావం
బునను జూడ శక్యము గాని ॥దేవా॥

5 సర్వరూపములు నీవనుచు దెలిసి యుర్విలో నిన్నెపుడు
గనుచు - నిర్విచారంబునను నిత్యసుఖులై తాము సర్వార్థ
ములు గలిగి సమభావులయినారు ॥దేవా॥

6 వాసిగ దరియాగురుండేధనను యీశుడై విహరింపుచుండే-
దాసుడై ఖాశీం దోసిలొగ్గి దలచు దేశికులెవరు దీనుల
బోషింప॥దేవా॥

4. తత్త్వము

(బేగడరాగము-ఆటతాళం)

1 ఉన్న దానిని దెలియు నలెగవరా ఓరోరి జీవా భిన్న పడి
నను నీకు బిడియుమురా - ఉన్న దానిని దెలియ లేకనువన్ని
విధముల వెదుక ఫలమా నిన్ను నీ వెరిగినను సర్వము నీవె
నీవై యితర మెరుగవు॥ఉన్న॥

2 కాలమాసన్నమై యున్నదిరా కలకాలమును యీకలను
జూచియు కలువరింపకురా - నీలతోయద మధ్య మందున
నిలచి నిర్మలమైన వారలు పాలుమాలక బ్రహ్మమయులై
పరమ సంతోషమున నుందురు ॥ఉన్న॥

3 కామమున కడ తేరగలరటరా కాగలవి యెట్లోగాక పోవను
నీవు మిడుకవకురా - సోమ సూత్రమునందు పరుశివు జూచు
నేర్పెరిగినను విషయ స్తోమమంటని సుఖము గలిగి విరా
మమై వెలయుదువు నీవే ॥ఉన్న॥

4 సత్యమను పథ్యంబువిడువకురా విజయంబుకొరకదిముఖ్యమై
యున్నట్టి మంత్రమురా - ప్రత్యగాత్మను గలయు వారలు
భావ మానందామృతంబున మృత్యు వెన్నడో భయము
కోర్చి మోదమున మురయుచును వెలిగెను ॥ఉన్న॥

5 గురుని కృపయే గురుతు గాదటరా గుర్తెరిగి మరువని తెరవు
గలుగునెటె తెలివియా గదరా-కరుణగలిగినదరియ గురువరు
చరణములు శిరమునను దాల్చక నిరతమా దేశికునికృపకై
నిలువ నిజమె తెలిసె తంగెళ ॥ఉన్న॥

5, తత్త్వము.

(ఏకతాళము - కల్యాణిరాగము)

1 ఏల యీజన్మము గురుకృపలేనిదేల యీజన్మము -
ఏల యీజన్మ మిదియెరుగకున్న కాశిని జొచ్చియో కష్ట
మొందుటగాదె ॥ఏల॥

2 ధన జన పశు గేహముల్ నిజమనినమ్మి వనజాక్షుపదపద్మ
ముల్ - గననేరకను మాయ వనధిలో బడి అణుమాత్ర
మైన చిదాత్మ నెఱుగనివారి ॥ఏల॥

3 నరరూపమున బుట్టియు పరమార్థమిత్తెరగని గననట్టియు-
దురితాత్ములకు పరము దొరకు టెట్లానిట్లు వెరపు లేకను
దిరిగి వ్యర్థులై జనువారి ॥ఏల॥

4 పట్టి వాంఛలతోడను గురు తెరుగక దిట్టలై దిరిగియును -
పట్టిపాలై గోవ్రనష్టి దేహములను ఘట్టిగనమ్మియు పట్టు
విడువనివారి ॥ఏల॥

5 నీమములనుదప్పియు నిత్యునిగనక కామములను గప్పియు-
సోమరులై భువిని పూరత్వమునుజూసి తామసపరులవుచు
దారి తెలియనివారి ॥ఏల॥

6 కులగోత్రములెత్తామని భ్రాంతిచే నిదియె కలకాలములు
గలవని-యిలభోగములచేతవిద్రవించు మట్టికలుపరింపలలోన
తెలివి మాలినవారి ॥ఏల॥

7 పరిపూర్ణుడగు పరమేశుని భక్తుల జేయు సరియైన సరణి
నిదియే-మరువక శ్రీశంకరునెడ కాయక తిరిగిన ఫలమౌనె
దక్కు దెలియకున్న ॥ఏల యీజన్మము॥

6. తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 యెందుజూచిన నందెయున్నదిగా సర్వాత్మసదసము నొండ
గోరినవారి కందునుగా - బంధములకిరవైనహాయయా సంధి
దెలసి చరించుసుజనుల డెందముల కానందమై శుభమొంద
జేయుని బాంధవంబిది ॥యెందు॥

2 గొప్ప కొద్దియుగాక యున్నదిగా బ్రహ్మానుభవము
ముప్పాలన్నియు దీర్చుచున్నదిగా - తప్పుత్రోవల బోక
సర్వము - హాప్పతికినర్పించి ధర్మముదప్పకను తనుతాను
గాంచెడు చొప్పుదెలిసినవారికిప్పుడె ॥యెందు॥

3 దండివారల భాగ్యమదియవుగా దయజూపి నిరతము నిజము
ప్రేమనుజూపునది యదెగా - మండలత్రయమును నానల
నిండి సర్వాధారమవుచును పండితుల హృదయంబులలో
యఖండమై వ్యాపింపుచున్నది ॥యెందు॥

4 వైరములన్నియు దీర్చుచుండునుగా దురితాంబురాశిని దరికి
రాక నే వెలుంగుచుండునుగా-పరమపదమై భక్తగణ్యులభావ
మందున తేటపడుచును మరపులేనటువంటివారలు మర్మమై
మహనీయమై తా ॥యెందు॥

5 పద్ధతెఱిగిన సద్దున్నదిగా పరమార్ధసంపద సిద్ధులకు ప్రసిద్ధ
మైనదిగా - బుద్ధిమంతులలోననిది యాపద్ధతులబోజూపి
సర్వము శుద్ధముగ గనుపింపజేయు సార్ధకంబై యలరు
చున్నది ॥యెందు॥

6 దేశికుని కృపలేక తెలియదుగా నిజతత్వ సరణిదిమోస
మేదియు లేనిదిది గనగా - వాసిగను దరియాహుస్సేన్ షా
యీశుడై ఖాసీం దాసుకు వేసట బాపంగ దెలిపిన దోష
రహితంబైన రూపము ॥మెందు॥

7. తత్వము

(ఖండగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 కాయమాయాలు మూడుగ డిపిపోయి దెలిసీయున్న నీకు బాయు
గలవు భవభంధంబూలు-ఓఓ జీవారాయా మాయమయ్యె
దాని దెలియూవే

2 ఇంటిలోన వంటు దెలిసీ అంటియున్న పరమసుఖము వెంట
నుండి వెతలు ఆప్రానే - ఓఓ జీవారాయా కంటిలో
[illegible] యూవే

3 వరకతములా ఉబసారి వేసాగాక యున్న విధము ఫీరులకు
దెలిసీయుండరా వే - ఓఓ జీవారాయా కాంక్షావ్య గలసీ
గానావే

4 మాంసలతిరిగములకు పైగాయుండె భాగ్యమారశిసీవా దండి
సౌఖ్యంబూనుచేదా కే-ఓఓ జీవారాయా పండితూల పరమై
యున్నాదే

5 నీలాత్రో యూదాము నందూ వాలాడుచున్న యట్టి లీల దెలిసి
పాలుపూలా కే-ఓఓజీవరాయా కాలునిచే భయమింకేలానే

6 ఎంతావింతాలైనమాయాఅంతూదెలసియున్న నీకుచింతలేమి
జేరాబోనె-ఓఓ జీవారాయా భ్రాంతిపీడి భయము
దొలగూనె.

7 రూపారహితామైనదాని ప్రాప్తుజేరియున్న నీకు అపదాలేమి
యూరాబోనె-ఓఓ జీవారాయా లోపములదాపు జేరాకే.

8 దోషారహితామైనదరియూ దేశికుని జేరియున్నా ఖాశీమూసి
వేసాటుడుగూనె-ఓఓజీవారాయా వేషభాషలెల్లవిడువావే.

8. తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 రామభజనాసేయరే ఓనరులార రామునిమరిగొలువరే ప్రే
మతో-శ్రీరామనామామృతముగ్రోలబాము లేనియురావు
భయమేల మనకిపుడు ॥రామ॥

2 అంతరాత్ముని చేరియు పరమార్థమున చింతలెల్లనువీడియు-
సంతాపమునిగమాంతాని సేవనిరంతర మొనరింప భ్రాంతి
రహితంబౌవును ॥రామ॥

3 అరిషడ్వర్గములణచియు హరిహరియనుచుఆనందమునుబొం
దియు - సరిబోల్చరాని యాస ద్వేషాసత్యాదులు మరణజన
నములేని మార్గమొందగజేయు ॥రామ॥

4 మోసమేమియులేనిది రామునిభజనవేసాటలనుబాపేది -
ఆసించిమునుభక్తులాశ్రయించిన పదవీ దోసిలొగ్గియు సేవ
జేసినసుఖమారాను ॥రామ॥

5 బూటకములు లేకను మానికొండ మేటిశిఖరమునందును-
చోటుజూచియు నిలచి సుజనూల దరి జేర్చు నాటక ధారియై
నటియించుచున్న (శ్రీ) ॥రామ॥

6 (శ్రీ)మీర దరియాప్రభుగ్ గొలుచుచునున్న పాపముల్ విడి
పోవును-ఆసించి ఖాశీందాసు ఎల్లప్పుడు నాశి కాగ్రమునందు
నానందముగనుండు ॥రామ॥

9 తత్త్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 రాముని భజియింపరాదా ఓ వెఱ్ఱిజీవా స్వామిని సేవింప
రాదా - స్వామిని సేవింపనీకు ప్రేమగలిగియున్న సకల
ధాములనాగి భద్రగిరిలో ధాముని జేరేవుయిపుడే ॥రాము॥

2 ఆపదులేమియులేవా శ్రీరాముల జేర పాపాములేమియు రావు
రేపుమాపనగరాక తాపాసవరదునిస్మరణ - యీప్రొద్దే
జేయుటకురమ్మి విడువరాదు విశ్వాని భజనా ॥రాము॥

3 అందరానిదనుచు భయపడకు సర్వాత్మరూప మందాతిలో
నున్నాది విడకు- సందియ మేలాను నీవాసంధి దెలిసియున్న
జాలు బంధములులేవి తావుభావాపుందే వెమకదొరకు॥రాము

4 శ్రీగురుదరియారూపై యున్న రాము నేప్రొద్దుదలచుచును
ఆశించి - ఖాశీముదాసు ఎల్లప్పుడు రాక శోకలులేని స్వామిని
గొల్చుశ్రీ ॥రాము॥

10. తత్వము

(ఏకతాళము - బేహాగ్ రాగం

1 దయామయుడవో దేవా నీధ్యాన్నమెము క్షితిలో శివ దయా
నయంబులు దెలిసియు మనుజులు - భయాపహారులై
బరగుచునుందురు ॥దయా॥

2 అఖిలార్థంబులుగలిగి నాయాపదలెల్లను దొలగి - సుఖముగ
మీపదసేవారతిలో నిఖరముగనను నిలుపవెదయతో ॥దయా

3 అన్నిలోకములనిండి నీయాకృతి దెలియకనుండి - తిన్నగ
గనుగొననున్న మహాత్ముల సన్నుతికే నీవుసాక్షివైతివిటు
॥దయా॥

4 విపరీతములుమాని నీకృపదెలియుటకై బూని - అపరోక్షం
బున అనుభవపరులై సఫలతనొందిరిసాధువులై భువి॥దయా॥

5 యుష్టారంబులుజూపి బలుకష్టంబుల నెడబాపి-దృష్టికావలను
ద్రష్టవునీవై స్రష్టవరచెదవో సృష్టివిధానము ॥దయా॥

6 క్షితిపై దరియాగురుడై సద్గతిదెల్పెడు పురహరుడై-అతులి
తమా నీసదమలరూపము మతిలో ఖాశీం మరిమరిదలచును
॥దయా॥

11. తత్వము

(భూపాళ రాగం - మేలుకొలుపుసరళి)

1 నిన్ను నీవెరుగవే జీవా నీతిమానియుదిరిగెదావా - భిన్న
మైనమార్గములనుయెన్నబోక వేజీవానిన్నుగనగదవే॥జీవా

2 అంతటా నీవై శివనియు అఖిలలోకములేకమనియు - చింత
మాని నిరంతరము గురుసేవజేయగదే ॥జీవా॥

3 లోపలను వెలుపలనునీవె పాపలందున పరము గనవే - తాప
స్తోత్రములెల్లగాంచెడు దారియదె గనవే ॥జీవా॥

4 నాటకుని యాధారమునకు దీటులేకను దిరుగనొప్పును -
బూటకంబీజగమటంచును తేటదెలియగదే ॥జీవా॥

5 స్వచ్ఛమైయున్నట్టి మార్గము హెచ్చుతగ్గులు లేవుననుము -
ముచ్చలైసకలార్థములకును మూలమిదెగనవే ॥జీవా॥

6 అంతరాంతరమైనదాని ఆదిదెలియగ మదినిబూని-చింతలేని
దాని నీవు శాశ్వతంబనవే ॥జీవా॥

7 ఆరుకమలములనుమీరి వేరుగాకను వెలుగుచున్న - తీరు
నీవని తెలిసి గురుని జేరి వీడవే ॥జీవా

8 కూటమై ముయ్యేటినడుమను జాటచూచిన వారుగను
గాను-చోటుబాయక నీలో నీవామాటుమరువక వే ॥జీవా॥

9 ఆపదోద్ధారకుడుదరియా దీపకుండను తెరవుదెలియు - పాప
మెడబాయుటకు ఖాళీందాపుయిదెనన వే ॥జీవా॥

12, తత్వము

(ఆటతాళము - ఆనందభైరవి)

1 శ్రీగురుపదసేవాజేయువారల భవము శీఘ్రముగంబె తొలగి
చనును నిగమార్థ సంచారము చేకూరును సుగతినిగూర్చ
యోగముసిద్ధించును రాగాదివిషయవిరాగమై సర్వాత్మలో
గలియుదువు నీకేలోపంబు లేదెందు భోగభాగ్యము లతుకు
లని నీవా సత్యానందమునసద్భాగవతులనుజేరి యిహపర
త్యాగివై మెలగినను మేలౌ ॥శ్రీగురు॥

2 కాయమందున గురునిగనజాలకున్నను బాయదెన్నడు యీ
మాయా దుఃఖముల బడద్రోయునెపు నిజమాయ ఆర్యుల
కృపచే పోయిదెలియవిదాయ ఆయువతిస్వల్పమని ఆలో
చింపక పట్టిపోయువహా పనులందు వెతలలోబడి మునిగి
ధ్యేయమగు పరమాత్మ నెప్పుడు తెలియబడదని యూహచె
గురురాయకరుణకు పాత్రుడై తనగురుతు మరువకయున్న
జయమహా ॥శ్రీగురు॥

3 తులలేని పరసౌఖ్యముల దేలుచును బుధులు అలసటేమియు
గానరూ యిలలో చాలబలవంతులై మెలగేరు భ్రాంతిని
వీడి కలవరములుమానేరు తొలిజన్మ సుకృతమున ద్రోచు
నిరుపవేధ్యగలసీ మరువక దలచగలభావమమరిన తెలివియే
దేవత్వమని మును తెలియపరచిన గురునివాక్యము తలపు
నను ధ్యానించువారలె ధన్యులై ధర్మాత్ములౌదురు
॥శ్రీగురు॥

4 నాదినీదనియేటి వాదములన్నియు మాని భేదమేమియులేకను
సకలము తానై మోదమందుచుభువిలోను సతతముమాయ
పాదు దెలసియు మెలగుచును మేధావులై బ్రహ్మబోధ
యేమరకను శోధనజేయ నిక బాధలేమియు రావు ఆది
అంత్యములేని పూర్ణనిధాను నిత్యప్రకాశు శాశ్వతు నాదు
బిందు కళావిశేషు ప్రధాను గొల్వ శుభప్రదంబౌ॥శ్రీగురు॥

5 దాసపోషణుడౌ శ్రీదేశికుదరియాప్రభు వేసటలేకమదిలో
దలచినవారే దోషరహితునిసన్నిధిలో దలచెదరతిసంతోష

ముగ తనలోభాసిల్లు బ్రహ్మోపదేశమునను ఖాశీందాసు సంశయము మెల్లబాసి బోవుటనిజమూ వాసనత్రియములను వీడి ప్రకాశమూ పరమాత్మసేవ నిరాశులై జెరీనను పర మోల్లాసమూ పరతత్వమబ్బును ॥శ్రీగురు॥

13. తత్వము

(ఆదితాళము - శుద్దకాంబోజి రాగం)

1 నిన్ను మదిలో సన్నుతింతునయా ఓసన్నుతాంగా నన్ను నీదరి జేర్చిబ్రోవుమయా-మున్ను భక్తుల యఘములన్నియు నున్న జేసిన సుప్రసన్నా యన్నటికి నీవనుచు నిన్నేయన్న చుంటిని కన్నతండ్రి ॥నిన్ను॥

2 అంతరాత్ముడవనుచు మదిలోనా గనునట్టివారికి చింతలేమి యుజేరరావనిన - మంతనంబులు వినియు నాహృదయాంత రంగమునందు నిన్నే కాంతమున భజియింతు భవహార సంత రహిత భక్తవరదా ॥నిన్ను॥

3 ఘట్టిగా నినుగొలుచు వారలను కడతేర్చనీవె పట్టుగలిగిన ప్రభుడవనియిలను-గుట్టుదెలసి స్మరించువారల కోర్కెలెల్ల యొసంగియును యేతట్టుజూచిన నీవెగా గనునట్టివారలు స్పష్టపరచిన ॥నిన్ను॥

4 సూక్ష్మమైయున్నట్టి నినుగనుటా ధరలోన నిజమై మనుతు అనుగననౌచు యీ బాటా-రక్షణము శిక్షితుడనౌచును మోక్షకాములైనవారలు దీక్ష చేనినుజేరె సర్వాపేక్షలను విడనాడిరని నే ॥నిన్ను॥

5 భక్తిశ్రద్ధల నీప్రభావములు వినుతించుచువారలు ముక్తులై వచియించిరిటుబుధులు - యుక్తమగా నీనామస్మరణా సక్తి సర్వార్థములను విముక్తిజేయు బలాఢ్యమగా మహా శక్తి యని నెరనమ్మి నిరతము ॥నిన్ను॥

6 పట్టివాంఛలతోడ ఫలమేమి నిను గలపకున్నను రట్టులకు పాలౌను యిదినమ్మి-మట్టుమీరిన వారినందరి పట్టుకొని ముడ్డపైకొట్టుచు కట్టివేయునటంచు భయమున పట్టు వదలక భవము విడుటకు ॥నిన్ను॥

7 దాసపోషకుడైన సద్గురుడు దరియాసులు శేషా మోస మేమియు లేని దేశికుడు - యీశుడై పరతత్వసోధన జేసి తరియించుటకు ఖాశీందాసుపై దయగల్గిచూపిన శాశ్వతుం డని సర్వకాలము ॥నిన్ను॥

14. తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆటతాళము)

1 గురువరుని గొలువరావే జీవా ధరలో నిక కొదువా దురిత హరణంబైన తెరవుదెల్పియుమకలా కరుణాతో రక్షించి కాపాడగలప్రభువై యరుగు దెంచెను మరుకబోకుము వరుసదప్పక వైభవంబా పరమపురుషుని జేరగోరియు నిరత మానందాబ్ధిదేలుచు ॥గురు॥

2 బాటాతప్పకను నిశ్చలమైన చోటుజూపియును వాటమై యున్న మయ్యోటికూటమున జంజాట మేమియు లేని తేట

దెల్పియు దయతో మేటిశిఖరముననువెలింగెడు నాటకుడు తానొచు ముక్తి కవాటమిది శోధించుమనియును చాటి శాశ్వత మెరుకపరచెడు ॥గురు॥

3 కనులపండువును తనలోగాంచు ఘనసంపదలను పనిబూని వివరింప పరిశుద్ధముగా రిమై జనన మరణములేని జాడ దెల్పియు దయతో వెనుకముందెరుగకను దేశిక అనయ మును సేవించువారల మనమున సర్వాత్మసదనముగనుట కిదియే తోవయనియును ॥గురు॥

4 విపులమైయువాన్న త్రిపుటిని గలవ నుపమెరుగకున్న చవ లత్వమని కృపతో యుపరోక్షమును దెల్పి విపరీతములు గాని నిపుణత్వమున నిలిపి కపటరహితంబైన కేవలు గలియ జూపి నిరంతరంబును తపమొనర్చుచు సుజనులందరి నెపము నెన్నక నేలుదొరయని ॥గురు॥

5 వాసీగ దరియూగురుదేవుడె యీశుడౌ నరయ మోస మెన్నడులేక ముజ్జగముల వరవాసుడైయున్న జగధీశు సన్నిధిజేర్చ వేసటేమియులేక భక్తుల గాసిదీర్చెడు కార ణుండై యాశజెందిన ఖాశీందాసుని క్లేశములు విదళించు విభుడని ॥గురు॥

15 తత్త్వము

(నాదనామకిర్యి — ఆదితాళము)

1 పరమాత్మానినుభజనజేయగలపద్ధతిలోనను నిలుపుచు నూ— వరదుడవని మును ఘనులన వినినే శరణుజేతు కరుణింపు మయా ॥వర॥

2 వేసటగలిగిన దాసులబ్రోచెడు నీసమానులెవరుందురయా-
దోసిలొగ్గి నేనాశజెందితిని గాసిపెట్టకను గావుమయా ॥పర॥

3 ధన్యునిజేసెదవని నీపదములు తలదాల్చెద దయయుంచు
మయా- అన్యుడనని నను జూచిన భువిలో నాపుత్రులెవ్వరిక
గనరాదో ॥పర॥

4 నిలకడగలిగియు నినుసేవించెడు నీతిమార్గమున నిల్పు
మయా - కలలోనైనను నీదుయాజ్ఞగను కాలముగడుప
గాపాడుమయా ॥పర॥

5 హాయిగలిగిఆయాసమిడువ నీసాయమున్ననికజాలునయా-
కాయమువదలెడు కాలమునను నినుబాయని మార్గము
జూపుమయా ॥పర॥

6 అందమైన నీ కథలనువిని యానందించుట నాకొసగు
మయా - మందమతితో యిహాపొందుగోరి బహు సందడి
లోబడి యుంటినయా ॥పర॥

7 మోక్షాపేక్ష జనించినవారికి రక్షకుడవు నీ వుందువయా -
దీక్షాపరులా పేక్షచె నినుగని లక్షణయుతులై యుందు
రయా ॥పర॥

8 దరియా గురువరు చరణములబ్బిన పరమపదమునకు
బాటయ్యా-మరుగుజేరి స్తుతియించెడు తంగెళ్ల దరిజేరుటకిది
దాపయ్యా ॥పర॥

16. తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళము)

1 ఎప్పటికి నొకరీతి తప్పకను నినుదలచు గొప్పపనినుంచుమో
రామా - ఒప్పైన నీకథలు యోపికతో గొల్వ ముప్పు
రాదనివింటి రామా ॥ఎప్పటికి॥

2 తెలివిహీనతతోడ బలుపాపములు జేసి మెలగితినికొన్నాళ్ళు
రామా - వెలలేనినీ నామ ములసటలు బాపునని బుధ
భయమొదవె నో రామా ॥ఎప్పటికి॥

3 తల్లిదండ్రివి దాత దయజూపగలవనియు యుల్లమున నమ్మితిని
రామా - ఎల్లసమయముల నిను వేడుకతో సేవింప నల్ల
జూపి యుబ్రోవుమో రామా ॥ఎప్పటికి॥

4 సర్వభూతములతో సమముగా నినుజూచు సామర్థ్యమొసగు
మో రామా - దుర్వివాదంబులను దునిమి నీకృపజూప
సర్వోత్తముడవీవే రామా ॥ఎప్పటికి॥

5 వింతవింతలుగాను వివిధరూపముల నీఅంతుదెలియగబడదు
రామా - శాంతమున నిను బుధులు అంతరాత్మగజూచి
సంతసము జెందెదరు రామా ॥ఎప్పటికి॥

6 సూక్ష్మదృష్టిచె నిన్ను వీక్షించు జనులకును మోక్షమర
చేతిదో రామా - పక్షపాతములేని సాక్షివై వెలుగు ఘన
నిక్షేపమైతివో రామా ॥ఎప్పటికి॥

7 సూత్రధారివిగాను గాత్రములనాడింప క్షేత్రజ్ఞుడవు నీవే
శ్రీరామా-స్తోత్రములకింపుగా శాస్త్రములు మిము దెలుప
పాత్రులై వెదకిరిటు రామా ॥ఎప్పటికి॥

8 గురువరుని కరుణచే గుర్తెరిగిమిము జేర గుణవంతులైరిభువి
రామా - తరియించుటకు తన్ను దర్శింపకను వేరు తెర వేమి
గలదు శ్రీరామా ॥ఎప్పటికి॥

9 దయజూపి బ్రోచుటకు దైవమైతనువులో దాగియున్నావిట్లు
రామా - భయమెల్ల విడుటకీ ప్రాపుదొరకినగదా నయ
మని బుధులనుట రామా ॥ఎప్పటికి॥

10 వసుధలో దరియాహుస్సేన్ షా గురురూపమైవచ్చితివి మము
బ్రోవ రామా - వశమె తంగెళ దాను వర్ణింప నీమహిమ
అసమానసువిలాస రామా ॥ఎప్పటికి॥

17 తత్త్వము

(శుద్ధకాంభోజి రాగము - ఆటతాళము)

1 శ్రీగురుదేవా చింతలు దీర్చ నాగతిగావా నమ్మితిబ్రోవ
॥శ్రీగురు॥

2 అవ్యయరూపా అఖిలము దెలుపా సవ్యప్రలాపా సత్యసంకల్పా
॥శ్రీగురు॥

3 అన్నియు నీవేయాధారుడవే సన్నుతిగొనవె సాక్షివిగావె
నిర్మలచరితనిగమాతీతా ధర్మసంభరితా విఖ్యాతా॥శ్రీ॥

4 త్రిగుణ విదూరా అగణితధీరా జగదాధారా యగుణా
చారా-దాస సుపోషా దరియాహులస్నేషా భూషితభూష
పుణ్యవిశేషా ॥శ్రీగురు॥
5 తంగేళవరదా దయయిటులేదా మంగళమేగదా మహిని
సుబోధ ॥శ్రీగురు॥

18 తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 ఎందుకూదయ రాదు పంతమా పరమాత్మ నన్ను బంధము
లలో ద్రోయన్యాయమా- మందమతిని జడుడ నాదు సంది
యములుబాపి సర్వానందమా నీ రూపమేదో యిందెజూప
వేమకుంటి ॥యెందు॥

2 అండజేరి దలచువారాల దయజూపిబ్రోవ దండివారలెవ్వరీ
యిల-దుంషగములు దలుచబోక నిండుకృపచే నిన్నుజేరి
యుండుమార్గమొదలి నన్ను ఖండితముగా నీలోగలుపు
॥యెందు॥

3 ఆపదోద్ధారకుడవందురు నీదరికిజేరి తాపములను బాపు
కొందురు-కోపమేమిలేక సకల తాపములను దీర్చుసుజన
దీపకుడవటంచు మదిలో తేపతేపకును దలంతు ॥యెందు॥

4 తెలివిగలిగియున్న యప్పుడె నీపదములరసి గలియనెంచ
కున్న ముప్పదే - సులభముగ నినుదెలియా వలనుపడక

నున్న వారు మలినయుతులునోచు విషయ కలవరములలో
గాసిలి చెడరె ॥యెందు॥

5 ధరనుదరియా గురుడవైతివి పరమార్థమునకు తెరవుదెలుప
దేవుడైతివి-తరుగులేనిపరమసుఖము యిరవుదెలియుటకును
క్షాళింపరు పులేకను నిన్ను వేడ కరుణజూడ రావదేమి॥యెందు॥

19. తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆటతాళము)

1 దరియాహులుస్నేకాషా గురుదేవా మమ్మొదరిజేర్చి పోషింప
దైవమేగావా-దురితములుదీర్చ నీసేవా పరలోకమున
కేగు భావమబ్బినవారు వెరపులేకను నిన్ను స్మరియించిరని
విందు ॥దరియా॥

2 లోకములను మన్నింప నీవే భువిలో సాకారరూపివై జను
దెంచినావే-నీకు సమమైన గలవే భువిలో రాకపోకలు
లేని యేక దేశంబున వరాకులేకను జగము జోకతో
గందువట ॥దరియా॥

3 నిర్మలంబౌ మనసుగలిగి సర్వధర్మంబులను దెలియు సాధ
నము నెరిగి - కర్మబంధములకు దొలగి మర్మమేమియు లేని
మానవులబోధింప నిర్మోహము ననీవునిలచియుండెదవయ్యా
॥దరియా॥

4 అర్థవాదములచేగాదునీదు సార్థకంబౌవాక్య సరణిగను పాదు-
శుద్ధత్వమైయున్న గలదూ కద్దులేదని బలుకువ్యర్థులకుగన
రాక హద్దుగలిగిన వారికాత్మార్థమును దెలుప ॥దరియా॥

5 నీవెదికక్కనను గొలుచువారూ కుటిలభావము గానీక భక్తు
లయ్యెదరూ-కోవిదులగొలచు చుండెదరూ దేవదేవుడ
వనుచు దెలియగలిగినవారై కేవలాత్మానుభవ కీర్తనము
సేయుదురు ॥దరియా॥

6 తొలిజన్మ ఫలమున్న గలుగూ - తన తెలివిలో తెలి
వియా దివ్యమా మరుగూ - తులువలకుగనరాని తెరగూ
కలవరింతలలోన గలయకను ఖాళీము మలినమెల్లనుబోవ
మనసుతో ధ్యానించె ॥దరియా॥

20. తత్వము

(నాదనామక్రియ – ఆదితాళము)

1 హేయంబౌ విషయముల జోరక గురురాయుని పదములు
గను మనసా-కాయములో పరమాత్ముని గలసిన హాయి
గలుగునే ఓమనసా ॥హేయం॥

2 ఇహమ్మెయున్న మహాత్ముని ధ్యానమె సోమ్మెయున్నది
ఓమనసా - క్రిమ్ముకయున్న యీమాయా భ్రాంతిని
కడకు ద్రోయవే ఓమనసా ॥హేయం॥

3 గొప్పకొద్దియని పిలుగాని శ్రీ హప్పతిదలుచవె ఓమనసా-
యిష్టదైవమని ద్రష్టనుదెలిసియు స్పష్టపరచగదె ఓమనసా
॥హేయం॥

4 చప్పిడిమాటల దెలియరానిదని సాధించగదే ఓమనసా -
సృష్టిలో మానవజన్మంబునకివి కష్టములేనిదె ఓమనసా.
॥హేయం॥

5 యీడపింగళను గూడివచించిన జాడదెలియవే ఓమనసా-
ఆడుచున్న సురకామినిగలసియు క్రీడసలుపవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

6 దీక్షచే గురుపదలక్ష్యమునిలిపిన రక్షణయానది ఓమనసా-
పక్షపాతములు లేనిజగద్విభు సాక్షిగజేయవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

7 పట్టువీడకను పరమాత్మునిగన పాలనజేయవే ఓమనసా-
ఘట్టిగనీవీ గుట్టునెరింగియు దృష్టి నిలుపవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

8 పావనమాదరియాగురుసేవయే నీకు జీవనమానే ఓమనసా-
భావములోపల ఖాశీందాసు గురుభజనజేయునే ఓమనసా
॥హేయం॥

21 తత్వము

(మధ్యమారుతిరాగము - ఆటతాళము)

1 ఎంతదయలేదు గురుదేవా మాచింతలెల్లను దీర్పరావా
సుంతైన నీకృపలేదా-యింతకఠినముబూన సంతసంబా నీవు
సాక్షివై జూచుటకు ॥ఎంత॥

2 నీవున్నభయమేమటంటీవ భావంబులోమరువకుంటి యేవేళ
కేమానో యెరుగా శక్యముగాదు - తొరినలో ననునిల్పి
తొట్రుపడజేయకుము ॥ఎంత॥

3 ఆపదోద్ధారకుడవనుచునిన్ను తేపతేపకు మదినిదలచు-నాపైని కరుణించి నన్నేల రాకున్న దాపుజేర్చుటకునూ తగువార లెవ్వరిటు ॥ఎంత॥

4 కులదీపకులు వేరే గలరా నీవె గలవనుచు బుధులెన్న కొనరా - బలమైన నీఘనము ప్రార్థించు వారలకు కఠవంటి సంసార కర్మమిడునని వింటి ॥ఎంత॥

5 చిక్కులన్నియు బాప నీవె మాకుదిక్కైతివని వేడ వినవే ఎక్కువైనానిన్ను - మక్కువతోదలచ నీవరిక్కజేర్చియు నన్ను పాలింపగ రావె ॥ఎంత॥

6 బంధములు విడిపోవుకొరకు నీదు పొందు గోరినమమ్ము లిడకూ-యెందుజూచిన నీవె ఏకమైయుందువని ముందు వెనుకరయకను మొ్రక్కిగొల్తును నిన్ను ॥ఎంత॥

7 తప్పులన్నియు బాపరావె యెంతో గొప్పవాడవునీవుకావె-యెప్పుడో దయయుంచి ముప్పు దీర్చుటగాదు యిప్పుడే మమ్మేలు తప్పదిక తడవేల ॥ఎంత॥

8 దరియా హుస్సేన్ షా గురుస్మరణ ఖాశీం తరింపజేయు సత్కరుణ - వెరపేమియును లేదు విస్మయంబదిగాదు పరమార్థమని బుధులు వలుక విని నమ్మితిని ॥ఎంత॥

22. తత్వము

(శహన రాగము - ఆటతాళము)

1 గురుని పాదము లాశ్రయింపగదే ఓమనస పరమగురుని కన్నను ధనము లేదనవే - గురుని పాదము లాశ్రయింపక

తెరువులేదని మరువబోకుము - తరుణమిది వ్యర్థంబు జేసిన
నరకబాధలు దొలగు దేశిక-స్మరణ వేమరకున్న జాలుగదే
పరమార్థసంపద బడయ గలుగుదురనుచు యున విన వే-
దురితజాలము దొలగుమార్గము నరయుకను భువిలోన దిరి
గిన చరణబాధయె గాసిపరమును నెరగబోరని తెలిసినీలో
॥గురుని॥

2 అంతరాత్మను దెలియసుఖమాను-గురుకరుణలేకను యెంత
వారలు గాంచిరీధరను-అంతులేనటువంటిమాయా చింతల
లోజొర ఫలములేదిక - స్వాంతమున సర్వాత్మ గొలచి
నిరంతరము భజియింపుచుండుము-మంతనములలో జేరఫల
మట వే-యేకాంతమున భవమంత మొందె విధము దెలియ
గదే-వింతవింతల భ్రాంతిపీడి రవంతవినుపక ఆత్మసుఖమున
సంతసింపుచు నుంటివా-విశ్రాంతియాయిది విడువకెప్పుడు
॥గురుని॥

3 దొంగలార్గురు భంగపరచెదరు - మహనీయులెపుడీ సంగ
తెరిగి మెలంగు మనియెదరు - అంగములో పరమాత్మ
జూచుచు లింగభంగ మొసంగువారలు - మంగళప్రదులై
యశాశ్వత సంగమును గనబోరు భువిలో - యింగితుల
కీవిధము దెలియుగదా-అవివేకమైన ప్రసంగములతో నెరగ
రాదుగదా-నింగిపోలికనిర్మలంబై భంగమేమిగాక నార్యుల
సంగమును విడనాడకున్న నెరుంగగల రాత్మార్థ మెల్లను
॥గురుని॥

4 అర్ధమెరుగని చదువు చదివినను -నిరర్ధకంబౌ సార్ధకంబేమి యును లేనెలను-స్వార్ధవాంఛలు వీడియును పరమార్ధమును గనుకెరిగి నీలో-శుద్ధమై వెలుగొందు ఆత్మను హద్దుగా నిలుపంగ మేలౌ-బుద్ధిమంతులుదెలియజాలరు దురు-నిగమార్ధ సంగతి బద్దులిట్టు దెలియంగ బడబోరు - గార్ధభమువలె సంశయముల సమర్ధులై దిరిగేటివారికి - శుద్ధమౌ నిజతత్వ మబ్బక మొద్దులై చెడిపోదురీభువి ॥గురు॥

5 అండబాయని దైవమై భువిని - వెలుగొందు నిర్మల దండి ప్రభువౌ దరియుగురునరుని - మొండివాదము లెల్లవీడి యఖండమౌ నిజతత్వమరసియు- నిండు ప్రేమచే గొలుచు చుండెదు-పండితుల భావంబులోపల వెలుగు మహాత్ముడన యునదే-సద్గురుని కంటెను యొందు లేదని దండమిడుగదవే- ఖండితముగను పరమపురుషులు గాంచగల సౌభాగ్యమున నీవుండివిడువక మాయాభ్రాంతిని చెండితివ ఖాశీం సుఖంబని ॥గురు॥

౨౩. తత్వము

(కన్నడ రాగము - ఆదితాళము)

1 ప్రభువా నీదివ్యరూపు భాగ్యమైనదీ త్రిభువనములకుమహా తేజమైనది - శుభములెల్ల గలసియున్న సూత్రమెరుకా పరచా నీవై-అభయమిచ్చి భక్తజనుల నాదరింప బ్రోచుచున్న. ॥ప్రభు॥

2 యెల్లలోకములకు నీవే యేకమై యున్నావటంచు - యుల్ల
మున నిన్ను దెలియ వల్లపడునె యెల్లవారికి. ॥ప్రభు॥

3 కప్పియున్న మాయ తెరను విప్ప నెవ్వారి తరముగాదు -
గొప్పవాడవైన నీకేతప్ప నితరుల కలవి యౌనె ॥ప్రభు॥

4 వట్టిమాటలచే నీదు వైభవమెరుగ వశముగాదు-పట్టగలిగి
హృదయములో గట్టిపరుపకున్నగాదు ॥ప్రభు॥

5 నీలతోయదమునందు నిలచియున్న వారు కళలు - పాలు
మాలి యున్న వారికి భావముల కందపడవు ॥ప్రభు॥

6 వాసిగా దరియాపుస్సేన్ షా దేశికుని కృప లేకున్న-మోస
మానుగాని ఖాశీం దాసు దెలియ వశమె నిన్ను ॥ప్రభు॥

24. తత్వము

(కళ్యాణి రాగము - ఆదితాళము)

1 యిందేగనుగొనవే పరసుఖమున్నా దిందేగనుగొనవే -
యిందే గనుగొనవలెను ముందరగతిజూచి అంధాకారము
లోన మందామతివి గాక ॥యిందే॥

2 మాటాలగాదూ మదినిల్పిన బాటయౌ మీదు-బూటాక
ములచేత పూటాలుగడపిన తేటైనమార్గాము తెలియ
బడవునీవు ॥యిందే॥

3 అతిశాయాములనుబట్టియు త్రుంప మతిమంతు వాడవును-
సతమౌనె దేహసంపదలెల్ల క్షితిలోన హతమై పొయ్యేటి
వేళ్ళ యారాటపడ నేల ॥యిందే॥

4 తెలిసి తెలియకనూ చేసినపాపము నిలిపి నిశ్చలమొంది సద్విచారముతోడ ॥యిందే॥

5 దాసూల బ్రోవ దరియాగురుడై చూపె నీతో శివ-వేసాటే మియులేదు వెరువాక పరమాత్మ నాశించివిడువాక నందె నిత్యమనిఖాశీం ॥యిందే॥

25. త త్వ ము

(కళ్యాణి రాగము - ఆదితాళము)

1 అదిగో మనకు గురునీ కరుణ అందీచూడారే - సదమా లాత్మలైన వారి జాడాగనుగొన రే ॥అది॥

2 వేదవేద్యమైన దాని వివరమెరుగారే - సాధానాల కందని మంచి బోధాదెలియరే ॥అది॥

3 పాలభాగ మందు గురుని యాలలుబాడ రే-తాలిమిగలిగిన వారి దారిది యనరే ॥అది॥

4 లింగాభంగమైయున్న సంగా తెరుగరే - మంగాళప్రదమైన దాని మరువకుండ రే ॥అది॥

5 తలపూలుడిగేచోటా మీారు నిలచియుండ రే - మెలకువ గలిగిన వారిమేలే యిది వినరే ॥అది॥

6 కద్దూలేదని యనకను మీారీ పద్దుబూనారే - సద్భావను లెల్లదీరి సమరసులయ్యేద రే ॥అది॥

7 యెల్లాలోకముల కిదియే యేకమానన రే - మళ్ళిరాని మార్గామనుచు మనసునుంచా రే ॥అది॥

8 దేశిక ప్రభుడైన దరియా దేవుని కృపగనరే - మోసా మేమిలేదని ఖాశీం ఆసించిన దనరే ॥అది॥

26 తత్వము

(శంకరాభరణము - త్రిపుటతాళము)

1 చేరువనున్నదిరా పరసుఖ మూరక దిరుగకురా - కారణ గురువరు కరుణగలిగి యేదారినజేరిన ధీరులకెల్లను ॥చేరు॥

2 కపట మిడువవలెరా తనలో వుపము దెలియువలెరా - విపరీతంబుల నేగక నెప్పుడు అపరోక్షులునౌ యనుభవపరులకు ॥చేరు॥

3 భక్తిచెగన్నదిరా యిదియె విరక్తుల కైనదిరా - శక్తి సహితమౌ శాశ్వతసౌఖ్యము - ముక్తిరూపమై ముజ్జగములకును ॥చేరు॥

4 వేసటలేనిదిరా సర్వ ప్రకాశమైన దిదెరా - భాసితమై బ్రహ్మాదులహృదయ నివాసంబై యే మోసములేనిది ॥చేరు॥

5 సత్యంబైనదిరా సరసుల సన్నిధినున్నదిరా - ప్రత్యక్షంబై పరగుచునంతట ప్రత్యగాత్మగా బ్రబలుచునున్నది ॥చేరు॥

6 శబ్దరహితమిదెరా పరమై జననములేనిదిరా - అబ్ధంబులు భువి దిరిగినదొరుకదు-ఽబ్ధవడును తమలక్షణములచే॥చేరు॥

7 లక్షణమైనదిరా మరియొక పక్షముకానిదిరా-అక్షయమని తమ రక్షణవెదకిన దీక్షాపరులకు మోక్షరూపమై ॥చేరు॥

8 దేశికుడగు దరియా గురుడై దెలుప దెలియునదిరా- ఆసించిన యీ ఖాశీందాసుని గాసిదీర్చుటకు కారణమైనది ॥చేరు॥

27. తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 మేలైన యీమందు గొనరే చాల మెళుకువౌ వారు యిది దినరే - తాలిమిచె దొంగలను తరిమివేసేమందు కాలకాలమునాటి ఖర్మలన్నియుదీర్చు ॥మేలైన॥

2 సత్యమను పత్యంబుచేత దీని సాధించవలెను మీచేత- వ్యత్యస్తమైతెను వెనుకపడదీవ్యాధి అత్యాశలను బట్టి యావలకు దోసియును ॥మేలైన॥

3 యిహచింతలెల్లవిడిపోవా మిగుల సహజమైయున్నదీసేవా- అహమాదివృత్తులను అణచివేయును దీని స్పృహగలిగి భుజియింప సుఖమిచ్చువందరికి ॥మేలైన॥

4 అనుమాన మేమిలేదనిరీ యిట్లు ఆచరించినవారు గనిరీ - వినయ భయభక్తులను అనుపానమును దిన్న ఘనమైన వ్యాధులను క్రమముగాదొలగించు ॥మేలైన॥

5 సంచితంబను రోగమునకు నిదియె మంచి యౌషధమాయె మనకు-వంచనేమియులేదు వైభవంబదియౌను లంచమేమివ్వకను లభియించు మనకిపుడు ॥మేలైన॥

6 దేశికప్రభుడైనదరియాగురుడే దేశమునకిది దెచ్చెనరయా - ఆసించి ఖాశీమఁదాసుఎల్లప్పుడు భూషితంబని దీనిపూజించి తినుచున్న ॥మేలైన॥

28. తత్వము

(భూపాళము - ఆదితాళము)

1 పరంధామ నీభజనజేయు మము పాలించుటకిటురావా - నిరంజనుడవై నిఖిలలోకములు నిర్మింపను నీవే గావా ॥పరం॥

2 చరాచరంబుల భరింపనీవే పరాత్పరుడవై యుందువు - విరామమున నీస్వరూపమెరిగిన ధరాధరులగనుచుందువు ॥పరం॥

3 వియత్పవన మగ్నియు జల భూముల నయంబుగను గల్పింతువు - వ్యయంబుగాక స్వయంభవుడవై లయింపనూ నీవుందువు ॥పరం॥

4 సదా నీస్మరణ సుధల్ గ్రోలియును విధానమున బుధులుందురు - యదార్థమౌ నీ కథల్ గ్రోలియును విధానమున బుధులుందురు ॥పరం॥

5 భవాంబుధిని దాటించునావ నీ స్తవంబని వినుతింతురయా - భువిఁ నీదయమె లవంబున్న యే యుగాంతరములను జేరరు ॥పరం॥

6 గతికిఁ గాంచు సద్ వ్రతా వలంబుల జతకూడిసీవ్రందుప్ర-
సతీసు తాదులు సతంబుగాదని హితంబును పదేశింతువు
॥వరం॥

7 వరాపరుడవై ప్రభ లెకు దరియా ప్రభుడవనుచు గొని
యాడెదరా బిరాన భాశీం దాసునిబ్రోచే నిరాశు యుఁడవని
వేడెదర ॥వరం॥

23 త త్వ ము

(నాదనామక్రియ — ఆదితాళము)

1 అశరీరుడవై కృపయా జగమును వశపరచిన నినువర్ణిం
చుట - నా వశమా సద్గురు వాక్యముదెలియక అసమా
నుడవో ఆత్మస్వరూపా ॥అశ॥

2 దేహములో నిను దెలియువారలే మోహము లనుబడి
మోసపో రవని- సాహసులకెగద సర్వాంతరమా యూహా
గలిగి యీ దేహిపరయుటలు ॥అశ॥

3 యెందందనకను బంధరహితమై యుందు వనుచు నిను
ముఖముగ శృతులలో - బొందుపరచనవి విందుగలిగి
యాసంధిదెలసి యానందమొందుట ॥అశ॥

4 చూపులకందక దాపై వెలిగే ప్రాపకమబ్బిన పరమపురుషు
లకు - నీపై చింతమె నిలచునుగాకను వ్యాపకమున్నదె
యెప్పటికైనను ॥అశ॥

5 అన్నిటికిని నీవాధారుడవై యెన్నవలవి గాకున్న మహాత్మ-
తన్నే తాగనుచున్న వారలికు భిన్నముగానక నిన్నే
గందురు ॥అశ॥

6 క్షితిలో దరియా గురువరుకరుణయె మతిమంతులు తమ
మనసునవుంతురు-సతమని ఖాశీందాసు నిజాత్మను హితా
వుగ గాంచుచు వెతకుట మరచెను ॥అశరీరుడవై॥

30, తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 సర్వజగదాధార నీతో సమమీభువిలో గలరా - నిర్వి
చారులు నీఘనంబును యుర్వినిక ప్రకటింపగలిగిరి-పర్వ
బారెడు నామనంబును పాలనము జేయుచు నిల్వవె ॥సర్వ॥

2 నిన్ను దలచనివారూ యిక నన్నిటికి చెడియెదరూ - భిన్న
భిన్న మైనమాయా యెన్నటికి నమ్మరాదని-మన్ననాతో
నిన్ను మదిని సన్నుతింతు జగదదీశ ॥సర్వ॥

3 తల్లి దండ్రియునీవేను దయతో నేలగరావే- యెల్లలోకము
లను నిండి యేకమై వెలిగేదవని నా- యుల్లమాన నిన్ను
నమ్మి కొల్లలూగ గొలుతు దేవా ॥సర్వ॥

4 దండివాడవుగావా నాపై దయనుజూపగ దేవా - కొండవగి
దిని నాదుయఘములు యుండుటలు గురుతెరిగినీవే - చెండి
వేయుదువనుచు నే నీయండజేరితి యాదరింపవె ॥సర్వ॥

5 కాలమృత్యువు నాపై వడిగ కసరుచున్నది దాపై - కీలు
బొమ్మల రీతి జగమున పాలుమాలుచు దిరుగ భయపడి-
చాలగా నిను స్మరణజేయుచు మేలనుచు మదిదలతునయ్యా
॥సర్వ॥

6 పరమపావనమైనా గురుదరియా ప్రభసన్నిగనా తెలుపదే
యని తెలిసి భూతేశం వెరపుగ్రీషియు నినుజేరగ - కరుణ
జూపిటు కావరావే పరమపురుషా భక్తవరదా ॥పర॥

31. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళము)

1 ఆనందమానందమైనది - భావింప యేనిందలును జేరానిది -
దేనందు మనసు లేక దీనావనుని గలసి - ప్రకాశించి విహరించుచున్న
పుణ్యాత్ములకు నెల్ల ॥ఆనంద॥

2 అన్నిటి నిమిడిలి యున్నది - దీపగన్న వారికే సుఖమైయున్నది -
భిన్నమేమియు దోచకున్న సౌజ్ఞను దెలిసి - తన్నే తా నెరుగు
ప్రసన్నాలకెల్లాను ॥ఆనంద॥

3 పట్టి చూపుట కలవి గానిది - దీని గుట్టుగురుని చే దెలియ
నైనది - పట్టి వాంఛలు వీడి మొట్టమొదటికి జేరి - పట్టుపీడని
పరమపావనులకెల్లాను ॥ఆనంద॥

4 నామరూపములేమి గానిది - విషయమే మాత్రమున్న
దెలియరానిది - కామాదులను జేరగల వాదములు మాని
నీమంబుతో బ్రహ్మనిష్ఠ దెలిపెడు వారి ॥ఆనంద॥

5 అన్యమేమియు లేక యున్న - దీని ధన్యులౌ వారి చెగన్నది -
శూన్యమును జేరక శుద్ధాత్ములై బుద్ధి - మాన్యులకు దెలి
యును మర్యాదగలిగిన ॥ఆనంద॥

భారమేమియులేక నున్నది - ధరణు కారాణగుటనిచె
గన్నది-ధీరుడౌదరియా గురుజేరి గాలిచెడు ఖాశీం వేరూ
పరుచక సర్వ ధారూనిగనుచున్న ॥ఆనంద॥

32 తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రిగతి)

1 అనుమానమునువీడి ఘనమైనగురుబోధా వినుమా నిర్మల
మాదువ్రూ- వినయముగలిగి పనిబూన భవమందవ్రూ- సన
కాది మునులెల్ల సద్గురుకృపగోరి-యనయమూత్మనుగాంచ
ఘనులైరనవిన లేదా - ధనము ధాన్యము సతిసుతాదులు
తనకుతోడైరారు నిశ్చలతను - పరమాత్మతో గలియు
నీదగు జననమరణము దీరు నీకిరియు ॥అను॥

2 శమదమమున నీవు సకలాత్మధ్యానించు క్రమముబాయక
మేలుగావె - యమ నియమమున సమమతిచే నిలువావె-
నుమతులకిదెమంచి సమయమిక రాబోదు-మమమూలమా
మాయాభ్రాంతినివీడుము - తమసమణగిన వస్తుసమతియు
తథ్యముగ గనుపడెడువిధమున- విమలమా సుజ్ఞానసంపద
లమరనన్నియు దోచునీలో ॥అను॥

3 పంచవింశతితత్వ పరిశోధనము జేయు - నెంచివంచనలేకనూ
విషయములలో కొంచమైనబోకను- మించీ వేలిగెడుతాను
సంచీధముల నెల్ల దృంచగలిగినభవముగాంచబోవిక మీాదు-

మించి నెప్పుడువిడువకను యోచించుశక్తిలభింప పరసుఖ-మించుకైనను దొలగదనిమది నుంచుమా వ్రుపరతిని గలిగియును ॥అను॥

4 బాధాలేమియులేని వేదవేద్యునిగలిగియు- బోధా గలిగిన జాలును యింతకు మిగిలేదీ భువినవబోలును - సాధానములునాల్గు సాధించువారలు - సోధానజేసియు వాదాములను విసిరి - ఆదిమద్యాంతకులు లేకను అచలమై అన్నిటను నిండియు - నాది నీదనరాక సమతను బేధ వర్జితమైనదిదినీ ॥అను॥

5 బూటాకములుమాని వ్రుసార్ధమా ముక్తి - బోటీతో గలయుమ నీవెవరో నిచ్చోట దెలియుట మేలనీ - చాటి జెప్పిన గురుని సత్యవాక్యమువిని నీ - నోటబలుకటగాదు నోముపంటనిమదిలో-నాటినప్పుడే నిన్నుగనుటకు చోటు దొరకును విడువను ముమ్మాటికిని శరణనుచునీవా-సూటి దప్పక నున్న మేలౌ ॥అను॥

6 దాసపోషకుడైన దరియాగురువరు సేవా- మోసా మేమియు లేనిది భక్తులహృదయవాసమై వెలయునిదీ - వేసకేమియు లేక వెలిలో నొకటిగజూచు-దాసూలరక్షింప దైవమైనదీయనుచు-నాశచే నభ్యాసపరచిన గాసిదీరునటంచు-ఖాశీందాసుమరువక దలచుచుండిన - దేశికుని కరుణామృతంబును ॥అను॥

33. తత్వము

(బేహాగ్ రాగము - మిశ్రగతి)

1 నీవేనీవాదువన్న నిర్మలుండైనా తావ్రూగన్న వారిల్ల ధన్యులోయన్నా - లావుసన్నమూలుగాని భావమువరి యన్నవారు - కేవలాత్మసదనమంది నావ ధానులయ్యేదారు ॥నీవే॥

2 మూపురూపు యేకమైనా పాపుగన్నా వారలెపుడు - లోప మేమి లేక సర్వ వ్యాపకూని గలయుదురన్న ॥నీవే॥

3 చట్టాలోపలవెలిగే గుట్టుదెలసియున్న ఘనులు - పట్టివాంఛ లానుజొరక దిట్టులైయుండేమురన్నా ॥నీవే॥

4 అన్నిటా తానైనవిధము గన్న యితరమెరుగరాకా-భిన్న మేమిగాని సుప్రసన్నానందగలరోయన్న ॥నీవే॥

5 నాదానందమున పరము శోధానజేసిన విషయ- బాధలేమి గనక నిత్యమోదమందుదురన్న ॥నీవే॥

6 నాశికాగ్రమున దరియూ దేశికునిగాంచుచున్న- మోసమే మియులేక ఖాశీం దోషరహితు గలయుదురన్నా ॥నీవే॥

34. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 దివ్యమైయున్నదదీ సద్గురుకరుణ - దివసీశి యునరానిదీ నవ్యమై సర్వమై శాశ్వతానందమై-గర్వగ్రంధులుబాపు ఘనసారమైనది ॥దివ్య॥

2 మాపుణ్యపాపము గానిదీ-సద్గురుకరుణ తాపమేమియు లేనిది-
ఓపిక గలిగిన తాపసోత్తములకూ దీపనమగుచు నిర్లేపక
మైనది ॥దివ్య॥
3 శాంతి నిలయంబైనదీ-సద్గురుకరుణ అంతరాత్మగనున్నది-
వింత వింతలైన భ్రాంతి యేమియు లేక - స్వాంతమందున
నెప్పుడు సంతోషమును గూర్చ ॥దివ్య॥
4 ఉదయాస్తములు గానిదీ - సద్గురు కరుణ పదిలామై బర
గునది - మొదలు తుదలు రాక మోక్షమార్గంబగుచు -
సదయాత్ములకు భువిని సర్వార్థములనొసగ ॥దివ్య॥
5 మనుజపురుషులుగానిదీ-సద్గురుకరుణ అగుణమైయలరునది-
వగపులన్నియు మాన్చి వైభవమైయుండి సుగుణాత్ములకు
మిగుల సుఖరూపమొనరింప ॥దివ్య॥
6 వాదాభేదము లేనిదీ-సద్గురుకరుణ వేదావేద్యంబైనది -
నాది నీదనరాని - బోధారూపకమై యే బాధాలు లేకున్న
పరమార్థమన బరగి ॥దివ్య॥
7 నిండి నిర్మలమైనదీ - సద్గురు కరుణ దండివారలకైనదీ -
మండితమై దరియూ మహానీయు పదములను ఖండితముగ
ఖాశిం గలియూజూచిన జాలు ॥దివ్య॥

౩౫. తత్వము

(తోడిరాగము - ఏకతాళము)

1 భక్తులార యిటురండీ మన ముక్తి మార్గ మెనుకండీ -
భక్తులారయిటురండీ యుక్తమైనదిదెండీ - గురుసూక్తిని
మరువకనుండీ ॥ భక్తులార॥

2 పరుగు పరుగుననురండి పరమాత్మ భజన చేయండి -
యిరుకు తరుగులేదండీ విశ్వాసము వీడకనుండి ॥భక్తులార॥
3 తుద మొదలని యనరాని యాసదయుని సేవనుబూని -
వదలకనుండియుదాని ఘనమై భవమెరుగునుజ్ఞాని ॥భక్త॥
4 ఆత్మానాత్మను దెలసి అఖిలాత్ముని మదిలో గలసి-శత్రువు
లందరిగెలసి దృఢ చిత్తముతో మదినిలచి ॥భక్త॥
5 అంతరజ్ఞప్తి చెనిలచి యిహచింతలెల్ల బోనణచి - శాంతా
కారునిగొలచి సర్వార్థమిదెయని దెలసి ॥భక్త॥
6 సత్యవ్రతముగలవారు భువి నిత్యునిగనగలిగేరు - ప్రత్యగ
భిన్నునిజేరు పరిశుద్ధుల కిదియేతీరు ॥భక్త॥
7 యితరవాంఛలనువీడి విశ్వేశ్వరుని గలియగగూడి-అతివిన
యంబున బాడి అభిమానమెల్ల దిగనాడి ॥భక్త॥
8 మనుజనువారినిజూచి మన మురిపములను బోద్రోసి -
తనువనిత్యమనిరోశి పరతత్వమె నిజమనియరశి ॥భక్త॥
9 దరియా గురువరుసేవా నిజధర్మంబెరిగెడి త్రోవ - దురిత
ములను బోద్రోవ గురుకరుణాన్వితునిగొలువ ॥భక్త॥
10 ఖాశింధాసుగొలచె పరమేశుసన్నిధిదలచే-దాసునిమదిలో
దలచె పరదైవ మంతటను వెలసె ॥భక్త॥

36. తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 జీవాత్మా నీవెరో గానవా - భావింప నీవే దేవుడవని
దెలియ జాలవా - చావుపుట్టువులేని నీదు తావుదెలియ

కన్న కలుష మాఃరించి దుఃఖములకు ద్రోవదూా సంశ యము లేదు ॥జీవామా॥

2 నిన్ను నీ వెరుగుటయె చాలును - యితరంబు గనకయున్న సర్వసౌఖ్య మబ్బును-తన్ను దెలియ లేనివార లెన్ని శాస్త్ర ములను జదువ భిన్నపడు టెగాక సుప్రసన్ను లౌ సంపన్న లవుదురె ॥జీవామా॥

3 దేహి నరయ లేని వారలు - సంసార తాపమోహములో గలయుచుందురూ - సోహము నెడు మార్గమేదో నూహ జేయ జాలరెపుడు-సాహసమున తిరుగనహము ద్రోహిమై భవములకునీడ్చు ॥జీవామా॥

4 అంతరాత్మ జేరి సకలము పర - మాత్మయనుచు చింత జేయు నదియె సుకరము - భ్రాంతిరహితమై సదా ప్రశాంత మైన మనసుచే యేకాంతులైన వారలె విశ్రాంతులౌదు రనుచు దెలసీ ॥జీవామా॥

5 ధరణిగోదరియాహాస్నేక గురు -చరణాబ్జములను శిరము నందుదాల్చు ధీవరు - లరయు నిత్య పదవి నీలో మరువ కున్న తరుగు లేని తెరవుగల్గు దెలియుమితర మురిపెములలో జొరకుఖాశీం ॥జీవామా॥

37. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 నీకుసములిలగలరె నిఖలేశా - నిత్యప్రకాశా చేకొనవె ననుకృపను సర్వేశా ॥నీకు॥

2 శోకతప్తుడను నిన్ను వలచెను - పాకమెరిగిన భక్తజనులను - సాకగల సర్వాత్ముడవు నీసదనమే సకలార్థమయమహా ॥నీకు॥

3 సాధుజన పోషకుడవనియంటి - సజ్జనులవంటి మోదమున విహరింతువనియంటి - బాధలన్నియు బాయుటకు నీ పాద సేవయే భాగ్యమని పెడవాదములకు బోపకను నిను వాంఛతో భజియింతుతండ్రి ॥నీకు॥

4 ఆర్తులను దయజూచుమహనీయా - ఆనందనిలయా దూర్తుడను నను బ్రోవరావయ్యా - కీర్తిగల సర్వోత్తమా నీ కీర్తనంబే శ్రేయమని సద్వర్తనులు దెలుపంగనీవే భర్తవని భజియింతునహరహము ॥నీకు॥

5 దంతివరదుడవనుచు నినుగొలచీ - ధర్మములనెంచీ శాంతులై సజ్జనులు నినుదలచీ - వింతవింతలు వీడినీకథలంత రంగమునందునిడి యేకాంతులై సుజనాళిగూడుచు చింతలెల్లను వీడి వెలయరె ॥నీకు॥

6 ధరను దరియా బహుశ్రేష్ఠాకృపగలిగి - దరిజేరి మెలగీ దురితములుగని దూరమునదొలగీ - పరమపద మార్గమున కిదియే తెరవటంచును తెలిసిభూశీం మరువకను నీభజన జేయుటె మంచిదని మదినెంచగలిగెను ॥నీకు॥

౬౮. తత్త్వము

(కేదారగౌళ రాగము—ఆదితాళము)

1 ఎంతరమ్యముగను వెలుగును—దేశికనికరుణ – చింతలెల్ల
దీర్చగలుగును—భ్రాంతిరహితమైన వారి యంతరంగమునను
నిలచి – చింతచింతలైన మాయా సంతమొందజేయుచుండును
॥ఎంత॥

2 మండలత్రయములకు పైను – మహనీయమువుచు–వంశీ
వారి దాపుజేర్చియు– అండపిండబ్రహ్మాండజగము నిండియుండు
మానమై యజాండకోటి ప్రభల వెలుగుచుండి నిర్మలాత్మ
మైన ॥ఎంత॥

3 అందమైన యానందమువుచును – హృదయమునను నుండి–మంద
మతులు కందరాకను – బంధములకుమిగిలి యూర్ధ్వమందె
నిలచి భాగవతుల సంగీయములు భాగ్యము నందజేయు
మందిరంబు ॥ఎంత॥

4 లోకములకు మిగిలియున్నది– సర్వార్థములకు – ఏకముపుచు
వెలయుచున్నది – శోకమోహములును లేక నాకగలుగు
శాశ్వతంబు రాకపోకలు లేని సత్యలోకమున లోపములు
లేనిది ॥ఎంత॥

5 దృష్టికాపల దర్శిష్టమైనాది – పరమార్థమునిదియో–సృష్టిరచ
నలవిగానిదీ – అష్టకమలములకు వెలిని వృష్టిపొంచకున్న
వారియిష్టమైనా దయను నతను నకృష్టములకు జేయుమార్గ
॥ఎంత॥

6 క్షితిని ఖుందురు వారిపురమునను-గతిదెల్పుదరియా- ఘనుని
కరుణ బడయగోరిన- వెతలు లేవటంచు ఖాశీం మతినినమ్మి
యాత్మతత్వ హితవుగలిగి వేదవేద్యు వెదకి తెలియు విమల
మదియో ॥ఎంత॥

39 తత్వము

(భూపాళ రాగము - ఆదితాళము)

1 లుచ్చా నీకెంత జెప్పినను తుచ్ఛపుపనులవి మానవు ఛీ ఛీ
॥లుచ్చా॥

2 హెచ్చుక బోవుచు గచ్చులుబలికెవు - ముచ్చటలవియని
మురయుచు నెవ్వడు-విచ్చలవిడిగా విర్రవీగినను- వచ్చును
అపద వదలదునినుగని ॥లుచ్చా॥

3 కొంటెలార్గురను కూడిన బహువిధ-తంటలుగలుగును దారి
దెలియదెటు-మంటికిబోయెదు తనువునుజూచిన- వెంటరాదు
నీవంటరివౌదువు ॥లుచ్చా॥

4 భోగభాగ్యములు సతమనినమ్మకు - రాగాదులనిటు రానీ
యకుమీ - త్యాగివౌచు నీయోగసిద్ధికై - ఆగమవేద్యుని
యంటితిరుగు నీకే ॥లచ్చా॥

5 తప్పుదుపనులవి గొప్పగావు - నీవెప్పుడుదలచకు ముప్పు
గలుగు-(శ్రీ)హావ్రతిపదములు నరయుచుదిరిగిన - తిప్పలు
లేవి చొప్పుదెలియుమీ ॥లుచ్చా॥

6 కన్నుగానకను దున్నపోతువలె - మిన్నుమన్ను రెండెను
గకదిరిగిన-మున్ననలేదిది మర్యాదౌనా - అన్నిటిజూడదె
అమహాదేవుడు ॥లుచ్చా॥

7 వాసిగ దరియా గురువరుసేవయె- గాసిదీర్చునని దెలిసియు
ఖాశీం-మోసపోయినను వేసటగాదా - దోసిల్యొగ్గి పర
దాసునిగనవే ॥లుచ్చా॥

40. తత్వము

(భూపాళరాగము - మిశ్రగతి)

1 పోదాముపదవే జీవా మనము పోదామువదవే-పోదాము
పదవె యా భువనాకారునిజూడ-వాదాభేదములేని బోధా
గలుగును మనకు ॥పోదా॥

2 ఆదిఅంత్యములేని వేదవేద్యుడుమనలో- పాదుగ నివసించి
ప్రభలుచునున్నాడు ॥పోదా॥

3 యెన్నెన్నో విధములై యున్న మాయనుగూడి - తిన్నగ
నాడింప ధీరుడై యున్నాడు ॥పోదా॥

4 భిన్న భిన్నములైన వన్నెలకును మిగిలి - యున్నాడఖి
లాత్ముడై యోగీశ్వరులబ్రోవ ॥పోదా॥

5 సృష్టికాధారమై నష్టమెన్నడుగాక - శ్రేష్టత్వమున తాను
ద్రష్టయై యున్నాడు ॥పోదా॥

6 దంషిప్రభువై మనకు దారిజూపుచు యూర్ధ్వ - కుండలికెని
నెళవై పండియున్నాడిట్లు ॥పోదా॥

7 నీవారశూకమున నిలచి నిర్మలుడౌచు - భావాముఖసింధి పరశివుడై యున్నాడు ॥పోదా॥

8 నాశికాగ్రమునందు దేశికమూర్తియై - భాసిల్లుమనుపర నివాసియైయున్నాడు ॥పోదా॥

9 ధరలో దరియాకుసుడై పరమాత్ముడై ఖాశీం-తెలియించు టకు మంచి తెరవుదెల్పెను నేను ॥పోదా॥

41 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఖండగతి)

1 సర్వేశ్వరా నీదు చరణసేవకుడనను శరణంటిరక్షింపరావా- నుర్విలో నినుదలచు యోగ్యతను దయజేసి నిర్వాణునిగ జేయలేవా ॥సర్వే॥

2 యతులితంబైన యానందపద మొసగి యాదరించుటకిటుల రావా - సతిమైన నీవె నాగతియనుచు నమ్మితిని - హిత వాక్యములు దెలుప రావా ॥సర్వే॥

3 నీవెదిక్కని నిన్ను భావంబునను గొలువ పావనునినను జేయ గావా - అవనిలో నీకంటె అధికులు లేరనియు యాసించు నను గావలేవా॥సర్వే॥

4 ధీసాక్షి నీవనుచు లోజూచువారలకు - వేసటలు బాపగా రావా - వాసనత్రయములకు వశపడని నిను వేడు దాసులను కరుణింప లేవా ॥సర్వే॥

5 అరలేక భక్తాళి మొరలిడిన దరిజేర్చు - పెరుదుగలిగిన తండ్రిగావా - ధరణిలో బహు రూపధారుడవనగల నీవు పరమార్ధ మొసగగా లేవా ॥సర్వేశ్వరా॥

6 వాసిగా దరియా హుస్సేన్ షా గురురూపమై భాసిల్లు పరమాత్మ రావా - నీశమము తేరవియు ఆసించు భాగ్యము దాసు మొర యాలింపలేవా ॥సర్వేశ్వరా॥

42. తత్త్వము

(మిశ్రగతి - కాంభోజి రాగము)

1 గురుదేవా నీ వెయాధరను సుజనుల బ్రోవ-కరుణాన్వితుడ వైతివి - నిను గొనియాడ దురితములను దుంచితివి - పారమార్థికమైన తెర పెరుకవరచి సుసిద్ధుల జేయుగ నీవె-వరదుడవు వైకుంఠవాసివి వాంఛలెల్లను దీర్చు ప్రియుడవు-మమునకను విన్నపుము గొలచెదు మార్గమున నిలుపవె దయతో ॥గురు॥

2 అంతు యెుదనరాని బంధరహితుడవై నీ - వుందువని విందురవని పరిశుద్ధాత్మ అందూ నివసింతూవని-వినదూగ నీ కథలందిన ఋషులెల్లానందముతో నితర మొందుజూడక నిన్నె - డెందమున నిలిపియు ధనములనండబోరవి నీదు కృపకే - ముందుగా నీ పదములకు నే వందనంబొనరింతు ననిరెపుడు ॥గురు॥

3 కోరిదృఢవ్రతులై నిను జేరి భజియించిన-భారము నీదెకదా శుభములగూర్చ దూరము లేవుగదా - కారణాచార్య నీ

ఘనమెవ్వరెరిగిరో వారలై నినుగాంచి ధీనులై మెలగెదరు-
పోరిమాయతో మీరి సర్వాధారమౌనీస్మరణ విశ్వాకారమై
వెలుగొందు నినుగనుదారియనిదెలిపెదరు భువిలో ॥గురు॥

4 వాసరార్చితుడవై భాసిల్లుపరలోక-వాసివని బొగడొందిన
నీవే ధరలో దాసూల దరిజేర్చినా - యీశుడవో దరియా
దేశికమూర్తి నీదాసుడనౌ ఖాళీందాసు నను కడతేర్చ -
దోసిలొగ్గి స్తుతింతు నరమోల్లాస పరశివ భక్తవరదా-
యాసజెందితినీకటాక్షముగాసిదీర్చనటంచుమదిలో ॥గురు॥

43. తత్వము

(ఏక తాళము - నాదనామక్రియ)

1 అన్ని దేహములలో వెలసి నిండిన యాత్మ నెరుగవలెను -
భిన్నమైనమార్గములను బోయిన భేదదృష్టియౌను ॥అన్ని॥
2 ద్రష్టనుజేరిన వారలెభువిలో ధన్యులమనవలెనూ - దృష్టి
విధానం బెరుగనివారలు సుఖము జెందరిలను ॥అన్ని॥
3 గాత్రము లోపల సూత్రధారునితో కలసిమెలగవలెను -
నేత్రములో నిజరూపంబరసిన నిశ్చలత్వమౌనూ ॥అన్ని॥
4 పోయిగల్గు నదుపాయము నెప్పుడు బాయకుండవలెను -
మాయామయమౌ జగమున జేరని మార్గమెరుగవలెను
॥అన్ని॥
5 భక్తిని సర్వప్రపంచముకల్పిన రక్షకుగనవలెను- మోక్ష
శక్తి జనించినవారలె దీక్షయౌను ధరను ॥అన్ని॥
6 దరియూగుకువదు కారణస్మరణమె వప్పని వనియౌను -
మరువక ఖాళీం తెరవులేని యాదరణంబికగల్గు ॥అన్ని॥

44. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 గురుదేవ నీపాదస్మరణజేసెదనన్ను - కరుణించుమని వేడితి -
పరమపదవాసుడవు నీవని భావమున నినునిల్పియుంటిని -
మరువకను నీమరుగుజేరెద తెరవుజూపవె పరమపురుషా
॥గురుదేవ॥

2 ఎంతవేడినా యిసుమంతైన దయరాదు - పంతమా నామీ
దను - చింతలెల్లను దీర్తువని నీచెంత జేరిన నాథ - నీకృప
సంతసంబొనరించి గావవె వంతుకెక్కిన వైభవుడవో
॥గురుదే॥

3 ఆపదోద్ధారకా యానందనిలయా - నీప్రాపుగోరిన వాడనూ -
కోపమెంచక బీదనను నీ దాపుజేర్చి యఘంబులెల్లను -
బాపుమో భవబంధరహితా భావగోచర భక్తపోషణా
॥గురుదేవ॥

4 అంటజేరినవారి దుండగములు దుర్మించ - దండిమూర్తివి
నీవెగా - పండితులు నీభజనజేయుచునుండి నిత్యానంద
మునను - యఖండమై వెలుగొందు నినుగనుచుండి బంధ
విముక్తులైరట ॥గురుదేవ॥

5 ఎల్లలోకములలో గొల్లగ వెలిగె నీచల్లనిదయజూపవే -
తల్లిదండ్రియు దాతదైవము ఎల్లనీవేననుచు నెల్లపుడెల్ల
మున గొనియాడి యితరము నొల్లనను కడతేర్చగదవే
॥గురుదేవ॥

6 వాసిగా దరియా గురుదేశికువచనము లు - ఆసించి నుతియింతును - మోసమేమియులేని పరమోల్లాస మొనగూర్చియును ఖాశీం దాసునీ క్లేశములణచి పరమునివాసమున నిలుపంగగలశ్రీ ॥గురుదేవ॥

45. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 అంతరాత్మను దెలియావె ఓమనసా భవమంత మొందును గానవె - సంతోషమున పరమశాంతునిరధలు నీస్వాంత మందుననిలుప- చింతలేమియు లేవు - వింతవింతలు గలుగు మాయను-చెంతజేర్చక యుంటివా సుఖ మింతయని దెలుపంగరా దహానుంత వదలు నిరంతరమునీ ॥అంత॥

2 సందేహములు వీడియు నీలోనీకానందముగలుగు మరియు - బంధమేమియు లేనిసంగదియు దే మును వేల్పులందారు తమలో తామందినవిధమిది - మందమతులకు తెలియకను యిహ పొందుగోరిరి ముందుగావక డెందమున నినునీవె గాంచిన అందమై యఖిలంబు నవుదువు ॥అంత॥

3 అంటిఅంటనిదైవము నీలోగలుగ జంటవిడి జనబోకుము - రెంటికావలను ముక్కంటిపదములుముట్టి వంటుదెలిసిన నీకే తంటాలేమియులేవు మంటిపాలై పోవు దేహము- వెంట రాదెప్పటికి వినుమా- బంటుతనములు వదలి పరశివునంటి మరువకనుంటె జయమా ॥అంత॥

4 మించిపోయెను కాలము యిహచింతల నుంచబోకవి
మానము - సంచితములుదీను మంచిసాధనను నీకెంచి
శాశ్వతపదవి గాంచి సుఖింపుము - యంచ నెలవియు
గాసిమాయను ద్రుంచి నిర్మలులైన వారు-పంచ నేమియులేక
తమలో పంచకోశా తీతులౌదురు. ।అంత।

5 దండివారెరిగించిరా మార్గము విడకుండిశమిలోగాంచినా-
పండితులకే దైవబలము - భావమాఖండలు జేర్చ యే
దుండగములు లేవు-నుండలత్రిగుణములకు నాదల నింకిపెలి
గెడు దరియ గురుకృప ను డజూచినజాలు భాకెం పంతునై
పరమెరిగెదవు నీ ।అంత॥

41 తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - ఏకతాళము)

1 గురుదేవా నీవే యాధారము సుజనులబ్రోవ కరుణాన్వితుడ
వైతివి - నినుగానియాస దురితములనుదుంచితివి - పర
మాత్ముడవబరగి పరమార్థికమైన- తెరవు వెలుకపరచి
సుస్థిరులజేయుగనీవె - వరదుడవు వైకుంఠవాసివి వాంఛ
లెల్లను దీర్చుప్రియుడవు-మనుజను సన్నుతుగొలిచెదు
మార్గమున నిలుపవెదయుతో ॥గురు॥

2 అందుయందరాని బాధారహితుడవై నీవుండుచని విందు
రవని-పరిశుద్ధాత్ములందు నివసింతువనీ - నిందాగనీకథ
లందినబుధు లెల్లానందముతో నితం మొందుజూడక నిన్నే

పెంపమున నిలిపియును భవములనందిబోరసి నీదుకృపకై -
ముందుగా నీపదములకు నే వందనంబొనరింతు ననిశము
॥గురు॥

3 మానాశసనుగొలచు మాన్యులకును నీ ధ్యానమె సుఖ
రూపము - విషయములచే సాధనముగోరి దృఢవ్రతులై
నిన్నుజేరి భజియించిన భారము నీదేకదా - శుభములను
గూర్చి పోరి మాయను మీరి సర్వాధారమా నీస్మరణ
విశ్వాకారమై వెలుగొందు-నినుగను దారియని దలచెదరు
భువిలో ॥గురు॥

4 వాసవార్చితుడవై భాసిల్లు పరలోక వాసియని బాగ
డొందినా - నీవెవరవో దాసగాలవరిజేర్చినా-యీశుడవా
దరియా దేశికమూర్తి నీదాసాడనా భాసింపాసు ననుకడ
తేర్చ-దోసిలొగ్గిభజియింతు పరమోల్లాసపరశివ భక్త
వరదా - యాశజెందిన నీకటాక్షము గాసిదీర్చునటంచు
మదిలో ॥గురు॥

47 తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళం)

1 మాయామయమౌ జగమును జూచియు హాయినిమరచెదవా
ఓమనసా హాయినిమరచెదవా-ధ్యేయమైన యీయాత్మను
గలయుచు బాయకమెలగగదె ఓమనసా హాయినిపీడవే
॥మాయా॥

2 నిజమౌ సౌఖ్యము నీలోయుండగ పజనులఁగోరక వేడమనసా
సుజనులగూడగ దే - గజబిజజేసెడు గారడికొంకై భజన
మరతునటవే ఓమనసా భక్తిచె ప్రభుగనవె ॥మాయా॥

3 ఆదిఅంత్యము లేసియాత్మలో యఖిలమున్నదనవె ఓమనసా
ఆర్తిజెందవలదే-బోధరూపమౌ సాధన దెలిసియు వేడన
పడవలదె ఓమనసా మోదమందగదవె ॥మాయా॥

4 హంసనటించేవిధము దెలిసియును హింసలకేగదవె ఓమనసా
సంశయమునువిడవె - మాంసమయంబౌ మలిన దేహమిది
ధ్వంసమౌనుగదవె ఓమనసా హంసోహంబనవె ॥మాయా॥

5 రూపరహితమౌ వ్యాపకుజేరిన పాపము లేదనవె ఓమనసా
తాపమొందవలదె - పాపలలోపల పరిమాత్మవ్యాపకము
భవమునవల్బగదవే ఓమనసా తన భవము వీడగదవె
॥మాయా॥

6 దరియౌగురుచరణదర్శనమబ్బెను దారిదొలంగకవె ఓమనసా
భారము లేదగదే- అరమరలేకను భాశించానుచి అలగల
దీర్పగదే ఓమనసా ఆలస్యముపలదె ॥మాయా॥

48 తత్వము

(పూర్వకళ్యాణి—మిశ్రగతి)

1 శ్రీగురురాయ చింతనచేర్పనాగతిగావా నమ్మితిబ్రోవ
॥శ్రీగురు॥

2 అవ్యయరూపా యఖిలముదెలుపా - సవ్యచారిత్రా సత్య
సంకల్ప ॥శ్రీగురు॥

3 అన్నియునీవె యాధారుడవె-సన్నుతిగాన వె సాక్షివిగా వె-
నిర్మలచరితా నిగమాతీతా-ధర్మసంభరితా పాపవిఘాత-
త్రిగుణవిదూరా అగణితధీరా యగుణాచారా ॥శ్రీగురు॥

4 దాసనుపోషదరియాహుస్సేనీషా - భూషితభూసా పుణ్య
విశేషా తంగెళవరదా దయయుంచరా మంగళమొగద
మహాసుబోధా ॥శ్రీగురు॥

49. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 పరమమోక్ష పతీవిభుండవయా - మునుభాగవతులెపు
డాయకను నినుగొల్చుచుందురయా- మరువకను నీమృదు
పదంబులు శరణమునినాహృదయమున నిడి-స్మరణజేయుచు
న్నన్న నను నీ కరుణజూపియు, గావరావె ॥పర॥

2 సకలలోకములేలుదొరవయ్యా-నీవెడవనుచును సాక్షిగను
వెలుగొందుచుందువయా - సుకరముగ నిన్నాత్మలో పరి
శోధనము జేయుంగనీవె-ప్రకటమై భవబంధములనెడ బాప
గలవని ప్రస్తుతింతును ॥పర॥

3 నీవుగాకను వేరులేదయ్యా-నినుగన్నవారలు చావుపుట్టువు
లేకయుందురయ్యా- దేవదేవుడవైననీవె దిక్కటంచును
దివమురాత్రియు - భావమున పరిశుద్ధులై నినుబాయకను
భజియింతురయ్యా ॥పర॥

4 యోగిజన వంద్యుడవునీవయ్యా వినుదలచువారల- భాగ్య
మేమని బలుకినవునయ్యా - తామసప గర్వాములకును
తెలియబడని నీకృపావన - దరియు గురు పాదములరెంటిని
గలియజూచిన తెలియునయ్యా ।పర।

5 ధరను ఖాశీం నామమోయయ్యా యితరంబులేకను-దృష్టి
కావల నుందువోయయ్యా - సోమసూర్యుల భావమొం
గియు రాకపోకలు లేవితావున - వారికలంబుగ నుండు
వయ్యా ॥పర॥

50. త త్వ ము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 మాయామయమై యున్న దేహము దీనిబాయ పరమాత్మ
సహాయము - హేయమా విషయముల ద్రోయువారలు
భువిలో-న్యాయవర్తనులై యుందురెపుడు హాయిచె
నఖిలాత్మగందురు ॥మాయా॥

2 బుద్ధికుశలత గలుగువారలు భువిని శుద్ధులై శుభరూపు
లామరూ-వద్దికతో గురుని పద్దుబూనినవారు - శిద్ధులై
శివరూపులౌగురు-వారె పద్ధతెరిగి భవమునందరు
॥మాయా॥

3 విపరీతములు వీడువారలు గురునికృపగలిగి గురుతులో
నుందురు- విపములన్నియువదలి నేర్పరులవువారె సఫలులై

సదయాత్మగొల్తురు-ధర్మనిపుణులై చపలమును గెల్తురు
॥మాయా॥

4 ఖండమావుల రీతిజగమని దీని ఖండనబాయుటె మహా
ఘనమని - పండితు లానందపదవిలో నిలచియు - ఖండా
ఖండములను గలియరు ధరను దండివారె ధర్మమీడేరు
॥మాయా॥

5 మందమతులకు దెలియరానిది హృదయమందె నివసించు
పరమాత్మదీ - సందియములు మాని బంధరహితులెల్ల
అందియానందమైయున్నది సుజన బృందమెప్పుడు బూని
యున్నది ॥మాయా॥

6 ధరణుదరియాగుముని సేవలో వరుసదప్పక మెలగువారిలో-
పతితపావనమగుచు హితవుగగనువారి మతిలో మహిమను
జూపుచున్నది - మరి యేగతిలేనిదని ఖాశింగన్నది
॥మాయా॥

51. తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 ఉన్నదిఉన్నట్లు దెలియకున్న సుఖము లేదురా - నిన్నునీవు
గాంచ నీకు భిన్నమేమిలేదురా ॥ఉన్నది॥

2 భ్రాంతిమూలమైన జగము చింతలపాలౌనురా-వంతనొంద
ఫలములేదు అంతుదెలియబోదురా ॥ఉన్నది॥

3 ప్రాప్తఫలము విడువబోదు తృప్తిగలుగ మేలురా-సుషుప్తి
జాగరములు నెచట గుప్తమౌనో దెలియరా ॥ఉన్నది॥

4 తెలివిగలిగి యున్ననీకు కలుషమింత లేదురా - సిలకషడ్గల
యోగ్యులకును అలసటేమి లేదురా ॥ఉన్నది॥

5 యముని బారిలోనజిక్కి క్రిములనొందజాలదురా - క్రమము
దప్పి మెలగువారిని భవములపాల్జేయురా ॥ఉన్నది॥

6 దేహమునను దేహినరయు యూహగలుగ జాలురా -
దూహకముల బోవరాదు అహమునణచ లేవురా ॥ఉన్నది॥

7 దృష్టికావల నీవనెవరో స్పష్టపరచి చూడరా - సృష్టియెల్ల
గాంచితాను దృష్టవంతులైరిరా ॥ఉన్నది॥

8 భయములెల్ల విడవగురుడు - నయముగా బోధించెరా -
దైవరూపమనుచు మనకు ధర్మములను దెలిపెరా ॥ఉన్న॥

9 శోచితోచకున్ననీకు గోచరమిటుగాదురా - దాగియున్న
ధనమునీవు జూచి సుఖము జెందరా ॥ఉన్నది

10 యీశుడైన దరియాగురుడే క్లేశములను బాపురా - మోస
మేమి లేదటంచు ఖాశిందాసు దలచుచుండురా ॥ఉన్నది॥

52. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 వందానమయ్యా (శ్రీ) గురుచంద్రా వందానమయ్యా -
వందాన మిదెగొనుమీ బంధాంహితా నీకు - సుందార
చరణార విందములనుగొలుతు- అందుయిందనకాక నీవే
కందు లేకను యుందువని - బుధు లెఱుదరో నీసేవ జేయుచు
విందుగా వినుతించిరటభువి ॥వందాన॥

2 నినుదలతునయ్యా భువనములందు ఘనుడవీవయ్యా - అజ్ఞా
మాత్రమైన చిదాత్మను - గనుమార్గమును దెలుప మూలమై
ముజ్జగంబులు - యనుపమాన యభేద్య యాశ్రిత జన
సుపోష జగద్విలక్షణ క్షణికమా దేహాద్యవస్తుల దునుము
దోషవిదూర నీకిదె ॥వందాన॥

3 పావనమయ్యా నీచరితాము సేవానమయ్యా - కోవిధనుత
పరమగోప్యమా నీమహిమ - కేవలానందమై కీర్తింపబడు
చుండ - భావమున పరిశుద్ధులెల్లరు బాయకను నిన్నేస్మ
రింపుచు - సావధానముగాను శాశ్వత సౌఖ్యమును బడ
యుదురు స్థిరులై ॥వందాన॥

4 మరువబోనయ్యా నీకృపగలుగు తెరవెవ్వరయ్యా - పాం
పూలన్నియుదీర్చ్చ వేదవేద్యుడవనుచు - మరుగుజొచ్చిన
నన్ను మన్నింపక నెవరు - ధరను దరియా గురునిరూపము
దాల్చి భక్తులబ్రోవనీవై యరుగుదెంచితి వనుచు - ఖాశీం
పరముజేరెదు తెరవుగోరెదు ॥వందాన॥

౫౩ తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఏక తాళము)

1 గురుకరుణకు సమమైనభాగ్యమిక ధరలో వెదకినగలదా -
యిదె తెరవనుచును వినవలదా సత్ పురుషులసంగతిగాదా
గనరాదా - మరువకమదిలో నిల్పినవారలు మహనీయులు
జనుమార్గముగందురు ॥గురు॥

2 సంసారయమములు బోనవబడిన వారికి సుందరయుంబులు లేవు-
సుఖమిందేనుని గనగలవా - భువి మించినటిది నీవు గావు-
యిటు రావు- అందముగను పూరించమయుదవై - యుండవు
నీకే బంధము లుండవు ॥గురు॥

3 నాటిదప్పకను మాటినడుమను- కోటిపాపమ్ము దిటువలె వారా-
యీ బాటను నడచియు గూడా - జంజాటములను దిగనాడు-
అదెంతో సు - చోటిన్నాను పెదవాదములకు - నీతోటి వార
లతో కూటము జేయుము ॥గురు॥

4 అంతరజ్ఞప్తిచె నిలచి ఆత్మారాముని చెంతను నిలచిన జాలు -
బహుసంతోషంబవు మేలు - యిహచింతలన్నిటి దోలు -
వివిధాలుగల పంతంబులు- బోజావిన వారలై - శాంతినిల
యులై శాశ్వతుగలతును ॥గురు॥

5 పరలోకమునకు బాంధవుడవు శ్రీదరియాగురువరు సేవా -
నిజధర్మంబులకు త్రోవా - సర్వార్థము దేయునతేవా - విన
రావా- అరమరలేకను భాశీందాసుని తెలుపుదిద్చగల వేద
సారమా ॥గురు॥

54, తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 యోగమును సాధింప దెలియునురా - భవబంధమిడుటకు
బాగుగను భావింపవలె వినరా ॥యోగ॥

2 యోగమనగా వేరె లేదు- భోగులకు గవరాదు సర్వత్యాగు
లైతె గాని దెలియదు- యోగమాంతంబైన సౌఖ్యము
॥యోగ॥

౩ కర్మవశులకు గానరానిదిరా-నిష్కర్ములై తే-మార్గమున
గను భాగ్యమిదియేరా-దుర్వాసంబుల ద్రుంచి కేవల ధాత్రి
సూత్రింపెకుగువానికి-నిర్మలంబై నిత్యసుఖమై నిర్వాణుల
నీతిమార్గము ॥యోగ॥

4 యెంతవారలో యెరుగగలదిదిరా - సుషీచారకులకు
సతతసంబై సాధ్యపడినదిరా - మంతనంబుల ద్వారకబోసిది
మహితమై మర్యాదగలదై-సరెకూట భ్రాంతులన్నియు
సమయఁజేసె సత్వగుణులిల ॥యోగ॥

5 నిశ్చితులకిది నియమమైనదిరా - నిత్యానుభవమున-పశ్చి
మాంతర వీధినున్నదిరా - దుశ్చరితులను గోరరానిది
దూష్యమేమియు లేనిదని మును - కశ్యపబ్రహ్మదులాదిగ
ఘనముగను భావింపబడిన సు ॥యోగ॥

6 హృదయమున నే పదిలపరచునురా - యితరులకు తెలియని
విధమిదే వివరింపబడినదిరా - వదలకను తనలో నె తానె
ముదమునను గను మోక్షమార్గము-విదితమై విపరీతముల
కును వేరుగానున్నట్టివేద్యము ॥యోగ॥

7 ధరనుదరియా హంసేక్షణ సద్గురుని - కరుణామృతంబై
వెరపులను బాపుటకు యీభువిని - సరసమై సజ్ఞానాత్మ
కంబై సాధనముల కసాధ్యమవుచును-నిరవయనమై ఖ్యాతిం
దాసుకు వెరపుదీర్చెడు విధముగలిగి ॥యోగ॥

౬౦ తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 చింతింపవలదు శ్రీధరుని కృపజాతుకా - వంతలను గూర్చెను
వాంఛలపైయోచక - వింతవింతలుగలుగు విధమైన పాయ
నీ వెంతమాత్రము జేర్చ నెరపు ఘటించుచు ॥చింతిం॥
2 చెప్పనలవిగాని చేష్టలను గల్పించి - ముక్తి తిప్పలు పెట్టి
పొంచగల భ్రాంతిని - విప్పజేవితదోషు - వీలుగా ఖండించిన
తప్పుత్రోవలబెట్టి తప్పిబ్బు జేయుక ॥చింతిం॥
3 లేనిజగమును జూచి హానియని దలచకను - పూనికలదని బలుక
న్యాయంబుగాదె - మానితంబుగ దీపంబు రాన్నగనువారు -
కానకనులను గాంచి కష్టపడియెదరు ॥చింతిం॥
4 తొల్లిజన్మమున జేయు ఫలము ననుభవించుటకు - గలిగినవి జన్మ
లవి కలవరము తెలసి - తెలిపించే భవములను తెగటార్చు
టకు గురుని సవిశేషదృష్టియే సార్థకమనుచు ॥చింతిం॥
5 ఘనను దరియాగురుని దయవలన ఖాళీం - తనహృదయ
గుహలోన దైవమును దలచి - దురితములుయిక తొలగి
పోవునటంచు - తెలుచుగా ధ్యానింప తలచేను పరుషక
॥చింతిం॥

౬౧. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 దేశికప్రభు గొలువరావె మనసా వేసటాలేమి లేపనరే -
ఆసించి భువిలోన యీషణంబులజిక్కి మోసపోయిన

ఫలము-లేశమైనను లేక - భాసురంబౌ పరిపూర్ణ విలా
సమును వివరించినిత్యము- క్షేమకరహితంబైన యీ యోగిని జూచి
మరుపక సుఖారంబని ॥దేశి॥

2 భూతపంచకమైన జగము దీనిచేత నెవరికిదెలియదనుము -
జాతకమూఢగవిష సంఘాతములనుగప్పి-భూతలంబున గనక
జాతకంబునుగాదు -లో- తెరంగును గాంచువారికి జ్యోతి
రూపంబనుచు నొకటై-ఖ్యాతిగను గనుపించు గురుకృప
చేత దెలియును దెలియుటకునటు ॥దేశి॥

3 లింగాంగ విధమెఱుగకున్న సర్వసంగరహితంబౌటసున్న-
మంగళప్రదమై తేరంగు వెరిగెదమున్న - శృంగాటకమున
మెలుంగవలెననిశము-యీ గీతులకీవిధము తెలియు ప్రసంగ
ముల భావింపబడదీ-సంగతిని గనుగొనుటకును గురుపుంగ
వుని దయ గలుగవలెనిక ॥దేశి॥

4 మూడు యేరులుగలియు చోటా మఠము గూర్చియుండుట
నదియే బాటా- వేదూకతోడ పై మేడాలా నిలచిన చేసియు
గలదందు తోడైనశుభముల వీడుచా-జాడదెలిసిన జాబు
నిక మనవాడగలిపిన ఫలమా- వైభవముజూచుటకు తా న
నీడయై నిజమెఱుగువారల తోడుగా నున్నాఁడు జగమున
॥దేశి॥

5 సార్థకమైన సర్వార్థములనుగూర్చ - వ్యర్థములను వదలు
వ్యవహారము బూనగవలెను- తీర్థయాత్రలు నిండియుండిన
దివ్యస్థలమీ దేహమనుచును - అర్థులను రక్షింప దరియా
అప్తుడై యున్నాఁడు దెలియు-పార్థితుండై యుండెఖాశీం॥ దేశి॥

57 తత్త్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 పరమామృతంబౌచు బరగుపరమాత్మను నా - తరమా
వర్ణింప భువినీ దెలియ - నిరుపమానందమై నిర్వికార
మవుచు - తరుగుమరుగేమిలేని తరతరంబులుమిగిలి కేవల-
ధార్మికులు గనుదారియై-(శ్రీ)కరముగను కళ్యాణయుతమై
కారణాద్యుల కరుణచేగను ॥పర॥

2 అందుయుండగ రాక ఎందుజూచినను - యింపొందియున్నది
నిండుగా విషయానందమేమియుగాక - బంధరహితంబౌచు
అందారికందదుగా-సందియంబులువీడి పరసుఖ మందగోరిన
వారికెల్లను - ముందు వెనుకన రాకనతఁట - నందియున్న
యాత్మరూపము ॥పర॥

3 దేహి దేహములను తెలివినియేయుని తెలియు - యూహా
పోహాలులేనిదీ-సర్వామోహములనువీడి - ద్రోహచింతన
లేని సాహసమమరినదీ-బాహుబలములకందరాకను కూహ
కపు విద్యలచె తెలియక-యిహాముపరమును వివరమెరుగక
విశ్వరూపంబైనదదియే ॥పర॥

4 ధరనుదరియాగురుని కరుణచేతను-పరమునరయుటకు తెర
వాయెను-మనవకనుఖాశీం మర్యాదగాపాడ- దురితములు
దూరమాను ॥పర॥

58. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - ఏక తాళము)

1 దేవదేవుని తెలియలేవా-నీవు కావరము గనీవుగానకున్నావు-
నీవెవరో నిన్నెరుగరావా - సర్వజీవులు నీవనుచు నీవెరుగ
బోవ ॥దేవ॥

2 సతమా సర్వము విడచి వ్యత్యస్తములు జూపు విషయముల
బారి - అత్యాసగలిగినను సుఖము నగోరీ - మృత్యుభయ
మును లేక మరతువట కోరి ॥దేవ॥

3 భక్తిశ్రద్ధలు గలిగియున్న బంధ ముక్తులు నెరుగని పర
మాత్ముడున్న-యుక్తమానే తెలియునన్నా-మాయాశక్తి
సహితమైన జగములు సున్నా ॥దేవ॥

4 ఆరాటములు పొందబోకు సకలాధారుని ధ్యానంబె దరి
యానునీకు- ఘోరాశలనుజిక్కి చెడకు యీధరణి ధన్యులకు
తారియా తనకు ॥దేవ॥

5 ధరను దరియాగురుని కరుణను నీవు భావమందుననుంచి
ప్రార్థించియున్నా- ఏవారు లేకుండ ఎపుడు సర్వాత్యాగ
ముతో శ్రీమ:దునను ॥దేవ॥

59. తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 ననుకడతేర్చుమో ఘనముగు దేవా - వినయముతో నిను
వినుతించెదాను ॥నను॥

2 మాయామయమని మదిలో నిను నే - బాయక దలతును వాలించగదే ॥నను॥

3 ఎన్నాళ్ళకు నినుసన్నుతిజేయక - మన్ననగలదే మహనీయ భువి ॥నను॥

4 ఘట్టిగనీపద కమలములెదలో - పట్టుగనిల్పియు ప్రార్థన జేతును ॥నను॥

5 సమయమిదే నా స్తవమునుగైకొని - సుమతులగమగొను క్రియమున నిల్పియు ॥నను॥

6 అందరిలో నను నుండగజేయకు - వందనమయ్యా సుందరమూర్తి ॥నను॥

7 డక్కనీవె నాదీనతబాపవె-చక్కనిస్వామి నన్ను చిక్కుల బెట్టక ॥నను॥

8 తెలిసి తెలియకను మెలగితిధరలో - తొలగజననుచు నన్ను కలవర పెట్టక ॥నను॥

9 అసత్యోద్ధారక కోపము జేయకు - నాపై దయతో డదావున జేర్చియు ॥నను॥

10 బాధలపాలౌ భవములనుంచకు - వేదవేద్యనిన్ను కాదన నెవ్వరు ॥నను॥

11 దాసపోషణ శ్రీహరియాగురువర-మోసము చేయకు అసించి తిని నిన్ను ॥నను॥

12 ఖాకేందాసుని వేసటబాపవె - యీశుడవని నే దోసిలొగ్గితిని ॥నను॥

60 తత్త్వము

(జేహాగ్ రాగము - మిశ్రగితి)

1 అన్నిరూపములవుచు నగుపడెను దేహముల - నున్నపర
మాత్మ తానొక్కఁడెగాదా- భిన్నమై దోచుమను భీతి
గల్పింపునవి - సున్నగాకను వేరె నున్నదనగలవా॥అన్ని॥

2 ఆదిఅంత్యముగలిగి అపరాధముల మునిఁగి - మాధవుసిగన
కున్న మర్యాదగలదా - పాదుకొని పరతత్త్వశోధనకు
దూరమై - నాదినీదనుమాయ వేదనలేలా ॥అన్ని॥

3 ధన్యత్వమొనరించి ధరణీధవునిసేవ - అన్యమురుగనిబోధ
కాధారమాను - సూన్యులకుగనరాని శులభసాత్రింబిడి-
మాన్యులకుగనగలుగు మర్యాదయవు ॥అన్ని॥

4 భక్తవరాదీను భగవాన్ అనిమునులు-ముక్తికొరకై చాల
మోదముదఁచు-వ్యక్తిగలిగియుభువి యీశుడవై యీశు
గొన-భక్తితోసర్వేశు బాలింపనవును ॥అన్ని॥

5 దివచంద్రతారలకు దిగ్దేవతల కాది - దేవుడవని మునులు
దెల్పువాక్యములు-వివరింప వేరులేదను యీశ్వరులకును
కవులకల్పన లవు ఋషుల ॥అన్ని॥

6 దరియాపహుశేన్ షా గురుదైవముఁనుచు-నీ తలపులోనుంచి
నను దరియానను మూ-వెరపు లేదిక నాకు వ్యాప్తమైగురుని
మరువులేకనుగొల్తు మర్యాదతోను ॥అన్ని॥

7 ఖాశీందాసుని గాసిదీర్చి (శ్రీ) గురురూపంబై యిలనూ
అన్నిటయున్న ఆరాత్మను తనలో యున్నదైవమును
జూచేన్ ॥అన్ని॥

61. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 వందనంబిదె జేతు గురుదేవా నాపైని దయతో బంధముల
బరిమార్పవిటు రావా-ఎందు వెదకిన నీవె సర్వానందమయుడ
వటంచు నిర్మలులందముగ నినుగూడి విషయములందు
జేరక నిత్యసుఖులై-యుందురని నినుముందుదలచెదను గత
ద్రోహములను - క్రిందుపరచెదననుచు గొలచెదను -
మందుడను మర్యాద దెలియని మానవుడనని నన్ను జూడక-
పొందుగను నీచరణ సన్నిధి- నందజేయవె సుందరాంగ
॥వంద॥

2 పరమపావనమైన నినుజేరి నీకంటెనితరము నరయకను
నిజమెరిగి నినుజేరి-పరువుబారక యింద్రియంబుల పద్ధతిని
గురుతెరిగి నీపై గురిచె- మాయా నటనలన్నియు గోర
కను బ్రహ్మానుభవమున - భరితులై భవవారధిసిగడచి
నీలోగలచెదు- తెరవిదేయని ధీయుతులుజూచి కరుణగల్గి
తెల్పువాక్యము - స్థిరమటంచు నమ్మినీకృప నరయుభాగ్య
మొసంగుటకునిను మంతకును మదిలోననిల్పియు ॥వంద॥

3 నమ్మరానిది దేహమని దెలసి దేహాభిమానము సమ్మతింపక
సాధువై నిలచీ - యిమ్మహీస్థలమునను గురువరు సమ్మతిని
గని స్వార్థమును నెగజిమ్మి - చిన్మయులవుచు హాయిని
నెమ్మదిగ బొరెయుచును జగమును - బొమ్మలాటగ జూచి

నిలచిరిగా-అవివేకమెవ్వఁడుక గ్రమ్మసీయక గనతగాంచిరిగా -
నమ్మినమ్మక నుండుసంశయ నిమ్ముగను జేర్చకను నీలో-
తన్మయత్వము నొంది శాశ్వత ధర్మములన ధర్మాత్ములైరని
॥వంద॥

4 అన్నినీవైయున్న నిజమెరిగి సకలార్థ సాక్షిగ నెన్నినీకథ
లానుటకు మరిగి-భిన్న భిన్నములైనమాయను - యెన్న
డైననుజూడ నేరక యున్ననతోనిను జేర నెంచియు-నన్నలకు
మిగిలున్ననిన్నే యెన్నుచును విశ్వంబులోపలను-విబుధాళి
మరువక నున్న వారిని విన్నదాదిగను- పున్నతోన్నతమైన
నీవె నన్ను దయతో బ్రోవగలిగిన - కన్నతండ్రివటంచు
నెరిగియు ఘట్టిగా నీ భజన జేయుచు ॥వంద॥

5 ఆశజెందియు దోసిలొగ్గితిని (శ్రీ)సద్గురువ ప్రభో నీరమానులు
లేనిదెరిగితిని - మోసమేమియు జేయకూ నాగాసిదీర్చెద
పనుచు నమ్మియు - భాసురంబై వెలయు నీకృప జేసినీ
నామామృతంబును-దాసదాసుడ నౌచుగ్రోలుచును-దరియా
హుస్సేన్‌షా దేశికుడవని మదిలో మరువకను - వేసటలు
లేనట్టి నిన్నెడబాసినను ఫలమేమిలేదని దోషములు
దొలగుటకు-ఖాశీం దాసుడను నీదయనుగోరియు ॥వంద॥

62 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళం)

1 స్వయంభవుడవై భయంబుబాపెడు-దయామూర్తివని యం
దురు - రయంబున నను రక్షించుటకును మహానీయుడవని
గందురు ॥స్వయం-

2 చరాచరంబుల కాధారంబౌ స్వామివి నీవనియందురు - విరాగభక్తుల మొరాలకించె నిరామయుడవని గందురు - పరాకులేకను పాలనజేసే ప్రభుడవునీవనియందురు- మొరాల కించియు విరామమొసగే మూర్తివినీవనియందురు-గణింప నీవేఘనుండవని నీ గుణంబులెగనుచుందురయా ॥స్వయం॥

3 గుణాతీతమై గురుతుదెలుపు సద్గురుడవు నీవనియందురు - గణింప నీవె ఘనుండవని నీ గుణంబులెగనుచుందురు - సదానీభజన ముదంబుగూర్చుట యదార్థమని బుధులం దురు - నిదానమున నీకథల్ వినుచు నిదె సుధామయంబని గందురు ॥స్వయం॥

4 ఆత్మానాత్మల జాడదెలియుటే యధికంబనిఘనులందురు- ప్రత్యక్షంబని భావములోపల భాగవతులుగనుచుందురు ॥స్వయం॥

5 ధరలో దరియా గురువరుసేవయె ధన్యతగలదనియందురు - వెరువకు భాశీం దాసునికిదే వేడుకయని ఘనులందురు ॥స్వయం॥

63. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 మహనీయ నీకృపయె మానవాళిబ్రోవ మర్యాదగల దాయెను-వివరింప నిది బహు జన్మఫలమాయెను- కహాన మున నినుదలచు సత్ పురుషశ్రేణిలో- వివరింపుచుందువని

వేడుక చెబుధులు - అహామునణాదియు యాత్మసుఖమున-
యిహాపరంబుల రాశి నీవె - భువనముల పాలింతువని నీ
స్తవమునను భవరహితులైరట ॥మహా॥

2 అంగవిలక్షణ మంగళ ప్రభ నీవె సంగాము లేకుందువు
సర్వాత్ముడవై భంగ మేమియు జెందవు-రంగుమీరిన నీ తె
రంగు గను వారల పొంగుచు నీకథలె-శృంగారముగ వినుచు
జంగమస్థావరములందున-నింగిపోలిక వెలుగు నీఘనసంగమున
సర్వార్థములు గొని సంతసింపరె సాహసులై ॥మహా॥

3 అన్నిరూపములకు ఆధారమైయున్న నిన్ను - యెన్నుచు
సర్వము నీవె యనుచు భిన్నపరచక సనిశము-మన్ననతో
నీదు సన్నిధి బాయకయున్న వారలెనిన్ను గన్న వారౌదురు-
తన్ను దెలియని వారు నీభువి నెన్నిటికినిను దెలియబోరని-
భిన్నమౌ మాయావిలాసము తిన్నగా విడదీయు మేలౌ ॥మహా॥

4 దండిగ నీకళల నుండజూచినవారె - నిండి నీలోనుందురు
యితరముగ నక - కుండలాగ్రముగందురు-పండితులెల్ల నీ
యండ జేరియుగాదె-మొండివాదములెల్ల ఖండించి ఘనులైరి-
మండలత్రయములను మీరియు - ఖండమై వెలుగొందు
నిష్కళ నుండి వీడక నీపదములు - మెండుగాగని మెలగు
చుందురు ॥మహా॥

5 వాశీగ దరియా గురుదేశిక మూర్తివై వేసాట లేకుందువు
భక్తుల హృదయ నివాసివై వెలుగొందువు - మోసాము

లేని నిర్వాసనగల సుఖము భాసిలుండిన విషయవాసన గలదని - ఆశచే ఖాళీందాసుని వేసటలు కాయుటకు నిది యభ్యాసమని దినదినము మరువక ॥మహా॥

64 ద్విపదార్థములు

(శంకరాభరణము - ఆదితాళము)

వద్దికతోడను వాంఛలు వీడి - శుద్ధత్వమున పరశోధన జేసి
అద్దములో నీడ నరయుచందమున - సిద్ధులై దివ్యాత్మ
చిత్తంబులోన ॥బద్ధత లేక గందురూ॥
బ్రహ్మానుభవులై యుద్ధర పెలయుచుందురు - కద్దూలేదను
వట్టి రద్దూల పాలుగాక - హద్దూగనిలచి నిశ్చయార్థులై
యనవరతము ॥బద్ధత లేక గందురు॥

65

నూటిగా మనసు సుషిరమున జేర్చి బాటవీడక కలుష బంజనులౌచు - బూటక జగమని పొందుగోరకను నాటక ధారునీ నయములో గాంచి ॥కూటాము వీడకుండేరు॥
కుశలులై సుజనగోష్టినిగూడియుండేరు - ఆట పాటలనైన ఆత్మానుభవమువీడక మేటిపదవి గోరిలితి - సాటిలేకున్న దని ॥కూటాము వీడకుండేరు॥

66

నిజతత్వ మెరిగియు నిర్మలులౌచు కుజనులగూడక కోవిధ వంద్యు - భజన జేయుచు చాల భక్తి శ్రద్ధలతో

విజితేంద్రియత్వమున వెలయుచు తాము ॥గజిబిజిలేక గందురూ॥

ఘనులౌచు నెంగు విజన స్థలమునుందురు-అజహారి రుద్రు లాకు ఆధారమైనవాని - సుజనూలుతమలోఁజూచి సుఖ రూపులవుచు నెపుడు ॥గజిబిజిలేక గందురు॥

67

(శ్రీ)కరంబౌ గురుని సేవింపుచుండి లోకవార్తలు మరచి లోకేశుగాంచి - పాకమెరిగిన వారి పద్ధతుల్ వినుచు ఏకాంతమున పరము వీక్షింపగలిగి ॥శోకామోహము జెందారు॥

శుభగులై సత్యలోకాము నందె నిలచేరు-చేకొని గురుని యాజ్ఞసిద్ధిగలిగినవారు రాకపోకాలు లేని-ఏకావమా పదవి గనుచు ॥శోకామోహము జెందారు॥

68. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - ఏకతాళము)

1 గురు కరుణామృతము నంద గోరిన నరుల దురితము లన్నియు దొలగునె మనసా- హృదయమందున గురుని వడలకయున్న పదిలమా పరతత్త్వమొదవునె మనసా ॥గురు॥

2 ఆరుచక్రముల యందమరీనహంస - పాదుదెలిసినభవము బడద్రోయుమనసా-కూటస్థానమునందు గురినిల్పియున్న- దీటులేని పరము దికొ్కనె మనసా ॥గురు॥

3 కలవంటి సంసార కలవరములలో తలపుంచకను పరుని దలుపావె మనసా- వెలిలోను వ్యాపించు విశ్వేశుకృపచె బలమైనమాయాను బడద్రోయుమనసా ॥గురు॥

4 అంగవిలక్షణసంగతిదెలసి- భంగాముగానున్న భయమేమి మనసా-బాసులబ్రోచెడు దరియాగురువరుని శాసనంబును విడువ జనదె ఓమనసా ॥గురు॥

5 దోసిలొగ్గిన భాశీందాసు యెల్లప్పుడు - దేశికుని సేవయే ఆశించెమనసా ॥గురు॥

69. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 గురునికరుణ బడయువారలు నిజతత్వమెరిగి - పరమపదవి చేరుధీరులు-నిరతమానందాబ్ధిలోన నిలచి నీతివంతులౌచు- తరుగులేని సుఖముగలిగి-ధన్యులైరి ధాత్రిలోన ॥గురుని॥

2 తలపులుడుగు తావుజేరియు తమలోనవెలుగు - కలిమిగోరి కలతదీరియు - వెలిని లోను ఏకమవుచు వెలయుసర్వ మయునిగలసి - మెలగివిషయరహితులౌచు మెళకువాత్మో మేలుగనిరి ॥గురుని॥

3 నాదమున వినోదమందియు ఆద్యంతమనని - బోధగలిగి మోదమందియు - నాదినీది యనెడు మాయ పాదుపీడి భావమితర శోధలను జొరక పరమ సాధులై భవబంధ మిడిరి ॥గురుని॥

4 హాయిగలుగుఅజపమెరిగియు-అభ్యాసమున హి ధేయులవ్రుచు
ఛాయ కుండియు - మాయ మవుటకిదియు సాయమైన
మార్గమనుచు - ధీయుతులఖిలాత్మగాంచి కాయములను
గానరెపుడు ॥గురుని॥

5 పెక్కురూపులైనజగమున సర్వేశ్వరుండు - ఒక్కరూపు
డనుచు నెరిగిన-జక్కపడును జన్మఫలము చిక్కులేమి లేవ
టంచు - మక్కువతో దరియాగురుండు మర్మమెరుకపరచె
ఖాశీం ॥గురుని॥

70. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 శ్రీకరంబగు దేశికప్రభుని పదపద్మములు గనలేక విరుగుట
వ్యర్థమాయువని - రాకపోకలు లేని పదవి నిరాకరించిన
వారికెప్పుడు - లోకభ్రాంతియెగాని మరియే లోకమున
విశ్రాంతి గలుగదు ॥శ్రీక॥

2 ఆదిమధ్యాంతములు లేకున్న నిగమాంత వేద్యుని - మోద
మునగనసుఖముగలదన్న-పాదుకొనిబ్రహ్మండమునకును
యాధారంబై సకలదిశలను - వేదవేత్తల యనుభవంబున
బోధపడు నిజతత్వమెరుగుము ॥శ్రీక॥

3 చూపు రూపము లొకటియా విధము నీలోన గలిగిన
వ్యాపకుని గను తెరవు యిదియనుము - లోపమేమియు
లేక యావరలోకమున జేరుంటివా-యేపాపములు నీదరికి
రావని - తేపతేపకు తెలియుచుండుము ॥శ్రీక॥

4 హృదయము పద్మముకుదిలవరచియును వదలకను నీవా సదయు
కృపగాంచియును మెలగికను-కోరుదుపుడి కామాదివృత్తులు
వడల గలపి పథము నెరిగియు - అచలమై మెరుగును లేక
శాశ్వితపు సదనమును విడబోకు పునికము ॥శ్రీక॥

5 నాశికాగ్రప్రకాశియాదరియా గురుదేవుగొలచిన మోస
మేమియులేదు నిజమరయు - భాసురంబగు సర్వసము
నుల్లాసివై భజియింప క్లేశము బాసి చన భవనాశమా నిదె
నాశనంబన వినవె ఖాళీం ॥శ్రీకరంబగు॥

71. తత్త్వము

(కళ్యాణిరాగము - మిశ్రగతి)

1 వినరే బుధజనులార విశ్వాత్మకథను-పనిబూనియును వారె
పరిశుద్ధులిలసు ॥విన॥

2 ఆదిఅంత్యము లేని యానందమయుడు - వాదబేధము లేక
వకలైయున్నాడు॥విన॥

3 లోకాలోకము లేమిగాకయున్నాడు - శోక మోహాములచే
శుష్కింపబోడు॥విన॥

4 అసమానమై తాను యలరుచున్నాడు - దిశలెల్ల పరికింప
వశము కాబోడు ॥విన॥

5 సర్వశక్తివహించి సాకుచున్నాడు - దుర్వివాదములచె
దొరకకున్నాడు॥విన॥

6 సగుణనిర్గుణములకు సాక్షియైనాడు - పగలు రేయనరాని
పరమాత్మడతడు ॥విన॥

7 నాశరహితంబైన నారాయణుండు - దేశికు కరుణచె
దెలియనున్నాడు॥విన॥

8 దరియాగురుకృపగలుగ దయయుంచినాడు - పరిచుడను
చును ఖాశీం వదలకున్నాడు ॥విన॥

72. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

శ్రీరామ రామరామ శ్రితగుణస్థోమ శ్రీరామ రామరామ
॥శ్రీరామ॥

1 శ్రీరామరామయనియేమానవుండైన కారుణ్యముగ ఎంతో
ప్రేమతోబిలచితె-నీమనిష్ఠలులేక ఎప్పుడు స్వానుభవమున
జూచు వారల - కామితార్థంబుల నొసంగుచు ప్రేమతో
రక్షింతువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

2 ఏకాంతమందుజేరి శ్రీరామయని ప్రేమతో స్మరణజేయు-
ఏకాకారముతోడ ఎల్లప్రొద్దులయందు-చీకాకులేకుండ చేరి
యుందువురామ-ముందు వెనుకను సందులేకను సందియంబు
లేక ఎప్పుడు-ఆనందముగ నినుగొలచువారల డెందమందున
జేరి యుందువు ॥శ్రీరామ॥

3 బాహ్యత్రిపుటిని మరచి ఎప్పుడునూ శ్రీరామ యనిస్మరణ
జేసిన శాంతినిత్తువయా- అంతరత్రిపుటిని జేరనివ్వక సంత
తము నినుగొలచి నప్పుడు ధ్యేయమగు పరమాత్మరూపై
వ్యాపకంబై యుందువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

4 అంతరాంతర త్రిపుటియందునా లక్ష్యార్థముంచి స్వప్రవర
చిన జ్ఞానదృష్టికి-చావుపుట్టుకలులేక కేవలాత్ముండ వగుచు
ఎప్పుడు బయలు బ్రహ్మంబగుచు నీవే ద్వయము లేకను
యుందువయ్యా ॥శ్రీరామ॥
5 వాచకంబున రామయనియూను శ్రీరామునిన్ను మానసంబున
చెదరనివ్వకను- జ్ఞానమందున జ్ఞప్తినుంచుక జ్ఞప్తికూడ
మరిచియుంతట-తానునేనను వెరుకలేకను ప్రత్యగాత్ముండ
వగుదువయ్యా ॥శ్రీరామ॥
6 రామరూపమె తంగెళ్ళార్యుండు భక్తుల కెల్లను స్వానుభ
వమై తెల్పె ఆర్యుండు-అనుభవం చే యనుచు నెవ్వడు వప్పు
గాదరియాకు వేగమె ఘట్టిగను దెల్పుదువు రామా॥శ్రీరా॥

73. తత్త్వము

(తోడరాగము - మిశ్రగతి)

1 ఏది ఎటుల జరుగనౌనో యెరుగ నెవరి తరముగాదు -
వాదులాడ ఫలము గలదె వసుధ నెంతవారికైన ॥ఏది॥
2 పూర్వ పుణ్య పాప ఫలము కార్యరూపమై జనించు -
నిర్వహింతునకు నీవు సర్వమయుని కరుణగాక ॥ఏది॥
3 పుట్టి భువినిబడియు మరల గిట్టువరకు ఖర్మఫలము - యిట్టి
దనగరాదు దీని దిట్టపరుపబోకు మెందు ॥ఏది॥
4 మానవ జన్మంబు పరిభుని ధ్యాన్నమునకు గలిగెననుచు -
జ్ఞానమొంది మరువనీకు న్యానమానా భవంబు విడదు ॥ఏది॥

5 జనన మరణ దుఃఖములను వెనుక ద్రోయు వాసిగాదె -
ఘనులటంచు పలుకు పుత్రిలను ఘనాభోగమున భరింపవలదె
॥ఏది॥

6 గురుని శరణ వలన తనదు గుర్తు దెలియవలెను గాని -
తిరుచు శాస్త్రములను జదువ తన్నెరుగ గలరె భువిలో
॥ఏది॥

7 తన్ను దెలియకున్న మాయ ఎన్నడైన విడువబోదు -
భిన్నమైన మార్గములకు యెన్నబోకు యెప్పుడైన ॥ఏది॥

8 చపల గుణములన్ని వీడి నిపుణతతో నిన్ను గాంచ - సఫల
మౌను జన్మఫలము అపరిమితానందమమరు ॥ఏది॥

9 వాసిగను దరియా హుస్సేన్ షా దేశికుని సత్కరుణ వడసి -
దోసిలొగ్గి ఖాశీమా నీ వాసించుము అదియె మేలు ॥ఏది॥

74, తత్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 భావాతీతంబైనది సద్గురుమహిమ భవములంటకయున్నది-
కావారములుమాని ఘనులానందముబూని నీవు నేనగాని
తావుజేరిననిదియె ॥భావా॥

2 వెలిలోనిర్మలమైనది సద్గురుమహిమ కలకాలమునునున్నది-
తులలేని పరసౌఖ్యమొనగూర్చి దృఢమైనబలమొసగి భవ
బంధముల బాపుచున్నాది ॥భావా॥

3 అన్నిటతానైనది-సద్గురుమహిమ యెన్నవలవియుగానిది-మాన్నవతో తను తా గన్నవారలవరమై సున్నైనమాయ తో నెన్నడు గలియక ॥భావా॥

4 అండబాయకనున్నది-సద్గురుమహిమనిండినిజమైయున్నది-యొండమావులరీతినుండుజగమునుగనక-దండివారలమదిలో దయజూపె ధర్మామై ॥భావా॥

5 వెరపులన్నిదీర్చేది-సద్గురుమహిమ వేదావేద్యంబైనది - చరితామై దరియాగురు కరుణాకటాక్షమని-ధరణు భూశీం దాసు శరణనుచు మరువానది ॥భావా॥

75. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 నిన్ను దలచెద దేవ దేవా-నన్ను మన్నించి బ్రోవనిటు రావా - ఎన్న శక్యముగాని విశ్వపాలన నీవె-కన్న బిడ్డల రీతి కరుణతో జూతువట ॥నిన్ను॥

2 కపట వాంఛలలోన బొరలి-నీను కృపజూడకను మాయ వదలి - విపరీతములచేత విర్రవీగుచు భువిని-అపరాధినైతి నన్నాజ్ఞలో నిలుపుమని ॥నిన్ను॥

3 కల్ల జగమని దెలియలేక-వట్టి కలుషములజిక్కి నినుగనక - ఆల్లిబిల్లిగ దిరిగి ఆయాసమున నీవె - చల్లగను రక్షింప స్వామి నను వెరవుతో ॥నిన్ను॥

4 ఎందరిని గాచితోవో మున్ను-ఇపుడు ఎందరుండిరో గొలువ
నిన్ను - అందరిలో నేనొకడ నతిదీనుడను- విషయ బంధ
ములు వెడలించి భవము బాపెద వనుచు ॥నిన్ను॥

5 సర్వ రూపకుడ వీవనుచు - బుధులు యుర్థిసలిని బలుక
వినుచు-నిర్విచారంబుననునీవె సర్వంబనుచు-దుర్వాదము
విడువ దోడ్పడుదువని నమ్మి ॥నిను॥

6 అంతరాత్ముడవైన నీదు-ఘనము వింత వింతలకెల్ల పాదు -
సంతోషమున నిన్ను స్వాంతమున పూజింప-చింతలన్నియు
బాపి చెంత జేర్చెద వనుచు ॥నిన్ను॥

7 ధరను దరియా గురునిసేవా-సర్వధర్మములను తెలియుటకు
త్రోవ - మరువక ఖాశీం మానసంబున నీదు-స్మరణ
జేయుగ పాపమతి సమయునంచు ॥నిన్ను॥

76. తత్వము

(మిశ్రగతి - నాదనామక్రియ)

1 గురువరుని సేవా-పరమార్థమును గురుతెరుగు త్రోవ-
అరలేక ననిశమును మరువాక జేయుచును - సిద్ధులైన
వారలె యీదురితాబ్ధి తరియించి - పరమ పదవికి జేరు
భాగ్యము బడయుగల సద్భక్తులని ముని-వరుసగా మహా
నీయులెల్లరు ఒక్కరీతిగ బలుక వినమె ॥గురు॥

2 యింగితపరులు యిష్టాయిష్టములు లేని బుధులు - మంగళ
కరమై చెలంగు సర్వాధారు సంగతిగని-విషయ ప్రసంగ

మేమియు లేక-హంగుగ లుగు నటంచు మరువక ఆత్మరూపము
నెఱుగుకొరకై-భంగ మేమియు లేక విజ్ఞాన పాదముల బాలించు
రెప్పుడు ॥గురువరుని॥

3 ఆదిఅంత్యము నుగాక నువెలిగే-బోధారూపమును శోధించ
గురు దేవు యాధార మేగాక-మేధావులకు యితర సాధన
మేమాను - నాదినీదని బలుక రాకను గాధలేమియు లేని
స్వప్రకాశ భ గోదనల పాల్గొని పరము-సుధామయంబని గొలు
చుటకుగద ॥గురువరుని॥

4 అతివినయమునను సేవింప సద్గతి గాంచనవును-మతిమంతులా
త్మార్థహిత మెఱుంగ గోర-(శ్రీ)సతి యేసర్వము దెల్ప క్షితిపై
నవతరించి-పతిత పావనమైన మార్గము - శృతిహితంబుగ
దెల్పి దయతో-పతన మేమియు లేని నిర్మల వ్రతముజూపిన
వారె గురులని ॥గురువరుని॥

5 పతితపావనము శ్రీగురు దరియూ పాదసేవనము-అతివినయ
మున తానా కాశా తీతంబైన-పరమాత్మ సేవించి బంధంబు
లనుద్రుంచి-పరము జెందుచునుండు ఖాశిం వదలకను-తన
హృదయమందున పదిలపరచెను భక్తితో గురుని॥గురువ॥

77. త త్వ ము

(మిశ్రగతి - ఆనందభైరవి)

1 గురునాధు సేవా తత్పరులైన - తరియింప తెరవౌను-
గుతిగాంచుమా పరమానంద భరితమా భజియింపుమా -
వెరవులన్ని యుదీర్చి ఈశ్వరుకరుణానుస్థిరమై వెలుగగమతి

యేదురితాములున్న వె - తరుణమిది నీవరసి నిర్మల తావు
జూచియు ధైర్యమున యేకొరతలేకున్నట్టి సత్పథ యిరవు
జేసుక నున్న మేలా ॥గురు॥

2 తెలిపినంతయెనీవు తెలివిలోజూచియుకలతలన్నియుపీడ వె-
నిజతత్త్వార్థములవిజేసుకగూడ వె - పలుభ్రాంతులనుబోవ
ఫలమేమిగలుగదు-వెలువలలోపల వెలిగేపరాత్పడు తలపు
లను దలచియు - సుధామృతధారలను గ్రోలుచు-భవాం
బుధి మెళుకువతో నీదంగ గలిగిన-తెలివియె తెలివియౌన
జెల్లును ॥గురునాథు॥

3 అతిరహస్యమైన శ్రీహరికథలు విని కన- మతిమంతులైరీ
భువినీ-సర్వాత్మసంగతి దెలియగలరీయవనీ- అతులితమహా
పదవి వెదకిజూచెను మలిన హితవుగలసినవారి జతనుండుట
యెగాని - పతితులకుగనరాని సత్యవ్రతులు దీనిని స్వాను
భవమున-గతియటంచు నెరుంగువారలె-క్షితినిధన్యాత్మ
లయ్యెదరు ॥గురునాథు॥

4 గంగయమునలమధ్యసంగములో నీవువంగిస్నానము జేయు వే-
పరమాత్మని తొంగిచూచుటె హాయియే - అంగలింగై
క్యమె అమృతపదవియనిపొంగిమహాత్మలు భోగ్యులయ్యెద
రిలను - ఇంగితుల గలిగినసుగద నిస్సంగులై బరగుటకు
నిర్మల సంగతిని విడబాయకను భవసంగమును జేరగా
వలదిక ॥గురునాథు॥

5 దాసులబ్రోచుటె తెగినపనియైన (శ్రీ) దేశికు మదికెంచవే సుజనులగూడి మోసములనుత్యజించవె - వేసటలేనట్టి విధ మిదియె యెరిగిన గాసిగలుగగబోదు - కలలోనైననునీవు ఆశలన్నియు విడచి దరియాదేశిక ప్రభుజేర అఘములు బాసి సర్వా సుధీపదవిని వాసిగా గననవును ఖాశీం॥గురు॥

78 తత్వము

(శంకరాభరణము,- ఆది తాళము)

1 మానసమా గురుపాదతీర్థములు మరువక గ్రోలిన మర్త్యా దవునిక - జ్ఞానవశంబున ఘనునిగానకను - హీనగతితో నీవేలచెడెదవయో ॥మానసమా॥

2 మక్కువతోడుత మాధవుపదములు దిక్కనినమ్మితె చిక్కులువిడునో ॥మానసమా॥

3 జారతనంబున వారకాంతలతో జేరి సుఖించిన దారిదెలియ దిక - నారాయణయని నామముదలచిన ఘోరకలుషములు దూరమవునుగదె ॥మానసమా॥

4 యుందుగాను దరియాగురుచరణము లందంబున యానందిం చెడు-సందియుంబు సర్వంబు సమసునో ॥మానస॥

5 దోషదోషములు వేసట లటంచెను భాసురాత్మకుని పఠియిం చును - నీఆశపాశములుతోయ నిర్మలాప్రకాశము వాసిగ గల్గును ఖాశీమా ॥మానసమా॥

79. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 రామా నీదగునామమేమాని వర్ణింతు పామారత్వము బాపరా - సామజా వరదూడవనుచు చక్కగా నామదివ నిల్పి - నీమముతో నీనామ మెప్పుడు వేమరక భజియిం పుచుంటినీ ॥రామా॥

2 మును ప్రహ్లాదుని బ్రోచి ఘనయశము వడసిన అనఘ మూర్తి వీవెగా - దినదినము నీసత్యకథలను వినుచు మనస మున దలచుచుండెడు-మనుజులకు యికజన్మ లేదని వినమె ఆర్యులు దెలుపుచుండగ ॥రామా॥

3 మురహారియనుచు నీదరిజేరి యుంటిని కరుణా నాపై యుం చరా - పరమపావన నీదునామము సతతమును మదిదలచు చుంటిని-అరమరేలనో బ్రోచుటకు నీయాభిమతెంబది దెల్ప వేరా ॥రామా॥

4 దాతావు నీవని దరిజేరియుంటిని పాతాకములు బాపరా - పతితపావననీదునామము సతతమును మదిదలచు చుంటిని- క్షితిని సావరప్పా లెమెందునయు తులితంబుగ వెలసియుండిన ॥రామా॥

5 దాసుడ ననుచు నీదాపుజేరియుంటి వాసుదేవా బ్రోవరా- వేమరక నీనామమెప్పుడు ఆశచె మదిదలచుచుంటిని-ఖాళీ మును దయనేలు బొరవని దోసిలొగ్గితి గాసి మాన్పరా ॥రామానీదగు॥

80. తత్త్వము.

(బేగడరాగం. ఆదితాళం.)

1 ఓ న్నమశ్శివాయను మంత్రం నాపాపములను తెగనఱిం
చేనురా - నమశ్శివా యని నామంబు నందున నాగురు
మూర్తి నాకు తెల్పెరా ॥ఓన్నమ॥

2 నా యనుబీజాక్షరము భూస్థానంబై యుండెనురా - గణ
పతి కెప్పుడు స్వానుభూతియై గమ్యంబై దనరారుచుండురా
॥ఓన్నమ॥

3 మా యను దెల్పిన యక్షరము మాయాతీతంబై నదిరా -
యిమ్ముగస్వాధిష్టంబున కిరవై నలువకు నెప్పుడు నానందిం
పుచు ॥ఓన్నమ॥

4 శి దెల్పినయీసిగనా మంసిద్ధయియున్నదిఘననామం-మణిపూ
రకమున మహనీయంబై పవ్వగవిష్ణుకు వందన మొసగుచు
॥ఓన్నమ॥

5 వ రూపంబై వచ్చేనురా వైరాగ్యంబై దనరెనురా -
వైరాగ్యంబన భ్రమరహితంబని రుద్రునకెప్పుడు- రూఢిగ
మ్రొక్కుచు-ననాహతంబున నాదరింపుచును ॥ఓన్నమ॥

6 యావంతైన తేజమురా ఎల్లరకును బోధింపరురా - క్షేత్ర
జ్ఞుడనుజీవుడు ఎప్పుడు కంఠంబున పలుకులు వచియింపుచు
॥ఓన్నమ॥

7 ఓంకారంబై దనరెనురా శ్రీగురుస్థానంబనవినరా - ఆరు
చక్రముల కావలయున్నది తెరచిచూచిన తానై యున్న
నేతినేతియని సీలోయున్నది శ్రీగురుతంగళ్ళావ్యాఖ్యలు తెల్పిరి
॥ఓన్నమ॥

8 మంత్రార్థంబని దెల్పెనురా సుబ్బదాసుసద్గురుమూర్తి-దీని
నెప్పుడు ధ్యాన్న మొనర్చిన తిరిగిపుట్టరని దరియకుదెల్పెను
॥ఓన్నమ॥

81, తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 నిండీఅన్నిటయున్నదీ సద్గురుకరుణ నిగమాతీతంబైనది -
తాను నేననియేటి భేదాము లేనట్టి - తావున యున్నట్టి
తత్వజ్ఞులైనట్టి ॥నిండీ॥

2 హృదయాంతమైనాదదీ సద్గురుకరుణ నిటలాంతమైనదదీ -
జ్ఞానజ్ఞానములకు తావులేకనుయెల్లా స్వానుభవులాకెల్ల -
తావూనయున్నాది ॥నిండీ॥

3 బాధాలేకున్నాదదీ సద్గురుకరుణా బోధారూపంబైనది -
సాధానములునాల్గు తెలియనేర్చియున్న - వేదవేద్యులకు
బోధమైయున్నాది ॥నిండీ॥

4 ఖండమేమియుకానిదీ సద్గురుకరుణ దండివారికైనది -అండ
బాయకనుండి కుండలాగ్రమునుండి - పండూగ సద్గూరు
పండీ యున్నాదదీ ॥నిండీ॥

5 చావుపుట్టువుకానిది యెప్పుడు పక్కతీరూగ యున్నాదది-
నీవారశోకమున నిండి యున్నవారి భావమందున తానై
పండూగై యున్నాది ॥నిండి॥

6 దండివారు గన్నది సద్గురు మక్కావాసీ రీతిగ నున్నది -
మండితముగ శాశ్వం మహనీయు లెప్పుడు-భావాభావామైన
బయలు తానై నాది ॥నిండి॥

7 సద్గురుకరుణాయిది ఎప్పుడుతన స్వాంతమందునయున్నది-
గురుకృపలేనట్టి మనుజసంఘములకు తెలియశక్యముగాని
దరియూను బోధించె ॥నిండి॥

82. తత్త్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 నీకు సములిలగలరె భాశింపా నిత్యప్రకాశ చేకొనవె-నను
కృపనుభాశింపా ॥నీకు॥

2 శోకతోడుత నిన్ను దలచెను పాకమెరిగిన భక్తజనులను-
సాకగల సర్వాత్ముడవు-నీసదన మేసకలాధ్రమయమా॥నీకు

3 వాచకంబున తెల్పుచుందువయా- భాశింపలీపా మాన
సంబున ఆజ్ఞయిస్తువయా- ఆజ్ఞకూడలేనిదంచు వునికినీలో
చూపుచూను- పరమభక్తుల హృదయమూలో స్థాపితంబై
యుందువయ్యా ॥నీకు॥

4 బోధయందున శుకునివతుగాను-భాశింపలీపా నిష్ఠయందున
ధృవునిచూపును- ఐక్యమందున జ్ఞప్తిలేకను అంతరంబున
నీవెయయ్యును-ఏతట్టుచూచిన అట్టితోచుచు ఏమిలేకను
యుండువయ్యా ॥నీకు॥

5 వనరుగా ఆజ్ఞేయమందూన భాశింపలీపా పవ్వగాను ఆజ్ఞ
యిచ్చుచును-దనరుచును తాపత్రియంబుల తగులకెప్పుడు

లక్ష్యమందున - మేటి శిఖరమునను నీవైనాటిలేకను స్వామివి గను ॥నీకు॥

6 నీలతోయద మధ్యమందున - భాసింపలేపా నిరవుగాను సౌజ్ఞ యిచ్చుచును-తుదయు మొదులు లేకనీవై సదయుడవై యుండగాను-నీవు నేనను గురుతులేసితావునీవని దరియు గొసగిన ॥నీకు॥

1. మంగళహారతి

(తోడిరాగము. మిశ్రగతి)

1 మంగళముగురుదేవా మమ్మేలుటకురావ॥జయమంగళము॥ సంగరహిత పీవ ప్రసంగముననులేవా ॥జయ॥

2 నింగిపోలికనుండి భవభంగములులేకుండి - నింగితులలో నుండీ విశ్వాత్మవైతివండీ ॥జయ॥

3 ఏకమైననీవు యీలోకమున గనరావు - సాకసేర్చినావు సజ్జనులను గన్నావు ॥జయ॥

4 ఆరుకమలములలో ఆధారమైతివటులో-నూరిజనులమదిలో సుఖరూపువైతివిలలో ॥జయ॥

5 రక్షకుడైసదరియు గురు శిక్షగలుగుటరయు - మోక్షమార్గమిదియా దీక్షవిడకగలియు ॥జయ॥

6 ధర్మపథమటంచు భాసిందాను నిన్నుగొలుచు - మర్మమై నివసించు నీమార్గమెరుకవరచు ॥జయ॥

2. మంగళహారతి.

(బేహాగ్ రాగము-మిశ్రగతి)

1 మంగళహారతులివ్వారే గురుదేవునకును॥మంగళ॥
మంగళహారతులివ్వారె లింగభంగమైనగురుని - సంగము నను విషయముల నెరుంగరాని సంగ తెలిగి ॥మంగళ॥

2 సూటిగలిగి మాటిదాటియు మునమూర్తిలలోన బోటియున్న
చోటుదెలిసియు — నీటిశిఖరమునను గురునితోటిగలియు
శాటదెలిసి-దీటులేని ప్రభుడటంచు మాటిమాటికిని స్మరించి
॥మంగళ॥

3 దీక్షగలిగి రక్షకుండని వీక్షించి సర్వాపేక్షలెల్లవీడ మేలని-
శిక్షగలిగి మోక్షదాత పక్షమునను నిలువ మనకు- అక్ష
యమగా సుఖమొసంగు పక్షపాత రహితుడనుచు ॥మంగళ

4 వింతవింత లేమిలేకను ఆనందమయుడై - అంతరాత్మగాను
నిలచేను-పంతములకు తావులేని శాంతిగలిగి స్వాంతమానను-
భ్రాంతిరహితమైన దేవు చెంత జేరి చింతవీడి ॥మంగళ॥

5 యెల్లలోకములకు తానైయె విశ్వాత్ముడనుచు యుల్లము
లలోనుండు దేవుడై-చల్లనైనకృపనుగోరు యెల్లమానవు
లను బ్రోవ-తల్లిదండ్రి దాతయనుచు ధర్మములను దెలుపు
ననుచు ॥మంగళ॥

6 ధరను కుందురువారెవ్వరైనను భక్తులను బ్రోచు దరిచూ
పుడై దైవమానన- చెనుకగలిగి వేదవేద్యు స్మరణజేయు
మేలటంచు-మరువులేక ఖాశీందాసు శరణుజేయు శాశ్వతు
నకు ॥మంగళహారతులివ్వరె॥

8. మంగళహారతి.

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 శ్రీకరముగ వెల్గు చిన్మయరూపును ప్రాపాకమైయుండు
బ్రహ్మమునకూ-రాకాపోకలుచూడా యేకమైయుండు -
నిరాకారమూర్తియా లోకాధారుధ్యానకు ॥మంగళ॥

2 అరమరలేపట్టి ఆర్యవరులకు నెల్ల స్థిరమైన పదవనుచు తేట
పరచీ - భరియించిసర్వము భ్రమరూపమూను మాన్పి-
గురుతేమియులేని గురువర్యునకునూ ॥మం గ॥
3 మండలంబుల నెల్ల దండీగధరియించి అండజేరువారి నాద
రించి - ఖండాముగాకనూ ఖండరూపము నాపై నిండు
చంద్రుని వలెనుండు మహాసీయునకునూ ॥మంగళము॥
4 మోదములరగతాను పాదుదెల్పియు పట్టి గాధాల నెల్లాను
కడకుద్రోచి- వేదాంత వేద్యుడై సాధుజనులకు నెల్లా బోధ
పరచిన దరియా పుణ్యమూ రికిని ॥మంగ॥
5 దాసాదాసుడైన ఖాశీమునుబ్రోచె యీశూడనైన విధం
దెల్పి-మోసమేమియులేనభ్యాసము చేయించి గాసిదీర్చ
నట్టి కరుణాకరుణాకూ ॥మంగళము॥

పూజపాట.

(కాంభోజిరాగం-ఆటతాళం)

1 పూజసేయురె సద్గురుదేవు పూజసేయురె ॥పూజ॥
పూజసేయురె మంచిపుణ్యాత్ములై మీరు - రాజితమహా
మహారాజరాజౌ గురుని ॥పూజ॥
2 ముర్వ్యోటిజలకము చె ముందుజలకము వార్చి - వెయ్యి
రేకుల మధ్యవెలయు సర్వాత్మునకు ॥పూజసేయురె॥
3 సత్వమనియెడు మంచిచలువ వస్త్రములు - మహాత్మున
కర్పించి మరియాదతో గురుని ॥పూజ॥
4 సందియములులేని గంధంబు నిటుదెచ్చి - అందంబుగను
మేన నలది నిశ్చితు లవుచు ॥పూజ॥

5 శాంతమాదిగ మంచిసద్గుణంబులు పుష్ప - బంతులుగను
గూర్చి పరమాత్మపై నుంచి ॥పూజ॥
6 కామాది శత్రుల కదలకుండగబట్టి - నీమముతోడను
ధూమమొనర్చియు ॥పూజ॥
7 న్యూనంబులేని సుజ్ఞానంబనియెడుజ్యోతి - పూని వెల్గించిన
పూజ్యుడౌ దేశికుని ॥పూజ॥
8 అహమని స్ఫురియించు యజ్ఞానమును దెచ్చి - మహా
నైవేద్యముజేసి మర్యాదతో గురుని ॥పూజ॥
9 కుడీయెడమలబట్టి కుంభకంబుననిల్పి - తడబడకను నిదియె
విడియంబనుచు నిచ్చి ॥పూజ॥
10 నేర్పరితనమైన కర్పూరమును గురుని - కర్పణమనియును
హారతిగను నిల్పి ॥పూజ॥
11 అరలేక దరియూగురు చరణాబ్జముల కొరగి - మరువకను
ఖాళీంమదినిల్పి మహానీయ ॥పూజ॥

2 పూజపాట.

(దన్యాశిరాగం-ఆటతాళం)

1 పూజింతు గురురాయ పుణ్యస్వరూప - శ్రీ రాజాధిరాజ
మహారాజమహనీయ ॥పూజింతు॥
2 వాసనత్రయములుదీసి గంధముజేసి - దేశికప్రియ నీ
దేహముపైనలది ॥పూజింతు॥
3 సుగుణములన్నిటి సుమమాలగాగూర్చి - సగుణుడవు నీకు
హారముగాను ॥పూజింతు॥
4 తాపత్రయములను రగులక న్రేపొద్దు - నీపాదములకును
ధూపముగను వేసి ॥పూజింతు॥

5 మనసేంద్రియములను మరలించి నినుజూడ - ఘనమైన
జ్ఞానమును దీపముగ బెట్టి ॥పూజింతు॥
6 నేను నేనను దోచ హానిగలిగించేడు - మేనిగుణములు
మాని నైవేద్యమిడి ॥పూజింతు॥
7 దరియాగురువరు దేవు కరుణవశీసినయట్టి - పరిపూర్ణులను
గలసి భక్తగ్రంధులతోడ ॥పూజింతు॥
8 ఖాశీందాసుని వేసటలనుదీర్చి పోషించి దయనేలు -
యీశుడె గురుడనుచు ॥పూజింతు॥

1. జోలపాట

(లాలిపాటమాదిరి-మిశ్రగతి)

1 జోజోజో గురురాయ జోజోజో మహనీయ - జోజోజో
సుఖరాయ జోజోజో సదయా ॥జో॥
2 నీవారశోకమునవిలచి వర్తింపభావంబునబుధులు ప్రస్తుతి
యొనర్ప - కేవలుడవై భువిని కీర్తిని వహింప - నీవేగా
భవములను నిమిషమున ద్రుంప ॥జో॥
3 దిశలెల్లనిండియును దివ్యులకుద్రోచి - వశమైలివని నిన్ను
వర్ణింప నెంచి విసుగుజెందని భక్తవితతినిటు గాంచి - రశిషు
లను జేయుదు విరాగముననుంచి ॥జో॥
4 సాధనంబులు నాల్గు స్తంభములుగాను - వేదాచతుష్టయ
మను త్రాళ్ళతోను- మోదమలర గురునిబోధ తొట్టిగను
సాధనంబునగూర్చి సఖులు లందరును ॥జో॥
5 పరమాత్మరూపమై ప్రభలు నినునిలపి- స్థిరముగానుంచె
దరు దీనతినుబాపి - తెరవులన్ని యుబ్రోవు విధములను
జూపి - కరుణించి దవుసీలో ఘనముగాగలపి ॥జో॥

6 క్షితిని దరియాగురుడై శివరూపుడనుచు- సతతమును మది
లోను సాక్షిగాగనుచు-వెతలన్నియుబాయుటకు విధమి దే
యనుచు-వ్రతముగను ఖాశీం హితవుగా దలచు ॥జో॥

1 మేలుకొలుపు.

(భూపాళరాగం-ఆదితాళం)

1 సాక్షివై జగముల వీక్షింపుచు బుధులరక్షించ గురుదేవా
మేలుకో॥
2 పక్షపాతములేని ప్రభుడవు నీవనుచు దీక్షగలిగున్నారు॥ మే
3 నిండుసమాధిలో పండియున్నా నీవు పండితులను బ్రోవ ॥ మే
4 యండజేరినవారి ఆదరించెదుకొరకు దండిదైవమునీవే ॥ మే
5 మేరుశైలముపైని ధీరుడవై నీవు వేరులేకున్నావు మేలుకో॥
6 కారాణపతి వనుచు కాంక్షించి భక్తులు కాచియున్నా
రయ్యా ॥ మేలుకో॥
7 లోకలోకములేమిగాకను నీవెవైయై యేకమైయున్నావు ॥ మే
8 సాకెవవని జనులాకొని నీకృపకు చేకొనియున్నారు ॥ మే
9 జగములసృష్టించి జగతిభావముగాక మిగిలినీవున్నావు ॥ మే
10 దిశలెల్లదిగనాడి విగతకల్మషులెల్ల సుగతి గననున్నారు॥ మే
11 వాసిగదరియా గురువరుడవై నీవిట్లుభాసిల్లుచున్నావు ॥ మే
12 ఆసించి తంగెళ్ళదాసు నీసేవాకుదోసిలొగ్గున్నాడు ॥ మే॥

2. మేలుకొలుపు.

(భూపాళరాగం-మిశ్రగతి)

1 సత్యమనుచు సర్వేశ్వరుని జేయుచు సాదుబృందము - నిత్య
ముక్తిని గోరుచును భువినిలచియున్నారు గురుపతి ॥ మే॥

2 ఆపదిఁ [illegible]డనుచు [illegible] త్రములెల్లనిన్న - తేవ
తేవక [illegible]చూను నీదాపునను న్నారు గురుపతీ ॥ మే
3 భిన్నమేమియుగాక నీవె అన్నిరూపములైతి వనుచు
ఆపన్నులై నీపాదసేవను కాయకున్నారు గురుపతీ ॥ మే
4 మేరుశిఖరమందు నిలచినధీరుడవు నీవనుచు భక్తులు -
వేరుసేయక నీదుకృపకై వేచియున్నారు గురుపతీ ॥ మే॥
5 తలపులుండిగేచోటనీవె దాగియున్నా వనుచు దెలిసియు-
మెళుకువతో బుధులెల్ల నినుగని మెలగుచున్నారు గురు
పతీ ॥ మేలుకో॥
6 సదయహృదయ నివాసనీదగు సదనమున సర్వంబుగలదీ-
వదలకను నిన్నాశ్రయించిన కదలకున్నావు గురుపతీ ॥ మే॥
7 యెల్ల లోకములనుభవించె వేదవేద్యుడ వనుచునిన్నే-
యుల్లమున యూహించి విషయము లొల్లకున్నావు
గురుపతీ ॥ మేలుకో॥
8 వాసిగను దరియాహుశ్శేన్ షా దేశికుడనని దీక్ష జేయుచు-
ఖాశీమయ్యయె నీవటంచును కాచియున్నాడు గురుపతీ ॥ మే॥

—:గద్య:—

ఇది శ్రీ దరియాహుశ్శేన్ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీ ఖాశింవలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథము సమాప్తము:
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.
